

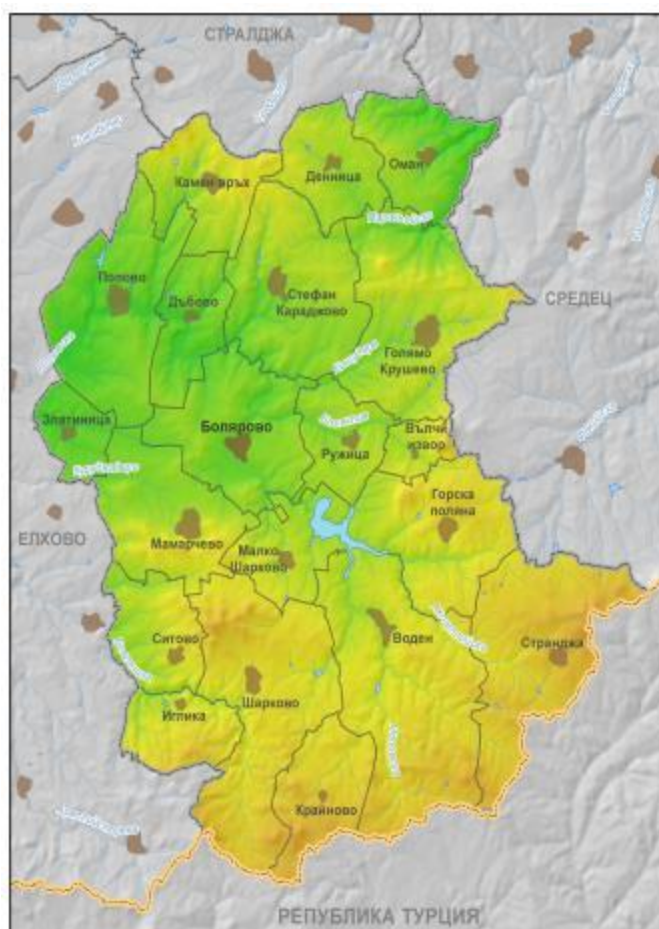

Община Болярово. гр.Болярово. Област Ямбол. ул. Димитър Благоев №7.

ПК 8720. boliarovokmet@abv.bg

ДОКЛАД

ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО ОБЛАСТ ЯМБОЛ

март 2018 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение.....	12
Информация за Възложителя на плана	13
1 Основни цели на плана и връзка с други планове и програми	15
1.1 Основания за изготвяне на ОУП на Община Болярово.....	15
1.2 Обща характеристика на ОУП на Община Болярово. Цели и задачи. Основни устройствени елементи, зони и територии	17
1.2.1 Обща концепция, цели и етапи на ОУП.....	18
1.2.2 Основни устройствени елементи, зони и територии	23
1.2.3 Устройствено планиране на извънселищни територии.....	41
1.2.4 Устройствено планиране на урбанизирани територии.....	45
1.2.5 Зониране и устройствени режими в Предварителен проект на ОУП на Община Болярово.....	46
1.3 Връзка на плана с други планове, програми и инвестиционни намерения	51
2 Съществуващо състояние на околната среда, човешкото здраве и културно историческото наследство	88
2.1 Климат и атмосферен въздух.....	88
2.1.1 Климат.....	88
2.1.2 Качество на атмосферния въздух (КАВ).....	93
2.2 Земни недра и полезни изкопаеми	104
2.2.1 Геоложки строеж.....	104
2.2.2 Физико-геоложки процеси и явления.....	107
2.2.3 Сеизмичност	108
2.2.4 Инженерно-геоложки условия	108
2.2.5 Подземни богатства	109
2.3 Води.....	109
2.3.1 Повърхностни води.....	109
2.3.2 Подземни води.....	123
2.4 Земи, почви и земеползване	129
2.4.1 Почвена характеристика.....	129
2.4.2 Земи и земеползване	132
2.5 Биологично разнообразие. Защитени територии. Защитени зони от екологичната мрежа Natura 2000.....	138
2.5.1 Биологично разнообразие.....	138
2.5.2 Орнитологично важни места (ОВМ).....	142
2.5.3 Защитени територии	145
2.5.4 Защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“	145

2.5.5	Вековни дървета.....	145
2.6	Ландшафт.....	146
2.6.1	Видове ландшафти.....	148
2.6.2	Изводи, проблеми и устройствени изисквания.....	151
2.7	Културно историческо наследство.....	152
2.8	Отпадъци.....	154
2.9	Опасни вещества.....	156
2.10	Вредни физични фактори.....	157
2.10.1	Шум.....	157
2.10.2	Други вредни физични фактори.....	159
2.11	Материални активи.....	160
2.12	Здравно хигиенни условия.....	160
2.13	Рискове от природни бедствия и аварии. Предложения за управление на риска.....	162
2.14	Въздействие върху околната среда без прилагане на плана.....	164
3	Характеристики на околната среда на териториите, които могат да бъдат засегнати значително от осъществяването на плана.....	170
3.1	Защитени зони от Натура 2000.....	170
3.2	Територии с национален защитен статут.....	170
3.3	Зони за защита на питейни води от подземни водни тела.....	170
3.4	Зони за защита на питейни води от повърхностни водни тела.....	171
3.5	Зона за отдих и водни спортове.....	171
3.6	Зона за стопански ценни видове риби.....	171
3.7	Чувствителни зони.....	171
3.8	Уязвими зони.....	171
3.9	Зони със завишени нива на замърсяване на повърхностните води.....	172
3.10	Земи, почви и земеползване.....	172
3.11	Шумово натоварване.....	172
4	Съществуващи екологични проблеми, имащи отношение към плана, включително райони с особено екологично значение.....	173
4.1	Атмосферен въздух.....	173
4.2	Земни недра.....	173
4.3	Води.....	173
4.3.1	Повърхностни води.....	173
4.3.2	Подземни води.....	174
4.4	Земи и почви.....	175
4.5	Биологично разнообразие. Защитени територии и защитени зони.....	177
4.6	Културно историческо наследство.....	177
4.7	Отпадъци.....	178
4.8	Вредни физични фактори. Шум.....	178

4.9	Население и човешко здраве.....	179
5	Цели за опазване на околната среда на национално и международно равнище, имащи отношение към плана и начинът по който тези цели са взети под внимание при изготвяне на плана	180
5.1	Цели на национално равнище, имащи отношение към Плана. Отражение на тези цели и всички екологични съображения при изготвянето на Плана.....	180
5.2	Цели по опазване на околната среда на международно ниво, взети под внимание при изготвянето на ОУП на Община Болярово.....	181
5.3	Цели за опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана дефинирани на база концепцията на Възложителя.....	182
6	Възможни въздействия върху компонентите и факторите на околната среда, културно-историческото наследство и здравно хигиенните аспекти и връзката между тях.....	184
6.1	Оценка на въздействията на ниво устройствено планиране и въздействие върху компонентите и факторите на околната среда на територията на Община Болярово...	184
6.1.1	Атмосферен въздух	184
6.1.2	Земни недра	186
6.1.3	Повърхностни води.....	187
6.1.4	Подземни води.....	188
6.1.5	Земи и почви и земеползване	188
6.1.6	Биологично разнообразие, защитени територии и защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“	190
6.1.7	Ландшафт.....	190
6.1.8	Културно-историческо наследство.....	191
6.1.9	Отпадъци.....	192
6.1.10	Опасни вещества	193
6.1.11	Вредни физични фактори. Шум.....	193
6.1.12	Материални активи	197
6.1.13	Здравни аспекти на околната среда.....	197
6.2	Оценка на въздействията на целите, заложен в Техническото задание за ОУП с оглед екологичните аспекти.....	197
7	Мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните въздействия върху околната среда при осъществяване на ОУП на Община Болярово.....	201
7.1	Мерки за отразяване в окончателния проект на ОУПО Болярово	210
7.2	Мерки за изпълнение при прилагането на ОУП на община Болярово	210
8	Мотиви за избор на разгледаните алтернативи.....	227
9	Списък на методиките за оценка на въздействието на ОУП на Община Болярово върху отделните компоненти и фактори на околната среда. Нормативна база. Източници на информация.....	228
9.1	Подходи и методи за оценка на въздействие върху околната среда.....	228
9.2	Нормативни документи и ръководства.....	231

9.3	Литературни източници	236
10	Индикатори и необходими мерки във връзка с наблюдението по време на изпълнението на плана	240
11	Справка за проведените консултации и за изразените при консултациите мнения и предложения	242
12	Трудности при събиране на информацията и изготвяне на екологичната оценка	255
13	Заключение	257

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1	Доклад за ОС
Приложение 2	Картен материал (Предварителен проект на ОУП)
Приложение 3-1:	Декларациите по Чл.16, ал.1 на Наредбата за ЕО и документите, удостоверяващи професионалната квалификация на експертния колектив
Приложение 3-2:	Копия от съгласувателни писма и документи
Приложение 4	Справка с резултатите от консултациите по Чл.20 на Наредбата за ЕО

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица 1.2-1	Население (брой) към 31.12.2013 г.
Таблица 1.2-2	Население по населени места към 01.02.2011 г. и 2016 г. (брой) и площ
Таблица 1.2-3	Обитавани жилища по източник на водоснабдяване и местонамиране за община Болярово (<i>източник НСИ, http://www.nsi.bg/</i>)
Таблица 1.2-4	Дължина на водопроводната мрежа на територията на община Болярово към 31.12.2013г.
Таблица 1.2-5	Свързаност на обитаваните жилища с канализационната мрежа (<i>източник НСИ, http://www.nsi.bg/</i>)
Таблица 1.3-1	Инвестиционни предложения, планове и програми, по които компетентен орган е РИОСВ
Таблица 1.3-2	Инвестиционни предложения, планове и програми, по които компетентен орган е МОСВ
Таблица 1.3-3	Инвестиционни предложения, одобрени от община Болярово
Таблица 2.1-1	Интензивност на автомобилния трафик в преброителни пунктове на община Болярово за 2025г.
Таблица 2.1-2	Емисионно натоварването в килограм на 1 километър от съответния пътен участък (kg/km)
Таблица 2.1-3	Данни за обществения пътнически транспорт през и в община Болярово

Таблица 2.1-4	Емисии от обществения транспорт в килограми (kg)
Таблица 2.1-5	Емисии в тона за година от транспортиране на отпадъците в община Болярово (t)
Таблица 2.1-6	Емисии от животновъдство в тона (t)
Таблица 2.2-1	Пещери и пропасти на територията на община Болярово
Таблица 2.3-1	Повърхностни водни тела в община Болярово
Таблица 2.3-2	Състояние на водните тела на територията на РИОСВ Стара Загора
Таблица 2.3-3	Информация за подземните водни тела и актуалното им количествено и химично състояние, части от които попадат на територията на община Болярово
Таблица 2.3-4	Целите за опазването на описаните подземни водни тела
Таблица 2.3-5	Информация за водовземните системи и съоръжения от подземни води за питейно-битово водоснабдяване и други цели в община Болярово (Източници: БДИБР, http://www.earbd.org/ и БДЧР, https://www.bsbd.org/)
Таблица 2.4-1	Структура на земите в обхвата на община Болярово
Таблица 2.4-2	Регистрирани земеделски производители в община Болярово по населени места за стопанската 2012/2013 година
Таблица 2.4-3	Брой стопанства и категории използвана земеделска площ в община Болярово през 2010 г.
Таблица 2.4-4	Отглеждани животни по вид и брой през 2011 г. (средноналичен брой за периода 01.01.2011 - 31.12.2011 г.)
Таблица 2.4-5	Брой животновъдни стопанства, регистрирани в Областна дирекция по безопасност на храните
Таблица 2.4-6	Баланс на територията по основни групи и елементи
Таблица 2.4-7	Баланс на територията на Община Болярово
Таблица 2.10-1	Шумовите характеристики на съществуващите транспортни потоци
Таблица 2.10-2	Граничните стойности на нивата на шума, за различните територии и устройствени зони
Таблица 2.13-1	Евентуално развитие на компонентите и факторите на околната среда без прилагане на плана
Таблица 5.1-1	Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвянето на ОУП на Община Болярово и източника на национално равнище, в който са посочени целите
Таблица 6.1-1	Прогнозните шумови характеристики на транспортните потоци (еквивалентно ниво на шум Leq, dBA) по пътищата от РПМ
Таблица 7.2-1	Мерки за опазване на околната среда, предвидено да се отразят в окончателния проект на ОУПО Болярово
Таблица 7.2-2	Мерки предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последствия от осъществяването на ОУП на Община Болярово

Таблица 10-1	Предложени мерки за наблюдение и контрол при прилагане на плана
Таблица 11-1	Консултации по Чл. 19а от Наредбата за ЕО
Таблица 11-2	Консултации, проведени в хода на изготвяне на проекта за Доклад за екологична оценка

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ

Фигура 1.2-1	Местоположение на населените места в Община Болярово, обл. Ямбол
Фигура 1.3-1	Сеизмична опасност (475 г. период на повторяемост)
Фигура 1.3-2	Карта на заливните зони в България
Фигура 1.3-3	Райони със значителен потенциален риск от наводнения по основните речни басейни
Фигура 1.3-4	Териториално разпределение на свлачищата,(извадка от таблица на Националната програма за защита от бедствия)
Фигура 2.1-1	Средни месечни температури в ст. Ст. Караджово по Климатичен справочник, 1931-1970г.
Фигура 2.1-2	Градация на максималните температури по дни от месеца.
Фигура 2.1-3	Брой на валежните дни в градация на количеството валеж
Фигура 2.1-4	Дни с облачност през годината.
Фигура 2.1-5	Роза на честотата (в %) на вятъра по скорости в градация.
Фигура 2.1-6	Интегрална годишна роза на ветровете.
Фигура 2.1-7	Плътноста на енергията на вятъра за България
Фигура 2.1-8	Слънчево греене за района на община Болярово.
Фигура 2.2-1	Геоложка карта на България, М 1:100 000, картни листове Елхово (Дабовски Хр. и др., 1994), Желязково и Къркларели (Чаталов Г. и др., 1995) и Едирне (Дабовски Хр. и др., 1991)
Фигура 2.2-2	Карта на сеизмично райониране на РБългария за период от 1000 г.
Фигура 2.3-1	Разположение на пунктовете за мониторинг на повърхностните води на територията на България
Фигура 2.4-1	Карта на почвите в района на община Болярово
Фигура 2.5-1	Биогеографски райони и подрайони на България (по Груев, 1988)

СЪКРАЩЕНИЯ

АИС	Автоматични измервателни станции
АД	Акционерно дружество
БАН	Българска академия на науките
БДУВ	Басейнова дирекция за управление на водите
БДУВИБР	Басейнова дирекция за управление на водите Източно беломорски район
БДУВЧР	Басейнова дирекция за управление на водите Черноморски район
БЗР	Безопасност и здраве при работа
БП	Биологични показатели
БДС	Български държавен стандарт
БПК	Биологично потребление на кислород
БХТПБ	Безопасност, хигиена на труда и пожарна безопасност
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ВВМ	Външни водопроводни мрежи
ГК	Градска канализация
ГСМ	Гориво смазочни материали
ДВ	Държавен вестник
ДВГ	Двигатели с вътрешно горене
ДГС	Държавно горско стопанство
ДФФ	Държавен горски фонд
ДЛС	Държавно ловно стопанство
ДЕО	Доклад за екологична оценка
ДОС	Доклад за Оценка на съвместимостта
ДОСВ	Доклад за Оценка степента на въздействие
ЕЖ	Еквивалентен жител
ЕС	Европейски съюз
ЕО	Екологична оценка
ЕФРР	Европейския фонд за регионално развитие
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗВ	Закон за водите
ЗВН	Заболяемост с временна неработоспособност
ЗЗ	Защитена зона
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗКН	Закон за културното наследство
ЗМ	Защитена местност
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗРР	Закон за регионално развитие
ЗТ	Защитена територия
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗУТ	Закон за устройство на територията

ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИКОМОС	Международния комитет за паметници на културата и забележителни места
ИЕО	Индивидуални емисионни ограничения
ИП	Инвестиционно предложение
ИЛБ	Информационен лист за безопасност
ИБР	Източно беломорски район
ИУЕЕО	Излезли от употреба електрическо и електронно оборудване
ИУМПС	Излезли от употреба МПС
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КВС	Карта на възстановената собственост
КИН	Културно историческо наследство
ЛПСОВ	Локална пречиствателна станция за отпадъчни води
ЛОС	Летливи органични съединения
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МЗ	Министерство на здравеопазването
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МИЕ	Министерство на икономиката енергетиката
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторни превозни средства
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МС	Министерски съвет
Наредба за ЕО	Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми
Наредба за ОС	Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони
НАЕП	Национална агро-екологична програма
НАСЕМ	Национална автоматизирана система за екологичен мониторинг
НДЕ	Норми за допустими емисии
НДНТ	Най-добри налични техники
НЕК	Национална електрическа компания
НЕМ	Национална екологична мрежа
НИНКН	Национален институт за недвижимо културно наследство
НКПР	Национална концепция за пространствено развитие
НКЦ	Недвижими културни ценности
НМПС	Нова мрежова помпена станция
НП	Национална програма
НПР	Национална програма за развитие
НСИ	Национален статистически институт
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НСРР	Националната стратегия за регионално развитие
НЦЗИ	Национален център по здравна информация

НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
ОбС	Общински съвет
ОЕСУТ	Общински Експертен съвет по устройство на територията
ОИГДП	Острите инфекции на горните дихателни пътища
ОПООС	Общинска програма за опазване на околната среда
ОПР	Общински план за развитие
ОПРР	Оперативната програма „Региони в растеж“ 2014-2020г.
ОС	Оценка за съвместимост
ОСР	Областна стратегия за развитие
ОУП	Общ устройствен план
ОУПО	Общ устройствен план - общински
ОП	Оперативната програма
ОПРР	Оперативната програма „Региони в растеж“ 2014-2020г
ОЧЦМ	Отпадъци от черни и цветни метали
ПДК	Пределно допустима концентрация
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ПНУОВТУЗ	Правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони съгласно Наредба 7/22.12.2003 г.
ПУРБ	План за управление на речните басейни
ПовВТ	Повърхностно водно тяло
ПодВТ	Подземното водно тяло
ПС	Помпена станция
ПГЗ	Потенциал за глобално затопляне”
ПДН	Пределно допустима норма
ПЗ	Природна забележителност
ПП	Преброителен пункт
ПСПВ	Пречиствателна станция за питейни води
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУП	Подробен устройствен план
ПУП-ПП	Подробен устройствен план – Парцеларен план
РДВ	Рамкова Директива за водите
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и водите
РЗИ	Районна здравна инспекция
РДТБО	Районно депо за твърди битови отпадъци
РПР	Регионален план за развитие
РКОНИК	Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата
РОУКАВ	Район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух
РПРЮЦРП	Регионален план за развитие на Южен централен район за планиране
РЦУО	Регионален център за управление на отпадъците
СГН	Средна годишна норма
СДН	Средноденонощна норми

СЗО	Световна здравна организация
СК	Сондажен кладенец
СМК	Система за мониторинг и контрол
СОЗ	Санитарно-охранителна зона.
ССФ	Селскостопански фонд
СТМ	Служба по трудова медицина
СУК	Системата за управление и контрол
ТБО	Твърди битови отпадъци
ТК	Тръбен кладенец
ФПЧ ₁₀	Фини прахови частици под 10 микрона
ФХ	Физикохимични показатели
ХМ	Хидроморфологични показатели
ХПК	Химически потребен кислород
ШК	Шахтов кладенец
ЮНЕСКО	Организацията на обединените нации за образование, наука и култура
ЮИР	Югоизточен район
CITES	Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (Конвенция по международната търговия със застрашени видове от дивата флора и фауна)
CLP	Регламент (ЕО) № 1272/2008 относно класификацирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси.
ЕАК	Европейския каталог на отпадъците (European Waste Catalogue)
IUCN	Международен съюз за защита на природата
REACH	Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали.
PCBs	Полихлорирани бифенили, полихлорирани терфенили, монометилтетрахлордифенил метан, монометилдихлордифенил метан, монометилдибромдифенил метан и всяка смес, съдържаща над 0.005 тегловни %.

Въведение

Общинският Общ устройствен план – Болярово (ОУПО – Болярово) представлява дългосрочен стратегически държавен планов документ и е изготвен с държавна финансова помощ, осигурена от кмета и общинската администрация.

Докладът за екологична оценка на Предварителния проект на Общ устройствен план на община Болярово е изготвен съгласно изискванията на Глава шеста, Раздел II от *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС), (ДВ 91/2002, посл. изм. и доп. ДВ 12/2017г.) и *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми* (ДВ 57/2004 г., посл. изм. и доп. ДВ 3/2018 г.), от колектив експерти по изготвяне на екологична оценка към фирма “Дамена-КМГ” ЕООД.

Предмет на настоящия Доклад за екологичната оценка (ДЕО) е Предварителния проект за Общ устройствен план на Община Болярово.

Основните задачи на ЕО са:

- Да се направи инвентаризация анализ и оценка на съществуващата информация, свързана със състоянието на Община Болярово и да се идентифицират съществуващите екологични проблеми на обособената територия;
- Да се идентифицират ключовите екологични ресурси, обхванати от регионалните генерални планове;
- Да се направи анализ и оценка на съществуващото състояние и възможните въздействия върху отделните компоненти на околната среда в обслужваната от оператора територия при реализация на предложените инвестиции в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен аспект;
- Предложение на мерки за разрешаване на съществуващите екологични проблеми , до рационалния минимум на негативните въздействия върху отделните компоненти на околната среда и факторите, които ѝ въздействат

При изготвянето на екологичната оценка (ЕО) са взети предвид целите на предлагания план, териториалния обхват и степента на подробност, която на този етап може да се идентифицира, за да се опишат, анализират и оценят възможните въздействия върху здравето на хората и компонентите на околната среда, които възникват с реализация на плана.

- Екологичната оценка е в съответствие с Указанията за съдържанието на доклада и методите за ЕО, както и Указанията за провеждане на консултации със заинтересованите лица и институции и становище на РИОСВ Стара Загора, относно Заданието на Възложителя за обхвата, обема и съдържанието на ЕО на ОУП за Община Болярово (РИОСВ–Стара Загора писмо с изх. № КОС-01-3938/16.08.2017 г)
- Целта на Доклада за екологична оценка е да отчете екологичните проблеми на най-ранен етап на вземане на решение и да направи процеса на оценяване на екологичните последствия от предложения план по-прозрачен, посредством консултации и участие на широката общественост. Да допринесе за интегриране на въпросите на околната среда в реализацията на ОУПО Болярово, с което да се осигури по-високо ниво на защита на околната среда и устойчиво развитие на района. Докладът за ЕО (ДЕО) съдържа информацията, изискваща се по чл.86, ал.3 от ЗООС и е съобразена със степента на подробност на плана. В ДЕО са взети предвид направените препоръки от проведените консултации с заинтересованите лица и институции. Методологията на оценката е в съответствие с „Ръководство за

екологична оценка на планове и програми” в България, София, 2002 (<http://www.moew.government.bg>, ключова тема „Привантивна дейност”). и Практическо ръководство за обучение по директивите за СЕО и ОВОС – Основни елементи 2013.

- ЕО е разработена от колектив независими експерти към фирма ДАМЕНА-КМГ ЕООД, притежаващи необходимата квалификация за извършване на оценки на въздействието върху околната среда на инвестиционни предложения, планове и програми.
- В процеса на разработване на плана, Възложителят провежда консултации с компетентните органи съгласно чл. 19 (2) от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми* по Схемата за консултации, която е съгласувана с компетентния орган – РИОСВ Стара Загора. Справка за резултатите от проведените консултации е дадена в точка 11 на ДЕО.

Компетентен орган за даване на решение по ЕО и ОС е РИОСВ - Стара Загора. С писмо (Изх. №. КОС-01-6244/04.01.2018) РИОСВ Стара Загора дава положителна оценка за качество на ДОСВ на проект за ОУП на Община Болярово и преминава към следващия етап - провеждане на консултации по ДОСВ, чрез публикуване на доклада на интернет страницата си. Дадени са и указания за провеждане на консултации по ДЕО със заинтересованите страни по Чл. 20 от *Наредбата за ЕО*.

Информация за Възложителя на плана

ВЪЗЛОЖИТЕЛ:	Община Болярово, Област Ямбол
Пълен пощенски адрес:	ул. Димитър Благоев №7, ПК 8720, гр. Болярово, обл. Ямбол E-mail: boliarovokmet@abv.bg тел. 04741/6250
Кмет на Община Болярово	Христо Димитров Христов E-mail: boliarovokmet@abv.bg тел. 04741/6250
Други лица за контакт::	Нина Кръстева Терзиева E-mail: secretary_bolyarovo@abv.bg тел. 04741/6903

Изпълнител на проекта на ОУПО-Болярово е обединение „Три калета 2016“ на основание спечелена обществена поръчка и сключен договор с поръчител Община Болярово.

Пълен пощенски адрес: гр. София, ул. „Владайска” № 10, ет. 2, офис 3,
тел.: 0896 772 489 факс: 02/4171430
e-mail: office@pliska.bg, kovachev@pliska.bg

Ръководител на проектантския екип: арх. Кристиян Миленов

Екологичната оценка и оценката за съвместимост на ОУП на Община Болярово са изготвени от колектив от експерти към фирма ДАМЕНА-КМГ ЕООД.

Пълен пощенски адрес София 1618, ул. “Генерал Ал. Суворов“ No.76А
тел: 0889 652910
e-mail: M.Hristova92@gmail.com
Управител: инж. Милена Христова

Ръководител колектив инж. Стела Иванова
ЕО тел. + 359 2 850 1443; GSM +359 879 651213;
e-mail: ivanova_stela@yahoo.com)

Целта на екологичната оценка е да осигури добро качество на проекта, предложение на мерки, осигуряващи спазване на всички изисквания на действащото законодателство.

1 Основни цели на плана и връзка с други планове и програми

1.1 Основания за изготвяне на ОУП на Община Болярово

Устройственото планиране на общината е в пряка зависимост от общественно-икономическите условия и законовата уредба. Условията и прогнозите, за които плана е разработен, са изменени и управлението на населените места и извън селищни територии не може да се осъществява чрез него.

Необходима е цялостна концепция за развитие, отчитаща промените в икономическата обстановка, в обществения живот и социалната структура на населението.

Целите и приоритетите в развитието на Община Болярово, заложили в приетите и действащи стратегически и планови документи налагат мобилизирането на целия местен потенциал – човешки, инвестиционен, териториален, за да може да се постигне търсеното ускоряване на развитието на общината. Разширяването на урбанизираните територии се обосновава с прилагането на по-високи стандарти за различните функционални системи и устройствени среди. Наред с това идват възможностите и задълженията за опазване на околната среда, възможностите за развитие на туризма (с акцент на спортния и културно – историческия туризъм), възможностите за ефективно използване на природните ресурси, възможностите за задоволяване на нуждите на бизнеса и др. Същите се доказват и утвърждават с анализи и прогнози, свързани с изработването на нов Общ устройствен план на общината.

Общият устройствен план на дадена община е стратегически документ, който свежда всички стратегически документи от по-високо ниво на териториално ниво и фактически дава отражение на прогнозите на тези документи върху развитието на територията на общината. Общият устройствен план се явява ключов документ за постигане на устойчиво развитие на общината при настъпилите съществени промени в социално – икономическите условия през последните години и възникналата необходимост от прилагане на качествено нови принципи и практически подходи в устройственото планиране, които следва да отчитат:

- качествено нови условия в развитието на различните видове среди - нормативно – правна, икономическа, социална, информационна, устройствена;
- равнопоставеност във формите на собственост;
- различни подходи при определяне цените на поземлените ресурси с използване на пазарните критерии за търсенето и прилагането;
- възможности за инвестиционна инициатива и еднакви условия и баланс на интересите на всички участници в устройствения процес.

Необходимостта от наличието на актуални устройствени планове на населените места и на териториални общности се обосновава и от редица изисквания, които са заложили в условията за финансиране на конкретните проекти и програми по линия на Националните оперативни програми и други финансови инструменти. Едно от основните изисквания за ползване на ресурсите по финансовия инструмент JESSICA (Съвместно европейско подпомагане за устойчиво развитие на градските ареали) – инициатива на Европейския съюз, Европейската инвестиционна банка и Банката за развитие на Съвета на Европа и др. п.– е наличието на актуален общ устройствен план. Аналогични изисквания съществуват и по отношение на проекти, свързани с градското развитие, финансирани по Оперативна програма “Регионално развитие”.

В ОУП се определя:

- общата структура на територията;
- общия режим на устройство, извън урбанизираните територии;
- разположение на мрежите и съоръженията
- териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия
- проучване на възможностите за разширяване на строителните граници и др. съгласно изискванията на ЗУТ.

Основни фактори, налагащи промените:

- Важно значение за развитието на територията имат настъпилите значителни промени в броя и структурния състав на населението, между които:
 - а) промяна в броя на населението с изнасяне на трудовата заетост в по-големите градове на страната;
 - б) промяна в социалната структура и възрастовия състав на населението - застаряването на населението и промяна на потребности от различни социални услуги;
- Социално-икономическите промени налагат нов подход към устройственото развитие на територията:
 - а) инвестиционната инициатива на собствениците на земеделски земи и гори извън границите на населените места за промяна предназначението им, предимно за изграждане на обекти за курортни дейности и отдих;
 - б) насочване на инвестиции за развитие на курортни зони;
 - в) наличие на инвестиционна инициатива за изграждане на нови производствени предприятия;
 - г) наличие на археологически, архитектурни и исторически културни ценности;
 - д) наличие на защитени територии и защитени зони с особено богато биологично разнообразие и значение;
- Друг не по-малко важен и определящ фактор, налагащ неотложни мерки в устройственото планиране е транспортът - територията е трудно достъпна поради релефа, габаритите и състоянието на пътната мрежа.
- Важно значение за правилното функциониране на територията и обвързването на отделните населени места в общ организъм има зелената система.
 - а) възстановяването на собствеността върху земеделските земи и гори създаде предпоставки за промяна предназначението им без единна концепция;
 - б) липсват достатъчно добре устроени горски паркове, обвързани в единна система на територията на общината;
 - в) липсват съвременни терени за спорт и отдих на населението,
- Всички промени в начина на ползване на териториите трябва да намерят адекватен отзвук в инфраструктурата в и извън урбанизираната територия.
 - а) част от съществуващата инфраструктура е морално и физически остаряла;
 - б) в по-голяма част от населените места липсва централен колектор за отпадъчните води;

- в) за част от населените места съществува недостиг на питейни води предимно през летния сезон.
- Местоположението на общината, многообразието на природни и антропогенни ресурси, красивата и екологично чиста околна среда, богатото и признато културно наследство и съхранените традиции са предпоставка за развитие на разнообразни форми на туризъм.

1.2 Обща характеристика на ОУП на Община Болярово. Цели и задачи. Основни устройствени елементи, зони и територии

С общия устройствен план на Община Болярово, са определени:

- *Общата структура на територията* – предмет на плана, и преобладаващото предназначение на съставните и структурните ѝ части, местоположението и границите на урбанизираните територии; горските територии, защитените територии, нарушените територии за възстановяване и териториите със специално, с друго или със смесено предназначение;
 - *Общият режим на устройство на всяка от териториите*, който включва най-общи цели, мерки и изисквания за тяхното опазване, използване, изграждане и развитие;
 - *Извън-урбанизираните територии* – изключителна държавна, публична, държавна и публична общинска собственост, и режимите на тяхното устройство;
 - *Разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура* на територията на общината и връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение;
 - Териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита;
 - Териториите за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия и естетическо оформяне, в т. ч. териториите за превантивна устройствена защита, съгласно чл. 10, ал. 3 от Закона за устройство на територията.
- ✓ Данните и изискванията за изготвяне на ОУП на Община Болярово,- предварителен проект са включени в Задание за изработване на проект за Общ устройствен план на община Болярово, и становищата на РИОСВ Стара Загора и др. заинтересовани институции.
 - ✓ Данните и изискванията за изготвяне на ЕО на ОУП на Община Болярово,- предварителен проект са включени в Задание за обхват и съдържание на ЕО на Общ устройствен план на община Болярово, и становищата на РИОСВ Стара Загора и др. заинтересовани институции.
 - ✓ Изходната информация за изготвяне на ЕО на ОУП на Община Болярово, включва и данни от :
 - Областна стратегия за развитие на Област Ямбол 2014-2020
 - Регионален план за развитие на ЮИР 2014-2020 ,
 - ОПРО Болярово, 2014-2020
 - ПУРБ в Източноромански район с център Пловдив 2016-2021 г.
 - ПУРБ в Черноморски район с център Варна 2016-2021 г.

- Регионален доклад за състоянието на околната среда на РИОСВ Стара Загора 2014 г.
- Регионален доклад за състоянието на околната среда на РИОСВ Стара Загора 2015 г.
- Регионален доклад за състоянието на околната среда на РИОСВ Стара Загора 2016 г.

1.2.1 *Обща концепция, цели и етапи на ОУП*

Общият устройствен план е в съответствие с изискванията на чл. 105, т. 1 от *Закона за устройство на територията* следва се разработва за територията на община Болярово, като обхваща всички населени места в общината и техните землища.

Проектът на Общ Устройствен План на Община Болярово се прилага за цялата територия на Община Болярово.

Мястото и възможностите на община Болярово се определят от нейните икономически, социални, демографски и инфраструктурни характеристики.

Структуроопределящ отрасъл е земеделието и в бъдеще се очаква от съществено значение да е развитието на туризма, с възможности за опознавателен туризъм, културно-исторически туризъм, еко и етно-туризъм, ловен туризъм, селски туризъм и др. Територията е база за различни видове туристическа дейност.

Спазени са всички актуални нормативни документи за изготвяне на Общ устройствен план на общината с посочване на конкретните устройствени мерки за територията на община Болярово.

Съдържането на ОУПО Болярово е определен съгласно чл.19 на ЗУТ, доразвит и конкретизиран в Наредба № 8 /2003-2014/.

Спазват се методическите изисквания, включително доразвиване на всички положителни идеи и тенденции от предходни планове и проучвания за територията.

Отчетени са общественото мнение и нагласи.

Предприемането на адекватни мерки в устройственото планиране и разработването на нов Общ устройствен план за територията на цялата община се налага от настъпилите значителни промени в общественно-икономическите условия и съвременните изисквания за устройство на територията, възникналите общински нужди за обекти на общината, частни инвестиционни инициативи и др.

Обхватът на разработката се определя от действащото законодателство за устройство на територията (Закон за устройство на територията), Наредба № 7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони. и Наредба № 8 за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове, г.) и изискванията на Община Болярово.

Основната цел на ОУП е да даде цялостна концепция за развитие на територията на община Болярово, отчитаща изискванията за интегриран подход, ресурсна ефективност, опазване на околната среда и адаптация към промените. Произтичащите от основната цел задачи съответстват на изискванията на нормативната уредба за устройство на територията и на съвременните постановки за интегрирано пространствено планиране и устойчиво развитие.

С формулирането на стратегическите цели и приоритети за развитие се определят основните насоки и очакваните резултати, които следва да се постигнат при реализацията

на плана. Приоритетите дефинират ключовите области, в които общината и общинското ръководство ще се намесят за постигане на заложените цели. В този смисъл приоритетите са конкретни и предполагат тясно обвързване с целите. Добрата обвързаност и обосновааност на приоритетите и целите позволява да се оцени тяхната значимост и това оказва силно въздействие при изпълнение на Общия устройствен план на община Болярово.

Целите и задачите на ОУП на община Болярово произтичат от предназначението на устройствените планове за формиране на хармонична и устойчива жизнена среда в населените места и извън нея при отчитане на спецификата на конкретния обект и изискванията, предявени с Плановото задание.

Рамковата цел на ОУП на община Болярово е да предложи адекватен и съвременен пространствен модел за развитие на територията на общината, както и да формулира подходяща политика и нормативни рамки за неговата реализация.

В обхвата на тази цел, подцелите се формулират като:

- Определяне на нормативна основа на териториалния обхват за пространствено развитие на населените места от общината до 2035 година и при утвърден сценарий за демографско развитие.
- Обвързване на развитието на общината с факторите от регионално, национално и наднационално ниво.
- Оптимизиране на функционалната структура на населените места от общината спрямо съвременните социално-икономически и демографски процеси.
- Оптимизиране на начините и режимите на земеползване;
- Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми и взаимодействието между тях.
- Организация, йерархична съподчиненост и локализиране на основните елементи от социалния сервиз
- Определяне на структурата, трасетата и принципите на връзки между елементите на комуникационна мрежа – републиканска и общинска.
- Развитие, оразмеряване и провеждане на елементите на инженерната мрежа
- Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на общината.
- Създаване на предпоставки и условия за ефективно управление на развитието на всички видове територии в рамките на отделните землища и общината като цяло.
- Валоризация на територията в условията на конкуренция в развитието на отделните общини.
- Разработване на програма от мероприятия и система за управление и реализация на ОУП

Задачи на ОУП

Планирането на територията на общината да става по начин, осигуряващ съхраняване и едновременно с това пълноценно включване в жизнен оборот на природното и културно наследство на общината.

С общия устройствен план на общината и съгласно чл 16 от Наредба №8 се определят:

- Определяне на Общата структура на територията - предмет на плана, и преобладаващото предназначение на съставните и структурните ѝ части, местоположението и границите на урбанизираните територии, земеделските територии; горските територии, защитените територии, защитените зони, санитарно-охранителни зони на водоизточници, нарушените територии за възстановяване, водните течения и площи и териториите със специално, с друго или със смесено предназначение;
- Регламентиране на общия режим на устройство по отношение на всяка от териториите, както и на извънселищните територии – изключителна държавна, публична, държавна и публична общинска собственост, който включва най-общи цели, мерки и изисквания за тяхното опазване, използване, изграждане и развитие;
- Определяне на насоките и устройствените мерки за усъвършенстване на структурата на селищната мрежа, вкл. селищните елементи без собствен демографски ресурс за развитие;
- Определяне на извънурбанизираните територии - изключителна държавна, публична държавна и публична общинска собственост, и режимът на тяхното устройство;
- Обосноваване развитието на комуникационно-транспортната инфраструктура и определяне съответстващото усъвършенстване на транспортните мрежи;
- Обосноваване развитието на системите на техническата инфраструктура на територията и определяне разположението на мрежите и съоръженията им, вкл. връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение;
- Регулиране на взаимодействието между устройството на територията и природната ѝ среда и регламентиране на допустимото натоварване на естествените рекреационни и други ресурси, както и дефиниране на необходимите компенсационни мероприятия;
- Създаване на условия за социализация на обектите на културно-историческото наследство и природните забележителности;
- Идентифициране на териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и регламентиране на необходимите превантивни мерки и начини на устройство и защита;
- Определяне на териториите за активно прилагане на ландшафтно устройствени мероприятия и естетическо оформяне, в т.ч. териториите за превантивна устройствена защита съгласно чл. 10, ал. 3 ЗУТ.
- Извеждане на приоритетните устройствени мероприятия и определяне на общата последователност на реализиране на устройствените мероприятия, ангажиращи публични инвестиционни и други ресурси.

Общи изисквания към ОУП на общината за опазване на околната среда

Предварителният проект на ОУП на Община Болярово изпълнява общите изисквания за опазване на околната среда при предлаганите устройствени решения.

- Интегриране на предвижданията за дългосрочно устойчиво устройствено развитие на територията на Община Болярово в обхвата на Общия устройствен план по отношение на околната среда в процеса на развитие, като цяло и да се въведе принципа на устойчиво развитие в съответствие с чл. 3 и 9 от Закона за опазване на

околната среда.

- Идентифициране, описване и оценяване по подходящ начин възможните въздействия от прилагането на предложения, които Общия устройствен план превижда върху компонентите на околната среда, при отчитане на целта и териториалния обхват, а именно територията на Община Болярово с нейните населени места и землищата им, и степента на подробност на ОУП;
- Обезпечаване на превантивен контрол по отношение на опазването на околната среда и защитата за здравето на хората.

При изготвяне на проект на ОУПО Болярово, Изпълнителят на проекта на ОУП - се ръководи от поставените изисквания на техническото задание, актуалните нормативни документи, програми, директиви и регламенти на Европейския Съюз, които имат отношение към управлението на територия и ресурси и добрата европейска практика и от направените предложения и поставените изисквания от Община Болярово.

Проектантският екип на ОУП на Община Болярово и екипът, изготвящ ЕО в т.ч.и ДОСВ събират там където е необходимо допълнителна информация, оглед на определени площи и обекти, правят инвентаризация и прецизен анализ и оценка на получената информация и където е необходимо и има възможност, аналитичните проучвания и данни са допълнени и актуализирани, с акцент върху проблемните направления и сектори за да се предлагат устройствени решения, които имат отношение към управлението на територия и ресурси и добрата европейска практика и от направените предложения и поставените изисквания от Община Болярово.

Спазени са всички актуални нормативни документи за изготвяне на Общ устройствен план на община с посочване на конкретните устройствени мерки за територията на община Болярово.

Спазени са методическите изисквания, включително доразвиване на всички положителни идеи и тенденции от предходни планове и проучвания за територията. Отчетени са общественото мнение и нагласи. Допълнително се отчитат и над-регионални и европейски програмни условия.

Цели на екологичната оценка на общия устройствен план на община Болярово

- Да се интегрират предвижданията за дългосрочно устойчиво устройствено развитие на територията на Община Болярово в обхвата на Общия устройствен план по отношение на околната среда в процеса на развитие, като цяло и да въведе принципа на устойчиво развитие в съответствие с чл. 3 и 9 от Закона за опазване на околната среда;
- Да се идентифицира, опише и оцени по подходящ начин възможните въздействия от прилагането на инвестиционните предложения, които Общия устройствен план превъжда върху компонентите на околната среда, при отчитане на целта и териториалния обхват, а именно територията на Община Болярово с нейните населени места и землищата им, и степента на подробност на ОУП;
- Да се обезпечи превантивен контрол по отношение на опазването на околната среда и защитата за здравето на хората.

Орган, отговорен за одобряването и орган по прилагането на Общия устройствен план на община Болярово е Общинския съвет на Община Болярово. Компетентен орган за даване на решение по ЕО и ОСВ е РИОСВ - Стара Загора.

Резюме на прогноза за пространствено развитие – Предварителен проект на Общ устройствен план на Община Болярово

Решенията на задачите, които произтичат от основната цел съответстват на нормативната уредба за устройство на територията и на съвременните постановки за интегрирано пространствено планиране и устойчиво развитие. Изпълнени са всички цели и задачи на ОУП.

Обхватът на разработката включва землищата на всички 20 населени места на територията на Община Болярово – 19 села и общинския център – гр. Болярово

Етапи за реализиране на плана / Времева рамка

Етапите на реализиране на плана са определени чрез *Закона за устройство на територията*, свързани с устройство на територията, инвестиционно проектиране и строителство.

Проектирането на ОУП на Община Болярово е в 2 фази.

1. Предварителен проект на ОУП на Община Болярово и
2. Окончателен проект на ОУП на Община Болярово и

Разглежданият период от време за действие на ОУП и създаване на планова основа за дългосрочно устойчиво развитие на територията на община Болярово с всички населени места и землищата им, съобразно целите за развитие, приети на национално, областно и общинско ниво е 20 години.

За този период в ДЕО се оценяват положителните и отрицателни въздействия на ОУП върху компонентите и факторите на околната среда и се предлагат мерки за свеждане до минимум на негативните въздействия и осигуряване на високо качество на околна среда в района и високо качество на жизнена среда за населението в общината .

Докладът за екологичната оценка се изготвя на фаза предварителен проект за ОУП, като всички забележки и препоръки, направени от компетентните органи, засегнати юридически и физически лица и институции се отразяват в окончателния вариант на ОУП.

Окончателният ОУП определя общата структура на територията, режими за устройство на всяка територия със съответните правила и нормативи. Документацията по ОУП е комплектована със схеми и планове на инженерните системи.

Следващи етапи на устройственото планиране, които не са обект на настоящата задача са:

- Подробни устройствени планове (ПУП) –изработени за един или глупа квартали или за отделни обекти. Те се придружават с планове за вертикално планиране, планове-схеми за комуникация и транспорт и инженерни мрежи. Предвижданията на ПУП са задължителни за инвестиционното проектиране.
- Инвестиционно проектиране
- Строителство.

Първоначално следва да бъдат изградени инфраструктурните обекти, да се осигури комуникационна обезпеченост на зоните.

На следващ етап ще се реализира основното застрояване на територията, при спазване на градоустройствените показатели за общите и подробни устройствени планове (ОУП и ПУП), както и инвестиционните намерения.

Важно е да се отбележи, че предвидените с ОУП промяна предназначението на територии и на поземлени имоти с цел застрояване ще се извърши на следващ етап, въз основа на влязъл в сила подробен устройствен план (ПУП) в съответствие с Чл. 9 (2) от ЗУТ.

Бъдещите планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, произтичащи от ОУП на Община Болярово, подлежат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитените зони и могат да бъдат одобрени само след решение/становище по ОВОС/ЕО/ОС за одобряване/съгласуване и при съобразяване с препоръките, направени в извършените оценки, както и с условията, изискванията и мерките, за одобряване/ съгласуване решението/становището.

Органът, одобряващ ОУП на Община Болярово е Общински съвет Болярово.

1.2.2 Основни устройствени елементи, зони и територии

1.2.2.1 Местоположение и териториални параметри

Географско положение

Община Болярово попада в статистическа зона „Северна и Югоизточна България“ от ниво NUTS I, Югоизточен район за планиране от ниво NUTS II и е включена в административните граници на област Ямбол на ниво NUTS III, съгласно общата класификация за статистически цели на териториалните единици NUTS и Закона за регионално развитие (ЗРР) на Република България. Териториалната структура на община Болярово, граничи с тези на общините: Стралджа (север), Средец (изток), Елхово (запад-северозапад) и на юг с провинциите в Република Турция – Одрин и Къркларели.

Община Болярово обхваща територия от 667,9 км² и заема 19,9 % от територията на област Ямбол и е една от най-малките общини, в рамките на областта. В общината са разположени 20 населени места (град Болярово и селата Воден, Вълчи извор, Голямо Крушево, Горска поляна, Деница, Дъбово, Златиница, Иглика, Камен връх, Крайново, Малко Шарково, Мамарчево, Оман, Попово, Ружица, Ситово, Стефан Караджово, Странджа, Шарково). Населените места в общината са показани на Фигура 1.2-1.

Общинският център гр. Болярово се намира на 357 км от столичния град София, на 227 км от гр. Пловдив, на 71 км от Бургас, на 56 км от областния център гр. Ямбол и на 24 км. от гр. Елхово и гр. Тополовград. В международен план гр. Болярово отстои на 93 км от Одрин и на 325 км от Истанбул. Географското местоположение на общината в югоизточната част на страната и в южната на област Ямбол, предопределя близостта на общинския център до най-голямото пристанище в страната - Пристанище Бургас /74 км/ и до разположеният в община Елхово ГКПП Лесово /47 км/, който свързва територията на Р. България с тази на Р. Турция.

През територията на общината преминават важни транспортни артерии с национално и регионално значение – връзката Бургас - Средец - Болярово - Елхово с разклонения за Тополовград, Ямбол (и през Ямбол за градовете Сливен и Стара Загора). Пътят през с. Стефан Караджово за с. Каменец и гр. Ямбол осигурява пряка връзка на Общината с автомагистрала “Тракия”. Очаква се той да окаже положително влияние върху развитието на селата, разположени в северната част – с. Камен връх и с. Деница. Южната граница с Турция е “затворена”, защото няма изграден граничен преход (пункт). С влизането в експлоатация на ГКПП при с. Лесово (община Елхово) и турското селище Хамзабейли (открит на 19.05. 2005 г.) е целесъобразно изграждането на допълнителна транспортна инфраструктура и съвместни проекти за развитие с община Елхово. Съществува проект за изграждане на нов ГПКК при село Странджа, което значително ще подобри връзките на общината с Р. Турция.

Фигура 1.2-1 Местоположение на населените места в Община Болярово, обл. Ямбол

Природните дадености, културните паметници, разположени на територията на общината, част от културното й наследство и незамърсената природа са предпоставки за развитие на алтернативни форми на туризъм-селски, културен, екотуризъм, екстремен и други.

Релеф

Община Болярово попада в Крайщенско – Тракийската природна област и по-конкретно в Тракийско-Страджанската подобласт. Общината обхваща Дервенските възвишения и южните склонове на Бакаджаците. Релефът е предимно равнинно – хълмист (200 – 600 м. н. в.), което е предимство що се отнася до инфраструктурното развитие на общината /транспортна инфраструктура, селищна мрежа, изграждане на напоителни системи и др.

В хидрографско отношение от основно значение е главната река Поповска и нейните притоци, които имат обща дължина от 500 km. Значителен е броят на язовирите и микроязовири -87 броя. По –големите от тях са: яз.Малко Шарково, яз Свинарника, яз.Топлика и яз. Дълбок дол. В землището на с. Шарково има 5 микроязавира.

Основно територията е заета от полета и ниви, но са разположени и редица дерета – Сънър дере, Мустанов герен, Поповска чешма, Капаклийци, Иджидере, Дунджик, Пенчев дол,

Саранча, Акалан, Келиклия, Суиджик, Кайнарджа и други по-малки дерета.

Релефът, съчетан с климатичните особености в общината, е предпоставка за развитие на селското стопанство и промишлеността

Изследването обстойно в ОУПО на теренните дадености са основа на предпоставките за развитие на общината. В равнинната част с по-нисък наклон има добри предпоставки за развитие на земеделие и друг вид стопански дейности, способства и за по-доброто използване на земята, отнасящо се до изграждане и подобряване на елементите на техническата инфраструктура.

Население

Община Болярово е част от Ямболска област от 1999 г. Общата площ на общината е 66732.9 ha и заема около 20% от територията на областта. Община Болярово е една от най-малките общини в областта.

По данни на НСИ към 2012 г. населението на община Болярово представлява 3,1% от населението на област Ямбол, което я подрежда на пето място по брой на население в областта. Налице е отрицателна тенденция за демографско развитие, която е проблем не само за общината, но и за областта и за цялата държава.

През 2013 г. населението на община Болярово наброява 3 938 души, от които 1917 мъже и 2021 жени (Таблица 1.2-1). Относителният му дял към този на област Ямбол остава непроменен.

Таблица 1.2-1 Население (брой) към 31.12.2013 г.

	Общо	Градове	Села
Р България	7 245 677	5 291 675	1 954 002
Област Ямбол	127 176	89 175	38 001
Община Болярово	3 938	1 172	2 766

Източник: НСИ

Основен показател, отразяващ демографската ситуация, е гъстота на населението. Община Болярово се отличава с най-ниска гъстота на населението сред петте общини от област Ямбол - 6,22 д/км². Към 31.12.2013 г. средната гъстота на населението на община Болярово е спаднала до 5,9 д/км², като стойността е над шест пъти по-ниска от средната за област Ямбол. Сериозен проблем в тази връзка, продължава да бъде интензивното обезлюдяване на някои от селата в общината. Селата с най-малък брой население са: Иглика - 18 души, Камен Връх - 28 души, Вълчи Извор - 41 души, Златиница - 42 души, Странджа - 42 души, Крайново - 45 души.

Динамиката на населението в община Болярово не се различава от националните тенденции. Населението в селата намалява с по-бързи темпове. Причините за това са застаряващото население на селата и миграционните процеси. От демографска гледна точка, намаляването на броя на населението на общината

По данни на НСИ от последното преброяване на населението съотношението между мъжете и жените в община Болярово към 2015 г. е мъже 49% и жени 51%.

Демографската ситуация в община Болярово се дължи на редица социално-икономически и културни фактори, специфични както за нея, така и характерни за цялата страна. Съществена роля за демографската ситуация оказват факторите раждаемост и смъртност, миграция, брачност и разводимост, етническа, религиозна, полово-възрастова и образователни структура на населението на общината. Формирането на човешките

ресурси в общината, в количествено и в качествено изражение, се явява пряка последица от всички тези процеси.

Населени места – общо състояние

Населените места и урбанизираните територии заемат около 2.00 % от територията. Най-голям дял имат земеделските територии -67%. Значително голям по площ е дела на защитените територии и защитени зони – 67.95% от площта на общината. Това е сериозно ограничение за инвестиционните намерения и развитие на урбанизираните територии.

Селищната мрежа е формирана от 20 населени места - 1 град – Болярово и 19 села.

Всички населени места се отличават с много малка гъстота на обитаване. Към 01.02.2011 г. с най-голям брой население се отличават общинският център - гр. Болярово (1 231 д.) и селата Стефан Караджово (514 д.), Мамарчево (370 д.), Воден (347 д.), Попово (317 д.), Голямо Крушево (272 д.) и с. Шарково (199 д.). С най-малко жители са с. Иглика (18 д.), с. Камен връх (28 д.), с. Вълчи извор (41 д.), с. Златиница (42 д.), с. Странджа (42 д.), с. Крайново (45 д.), и селата Горска поляна, Дъбово и Ситово, с население по 72 д.

Населението на Община Болярово през 2011 г. е 4 160 души и намалява до 3998 души към края на 2016 г. Броят на населението на община Болярово намалява, като намалението е характерно, както за жителите на града, така и за тези в селата. Всички населени места се отличават с изключително малка гъстота на обитаване – средно 1871.64 m²/жител за общината.

Сграден фонд - Степента на изграденост на населените места е сравнително висока, при добро състояние на сградния фонд (основно жилищни сгради, по актуални данни от НСИ), особено в общинския център. Преобладаваща част от застрояването е едноетажно и двуетажно, като само в с. Болярово има обществени сгради на три и повече етажа.

Общият брой жилища в общината към 2015 г. е 3266, от които най-много са тухлени -3000 бр (93%), стоманобетонни и панелни - 80 бр (2%), друг вид конструкция – 186 сгради.

Според формата на собственост 98 % от жилищата са частна собственост.

Жилищните сгради са 3260 броя, от които 510 са в града и 2750 сгради са в селата.

Улична мрежа - Степента на изграденост и благоустроеност на уличната мрежа в населените места като цяло е задоволителна. Достъпността до населените места се осигурява от третокласни и общински /четвъртокласни/ пътища. Населението се обслужва от преминаващи автобусни линии и училищни автобуси.

Социалната инфраструктура в общината е концентрирана главно в по-големите населени места и материално техническата база е в добро състояние. Учебните заведения, функциониращи на територията на общината са две и се намират в град Болярово и в село Стефан Караджово. Работи само една детска градина в град Болярово с филиали в селата Воден, Стефан Караджово и Шарково. Читалищната дейност е развита само в 6 населени места.

Православни храмове са построени във всички 20 селища и 14 от тях са реновирани.

Медицинската помощ в рамките на община Болярово се осъществява от общопрактикуващи лекари и двама стоматолози. В сферата на здравеопазването не е задоволително нивото на обслужване на населението, както и използваната база.

Броят на *предприятията* в първичния сектор е най-голям и към 2012 г. са 65 с 197 заети, във вторичния са 17 броя (48 заети), а в третичния - 55 (98 заети). В общината това са предимно микропредприятия. Развито е животновъдство, земеделие, пчеларство, лов и риболов, търговия и туризъм.

Телекомуникации - всички населени места в общината са оборудвани със съоръжения за извършване на пощенски, телефонни и радио услуги, осигурени са интернет връзки. В южната част на общината все още няма никакъв или добър достъп до интернет, както и качествени услуги на мобилни оператори. Покритието с радио и телевизионен сигнал на лицензираните национални телевизии е 100 % за територията на цялата община. На територията на град Болярово има сателитна телевизия. В общината има покритие на три мобилни комуникационни оператори - Мобилтел, Теленор и Виваком.

Енергийната система на територията на общината е на добро равнище. Всички населени места са електрифицирани. Електроснабдяването на консуматорите в общината се осъществява предимно от възлова станция „Болярово”. Електроразпределителното дружество е „EVN България” АД.

В общината са изградени са 54 броя битови трафопостове и 19 броя ведомствени.

В общината функционират 5 Фотоволтаични електрически паркове: - в Гр Болярово, с Камен връх, с.Шарково, с.Оман, с.Ситово.

ВиК системите на територията на община Болярово се обслужват от „ВиК” ЕООД – Ямбол, в частност Експлоатационен район „Болярово“. По данни на НСИ, към 2012 г. всички населени места на територията на община Болярово, са водоснабдени. Липсват населени места с режим на водоснабдяването. *Водопреносната мрежа* е изградена 1960-1985 г. предимно от етернитови тръби, които са с изтекъл амортизационен срок и често аварират. На територията на общината има 32 водоизточника с учредени СОЗ.

Канализационната мрежа е недостатъчно развита. За град Болярово тя е с дължина 4413 m, което представлява 43% степен на изграденост. За с. Стефан Караджово дължината на канализационната мрежа е 1657 m и степен на изграденост 23%. В рамките на община Болярово няма изградена пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) и не е налична услуга за пречистване на отпадъчни води. Вместо пречиствателни съоръжения се използват септичните ями, изгребни шахти и попивни ями, което не отговаря на съвременните изисквания за устойчиво развитие.

Топлоснабдяването е децентрализирано посредством локални отоплителни инсталации работещи предимно на твърди (дърва, въглища) и течни горива (дизел), както и с електрическа енергия. Населените места не са газифицирани.

Всички населени места имат *гробнищни паркове*, с различна степен на благоустроеност и транспортен достъп .Изградени са 21 *гробнищни парка*, всяко селища има по 1, само в село Воден има две гробища.

Територията на община Болярово е богата на обекти на *културно-историческото наследство*. В околностите на град Болярово, при археологически проучвания са намерени находки, които свидетелстват за обитаването на тези територии от траки, римляни и славяни.

Общината е разположена в един от най-чистите в екологично отношение райони на страната. Това важи особено за южната ѝ хълмиста част, заета с широколистни гори. Повече от половината от територията на общината попада в режим на защитени зони по Натура 2000. Констатирани са локални замърсявания на атмосферния въздух предимно в зимния сезон вследствие употребата на твърдо гориво за отопление.

Изводи

Заедно с природните дадености, чиста околна среда, културни паметници и защитени зони, селищната мрежа е добра предпоставка за развитие на алтернативни форми на туризъм: селски, културен, екотуризъм, екстремни спортове, водни спортове, лов и риболов, други.

Община Болярово има реалната възможност да се превърне в предпочитана туристическа дестинация, отговаряща на различни търсения, през цялата година.

Културно-историческото наследство на община Болярово е представено основно с туристическите забележителности: възстановеният етнографски музей в гр. Болярово, къщата-музей на Стефан Караджа в родното му село Стефан Караджово, две защитени зони по Натура 2000.

1.2.2.2 Описание на устройствените елементи

Населени места

Селищната мрежа е формирана от 20 населени места - 1 град и 19 села, дисперсна със сравнително равномерно разположение и добре изразен административен, културен и икономически център – гр. Болярово (Таблица 1.2-1).

Таблица 1.2-2 Население по населени места към 01.02.2011 г. и 2016 г. (брой) и площ на землищата на селищата

Населено място	ЕКАТТЕ	Население (2011 г.)	Население (2016 г.)	Площ на землища по акт. опорен план, ha	Площ на населеното място, ha
Общо		4160	3988	66732,99	1129,5
Гр.Болярово	05284	1231	1229	3943,584	86,3
с.Воден	11658	347	336	7247,595	57,5
с. Вълчи извор	12588	41	25	801,4813	10,5
с.Голямо Крушево	15881	272	249	5342,548	110,2
с. Горска поляна	17097	72	91	4085,327	59,5
с. Денница	20657	81	72	2141,74	39,5
с. Дъбово	24356	72	37	1989,213	26,5
с. Златиница	31019	42	50	1229,78	54,5
с.Иглика	32264	18	12	1802,296	15,5
с. Камен връх	35756	28	23	2567,708	47,5
с. Крайново	39356	45	54	2354,401	11,5
с. Малко Шарково	46704	205	201	2137,381	42,5
с. Мамарчево	46958	370	362	3625,422	106,5
с. Оман	53504	81	64	2623,910	51,5
с. Попово	57652	317	317	4681,257	77,5
с. Ружица	63272	111	94	1874,771	68,5
с. Ситово	66679	72	77	2197,089	34,5
с. Стефан Караджово	69208	514	450	4699,158	92,5
с. Странджа	69674	42	61	5180,186	70,5
с. Шарково	83051	199	184	6208,138	66,5

Населението на Община Болярово през 2011 г. е 4 160 души и намалява до 3998 души към края на 2016 г. (по данни от преброяване на община Болярово. Броят на населението на община Болярово намалява, като намалението е характерно, както за жителите на града, така и за тези в селата. Всички населени места се отличават с изключително малка гъстота

на обитаване – средно 1871.64 m²/жител за общината.

По данни от ОПР на община Болярово 2014-2020 г. основното движение на човешките ресурси извън общината е насочено към по-големите градове на страната - Ямбол, Бургас, София. Осъществяват се трудови и образователни миграции, като по-голяма част от завършилите висше образование не се завръщат за постоянно в община Болярово.

Много важен фактор за общото състояние и развитие на населените места в общината е развитието на икономиката в нея, разкриването на нови работни места, подобряване на селищната среда, развитие и подобряване на транспортната, социалната инфраструктура и др.

Характеристика на жилищния фонд и осигуреност на населението

Функционална система „обитаване“ е с изключително важно значение при устройственото планиране на населените места, тъй като изисква пространствени ресурси (ако е необходимо) и е важен фактор за определяне на нивото и политиката за повишаване на жизнения стандарт на населението

Степента на изграденост на населените места е сравнително висока, при добро състояние на *сградния фонд* (основно жилищни сгради – виж и таблици с актуални данни от НСИ), особено в общинския център. Преобладаваща част от застрояването е едноетажно и двуетажно, като само в с. Болярово има обществени сгради на три и повече етажа.

В Община Болярово общият бр. жилищни сгради е: 2011г.- 3 264бр. 2012г.- 3 264бр. 2013г.- 3 264бр. 2014г.- 3 265бр. 2015г.- 3 266бр. като преобладават тристайните жилища.

По данни на НСИ за 2015г. броят на сградите е 3577, от които броят на жилищата е 3266. От тях стоманобетонни – едропанелни и скелетни – са 80 бр., тухлени – 3000 бр. и други - 186 бр. Строителството е било най-активно в годините между 1960 и 1989 г., като голяма част от жилищния фонд е остатъчен от периода малко след Втората световна война.

Според формата на собственост 98 % от жилищата са частна собственост.

Строителството в община Болярово е в устройствени зони с преобладаващо застрояване с *малка височина и плътност*, като кота корниз е до 10 m. Устройството на територията и характерното застрояването е в унисон с природната среда, като градоустройствените решения предполагат адаптивност на селищната структура с характерния релеф.

Жилищната задоволеност се характеризира с показателя брой жилища на 1 000 души население. Този индикатор за удовлетвореността от жилищния фонд като количество и неговата достатъчност или нужда от нови е показателен за силно развити в икономическо отношение страни, където пазара на имоти и жилища е балансиран. Тук за община Болярово този показател е недостатъчен, за да се прецени количеството наличен фонд, тъй като е деформиран от множеството необитавани сгради.

От общо 3 266 жилищни сгради, обитавани са 1 791 сгради. Останалите 1 457 са необитавани, а 8 сгради са предназначени за временно обитаване.

Съществуващият жилищен фонд има нужда да бъде обновен, като се направи стратегия и необитаваните жилищни сгради да бъдат адаптирани към нови функции и да се осигурят социални жилища за маргиналните групи.

Данните показват, че жилищният фонд е нараствал до 2010 г. В следващият период до 2015 г. няма нарастване на жилищния фонд. Основният фактор за това състояние е намаляването на броя на населението на общината. Анализът на този раздел е насочен към оценка на състоянието на съществуващият жилищен фонд – обитаем, необитаем и за временно обитаване /вили/. Необитаемият жилищен фонд е резерв за бъдещето демографско развитие на общината. Проучванията показват, че има разликата между броя

на населението по постоянен адрес и настоящ адрес. При една икономически ефективна политика, може да се очаква, че до 2020 г. около 50 % от посочения по-горе контингент ще се завърне в общината. В този смисъл жилищата в общината се разглеждат в две групи: за постоянно обитаване и за сезонно обитаване. Това е необходимо, тъй като техническата инфраструктура (основно електро- и водоснабдяване) трябва да се оразмерят за върховото демографско натоварване и потребление. Проектът на ОУПО предвижда разширение на жилищните зони в населените места.

Образование

Според данни от преброяването на населението, към 01.02.2011 г. най-голям дял от жителите на общината са със основно образование - 37,5% от лицата на седем и повече навършени години в община Болярово, лицата със средно образование са 29,6%, лицата със завършено начално образование - 16,5% и с незавършено начално образование - 7,3%. Броят на лицата, никога не посещавали училище е 3,7%. Лицата с висше образование са 5,4% .

На територията на община Болярово функционират следните учебни заведения с общинско финансиране: СУ "Д-р Петър Берон" в град Болярово, с 205 ученика (I - XII клас); ОУ „Стефан Караджа” – в с.Стефан Караджово с 82 ученици; Детска градина "Здравец" в гр. Болярово и филиали в с. Воден с. Малко Шарково и с. Стефан Караджово с 90-100 деца.

Здравеопазване

Здравните услуги в община Болярово се осъществяват главно в областния център Ямбол и град Елхово. В структурата на здравеопазването на община Болярово няма лечебни заведения за болнична и извънболнична помощ. Болничната помощ се осигурява от МБАЛ „Св. Пантелеймон“ и „Св. Йоан Рилски“ в град Ямбол, МБАЛ „Св. Иван Рилски“ – в град Елхово и специализирана болница за активно лечение по кардиология – в град Ямбол. В град Болярово има филиал на спешна медицинска помощ с един санитарен автомобил, който обслужва територията на общината. Лекарите на територията на общината са двама, има и един медицински специалист по здравни грижи и двама стоматолози.

Социална инфраструктура

Социалните услуги са насочени към специфичните потребности на групи от населението в неравностойно положение - стари хора, деца и възрастни с увреждания, интегриране на граждани от ромски произход и др. Внимание се отделя на възможността за предоставяне на социални услуги на нуждаещите се в тяхната обичайна среда за сметка на услугите в специализираните социални институции. Основен вид социално подпомагане в общината е домашният социален патронаж, който по данни от началото на 2014г. се грижи за 180 потребители.

Функционират няколко защитени жилища и социални центрове:

- „Защитено жилище” - с. Малко Шарково, с капацитет 8 жени;
- „Защитено жилище” – гр. Болярово с капацитет 8 възрастни лица с умствена изостаналост;
- „Защитено жилище за възрастни“ гр. Болярово с капацитет - 11 души
- „Център за социална рехабилитация и интеграция” в град Болярово с капацитет от 25 места за възрастни хора с увреждания и за дейности, уплътняващи свободното им време.

Социалните услуги в специализираните институции в община Болярово се предоставят от:

- Дом за възрастни хора с умствена изостаналост в с. Малко Шарково с капацитет 85 места;
- Дом за стари хора в с. Воден с капацитет 30 места;
- Център за настаняване от семеен тип на възрастни хора с деменция в с.Мамарчево;
- Център за настаняване от семеен тип на лица с физически увреждания в с.Мамарчево.
- Услугата „личен асистент“ е започнала през 2011 г., с продължителност до 31.08.2014 г. Към началото на 2014 г., социалната услуга се ползва от 10 лица¹;
- „Обществената трапезария“, обслужваща населените места Болярово, Мамарчево, Шарково, Ситово, Воден, Голямо Крушево, Стефан Караджово и Попово, предназначена за възрастни и самотни хора и хора с увреждания, които са предимно с ниски доходи;
- Домашен социален патронаж с капацитет - 180 потребители;
- Предоставяне на услуги и домашен помощник и личен асистент на 127 потребители с 47 човека персонал, осигуряващи почасова грижа;
- Клубове на пенсионера - функционират в 8 населени места - Болярово, Мамарчево, Голямо Крушево, Воден, Стефан Караджово, Попово, Шарково, Горска поляна.

Култура и вероизповедание

В областта на културата усилията на общината са насочени към максималното използване на богатото културно-историческо наследство на региона и превръщането му във визитна картичка. Инфраструктурата на културата в община Болярово е представена основно от обекти за музейна и читалищна дейност, библиотеки, църкви и паметници.

Важно звено в читалищната дейност е библиотечно дело, развито в 6 читалища в гр. Болярово и селата: с. Мамарчево с. Голямо Крушево, с. Попово, с. Воден и с. Стефан Караджово. Към читалищата действат самодейни фолклорни певчески и танцови състави. В общината функционира и детски танцов състав "Боляровче". Отбелязват се редица обичаи - коледуване, лазаруване, "Кукери", "Пеперуда", "Еньова буля", "Меджия", "Сватба" и др. Поддържат се и старите занаяти предачество, тъкачество, бродирание и изработване на автентични музикални народни инструменти - кавали, гайди, гъдулки, тъпани и др.

В град Болярово е разположен етнографски музей, в с. Стефан Караджово има къща музей на Стефан Караджа, а селата Волен и Попово разполагат с музейни сбирки.

Празникът на град Болярово е 26 октомври.

От 2010г. в град Болярово и в селата Стефан Караджово, Мамарчево и Попово са оборудвани компютърни зали със свободен режим на ползване и достъп до интернет.

Православните храмове в Община Болярово (обл. Ямбол) са 20, разположени в гр. Болярово и почти във всички останали населени места. Десет от тях са построени в

¹ Източник: ОПР на община Болярово 2014 2020

периода 1831-1897 г.. 5 бр. – в периода 1914-1934 г и 2 бр. са сравнително нови - в с. Попово и (2005 г.) и в с.Иглика (2008 г.).

Туристически потенциал

Една от забележителностите не само в общината, но и в региона е язовир „Малко Шарково". От 1989 г. територията около язовира е обявена от BirdLife International /БърдЛайф Интернешънъл за важно от орнитологична гледна точка място, както в национален, така и в европейския мащаб, Установени са 45 вида зимуващи водолюбива птици, 16 от които са вписани в Червените книги на Европа и България.

В град Болярово е изграден хотел "Странджа" с 18 стаи и 50 броя легла. Общината разполага с база за отдих и лечение в с. Стефан Караджово с 240 легла, както и с база за отдих край язовир „Малко Шарково".

Значителните ресурси от различните видове дивеч и подходящият релеф са добра база за развитие на опознавателния, културен и природен туризъм, на ловния и спортен туризъм. От гледна точка на културния туризъм общината е разположена между два от обособените ЛОКУС-и - „Странджа планина" и „Мечът и кръстът". Най-близко разположени са гр. Елхово и гр. Тополовград – на 24 km. В близост, на границата с Турция е КПП „Лесово".

Отдих и туризъм

Природните дадености и климатични условия в община Болярово са предпоставки за развитието на различни видове туризъм. Най-вече потенциалът на района позволява развитие на селски, еко и винен (на база сорт „Алжирка”) туризъм.

Районът около язовир "Малко Шарково" е подходящ за развитието на селски туризъм поради тишината, чистия въздух и красивата природа. Има добри условия за различни видове водни спортове. Някои от къщите в селата в непосредствена близост, притежават интересна архитектура и потенциал след съответен ремонт да се превърнат в малки семейни хотели. Другите водоеми (реки и микроязовири) на територията на общината също са привлекателни за туристи с цел любителски и спортен риболов.

Наличието на специфични антропогенни туристически ресурси, съчетани с изключително благоприятните природни дадености, са сериозни предпоставки за развитието на екологичен туризъм в общината. Това би дало възможност за комбиниране на почивката с хоби-занимания, придобиване на умения и задоволяване на нуждата от емоционални преживявания и впечатления. Общината има места за настаняване, хотели и др, но в ОУП е предвидено разширение на базите, предназначени за отдих и туризъм

Спортът е едно от приоритетните направления в политиката на общината, а именно създаване и поддържане на необходимите условия за системно практикуване на физическите упражнения и спорт като едно от важните условия за подобряване на здравето и физическото развитие. Основен елемент от системата на физическото възпитание и спорта са спортните обекти и съоръжения. Язовирът предлага отлични условия за практикуване на водомоторни спортове и други водни забавления също и за къмпинг на палатка, също така има отлични условия за риболов и отдих.

Природата в близост до брега на язовира, а и като цяло в община Болярово е много добре съхранена и липсата на големи замърсяващи водата, въздуха и почвата предприятия, е предпоставка за развитие на екологичен туризъм.

Спортната инфраструктура в община Болярово се състои от 1 стадион в град Болярово и игрище в с. Мамарчево; тенис-корт в град Болярово, фитнес-зала – в град Болярово с. помещение за тенис на маса, спортните площадки и физкултурни салони на СУ „Д-р

П.Берон”, ОУ „Стефан Караджа”, ДГ „Здравец” и детски площадки в град Болярово, селата Воден, Малко Шарково. В общината функционират няколко спортни клуба.

Състоянието на съществуващата материално-техническата база е добро. Проблем е липсата на достатъчна спортна инфраструктура в по-малките населени места.

Обществено обслужване

Административното обслужване се осъществява от общинска администрация Болярово. Статут на кметства имат с. Мамарчево, с. Стефан Караджово, с. Попово, с. Голямо Крушево, с. Шарково, с. Малко Шарково и с. Воден.. В останалите села има кметски наместници.

„Пожарна безопасност и защита на населението“ - град Болярово функционира от 1986 г.. От месец май 2014 г. участъкът е реновиран и оборудван с нов гараж и пожарен автомобил, който обслужва територията на общината.

ГПУ Болярово е част от РДГП Елхово и охранява 35,544 km сухоземна граница. Полицейското управление е част от структурата на Областна дирекция на МВР – Ямбол. Действа и местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

На територията на общината функционира клон на БЧК, който е основен двигател за доброволчески инициативи и акции (чрез младежката си организация).

Реализирани са проекти от 2007 г. за благоустройство и повишаване качеството на жизнената среда в Община Болярово:

- Ремонти на пътища , както и проектиране и строителство на нови пътни връзки между отделни населени места;
- Ремонти на читалища, училища, детски градини, църкви и др. обществени сгради;
- Ремонти и строителство на църкви (с. Камен връх, с. Ружица, с. Златиница);
- Благоустрояване на площадни пространства в с. Воден, с. Попово и с. Г. Крушево;
- Строителство на ВиК инфраструктура (външен водопровод в с. Ружица, водоснабдяване в с. Воден, канализация в с. Стефан Караджово, реконструкция на отводнителна канализация и възстановяване на асфалтова настилка на ул. Промислена в гр. Болярово и др.);
- Подобряване улична мрежа в гр. Болярово и др.;
- Залесяване на изоставени земи в землищата на гр. Болярово и с. Воден и др.;
- Изграждане на площадка за компостиране на оборски тор в гр. Болярово;
- Изграждане на обекти за спорт и отдих ;
- Изграждане и ремонт на сгради и др. дейности със социално предназначение: „Обществена трапезария” в Болярово; „Микродом за възрастни хора с. Воден”, „Дом за стари хора – с. Воден; ”, „Трапезария за възрастни“ в с. Мамарчево”, откриване на „Обществена трапезария” в селата Попово и Воден, „Обзавеждане на защитено жилище за възрастни хора – гр. Болярово” и др.
- Зимно поддържане и снегочистене на общинската пътна мрежа на територията на Община Болярово;
- Проектиране на саниране на обществени сгради;

- Реконструкция на общинско улично осветление в гр. Болярово, села Голямо Крушево, Мамарчево и Шарково;
- Техническо и биологично укрепване на река Поповска в регулацията на град Болярово и с. Попово;
- Основен ремонт на тротоарни настилки - гр.Болярово, с. Мамарчево, с. Воден, с. Голямо Крушево., с. Ст.Караджово и с. Попово;
- „Популяризиране на екотуризма между община Болярово и община Кофчаз (Турция) и др..

Планирани са и следните проекти с териториално-устройствено отношение, например подробни устройствени планове (ПУП), както следва:

- “Закриване и рекултивация на съществуващо сметище – гр. Болярово, община Болярово”;
- “Доизграждане на канализационна мрежа и изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води гр. Болярово”;
- „Реконструкция на вътрешноводопроводна мрежа в с. Воден“;
- „Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа в с.Мамарчево“
- "Ремонт, реконструкция и възстановяване на сградите на културни домове в Община Болярово (сградата на Народно читалище „Стефан Караджа – 1904“);
- GATE 2 TOUR: Интегрирано развитие на културно – историческия туризъм в трансграничния регион на Ямбол – Странджа – Одрин (Средновековен манастир – с. Воден, Община Болярово)

Икономическа характеристика

В икономическия профил на община Болярово важно място заема първичният сектор - селско, горско и рибно стопанство. Общият размер на земеделската земя е 448,5 хиляди дка, която се използва почти на 100%.

Животновъдството се развива при много благоприятни условия – природни условия с възможности за продължителна паша през годината, естествени пасища и добра естествена и добра естествена фуражна база, традиции и др. Овцевъдството е традиционен и специализиращ отрасъл за аграрното стопанство в общината. В общата продукция на животновъдството с най-голямо значение е говедовъдството (месо и мляко), козевъдството (мляко) и пчеларството (пчелен мед и пчелни продукти).

Планинският и полупланинският релеф, естествените ливади, както и многобройните и обширни пасища, особено в южните райони на общината, благоприятстват развитието на екологично пасищно животновъдство. Има създадени малки ферми на територията на Болярово, Малко Шарково, Воден, Стефан Караджово, Дъбово, Попово и особено в Ситово, където отглеждат над 500 животни едър рогат добитък. Съществуват добри възможности за отглеждане на по-големи популации дивеч – като предпоставка за развитие на ловен туризъм.

Растениевъдство - на територията са застъпени лозаро-овощарство и зеленчукопроизводство, а планинските и полупланинските терени дават възможности за отглеждане на и на билкови и лечебни култури. Лозарството в община Болярово е представено главно в личните стопанства на населението.

В общината преобладават широколистните гори, създадени са и значителни площи борови насаждения.

Вторичният сектор (промишленост и строителство) също има значителна роля в икономическото развитие на общината, като застъпена е преработващата промишленост с профил основно преработване на селскостопански суровини.

Основните действащи предприятия в общината са:

- „Странджа – МП“ гр. Болярово – месодобив и преработка
- ЕТ „Симона“ гр. Болярово – изкупуване и преработка на метлен клас,
- „ЗОМАШ“ гр. Елхово,
- Фирми за обработка на земеделски земи, дейност, свързана със земеделие, тютюнодобив, производство на билки и др.: ЕТ „ВМХГ-Трансвел“ гр. Болярово, ЕТ „Стоян Георгиев“, ЕТ „Венцислав Илиев“, ЕТ „Фока“, „Инсекта 2000“ ООД, ЕТ „Агроинс“, „Дженко Даскалов ЕООД“, „Бакалски“ ООД, „Колорит груп“ ЕООД;

Третичния сектор е свързан със степента на развитост на обслужващите функции на общината. От отраслите в третичния сектор с по-голяма значимост са образованието, търговията, туризъм, хотелиерството и ресторантьорството, здравеопазването и бюджетните функции свързани с държавното и общинско управление. Природните дадености и разположените на територията на общината защитени зони с богато биоразнообразие, съществуващите паметници на културата и незамярсения въздух са предпоставка за развитие на туризма.

Силните страни в развитието на икономиката в общината са на база съществуващите и запазени традиции, известен опит и квалификация в работната сила, особено в селското и горското стопанство. Малките преработвателни предприятия произвеждат конкурентноспособна продукция (част от нея се реализира на външния пазар). Структуроопределящо значение за развитието на общинската икономика има частния сектор.

Възможностите за икономическо развитие се основават на рационалното използване на ресурсния потенциал и предимствата на програмата САПАРД и ДФ „Земеделие“, възстановяване на напоителните системи и увеличаване на поливните площи, комасация на земята, осигуряване на преференции за изграждане на малки и средни преработвателни предприятия, рационално използване на предимствата от трансграничното сътрудничество чрез развитие на екологичния и ловния туризъм.

Транспортна инфраструктура

Републиканската пътна мрежа /РПМ/ на територията на община Болярово включва общо 5 републикански пътни артерии. Като цяло, пътната мрежа в община Болярово възлиза на 155,2 km, съставени от 58,7% (91,1 km) републикански пътища и 41,3% (64,1 km) общинска пътна мрежа. През териториалния обхват на общината не преминават автомагистрала и първокласни пътища. Основната транспортна ос в община Болярово е второкласният II-79 – Елхово – Болярово – Средец. Дължината на участъка от път II-79 в рамките на община Болярово е 28 km. Общинските пътища от пътна мрежа в общината са в добро състояние, много по-добро от държавните пътища на територията на общината.

За съществуващите транспортно – комуникационни пътни артерии и обекти ще бъдат обособени терени на транспортната инфраструктура.

Изводи, проблеми и препоръки:

Територията на община Болярово е със задоволителна степен на транспортна съоръженост и удовлетворява като количество настоящите потребности. Пътищата от републиканската и общинска пътна мрежа не са изчерпали пропускателната си способност.

Състоянието на транспортната мрежа на общината, установените проблеми и предстоящото развитие на пътните връзки на регионално и национално ниво, мотивират изисквания взети предвид в решенията на ОУПО:

Съобразяване и адаптиране при необходимост предвижданията за усъвършенстване и доизграждане на пътната мрежа, заложен в предходни планове и проекти.

- Да се рехабилитират, трасета от съществуващата пътна мрежа, които са в лошо състояние.
- Да се осигурят допълнителни връзки на локалната с републиканската пътна мрежа;
- Да се потърси рационализиране на съществуващата пътна мрежа в общината, както и на връзките със съседните общини, чрез изграждане на нови трасета и/или промяна в съществуващите класове;
- Да се създаде възможност за подобряване на директните транспортни връзки между населените места в общината и с населени места в съседни общини и други, като се следи за свеждане до рационалния минимум използването на земеделските ресурси на земеделски ресурси.

Водоснабдяване и Канализация

Територията на община Болярово по отношение на поддръжката, реконструкцията, разширението и др. на ВиК системите и съоръженията се обслужва от ВиК „Ямбол” ЕООД и в частност Експлоатационен район „Болярово“.

Водоснабдяване

По данни на НСИ, към 2012 г. всички населени места на територията на община Болярово, са водоснабдени и имат изградена водопроводна мрежа (Таблица 1.2-3). На територията на общината са разкрити 32 водоизточника с учредени санитарно – охранителни зони (СОЗ). Няма населени места с режим на водоснабдяването.

Таблица 1.2-3 Обитавани жилища по източник на водоснабдяване и местонамиране за община Болярово (източник НСИ, <http://www.nsi.bg/>)

	Общо	В гр. Болярово	В селата
Община Болярово	1862	502	1360
Обществено водоснабдяване	1714	498	1216
Собствен водоизточник	31	-	31
Общ. водоснабдяване и собствен водоизточник	71	2	69
Няма източник на вода	46	2	44

Дължината на водопреносната мрежа на територията на община Болярово е 157.1 km, от които 53.8 km външна мрежа и 103.3 km вътрешна (Таблица 1.2-4). Състоянието ѝ е незадоволително, поради амортизацията на тръбите, което от своя страна води до чести аварии. Изградена през периода 1960-1985 г. от етернитни тръби, мрежата не покрива напълно нуждите на населението. Относителен дял на водопроводната мрежа по вид – етернит 86%, стомана 9,5%, PVC-2% ПЕВП- 2,5%.

Таблица 1.2-4 Дължина на водопроводната мрежа на територията на община Болярово към 31.12.2013г.

Населено място	Външ. Водопроводи km	Вътр. водопроводна мрежа km	Общо външна и вътрешна мрежа km	Дължина на общ брой СВО km	Всичко водопроводна мрежа km
Община Болярово	53.810	103.290	157.100	30.199	187.299

Основните водоизточници са изградени в терасата на река Тунджа, карстовите райони около село Воден и село Голямо Шарково. Водоснабдяването на населените места в общината се осъществява от 14 каптирани извора и 2 дренажа, намиращи се в селата – Денница, Оман, Странджа, Горска поляна, Ружица, Голямо Крушево, Вълчи извор, Дъбово, Камен връх.

Към момента загубата на водни ресурси на територията на община Болярово е сравнително голяма, което налага спешно реконструкция на водопроводната инфраструктура, за постигане тяхното устойчиво управление.

Качество на водата подавана към разпределителната мрежа на Община Болярово Всички водовземания, от които се водоснабдява Община Болярово са съобразени с изискванията на Наредба №9 от 16.03.2011г. за качеството на водата предназначена за питейно битови нужди. Микробиологичния анализ определя водата от всички водоизточници като годна за питейно-битови нужди, след осигуряване на надеждно обеззаразяване. Физико-химичните и микробиологичните показатели на подаваната към потребителите вода се следи съгласно съвместна мониторингова програма между експлоатационното дружество и РЗИ, като се извършва постоянен и периодичен мониторинг съгласно Наредба №9. Съгласно същата Наредба РЗИ извършва собствен мониторинг на качествата на водата предназначена за питейни нужди.

Канализация

По степен на изграденост на канализационната мрежа в населените места и пречиствателни станции за отпадъчни води има значително изоставане спрямо развитието на водоснабдителните системи. В Община Болярово е изградена частично канализацията само в гр. Болярово и с. Стефан Караджово, а в останалите населени места липсва. Няма изградени ПСОВ в нито едно населено място. Населени места в общината се обслужват с попивни кладенци, с изгребни или септични ями. Липсата на канализация и пречистване на отпадъчните води е предпоставка за екологичен и здравен риск в района..

Изградената канализационна мрежа за град Болярово е с дължина 4413 m, равняващи се на 90 % степен на изграденост (Таблица 1.2-5). За с. Стефан Караджово дължината на канализационната мрежа е 1657 m, степен на изграденост 23%. В рамките на община Болярово няма изградена пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) и не е налична услуга за пречистване на отпадъчни води. Използваните пречиствателни съоръжения са септичните ями.

Канализационната мрежа на територията на община Болярово не е добре разгърната и е амортизирана, което налага нейното своевременно доизграждане и модернизирание, така че да отговаря на съвременните изисквания за устойчиво развитие.

Таблица 1.2-5 Свързаност на обитаваните жилища с канализационната мрежа
(източник НСИ, <http://www.nsi.bg/>)

	Общо	В гр. Болярово	В селата
С обществена канализация	572	460	112
С изгребна яма	27	6	21
Със септична яма или друго. пречиствател но съоръжение	334	3	331
С попивна яма	464	7	457
Няма канализация	465	26	439
Община Болярово	1862	502	1360

Необходими са инвестиции за доизграждане до 100% на канализациите на всички населени места. По отношение на пречиствателна станция за отпадъчни води следва да се разгледат възможности за изграждането ѝ.

Използването на попивни кладенци, септични и изгребни ями са предпоставка за замърсяване на почвите и водите в района. Проблем със замърсяването на околната среда в района са и формираните замърсени производствени води от някои промишлени предприятия и ферми, които нямат ефективни пречиствателни съоръжения за пречистване на отпадъчните води и постигане на изискванията на действащото законодателство за заустване в деретата и водните тела. Епизодичното замърсяване довежда до екологичен и здравен риск за населението в района.

Хидромелиоративната инфраструктура не е на достатъчно добро ниво и е необходимо да се предприемат стъпки за нейното модернизиране.

Инфраструктурни ВиК проблеми

Проблемите на *водоснабдяването* са свързани с високи загуби на вода, прекъсване във водоснабдяването, използване на питейни води за поливане и недостатъчни водни количества.

Високите загуби във водопроводната мрежа, дължащи се на аварии с амортизирани водопроводи.. Водопреносната мрежа е изградена в периода 1960-1985 г., в основната си част е от етернит (на места са използвани и азбестови тръби), които са с изтекъл амортизационен срок, често аварират. и водят до големи скрити загуби на вода. Загубите на вода надхвърлят 50% от подадената вода. Честите аварии са причина за спиране и нередовното подаване на вода на населените места, както и до ерозия на терена.

Значително се е повишила сезонната неравномерност в ползването на питейна вода. През летните месеци населението на селата, респективно потреблението на вода, се увеличава в пъти, поради което наличните водни количества са недостатъчни. През лятото недостигът на вода в някои селища се дължи и използването на питейна вода за поливане на значителни площи в дворовете на селата.

Липсата на непрекъснато водоподаване може да спре развитието на района, да доведе до обезлюдяване на населените места и намали инвеститорския интерес.

Необходимо е да се изпълнят мерките предложени в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен период в Регионалния план за развитие на ВиК, свързани с въпросите за решаване на водоснабдяването на Община Болярово .

Проблемите на канализационната инфраструктура се изразяват основно в нейната недостатъчна развитост. Голяма част от населените места не са канализирани и за замърсените отпадъчни води от населението се използват попивни кладенци и в по-редки

случаи септични ями, което води до замърсяване на почви и води и се създават условия за здравен риск за населението в района.

Голяма част от отпадъчните води от предприятия, ферми и др. се заустват без пречистване до определените изисквания в деретата и са предпоставка за създаване на екологичен риск за околната среда и здравен риск за населението в района.

Изводи и устройствени изисквания

- Актуалните нужди на населението и стопанските дейности на територията на община Болярово са осигурени с необходимата им по количество и качество питейна вода от местни водоизточници. Ценна питейна вода се използва за поливане на културите, отглеждани в дворовете.
- В преобладаващата си част населените места и останалите урбанизирани територии не са канализирани. Широко се използват попивни ями. Пречистените отпадъчни води от стопанските дейности се отвеждат в прилежащите на обектите дерета, като не винаги качеството на зауствените отпадъчни води отговаря на нормативните изисквания.
- Качеството на повърхностните водни тела – реки/ суходолия и язовири, се оценява като приемливо. За момента качеството на водите в деретата не се наблюдава.
- Необходимо е разкриване на възможности за осигуряване на допълнителни количества питейна вода, за предпочитане от местни водоизточници
- С Правилата за прилагане на ОУПО е необходимо въвеждане задължително изграждане на изгребни ями при новото жилищно строителство и поетапна подмяна на попивните ями;
- В Правилата за прилагане на ОУПО да се предпише изискване към последващите ПУП за предвиждане на локални съоръжения за пречистване на отпадъчните води, а за града и ПСОВ.
- ВиК системата да се представи на сборната схема на техническата инфраструктура в М 1: 25000 на ОУП на Община Болярово.

Заключение

В община Болярово не е необходимо изграждане на нови водоизточници, но е нужна текуща профилактика и поддръжка на съоръженията. Изготвена е и схема на СОЗ около водоизточниците (58 бр. СОЗ с 32 бр. водоизточници).

Качество на водата подавана към разпределителната мрежа на населените места в Община Болярово са съобразени с изискванията на „Наредба № 9 от 16.03.2011г. за качеството на водата предназначена за питейно битови нужди”..

Основните задачи, които стоят за решаване с ОУП на община Болярово са :

- реконструкция и актуализация на външните водопроводи и съоръжения;
- реконструкция и актуализация на вътрешните водопроводни мрежи и сградните водопроводни отклонения.

Основните цели и задачи за развитие на канализацията и пречистването на отпадъчните води в населените места от общината са:

- подобряване жизнените условия на жителите, чрез предоставяне на услугата „събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчните води”;

- подобряване жизнената среда на населението и постигане на подобрена екологична обстановка по отношение на общественото здраве, чрез изграждането на ПСОВ;
- подобряване на екологичното състояние на община Болярово, чрез изграждане на система за събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчните води;
- подобряване качеството на живот в община Болярово, чрез осигуряване на здравословна и екологична среда, и нарастване на инвестиционната привлекателност на региона. Изграждането на канализационна мрежа и отвеждането на отпадъчните води ще доведе до повишаване качеството на живот на населението, подобряване инфраструктурата и ефективно опазване на околната среда.

Хидромелиоративната инфраструктура не е на достатъчно добро ниво и е необходимо да се предприемат стъпки за нейното модернизиране.

Газоснабдяване и топлофикация

В община Болярово преминава газопровод с газо-станция край с. Горска поляна, но липсва газоразпределителна инфраструктура. Дългосрочната инвестиционна програма на преносното дружество „Булгартрансгаз” ЕАД не включва такава мрежа.

За района на община Болярово няма ясно демонстрирани инвестиционни намерения за изграждане на газоразпределително отклонение.

Топлоснабдяването в общината се осъществява децентрализирано посредством локални отоплителни инсталации работещи предимно на твърди (дърва и въглища) и течни горива (дизел) и ел-енергия. При изграждане на газостанции се предлага част от отоплителните инсталации в община Болярово да преминат на компресиран природен газ. Същите, след изграждане на газопроводна мрежа до тях могат да бъдат присъединени директно към нея.

Електроснабдяване.

На територията на общината енергийната система е на добро равнище. Всички населени места са електрифицирани. Електроснабдяването на консуматорите в общината се осъществява предимно от възлова станция „Болярово”. Електроразпределителното дружество е „EVN България” АД. В общината са изградени 54 броя битови трафопостове и 19 броя ведомствени. В общината функционират и няколко фотоволтаични електрически инсталации.

За съществуващите електропреносни съоръжения ще бъдат обособени терени на техническата и инженерната инфраструктура.

Уличното осветление е изградено с улични осветители с компактни луминисцентни лампи, монтирани основно на стълбовете от мрежата ниско напрежение. Монтираните осветителни тела не осигуряват нормативните яркост и равномерност на осветителната уредба. Необходимо е изграждане на нова осветителна уредба във всички населени места на общината. За намаляване на разходите на ел.енергия е препоръчително осветителните уредби да се изградят с LED осветители, както и въвеждане на система за управление и контрол на осветителната уредба.

Телекомуникации и електронни мрежи

В териториалния обхват на община Болярово пощенските станции работят само в седем от населените места – град Болярово, с. Попово, с. Ст. Караджово, с. Г. Крушево, с. Мамарчево, с. Воден и с. Шарково.

Цифрови централи има в гр. Болярово, с. Голямо Крушево и с. Мамарчево.

Автоматични телефонни централи има във всяка пощенска станция. Степента на покритието на мобилните оператори не е на 100 %, особено в граничните райони (отнася се и за стационарните телефони), което е допълнително затруднение и създава условия за изолираност на населението.

Достъп до интернет се осигурява от предлаганата мобилна услуга на операторите Мтел, Теленор и Виваком, както и от фирма „Го–Го–Нет Медия“ ЕООД (затруднения и липса на достъп в населените места край границата с Република Турция).

Общи изводи и устройствени изисквания към развитието на техническата инфраструктура взети предвид при изготвяне на предварителния проект на ОУП на Община Болярово

Анализът на текущото състояние на електроснабдителната и далекосъобщителната системи предполага да се предвидят мерки, които да се реализират от общината:

- Ремонт и изграждане на нови електропроводи Ср. и НН с цел избягване на аварии през зимния период.
- Сключване на пръстени за електропреносната мрежа на ВН и СН, там където е необходимо
- Препоръчително е изграждане на малки фотоволтаични покривни централи на обществените сгради – кметсва, читалища, училища, детски градини и на еднофамилните жилищни сгради. С изграждането на такава системи се повишава енергийната независимост на сградите;
- Изграждане на инсталации за подгряване на вода за битови нужди;
- Изграждане на малки централи захранвани с биомаса от дървесни и селскостопански отпадъци;
- Възстановяване на част от напоителните системи;
- Проучване на възможностите за газоподаване от областния магистрален газопровод с местните отклонения от ГРС за захранване бъдеща разпределителна мрежа на населените места (при доказан товар и/или изрично желание от местни стопани и жители);
- Обединяване трасетата на нови и/или подлежащи на рехабилитация мрежи в общи коридори и сервитути (по възможност с пътната мрежа), с оглед пестене на земеделски ресурси ;
- Обезпечеността на общината с услуги, свързани със съвременните информационни технологии.

1.2.3 Устройствово планиране на извънселищни територии

Определянето на общото (преобладаващото) предназначение на извънселищните територии изхожда от фактическия начин на земеползване, характеристиките на основните ресурси и изискванията за тяхното опазване, действието на режими за особена териториално-устройствена защита и актуалното състояние на елементите на функционалните системи, чрез прилагане на номенклатурата на *Наредба № 7 на МРРБ за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони* и *Наредба № 8 към ЗУТ за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове.*

1.2.3.1 Земеползване и устройство на територията със земеделски земи

Ключово значение за икономическото и социално развитие на община Болярово има селското стопанство. Това се дължи на традициите в отглеждане на редица местни култури и на производствения опит на населението. В резултат на благоприятния климат и незамърсената природа, традиционното селско стопанство доминира в икономическите активности на територията. Земеделските земи заемат 67,2% от територията на общината.

Общият устройствен план предвижда:

- опазване на земеделски земи II - IV категория;
- строителството в земеделски земи III и IV категория, предвидено само по изключение, когато не съществува друга териториална възможност;
- въвеждане режим без право на промяна на предназначението за някои обработваеми и необработваеми земи и ценни ландшафти;
- два режима на устройство за земеделските земи – режим с допустима промяна на предназначението и режим с недопустима промяна на предназначението.

В територии без право на промяна на предназначението се допускат следните обекти:

а) при имоти с площ до 10 дса:

- едноетажни селскостопански постройки за съхранение на селскостопанска продукция и инвентар, в това число и помещение за обитаване в тях;

б) при имоти с площ над 10 дса:

- селскостопански сгради за съхранение на растителна и животинска продукция;
- селскостопански сгради за отглеждане на животни;
- сгради за селскостопански машини;
- резервоари и водоеми;
- силажовместилища, торохранилища и пречиствателни съоръжения;
- съоръжения за водоснабдяване, канализация и електроснабдяване;
- хидромелиоративни съоръжения;
- инженерни мрежи и съоръжения за благоустрояване на имотите;
- помещения за обитаване от домакинствата на собствениците на земята и/или на лицата, които произвеждат селскостопанска продукция от съответните земеделски земи.

За земеделските земи, попадащи в границите на защитени зони по *Закона за биологичното разнообразие*, се установява режим на превантивна устройствена защита по чл. 10, ал. 3 от *Закона за устройството на територията*. В тези територии не се допуска промяна на предназначението на земеделски земи, освен такива, свързани с изграждането и поддържането на елементите на транспортната инфраструктура, на линейни обекти на друга техническа инфраструктура и на съоръжения за геозащита.

Препоръчително е, режимът на превантивна защита да се прилага:

- до влизането в сила на Планове за управление на защитените зони, след което устройството на посочените територии се съобразява с изискванията на съответния план;
- за защитените зони по *Директивата за хабитатите* - при картиране на местообитанията, изпреварващо съответния План за управление, извън границите

на местообитанията се допуска прилагане на общите правила за устройство и застрояване в зона земеделски земи.

1.2.3.2 Земепопзване и устройство на горските територии

Горските територии в община Болярово представляват почти една трета от територията на общината (27,6%). Характерни са широколистните чисти и смесени гори. Преобладават широколистните видове – цер, благун, космат дъб, акация и топола. Иглолистните гори са представени от черборови култури. Успоредно с тях е залесявано с атласки кедър, зелена дугласка ела и с бял бор, който се намира извън естествения си ареал. Държавните горски територии в общината се стопанисват от ДГС Елхово, съгласно лесоустройствен проект (ЛУП) 2011-2020 г.

Общият устройствен план на общината предвижда запазване на предназначението на горските територии и два режима на устройство на този вид територии – режим с допустима промяна и режим без допустима промяна на предназначението.

В горски територии с допустима промяна на предназначението след промяна на предназначението и въз основа на подробен устройствен план се допуска застрояване с:

- горскостопански обекти;
- транспортни обекти и съоръжения;
- обекти и съоръжения на техническата инфраструктура;
- рекреационни и туристически обекти;
- спортни обекти и съоръжения;
- търговски и обслужващи обекти;
- здравни обекти;
- обекти със специално предназначение;
- историко-мемориални обекти;
- по изключение: обекти за постоянно обитаване и обекти за рекреационни дейности.

В горски територии без право на промяна на предназначението се допуска изграждането на следните обекти:

- стълбове за въздушни електропроводи;
- стълбове за телекомуникационно оборудване, радио- и телевизионно разпространение, съобщителни линии, безжичен интернет и други съоръжения на техническата инфраструктура;
- сгради и съоръжения, свързани с управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, независимо от тяхната собственост в т.ч.: автомобилни горски пътища; заслони за обществено ползване;
- ферми за отглеждане на дивеч, риболюпилни и рибарници;
- посетителски и информационни центрове, които не включват помещения за постоянно или временно обитаване;
- горски и ловни кантони, които не включват помещения за постоянно или временно обитаване;
- контролни горски пунктове, които не включват помещения за постоянно или временно обитаване; зооветеринарни и биотехнически съоръжения;

- нефтопроводи, топлопроводи, газопроводи, нефтопродуктопроводи, надземни и подземни проводи за хидротехнически съоръжения за производство на електрическа енергия;
- надземни и подземни проводи за хидротехнически съоръжения, водопроводи и канализации с диаметър над 1500 mm.

1.2.3.3 Земеползване и устройство на водни обекти

В гидрографската мрежа на общината от основно значение е главната река Поповска и нейните притоци. Тя е ляв приток на Тунджа и втори по големина след река Мочурица. Реката извира в източната част на Дервентските възвишения в близост до границата с Турция. От най-горното си течение до град Болярово, реката има тесен характер, но след него значително се разширява, появяват се множество меандри и няколко пъти сменя посоката си на течение. Средногодишното водно количество на река Поповска е около 0,84 m³/s. Характеризира се с по-продължителното есенно - зимно пълноводие и неустойчивото лятно маловодие, които сочат, че отточният режим е от средиземноморски тип. В района са формирани пукнатини и карстови подземни води. Пукнатинните подземни води са характерни за преобладаващите твърдоскални вулкански, метаморфни и седиментни скални разновидности. Карстови подземни води са формирани в местността Пчелина, където излизат няколко извора с дебит 80 l/s. Поради ограничените водни ресурси, усвоените подземни води от община Болярово са 42,2 l/s.

Общият устройствен план на общината осигурява устройствени условия за опазване на водните течения, в т.ч. суходолията, водните площи и съхраняване на средовите характеристики на непосредствените им крайбрежия, като:

- запазва посочените обекти като елемент на физическата структура на общинската територия;
- отразява защитните режими за онези от тях, които са обхванати в екологичната мрежа Natura 2000, като не предвижда допълнителна урбанизация на прилежащите им територии, респ. строителната намеса.

ОУПО запазва всички естествени обраствания - зелени структури в обхвата на принадлежащите земи на реките и принадлежащите земи на водохранилищата по смисъла на *Закона за водите* и предвижда тяхното опазване, доколкото не възпрепятстват естествения отток, и поддържане при бъдещото управление на устройствения процес.

При поддържането и доизграждането на структурите, е необходимо да се съблюдават следните изисквания:

- при подмяната на съществуващото или при ново озеленяване да се ползват растителни видове, идентични с естествените за мястото;
- да не се засаждат дървета в най-ниската разливна крайречна тераса (в зависимост от хидроложки проучвания за високи води с обезпеченост веднъж на 50 години);
- да не се залесяват ивиците от влажни крайречни ливади с тревна растителност.
- край другите водни обекти (язовири, рибарници, водоеми) е допустимо само изграждане на сгради и съоръжения, свързани с поддържането и ползването им, според основното им (стопанско) предназначение –напояване, рибовъдство и пр.;
- всички устройствени и строителни инициативи, респ. свързаните с тях планове и проекти, засягащи водните течения, водните площи и непосредствените им крайбрежия се процедурат при стриктно спазване на законоустановените процедури, отнасящи се до санкцията на компетентните органи (РИОСВ, Басейнова дирекция) и се съобразяват с Плана за управление на речните басейни.

1.2.3.4 Земеползване и устройство на нарушени територии.

В нарушени територии се предвиждат мероприятия за ландшафтно възстановяване и рекултивация на средата въз основа на подробни ландшафтноустройствени планове и технико-устройствени проекти.

След приключване на предвидените мероприятия и промяна на предназначението на земята е възможно изграждане на обекти както следва:

- селскостопански обекти;
- горскостопански обекти;
- промишлени и складови обекти;
- транспортни обекти и съоръжения;
- обекти и съоръжения на техническата инфраструктура;
- рекреационни и туристически обекти;
- спортни обекти и съоръжения;
- търговски и обслужващи обекти;
- здравни обекти;
- обекти със специално предназначение;
- историко-мемориални обекти;
- обекти за постоянно обитаване и обекти за рекреационни дейности.

1.2.4 Устройство планиране на урбанизирани територии

Селищната мрежа в общината е формирана от 20 населените места - 1 град и 19 села, дисперсна, със сравнително равномерно разположение и добре изразен административен, културен и икономически център.

В устройствените зони за урбанизация са включени предимно вече урбанизирани територии или територии с висока концентрация на поземлени имоти с променени предназначения. Устройство зони са определени чрез прилагане на критерии, като:

- степен на концентрация на имоти с променени предназначения;
- степен на строителна реализация на променените предназначения;
- устройствена целесъобразност, при което са взети предвид както критерии, свързани с правилното устройство, обзавеждане и функциониране на съответната територия;
- резултатите от анкетни проучвания и от експертни наблюдения и оценки на фактори, като тенденциите в инвестиционната активност през последните години по места, спецификата на имотната структура и др.

Прогнозното развитие на урбанизираните територии включва:

- благоустрояване и естетизиране на вътрешноквартални пространства и зелена система, изграждане и иновиране на зони за спорт и отдих;
- създаване на достъпна физическа среда;
- подобряване на състоянието на съществуващите системи и техническата инфраструктура в централното градско ядро за повишаване на сигурността на населението;

- подобряване на публичната инфраструктура в населените места;
- подобряване на битовите условия, в т.ч. за уязвими групи от населението, чрез доизграждане и развитие на подходяща техническа инфраструктура;
- изграждане на съвременна градска среда, културна, образователна и социална инфраструктура в населените места в общината;
- благоустрояване на вътрешноквартални пространства;
- паркоустрояване на зелените площи и зони за обществен отдых в жилищните комплекси, обновяване на алейна мрежа, реконструкция и обновяване на тротоари и обслужващи улици;
- изграждане и обновяване на комбинирани спортни и детски площадки.

1.2.5 Зониране и устройствени режими в Предварителен проект на ОУП на Община Болярово

Общият устройствен план на Община Болярово (ОУПО) отчита местните и регионални характеристики на територията на общината и осигурява необходимите условия за устойчиво комплексно развитие на територията при едновременно:

- отчитане и съхраняване на околната среда, осигуряване на здравословни условия на обитаване и труд;
- икономично използване на теренните ресурси, изявяване и доразвитие на качествата на традиционното му застрояване;
- опазване и интегриране на културното и историческо наследство в живота на местната общност;
- сигурност на населението и управление на естествените и антропогенни рискове за нея;
- запазване, обновяване и развитие на съществуващите населени места, оформяне на техния облик и хинтерланд.

В Предварителния проект на ОУП на Община Болярово са отразени зониранието и устройствените режими. Съответните правилата и нормативи на устройство и застрояване, отговарящи на изискванията на българското законодателство се конкретизират в Правилника и допълват на местно ниво разпоредбите на Наредба № 7 от 22.12.2003 г. на МРРБ за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони, по отношение на:

Създаване на смесени устройствени зони, производни на типовете и разновидностите на устройствените зони, при съобразяване на конкретните условия;

1. Обособяване и регламентиране на части от територията като самостоятелни терени с конкретно предназначение, чието устройство и застрояване се подчинява на правила различни от тези на зоната, в която попадат;
2. Допълване на набора от устройствени и застроителни правила и нормативи, в съответствие със специфичните условия в територията;
3. Конкретизиране на пределните стойности на нормативите за устройство и застрояване на устройствените зони;

4. Въвеждане на режими за превантивна устройствена защита по чл. 10, ал. 3 от ЗУТ за определени територии, с оглед запазване на фактическото им ползване, без да се влошават техните качества;
5. Установяване на правила и нормативи за територии с културно-историческа защита, в съответствие с чл. 13, ал. 2 и 6 от ЗУТ.
6. Предложените дейности в предварителния проект на ОУПО са съобразени с изискванията за опазване на защитените зони по Natura 2000, като се предлагат мерки за съвместимост с предмета и целите на опазването им, съгласно ЗООС и ЗБР.

Границите на Община Болярово, на устройствените зони, на терените с конкретно предназначение, в и извън населените места и на териториите с културно-историческо наследство, са определени в схема в М 1:25000 и съдържат обобщено:

Устройствени зони и терени с конкретно предназначение

В зависимост от преобладаващото си предназначение и характера на застрояване, освен определените с Наредба № 7 устройствени зони, се включват и такива смесени зони, характерни за Общината.

В устройствените зони или извън тях са обособени терените, предназначени за:

- образование и здравеопазване
- техническа инфраструктура,
- спорт;
- озеленени площи за широко обществено ползване,
- някои озеленени площи със специфично предназначение (защитно озеленяване, както и улично озеленяване, ветрозащитно озеленяване;
- специални терени,;
- терени на комуналното стопанство,
- терени за обществено обслужване, културно-историческо наследство и озеленяване
- терени за гробища

Извън границите на населените места и селищните образувания са определени следните видове територии:

- земеделски земи с право на промяна в предназначението или застрояване в пределно допустими размери;
- земеделски земи без право на промяна на предназначението;
- територии с режим на превантивна устройствена защита по смисъла на чл. 10, ал. 3 и § 5, т. 5 ДР на ЗУТ.
- територии за горскостопанска дейност, чието предназначение не може да се променя.

С ОУПО Болярово са предложени следните режими на устройство и застрояване на устройствените зони:

1. урбанизирани територии (населени места и селищни образувания);
2. земеделски територии;

3. горски територии;
4. защитени територии;
5. нарушени територии за възстановяване.

Границите и обхватът на териториите са определени в съответствие с наличното предназначение на териториите (фактическото им ползване) и в съответствие с предвиждането на устройствения план, а именно:

1. за жилищни нужди;
2. за производствени и складови дейности;
3. за рекреационни дейности;
4. за озеленени площи;
5. за спорт и атракции;
6. за културно-историческо наследство;
7. за обществено и делово обслужване;
8. за движение и транспорт;
9. за инженерно-техническа инфраструктура;
10. за комунално обслужване;
11. за земеделска дейност;
12. за горски насаждения;
13. за водни площи;
14. за природна защита;
15. за превантивна защита;
16. за възстановяване и рекултивация;
17. за специално предназначение;
18. за смесено предназначение;
19. за друго предназначение.

Зонирането и устройствените режими включват:

- Урбанизирани територии (населени места и селищни образувания);
- Жилищни устройствени зони (Ж);
- Производствени и складови територии (П);
- Територии за рекреационна дейност (О);
- Смесени устройствени зони (С);

С ОУПО се предвиждат смесени устройствени зони, които с оглед на преобладаващото си предназначение и характера на застрояване, са характерни за общината и не се покриват от общите предвиждания на Наредба № 7 .

1. Смесена многофункционална устройствена зона (Смф)

Устройство на самостоятелните терени с конкретно предназначение

1. Жилищни територии (Ж)

2. Терени за обществено обслужване (Оо)
3. Терени за мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура Територии за спорт и развлечения (Ос)
4. Устройство на озеленени територии (Оз)
5. Територии с специална териториално устройствена защита (гранична зона) - Тгз

Устройство на териториите извън границите на населените места

1. В териториите със земеделски земи без право на промяна на предназначението не се допуска промяна на предназначението на земеделски земи от I-ва до V-та категория.
2. В територии с необработваеми земеделски земи, се допуска промяна предназначение на ползване.
3. В териториите с режим на превантивна устройствена защита се запазва фактическото ползване на земята, без да се влошават качеството ѝ.
4. В териториите за горскостопанска дейност не се допуска промяна на предназначението на ползване единствено за „рекреационни гори” по реда и при условията на Закона за горите.

Режимите със специални изисквания и такива, свързани с подобряване на екологичната обстановка са сведени до необходимия минимум от:

- ограничения в застрояването в съседство с източници на питейна вода, гробища, санитарни зони защитени зони, защитени територии, други обекти, изискващи определени хигиенно-защитни зони.
- доизграждането на комуникационно-транспортната система (например велосипедни алеи – самостоятелно или в напречния профил на улиците, в зависимост от възможностите).
- доизграждането на техническата инфраструктура
- специфични геоложки условия, както и
- редът и условията за изменение на ОУПО и изискванията към ПУП

Така описаните за ОУПО Болярово устройствени зони и конкретни режими на територията, показани и на плана на предварителния проект в М 1:25000 и подробно представени по имоти в идентификационната таблица съдържат общо 6 тематични групи устройствени зони с 9 вида устройствени режима, разпределени както следва:

1. Обитаване и комунални дейности – обща площ 1265,65 ha
 - а) жилищна зона с преобладаващо застрояване със средна височина, плътност и интензивност – Жс, 1 бр. – град Болярово (95,42 ha)
 - б) жилищна зона с преобладаващо застрояване с малка височина и плътност и интензивност – Жм, 19 бр. – селата в общината (1170,23 ha)
2. Отдых и туризъм – обща площ 686,5 ha
 - а) рекреационни устройствени зони – ваканционни селища – Ос, 6 бр. – (580,39 ha)
 - б) други рекреации - лов, риболов – Од – 8 бр. (106,1 ha)
 - в) Озеленяване и гробищни паркове – обща площ 25,48 ha, гробищни паркове –Г, 22 бр. (25,48 ha)

3. Обществено обслужване – Оо, обща площ 21,6 ha
 - а) терени за обществено обслужване – Оо - 48. бр. (21,6 ha)
4. Производство (селско, горско и промишлено стопанство) – обща площ 388,2 ha
 - а) предимно производствена устройствена зона – Пп - 151 бр. (в и извън регулация) – (233,38 ha)
 - б) смесени зони: земеделски/горски земи с допустима промяна в предназначението – Смф - 41 бр. (358,84 ha)
5. Други специфични терени за териториално устройствена защита и резерв – Т – обща площ 685,1 ha
 - а) територии с особена териториално - устройствена защита (граничен буфер) – Тгз – 6 бр (685,1 ha).

Обща територия на определените с плана устройствени зони с конкретен режим възлиза на 3276,5 ха, което прави 4,9 % от територията на общината.

Останалите 95,1 % от територия на общината запазва съществуващият си характер и предназначение.

Режим	Обща площ, ha
Жс	95,416
Жм	1170,227
Оо	21,596
Ос	580,390
Пп	233,382
Од	106,108
Г	25,480
Смф	358,844
Тгз	685,070
Общо:	3276,513

Забележки:

- За бъдещият сервитут по трасето на газопровода / и други трасета е предвидена зона за промяна в режима на земеделските земи под влиянието на комуникации и сервитути, в който е допустимо промяна на предназначението, а точният параметър ще бъде определен след работния проект на избраното трасе и габарит.
- За останалата и преобладаваща част от територията на Община Болярово не се създават устройствени зони и режими, а се запазва съществуващото земеползване в земеделския и горския фонд, водните площи и други територии за природозащита (защитени територии и зони, защитени местности), за транспорт и комуникации, за друга техническа инфраструктура.
- Самостоятелно са отразени и санитарно охранителните зони около водоизточниците (СОЗ), обектите на културно-историческото наследство, напоителните системи и други самостоятелни обекти.

Устройствени режими и параметри

Във връзка с изискванията за населените места, за съществуващите и новопредвидени

селищни образувания, както и за други части от общинската територия, с ОУПО са определени устройствени зони и самостоятелни терени с устройствен режим, вкл. при необходимост и:

- територии (земеделски и горски) без право на промяна на предназначението им;
- територии за превантивна устройствена защита (по чл. 10, ал. 3 на ЗУТ);
- рискови територии – зони с потенциални свлачища и абразия и потенциално наводняеми територии;
- територии за прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия;
- територии за разполагане на съоръжения, генериращи енергия от ВЕИ, с или без промяна на предназначението на ПИ.

Разпределението на територията на общината по видове общо (преобладаващо) предназначение и видове устройствени е извършено с номенклатурата и възможностите на Наредба № 7, при съобразяване с режимите, установени по реда на други закони и на фактическото ползване.

Правила на застрояване

ОУП, съгласно разпоредбите на ЗУТ, има значението на основа на цялостното устройство на територията, като неговите предвиждания са задължителни за последващите подробни устройствени планове.

ОУП определя целесъобразна последователност на изработването на последващите подробни планове, като отчита приоритетите в обществения интерес, мащабите на инвестиционната активност по територии и потенциални заплахи за компрометиране на ресурси или публични мероприятия при продължаване работата ”на парче”.

1.3 Връзка на плана с други планове, програми и декларирани инвестиционни намерения

Общият устройствен план на община Болярово е стратегически инструмент, чрез който целите и приоритетите, зададени на Европейско и национално ниво за програмния период ще бъдат пренесени в обхвата на общината. При разработването му ще бъдат взети предвид и връзките му с други планове, програми и проекти, определящи развитието на района за планиране с отчитане на териториалните единици на общината. Цели се прилагането на интегриран подход на планиране, което ще позволи да се обвържат прилаганите мерки с целите и приоритетите на плана.

В този раздел на ЕО се прави анализ и се установят връзките на ОУП на община Болярово с Националният план за развитие на Република България, Националната стратегия за регионално развитие, Националната стратегия за развитие и управление на водния сектор, Национална стратегия за интегрирано развитие на инфраструктурата на РБ, Общински план за развитие и т.н. Основните цели, които следва да се постигнат са приоритетите и на Европейския съюз, дефинирани в Стратегия „Европа 2020”.

А) Съгласуваност на ОУП с други Европейски стратегически документи и планове за действие

1. Европейска стратегия за устойчиво развитие „Европа 2020”

Основният стратегически документ на ниво Европейски съюз, който задава рамката на

развитието му до 2020 е стратегията „Европа 2020“. На базата на него всички държави-членки на ЕС и техните райони работят за очертаване политиките си за развитие, като част от общ механизъм за обединяване на целите им с целите на европейско ниво. Основната задача пред страните членки на ЕС е да се преодолеят съществуващите проблеми, породени от сериозната криза и да се провокира нов икономически растеж, който трябва да бъде по-интелигентен, по-устойчив и по-приобщаващ. Стратегията ясно подчертава значението на иновациите, осъзнаването на екологичните проблеми и преодоляването на социалните неравенства, като фактори за постигането на балансирано европейско развитие.

Стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж адресира очакваните резултати на развитието до 2020 г. по отношение на заетостта, иновациите, образованието, борбата с глобалните заплахи от климатични промени и енергийна зависимост, бедността за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. (Интелигентен растеж – изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации; Устойчив растеж – насърчаване на по-екологична и по-конкурентоспособна икономика с по-ефективно използване на ресурсите; Приобщаващ растеж – стимулиране на икономика с високи равнища на заетост, която да доведе до социално и териториално сближаване.).

В рамките на стратегията са маркирани 5 стратегически цели с конкретните количествени индикатори за постигането им:

1. Трудова заетост;
2. НИРД и иновации;
3. Климатични промени и енергия (намаление на емисиите на парникови газове с 20 %);
4. Образование (намаление на процента на преждевременно напусналите училище и увеличаване на завършилите висше образование);
5. Бедност и социално изключване.

В съответствие със Стратегическите насоки за развитие на общината и в областта на Кохезионната политика на Общността, е необходимо да се осигури взаимна допълняемост и съгласуваност между дейностите, които ще са обект на финансиране от Структурните фондове (а именно Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейски социален фонд (ЕСФ), Кохезионен фонд (КФ)) от една страна, и ЕЗФРСР и Европейския фонд за рибарство (ЕФР), от друга. За целта на национално ниво са възприети ръководни принципи, които очертават демаркационната линия между помощта за развитие на общините, помощта за развитие на селските райони, мерките за развитие на “Рибарство и аквакултури” и дейностите, финансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.

Създават се възможности за реализиране на приоритетни планове и инвестиционни намерения, когато са залегнали в приоритетите за финансиране чрез кандидатстване по съответните Оперативни програми.

2. Европейска програма „Дигитална Европа“

DIGITALEUROPE е посветена на подобряване на бизнес средата за европейската цифрова технологичната индустрия, и за насърчаване на приноса на дигиталните технологии индустрията по отношение на икономическия растеж и социален напредък в Европейския съюз.

Осигуряване на подобен достъп до интернет услуги, от една страна дава възможност на

хора от малки населени места и отдалечени райони да имат пълен достъп до разнообразна информация, да попълват и изпращат по електронен път съответните форми за кандидатстване за земеделски субсидии и по други инвестиционни програми, а от друга страна това е важен елемент от превенция на риска от природни и антропогенни бедствия и аварии, както и за осигуряване на спешна помощ.

В ОУП на община Болярово са взети предвид предложенията на *Европейска програма „Дигитална Европа“*.

3. Европейска Пътна Карта за Управление на Земята (Roadmap for Future Land Resources Management in Europe)

Разработването на Европейска Пътна Карта за Управление на Земята (Roadmap for Future Land Resources Management in Europe) е във връзка с последните тенденции, на ниво Европейски съюз, свързани с устойчивото управление на територията, като ресурси и потенциал в различни области – земеделие, туризъм, природен потенциал, урбанизирани площи и т.н. Основание са бързите промени в европейския ландшафт през последните няколко десетилетия, както и дълбоки промени в начините, по които се използва земята като е необходимо да се създадат условия за по-добро земеползване в рамките на Европейския съюз. (В изминалите 50 години се наблюдават значителни и безпрецедентни човешки въздействия върху ландшафта и навлизане в критична крайна фаза - няколко десетилетия, в които все още е възможно да се овладее процеса на неконтролирано нарастване на урбанизираните територии, деградация на почвата и намаляване на природните ресурси). Наложителни са алтернативни визии на по-устойчиво използване на земята и приемане на конкретни мерки.

На основата на добрата европейска практика в ОУП са предложени три визии с основните им характеристики за развитието на територията на община Болярово:

- Оптимално използване на земните ресурси
- Обитаване по-близо до естествената среда
- Самодостатъчността на местните общности

В Предварителния проект на ОУП на Община Болярово е направено предложение за включване на Община Болярово в пилотни научно-приложни проекти на Европейската комисия

Тъй като в момента в Европейската комисия се обсъждат промени в управлението на европейските политики, към по-голяма ефективност, резултатност и интегрираност, проектантския екип предлага Община Болярово, чрез новия ОУП да направи заявка да бъде включена като пилотна община при формулиране на научно-приложни проекти на Европейската комисия, в подкрепа на новите политики по отношение на три направления:

- Хармонизиране на пространствените данни на основата на референтен слой земно покритие по стандарт ISO 19144-2 и въвеждане на обективни мерки за осигуряване тяхната достоверност – редовен мониторинг на промените и резултатите;
- Интегриран подход между земеделска и регионална политика;
- Сътрудничество между земеделските производители и общинската администрация по отношение на производство на безопасни и качествени храни, като същевременно се запазят природните ресурси;

В ОУП на Община Болярово са взети в предвид и *Директива за птиците, Директива за хабитатите и Конвенцията от Рамсар*

В Предварителният проект на ОУП на Община Болярово и ЕО към него поставените цели, свързани с реализацията му за постигане на устойчивото развитие на Община Болярово, привличане на нови инвеститори, подобряване на бизнес средата в общината, подобряване на техническата инфраструктура, осигуряване на високо качество на жизнена и околна среда и т.н. се базират на поставените цели и приоритети на Европейски стратегически документи и планове за действие.

Б). Национални планове, програми и стратегии. Оперативни програми

➤ Програма на правителството за стабилно развитие на Република България за периода 2014-2018 г.

Програмата на правителството за стабилно развитие на България обхваща 21 области, в т.ч и Област Ямбол с конкретни цели и мерки, които ще допринесат за тяхното развитие: външна политика на България, правосъдие, икономика и растеж, публични финанси, еврофондове, законодателни промени в сферата на обществените поръчки, електронно управление и държавна администрация, образование и наука, социална политика, здравеопазване, енергетика, транспорт и инфраструктура, регионална политика, земеделие, селско стопанство и гори, екология и опазване на околната среда, превенция и контрол на рисковете от бедствия и аварии, култура и духовност, подобряване на публичната среда, отбрана, сигурност и обществен ред и младежта и спорта.

Конкретни цели и мерки са взети предвид при разработването на ОУП на Община Болярово.

➤ Националната програма за развитие на България 2020

Този основен програмен документ за България поставя рамката и насоките за подготовка на останалите стратегически документи в България. Националната програма за развитие „България 2020“ изразява адаптирането на приоритетите на стратегията „Европа 2020“ в границите на страната. НПР БГ 2020 е насочена към осигуряването на балансирано социално-икономическо развитие в България при ускоряване на икономическия растеж и повишаване на жизнения стандарт в дългосрочен аспект.

Целите и приоритетите на Националната програма са свързани с повишаване на жизнения стандарт чрез конкурентоспособно образование и обучение, създаване на условия за качествена заетост и социално включване и гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване. Основен момент е изграждането на инфраструктурни мрежи, осигуряващи оптимални условия за развитие на икономиката и здравословна околна среда, както и осигуряването на благоприятна бизнес среда чрез насърчаване на инвестициите, прилагане на иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност.

Националната програма за развитие България 2020, обхваща пълния спектър от действия на правителството за социално-икономическото развитие на страната. Програмата служи за отправна точка при разработването на програмни документи за целите на достъпа до конкретен финансов ресурс.

Програмата поставя постигането на три основни цели:

1. Повишаване на жизнения стандарт чрез конкурентоспособно образование и обучение, създаване на условия за качествена заетост и социално включване и гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване;

2. Изграждане на инфраструктурни мрежи, осигуряващи оптимални условия за развитие на икономиката и качествена и здравословна околна среда за населението;

В ОУП на Община Болярово са взети предвид в градоустройствените решения за изграждането на В и К системи и съоръжения за реализация на основната цел на програмата повишаване качеството на околна и жизнена среда за населението в района.

3. Повишаване на конкурентоспособността на икономиката чрез осигуряване на благоприятна бизнес среда, прилагане на иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност.

За постигането на целите са определени осем приоритета на националната политика за развитие:

1. Подобряване на достъпа и повишаване на качеството на образованието и обучението и качествените характеристики на работната сила;
2. Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване;
3. Постигане на устойчиво интегрирано развитие и използване на местния потенциал;
4. Развитие на аграрния отрасъл за осигуряване на хранителна сигурност и за производство на продукти с висока добавена стойност при устойчиво управление на природните ресурси;
5. Подкрепа на иновационните и инвестиционните дейности за повишаване на конкурентоспособността на икономиката;
6. Укрепване на институционалната среда за по-висока ефективност на публичните услуги за гражданите и бизнеса;
7. Енергийна сигурност и повишаване на ресурсната ефективност;
8. Подобряване на транспортната свързаност и достъпа до пазари.

В ОУП на община Болярово са отразени целите и приоритетите на Националната програма за развитие на „България 2020“ като са взети предвид в устройствените решения и предложения за развитие на отделните сектори.

➤ **Национална стратегия за околна среда 2009 - 2018 г. и План за действие**

Основните цели на стратегията са намаляване и предотвратяване на последиците от изменението на климата, чиста енергия, осигуряване на достатъчно количество и с добро качество вода, по-здравословна околна среда за по-добро качество на живот, насърчаване на устойчивото потребление и производство, ограничаване и спиране на загубата на биологично разнообразие. Тя има за цел още формиране на нови модели на поведение на обществото, щадящи околната среда и съдействащи за устойчивото развитие, както и осигуряване на по-качествена информация и мониторинг на околната среда. Към всяка стратегическа цел са набелязани конкретни специфични цели, както и мерки за тяхното изпълнение.

Планът за действие съдържа конкретните мерки за изпълнение на стратегическите цели. Част от тях са създаване на морски и крайбрежни защитени територии и механизми за тяхното управление; опазване, възстановяване и изграждане на необходимата инфраструктура за осигуряване на достатъчно по количество и качество вода за питейно-битови цели на населението; идентифициране на производители, вносители и

потребители по веригата на химични вещества в самостоятелен вид и в препарати и предоставяне на информация на обществеността за рисковете от определени опасни химикали; разработване на стратегическите карти за шум и на планове за действие за управление на шума в околната среда и др.

Проектите са съобразени и с основните стратегически документи на Европейския съюз и ООН, имащи отношение към устойчивата околна среда.

Необходимите финансови средства за изпълнение на стратегията и плана за действие се осигуряват по линия на бюджета, предприсъединителните, структурните и Кохезионния фонд на ЕС, Предприятието за управлението на дейности по опазване на околната среда и др.

НСОСПД предвижда да постигне шест основни стратегически цели:

- Осигуряване на добро качество и достатъчно количество вода за всякакви цели;
- Достигане и поддържане на високо качество на околната среда в населените места;
- Опазване на природното наследство и поддържане на богато биологично разнообразие;
- Интегриране на екологичната политика в политиките за развитие на икономическите сектори и регионите;
- Осигуряване на ефективно управление на околната среда;
- Изпълнение на ангажиментите на България за разрешаване на глобалните екологични проблеми.

Стратегическите цели са взети предвид при изготвянето на ОУП на община Болярово.

➤ **Националната програма за реформи 2011-2015 г.**

В ОУП са отразени стратегическите цели и приоритети на Националната програма за реформи 2011-2015 г., а именно достигане на заетост сред населението на възраст от 20 до 64 години до 2020, реализиране на инвестиции от БВП в научноизследователска, развойна дейност и иновации, повишаване на възобновяемите енергийни източници в брутно крайно потребление на енергия и повишаване на енергийната ефективност, предвидените мерки в образователната, намаляване броя на живеещите в бедност.

➤ **Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022 г.**

Националната стратегия за регионално развитие е основен документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на районите на страната и за преодоляване на вътрешнорегионалните и между регионалните различия/неравенства в контекста на общоевропейската политика за сближаване и постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. НСРР определя дългосрочните цели и приоритети на политиката за регионално развитие, която има интегрален характер, дава възможност за координация на секторните политики на територията и съдейства за тяхното синхронизиране. С оглед на изходното състояние са определени четири стратегически цели:

1. Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда;

2. Социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера чрез създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал;
3. Териториално сближаване и развитие на трансгранично, междурегионално и транснационално сътрудничество;
4. Балансирано териториално развитие чрез укрепване на мрежата от градове - центрове, подобряване свързаността в районите и качеството на средата в населените места.

В ОУП на Община Болярово са отразени стратегическите цели и приоритети на Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022 г., по отношение на ключовите области на регионалното и местното развитие, свързани с икономическото, социалното и териториално сближаване и балансирано развитие, които са насочени към: повишаване на конкурентоспособността и заетостта, инфраструктурното развитие и достъпност и социалното включване.

Стратегията дава стратегическите направления и равнища на регионалната политика и представлява отправна точка за придобиване и разпределение на помощта от ЕС при изпълнение на програмите, отнасящи се до регионалното развитие.

➤ **Националната концепция за пространствено развитие 2013-2025 г.**

Устройството и управлението на националната територия до 2025 г., се регламентира от Националната концепция за пространствено развитие (НКПР). Концепцията съдържа средносрочни и дългосрочни насоки за устройственото планиране и опазването на териториалните ресурси. НКПР осигурява и подходяща основа за териториална насоченост и израз на секторните политики и стратегии

ОУП на Община Болярово е съобразен с концепцията за пространствено развитие при прилагане на устройствените решения.

В ОУП са отразени, като е взет предвид и Общинския план за развитие на общината, пространствените перспективи на територията на областта и общината, основаващи се на икономическите и социални фактори за развитие, като се отчитат възможностите за преодоляване на различията между териториите и се създадат предпоставки и условия за оптимизиране на функциите на различните населени места за постигане на балансираност. В НКПР са заложили 6 стратегически цели за развитие от които значение за общината имат специфичните цели:

- СЦ 1 – „Интегриране в европейското пространство”,
- СЦ 3 – „Пространствена свързаност и достъп до услуги”,
- СЦ 4 – „Съхранено природно и културно наследство” и
- СЦ 5 - „Стимулирано развитие на специфични територии”.

Стратегическите цели са свързани с развитие на инфраструктура за постигане на териториална свързаност, сътрудничество и интегриране в региона на европейското пространство; подобряване достъпа до образователни, здрави, социални и културни услуги: съхраняване на защитени природни и културни ценности, поддържане на биологичното равновесие, както и интегрирано планиране и стимулирано развитие на територии със специфични характеристики в т.ч. района на община Болярово с оглед съхраняване и ефективно използване на природен, икономически, социален и културен потенциал за развитие.

➤ **Национална програма за защита при бедствия 2014 - 2018 г.**

Националната програма за защита при бедствия определя целите, приоритетите и задачите за защитата при бедствия в страната за срок от 5 години. Тя представлява основен документ за политиката в областта на предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия и аварии и очертава насоките за създаването на ефективна, ресурсно и технически осигурена национална система за превенция и реагиране при бедствия.

Стратегическа цел на Националната програма и на държавната политика за защита при бедствия е предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от тях, защита на живота и здравето на населението и опазване на културните ценности.

Основен приоритет на Националната програма за защита при бедствия 2014-2018 г. е извършване на анализ и оценка на рисковете от бедствия на територията на Република България и тяхното картографиране.

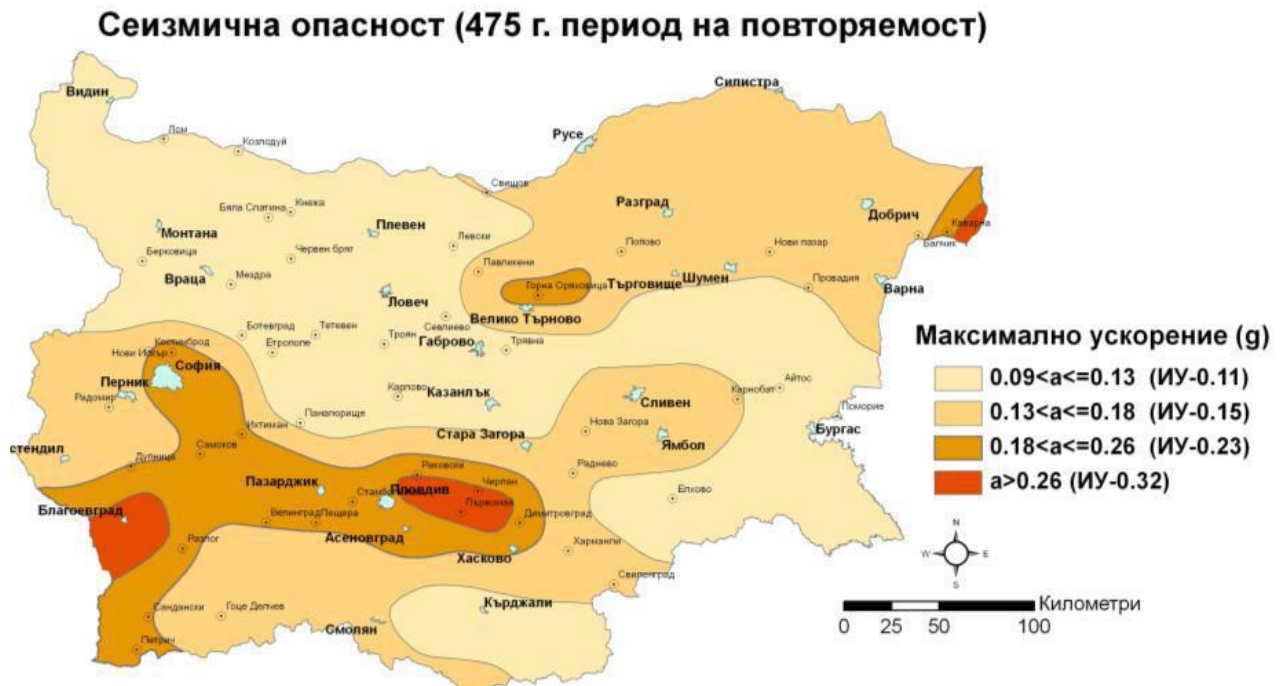
Основни задачи програмата са:

- оценка и картографиране на рисковете от земетресение, ядрена и радиационна авария;
- геоложки риск;
- приключване на оценката на риска от наводнения и изготвяне на карти на заплахата и карти на риска;
- реализиране на мерки за намаляване на риска от бедствия;
- повишаване устойчивостта на обектите от критичната инфраструктура при бедствия;
- приключване на паспортизацията на сградите;
- подготовка на органите на изпълнителната власт и на силите за реагиране при бедствия;
- доизграждане на сиренната система, като част от Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на населението за опасностите, регистрирани от системите за мониторинг на метеорологични, хидрологични, сеизмологични, химически, биологични, радиологични, ядрени, екологични и други обекти и явления.

Годишният план за 2015 г. за изпълнение на Националната програма за защита при бедствия 2014-2018 г. е приет с Решение № 409 на Министерския съвет от 04 06 2015 г.

На територията на Южна България е предложена система за ранно оповестяване на земетресения включваща сеизмични станции и алармени системи.

Предложени са нормативни карти за строителство на територията на България. Картата за период на повторяемост 475 години, предложена за нормативна, е представена на Фигура 1.3-1.

Фигура 1.3-1 Сеизмична опасност (475 г. период на повторяемост)

В ОУП на община Болярово се вземат предвид мерките за изпълнение на поставените в Националната програма за защита при бедствия 2014-2018 г.

➤ **Стратегия за намаляване на риска от бедствия 2014 - 2020 г.**

Стратегията има за цел да очертае съгласувана рамка за определяне на стратегическите приоритети за действие за намаляване на риска от бедствия и да подпомогне изпълнението на мерките за осъществяването им на национално, областно, общинско и обектово ниво. Стратегията ще спомогне още за идентифициране и приоритизиране на конкретни области за трансгранично и регионално сътрудничество, както и ще гарантира решаването на проблемите координирано, с перспектива за развитие на капацитета за намаляване на риска от бедствия в дългосрочен план. Стратегията за намаляване на риска от бедствия има обхват на действие от 2014 до 2020 г. и подобно на Националната програма за защита при бедствия, стратегията е пряко свързана с ПУРБ и в частност ПУРН и Стратегията за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България за периода 2014-2023 г.

В стратегията са актуализирани и представени основните цели и приоритети на отрасъл ВиК в Република България, като същевременно в него са включени и предложения за изпълнението и финансирането на политиките за постигане на тези цели за период от десет години. Стратегията обединява констатациите, направени в хода на проведените консултации и междинните анализи, включително прегледа на регулаторната рамка, прегледа на публичните разходи и стратегическия финансов план - обект на разработка и обсъждане със заинтересованите страни

ОУП на Община Болярово е съобразен с политиките за постигане на поставените цели свеждане до минимум риска от бедствия и както и ще гарантира решаването на проблемите при евентуално възникване на бедствия.

- Предложени са следните мерки в ОУПО Болярово
- Рехабилитация на язовирни стени и съоръжения към тях .
- Почистване на речни корита и сухи дерета и осигуряване на финансирането им;
- Експертиза на състоянието на потенциално опасните язовири и съоръженията към тях;
- Прогнозиране на водните количества, включително прогнозната височина на водния стълб; прогнозни заливни зони по поречието на реките и язовирите след стената;
- Изграждане и модернизация на система за наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване на общината и населението;
- Отпечатване и разпространение на листовки с указания за поведение и действие на населението при наводнения.

На Фигура 1.3-2 и Фигура 1.3-3 са показани картите на заливните зони в България и на районите с потенциален риск от наводнения.

Фигура 1.3-2 Карта на заливните зони в България

Фигура 1.3-3 Райони със значителен потенциален риск от наводнения по основните речни басейни

➤ Национална стратегия за развитие и управление на водния сектор

Националната стратегия за управление и развитие на водния сектор (НСУРВС) в Република България е разработена във връзка с изискванията на чл. 151 от Закона за водите.

Основните етапи на разработването включват:

- Изготвяне на детайлни анализи на ситуацията в сектора – водни ресурси и инфраструктура във водния сектор;
- Разработване на Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор в Република България и организиране на обществено обсъждане;
- План за действие към Националната стратегия за управление и развитие на водния сектор в Република България, в краткосрочна (2013-2015 г.), средносрочна (2016-2021 г.) и дългосрочна (2022-2037 г.) перспектива;
- Приемане на Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор в Република България от Народното събрание.

Цели и подцели

Дългосрочната стратегическа цел на страната в областта на водния сектор е устойчиво ползване на водните ресурси, осигуряващо в оптимална степен сегашните и бъдещите нужди на населението и икономиката на страната, както и на водните екосистеми.

Цел 1: Гарантирано осигуряване на вода за населението и бизнеса в условията на промени на климата, водещи до засушаване:

1.1. Осигуряване на непрекъснато водоподаване чрез рехабилитация на съществуващите и изграждане на нови язовири и резервоари, рехабилитация на водопроводната мрежа и водоизточниците.

1.2. Намаляване на общите количества използвана вода чрез инвестиции във водостопанската инфраструктура и мерки за подобряване на ефективността при използването на водните ресурси.

Цел 2: Запазване и подобряване на състоянието на повърхностните и подземните води:

2.2. Укрепване на институционалната система за мониторинг и контрол, която да гарантира доброто състояние на повърхностните и подземните води.

2.3. Превръщане на Плановете за управление на речните басейни в основен планов документ при интегрираното управление на водите.

Цел 3: Подобряване на ефективността при интегрираното управление на водата като стопански ресурс:

3.1. Създаване на институционална рамка, която да гарантира прехвърляне на отговорността за вземането на решения във връзка с развитието на водния сектор на национално, регионално и местно равнище от стопанските субекти към публичните власти – държава, общини.

3.2. Средствата от населението и бизнеса, средствата от ЕС и изискваното национално съфинансиране да осигуряват самофинансиране на водния сектор, при спазване на принципа „замърсителят и ползвателят плащат”.

3.3. Повишаване на капацитета на всички участници в управлението на водния сектор.

Цел 4: Намаляване на риска от щети при наводнения

4.1. Идентифициране на рисковите зони.

4.2. Осъществяване на мерките от плановете за защита от наводнения.

В основните решения, свързани с предложените мерки за подобряване работата на В и К системите и съоръженията Дългосрочната стратегическа цел на страната в областта на водния сектор е устойчиво ползване на водните ресурси, осигуряващо в оптимална степен сегашните и бъдещите нужди на населението и икономиката на страната, както и на водните екосистеми.

ОУП на Община Болярово е напълно съвместим със заложените в НСУРВС цели и приоритети, като чрез предложените мерки в краткосрочен и дългосрочен аспект се осигурява решаване на проблемите на Община Болярово, свързани с експлоатацията на В и К системите и съоръженията, както и осигуряване на високо качествена околна среда и жизнена среда за населението в Общината.

➤ **Стратегия за развитие и управление на водоснабдяване и канализация в Република България за периода 2014-2023 г.**

В стратегията са актуализирани и представени основните цели и приоритети на отрасъл ВиК в Република България, като същевременно в него са включени и предложения за изпълнението и финансирането на политиките за постигане на тези цели за период от десет години. Стратегията обединява констатациите, направени в хода на проведените консултации и междинните анализи, включително прегледа на регулаторната рамка, прегледа на публичните разходи и стратегическия финансов план - обект на разработка и обсъждане със заинтересованите страни от месец септември 2012 г. до настоящия момент. Като се има предвид, че много от капиталовите инвестиции във ВиК имат дълъг полезен

живот, оценката на необходимите разходи, и стратегическият финансов план са разработени за срок от 25 г.

Това е гаранция, че мерките предложени в десетгодишната стратегия са всъщност съвместими с един устойчив ВиК отрасъл в дългосрочен план.

В ОУП на Община Болярово е направен подробен анализ на съществуващото състояние на В и К системите и съоръженията към тях и в предложените мерки в ОУП и ЕО към него са взети предвид заложените в десетгодишната стратегия за постигане на основните ѝ цели и приоритети

➤ Програма за прилагане на Директива 91/271/ЕС (DSIP)

Програмата за пречистване на отпадъчните води от населените места (2003г.) и Национална програма за изграждане и реконструкция на канализационните системи на населените места обосновават изграждането на пречиствателни съоръжения и канализационна мрежа в населени места над 10 000 екв. жит. и програма за малките населени места до 2000 е.ж. в селските райони с цел опазване на околната среда, развитие на националната икономика и постигане на благополучие на местните хора. Прилагането на програмите е свързано с подобряване на качеството на живот.

Целите и мерките на Програмите са взети предвид при изготвянето на ОУП на община Болярово.

Проект на Стратегия за управление и развитие на водоснабдяването и канализацията в Р България за периода 2005-2015, МРРБ – членството на България в ЕС задължава постигането в кратки срокове на напредък в областта на В и К с цел достигане на нивата и стандартите на тези услуги в ЕС. Водоснабдяването и канализацията е важен фактор за привличане на инвестиции за развитието на туризма, индустрията и други области на икономиката в населените места. В Община Болярово качеството на водоизточниците е добро. Водните ресурси са достатъчни за обезпечаване нуждите на населението в населените места, но В и К мрежите са амортизирани, с висока аварийност, ниска ефективност и високи загуби – изградени са от етернитови и стоманени тръби. Ниската степен на канализация може да доведе до замърсяване на подземните води и почвите. Нужни са подмяна и разширение на водоснабдителните и канализационни мрежи.

Националната програма за изграждане на пречиствателни станции за отпадъчни води от населени места над 10 000 ж.– нямат конкретно отношение към ОУП Болярово л, като само населението на гр. Болярово е 1810 души (броят на екв. жит. може да надхвърли 2000, като се вземе предвид замърсителния товар от хранително вкусовата промишленост) , но в решенията, свързани с ВиК системите в населените места от общината са взети предвид постигане на поставените цели в краткосрочен и дългосрочен аспект за достигане на нивата и стандартите на тези услуги в ЕС.

Основната цел на политиката в сферата на водите е опазването на водните ресурси

Съгласно Директива 91/271/ЕЕС и Рамковата директива за водите (РДВ), мерките са насочени към подобряване качеството на водните ресурси. Това се постига с интегрирани мерки, свързани с управление на водния цикъл в Обособените територии по ВиК, а именно:

- Решаване на проблемите с подаване висококачествена питейна вода за населението, отговарящо на изискванията на екологичното законодателство.
- Рехабилитация, реконструкция, модернизация и разширение на водопроводните системи и съоръженията, свързани с дейността им. Намалване на загубите във

водопроводната мрежа и осигуряване за населението достатъчно количество качествена питейна вода с намалени експлоатационни разходи. (Косвен принос в намаляване на инфилтрацията в канализационната система).

- Рехабилитация, реконструкция и модернизация на съществуващите пречиствателни съоръжения за питейни води, с цел повишаване на капацитета и ефективността им, повишаване степента на пречистване.
- Рехабилитация, реконструкция, модернизация и разширение на канализационните системи и съоръженията, свързани с дейността им. Включване в канализацията на всички отпадъчни води и отвеждането им в ПСОВ за пречистване до определените изисквания. Недопускане на директни включвания на непречистени отпадъчни води във водните тела (замърсяват водите, влияят негативно върху развитието на екосистемите и респективно развитие на биооразнообразието в определените райони и предизвикват здравен риск).

ОУП на Община Болярово е съобразен с приоритетите в плана като са предвидени устройствени решения за реализация на инфраструктурни проекти, свързани с реконструкция, разширение и изграждане на съвременни В и К системи и съоръжения в населените места при строг контрол и ефективно управление/

➤ **Стратегическа програма за околна среда ISPA**

Програмата е взета предвид при изготвяне на ОУП на община Болярово

➤ **Национална стратегия за интегрирано развитие на инфраструктурата (свързана с опазване на околната среда) на Република България и оперативен план за изпълнение 2006-2015**

Националната стратегия за интегрирано развитие на техническата инфраструктура в синтезиран вид проектира намеренията, целите и приоритетите на инвестиционната политика на правителството за периода 2006-2015 година.

Основната цел е да се създаде дългосрочна рамка за интегрирано развитие на инфраструктурата.

ОУП на Община Болярово е съобразен със целите и приоритетите на стратегията при предвиждането на устройствените решения.

➤ **Програма за изграждане на канализационни системи до 2023 г.**

Програмата е изготвена от Министерството на околната среда и водите и представлява Програма за прилагане на европейската Директива за градски отпадъчни води (Директива 91/271/ЕИО и е и докладвана пред ЕК на 12 септември 2014 година. Обхванатият период е от началото на 2014 г. до края на 2023 г.

Програмата съдържа:

- За всички агломерации в България с 10 000 или повече ЕЖ – В Община Болярово няма такава агломерация.
- За всички ПСОВ на агломерации с повече от 2000 ЕЖ (В Община Болярово няма населено място с население над 2000 ж, (само гр. Болярово е с население 1229 жители – 2016 г.и с. Стефан Караджово 571 , останалите населени места с население от 18 – 271 ж.

- Настоящ и очакван общ проектен капацитет по органично натоварване и инвестиционни разходи на национално равнище.

В ОУП на Община Болярово са предвидени мерки за изграждане на канализационни системи и ПСОВ на населените места.

➤ **Национален план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България**

Националният план за действие за устойчива употреба на пестициди е разработен със съдействието и експертната помощ на всички компетентни държавни институции, както и заинтересованите страни – земеделски асоциации, индустрията и неправителствени организации. Иницирането, координацията и цялостния процес по разработване на плана, е осъществено от експерти от Българска агенция по безопасност на храните.

В плана за действие са разписани целите, за постигане през следващите години и мерките за постигането им. Посочени са показателите, по които ще се определя напредъка, свързан с изпълнението на заложените цели и мерки. Чрез обобщаване и анализиране на информацията, относно употребата на продукти за растителна защита и тяхното въздействие върху здравето на хората и околната среда, ще се проследи постигането на устойчива употреба на пестициди в страната през следващите години

Ще се осигури недопускане замърсяването на почви, подземни води, замърсяване на хранителни продукти и създаване на здравен риск за населението в района и за потребителите на селскостопански продукти.

ОУП на Община Болярово е съобразен с предвидените цели за устойчива употреба на пестициди в страната през следващите години.

➤ **Национална стратегия „Устойчиво развитие на горския сектор в Република България”2013 -2020 г.**

Предвижда увеличаване на залесената площ, подобряване състоянието на горите и устойчиво стопанисване.

Националната стратегия за развитие на горския сектор в Република България за периода 2013 - 2020 г. е основният документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на дългосрочно и устойчиво управление на жизнени и продуктивни многофункционални гори и нарастваща конкурентоспособност на горския сектор като основа за по-добър жизнен стандарт, особено в планинските и селските райони. Предпоставка за устойчиво развитие на горските територии са регламентирани със Закона за горите три нива на горско планиране - национално, областно и местно, отразени съответно в Национална стратегия за развитие на горския сектор, Стратегически план за развитие на горския сектор, областни планове за развитие на горските територии и горскостопански планове и програми. Предвижда увеличаване на залесената площ, подобряване състоянието на горите и устойчиво стопанисване.

ОУП на Община Болярово и ЕО към него е съобразен със стратегическите цели и приоритети в горския сектор при предложение на устройствените решения за да не се въздейства негативно на дългосрочното развитие на горския сектор в района.

➤ **Актуализиран национален план за действие по управление на устойчивите органични замърсители (УОЗ) в Република България 2012 - 2020г.**

Стратегическата цел на плана е намаляване на риска за човешкото здраве и околната среда от устойчивите органични замърсители. В плана е осъществена оценка на състоянието, включително наличието, пускането на пазара, производството и вноса, управлението, мониторинга, информационните системи и др. Част от залежалите устойчиви органични замърсители - пестициди, които по същество са опасни отпадъци, са предмет на подробни анализи и мерки в плана. Именно залежалите пестициди са пресечната точка на двата плана, които предвиждат идентични мерки за решаване на проблема и по-конкретно износ извън страната за окончателно обезвреждане.

ОУП на Община Болярово е съобразен със стратегическата цел на плана и предвижда мерки за недопускане на здравен риск за населението и екологичен риск за околната среда в района на общината.

➤ **Национален план за действие за енергията от възобновяеми източници до 2020г**

Националният план за действие за енергията от ВИ (НПДЕВИ) е разработен въз основа на изискванията на Директива 2009/28/ЕО съгласно образеца приет с Решение на Европейската комисия от 30 юни 2009 г. Планът се основава на интегрирания подход по отношение общественя и социален живот, развитието на икономическите сектори, при опазване и съхраняване на околна среда и живота и здравето на хората. Целта е да се осигури устойчив преход към ниско въглеродна икономика, основана на съвременни технологии и широко използване на възобновяеми енергийни източници.

ОУП на Община Болярово е съобразен със целите на плана.

Връзката на плана с Националния план за действие за енергията от възобновяеми източници до 2020г., е по линията на ограниченията за използване на местните възобновяеми източници за производство на електроенергия, които се съдържат в Становището № 1-2/2012 г. на МОСВ по Екологична оценка на НПДЕВИ. Същността на ограниченията е:

- по отношение на фотоволтаиците се забранява провеждането на нови съгласувателни процедури по реда на ЗООС и ЗБР за изграждането им в земеделския и горския фонд, в границите на всички защитени зони от мрежата Натура 2000, с изключение на такива за
- самостоятелно охраняване на обекти или в нарушени терени;
- по отношение на вятърните генератори се забранява провеждането на нови съгласувателни процедури по реда на ЗООС и ЗБР за изграждането им на територията на земеделския и горския фонд в границите на всички защитени зони от мрежата Натура 2000, с изключение на такива за самостоятелно охраняване на обекти или в нарушени терени.
- по отношение на водноелектрическите централи се забранява провеждането на нови съгласувателни процедури по реда на ЗООС и ЗБР за руслови и деривационни ВЕЦ и МВЕЦ в границите на защитените зони, опазващи определени водозависимите видове и местообитания

➤ **Стратегически план за биоразнообразие 2011 - 2020г.**

Целта на Стратегическия план за биологичното разнообразие 2011—2020, включително работните програми и *Глобалната стратегия за опазване на биоразнообразието* в

по-шир оки национални и глобални програми е опазване на биоразнообразието в страната Мисията на Стратегическия план е "... да се предприемат ефективни и спешни мерки, за спиране на загубата на биологично разнообразие, за да се гарантира до 2020 г. устойчивостта на екосистемите, които да продължат да предоставят жизненоважни услуги, осигурявайки по този начин разнообразието на живота на планетата и допринасяйки за благосъстоянието на човечеството и премахването на бедността...". В него са възприети 3 основни цели: опазването на биоразнообразието, устойчивото използване на неговите компоненти, както и справедливо и равноправно поделение на ползите от използването на генетичните ресурси.

В ДЕО е определена степента на въздействие по установените критерии. Взети са предвид всички препоръки съгласно становището на РИОСВ Стара Загора, относно схемата за провеждане на консултации и Заданието за ЕО на ОУП Болярово.

Предложени са мерки за предотвратяване и намаляване на негативните въздействия върху предмета и целите на опазване на ЗТ и ЗЗ.

Националната стратегия и Стратегическия план за биологичното разнообразие 2011-2020 г. са взети предвид при разработването на окончателния проект на ОУПи ЕО на ОУП на Община Болярово.

➤ **Национален план за управление на отпадъците 2014 – 2020 г.**

Националният план за управление на отпадъците (НПУО) има ключова роля за постигане на ефективно използване на ресурсите и устойчиво управление на отпадъците, тъй като анализите на съществуващата ситуация показват, че в България съществува значителен потенциал за одобряване на предотвратяването и управлението на отпадъците, по-добро използване на ресурсите, разкриване на нови пазари и създаване на нови работни места, като същевременно бъдат намалени вредните въздействия на отпадъците върху околната среда.

ОУП на Община Болярово е съобразен с поставените цели в НПУО. Община Болярово изготвя Програма за управление на отпадъците с основна цел опазване на околната среда в района.

Националният план за управление на отпадъците 2014 – 2020 г. - Преход от управление на отпадъците към ефективно използване на отпадъците като ресурс и устойчиво развитие чрез предотвратяване на образуването им.

- Ключови ефекти от изпълнението:
 - намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда и здравето;
 - използване на по-малко ресурси от природата;
 - финансово подпомагане на общините за инвестиции за битовите отпадъци, а оттам за социално поносими такси битови отпадъци;
 - създаване на нови работни места;
 - възможност за нови бизнес дейности и подкрепата им от еврофондовете.
- *Изпълнява предварителните условия на ЕК за ползване на еврофондовете в Сектор "Отпадъци" и "Пътна карта" за управление на отпадъците за България на ГД "Околна среда"*

Принципите на управление на отпадъците са съобразени с националните условия

Програмата се основава на следните принципи за управление на отпадъците:

- Устойчиво развитие (6-та Програма за действие в областта на околна среда на Европейската Комисия);
- Принцип на предотвратяването (Директива 75/442/ЕС за отпадъците – чл. 3 (1), 6-та Програма за действие в областта на околна среда на Европейската Комисия);
- Принцип на превантивността (декларация от Конференцията на ООН за околна среда и развитие, 1992год. Рио де Женеиро);
- Принцип на самостоятелността при управление на отпадъците (Директива 75/442/ЕС за отпадъците – чл. 5);
- Йерархия на управлението на отпадъците (Директива 75/442/ЕС за отпадъците, Стратегия по отпадъците, 1996).

Предотвратяване на образуването на отпадъците чрез намаляване на количествата и/или съдържанието на опасните вещества в образуваните отпадъци.

- Повторна употреба / Рециклиране / Оползотворяване посредством:

Повторна употреба – многократно използване на продукти или предмети за същата или други цели;

Рециклиране – преработка на отпадъците и използването им като суровини за производството на същите или други продукти;

Оползотворяване – чрез прилагане на методите на компостиране, оползотворяване на енергията или други технологии;

Обезвреждане чрез депониране или изгаряне на отпадъци, без оползотворяване на енергия, в случай, че няма друго подходящо решение.

Най-добри налични техники, неизискващи прекомерни разходи (Директива 75/442/ЕС за отпадъците)

Пълна отговорност на замърсителите (Директива 75/442/ЕС за отпадъците, чл. 15)

Интегрирано управление на отпадъците (6-та Програма за действие в областта на околна среда на Европейската Комисия)

Участие на обществеността - Във връзка със стратегическите насоки за европейското развитие на община Болярово и участието на обществеността в цялостния процес на промени в сектора за управление на отпадъците има много голямо значение. Населението е основен участник в процеса на управление на отпадъците, защото то е постоянен техен генератор и поради това трябва да бъде информирано за въздействието върху околната среда, причинено от обезвреждането на отпадъци, както и за възможностите и отговорностите относно предотвратяването и оползотворяването на отпадъците. Обществените обсъждания на проекти по управление на отпадъците също са от голямо значение, защото те от една страна информират населението, а от друга страна се създава възможност да се вземе под внимание общественото мнение по въпросите на управление на отпадъците.

Поставените цели и задачи и приоритетите при изпълнението им са взети предвид при разработването на проекта на ОУП на Община Болярово и ЕО към него. В ЕО са предвидени адекватни мерки, свързани с ефективно управление на отпадъците на територията на Община Болярово.

➤ **Национален план за управление на утайките от ПСОВ до 2020г.**

Утайките от ПСОВ са отпадък, чието количество в България ще се увеличава поради изграждането на нови канализации и ПСОВ с цел подобряване на качеството на водите в страната. В тази връзка под координацията на МОСВ е разработен Проект на Национален план за управление на утайките до 2020г. Планът предлага дългосрочен подход към управлението на този поток отпадъци в България. В частност Планът прогнозира количествата утайки, които се очаква да бъдат генерирани в резултат на пречистването на отпадъчни води до 2020г., определя възможностите за оползотворяването им и поставя цел до 2020г. този поток отпадъци да бъде 100% оползотворен по екологосъобразен начин, вместо преобладаващо да се депонира.

При реализацията на ПСОВ за населените места и др.обекти в Община Болярово ще се изготвят и Програми за управление на утайките от биологичното пречистване на отпадъчните води и ще се реализират възможностите за максималното им използване.

➤ **Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителство и разрушаване - РБългария за периода 2009 – 2020 г.**

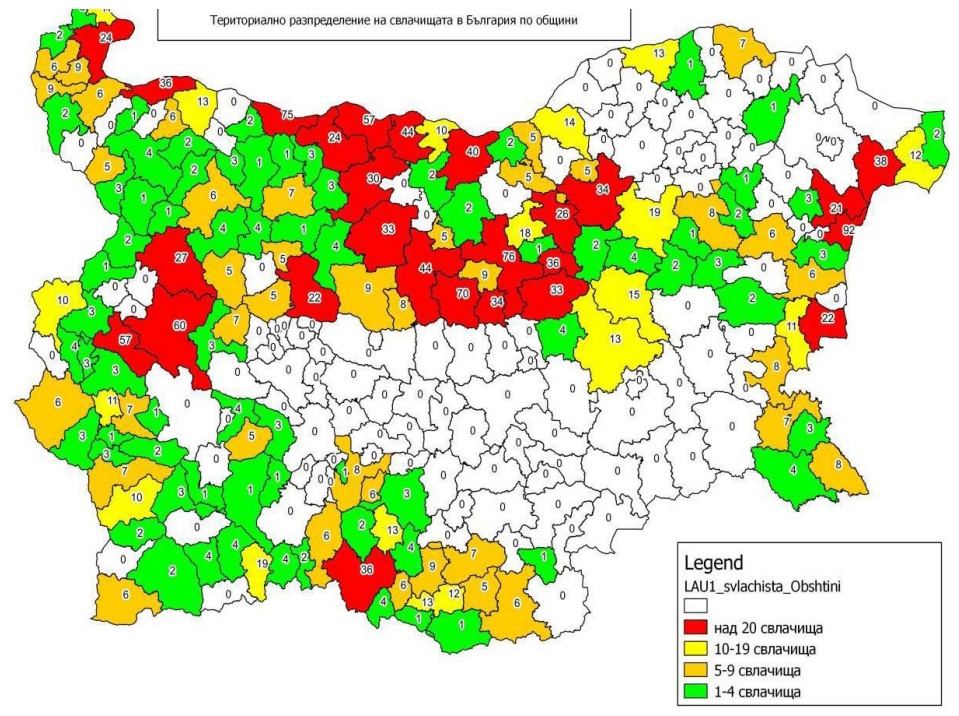
Цели на НПУО 2014-2020 г. и програми за тяхното постигане. Постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци.

ОУП на Община Болярово е съобразен с целите на НПУО.

➤ **Национална програма за превенция и ограничаване на свлачищата на територията на Република България**

Програмата е естествено и необходимо продължение на поредица от документи, разработвани през предходни години – законови уредби, нормативни актове, стратегии, програми. Потребността от периодично осъвременяване на оценката на природните разрушителни процеси на територията на страната, довеждащи и до бедствени и катастрофални състояния в редица райони, се мотивира от тяхната висока активност през последните години. Нови свлачища в нови райони или активизирането на потенциални и познати свлачища възникнаха на много места в страната. Тенденцията е броят им да расте. Необходимо е своевременното им отразяване на съществуващата Карта на свлачищата в България в М 1:500 000 (Фигура 1.3-4) и класифицирането им по приоритети за укрепване в табличен вид на списъците.

При загуби, надхвърлящи един милиард лева за година от наводнения, ерозия, свлачища и др., е наложително да има съответна реакция за намаляване на такива тежки последствия. Програмата се мотивира от необходимостта да бъдат предприети мерки и действия, насочени към предотвратяване и намаляване на степента на ерозионно-свлачищната опасност; ограничаване и бързо ликвидиране на последствията от тези процеси; защита и опазване на населението.

Фигура 1.3-4 Териториално разпределение на свлачищата,(извадка от таблица на Националната програма за защита от бедствия)

В ОУП на Община Болярово е направен анализ и оценка на места с потенциална възможност от възникване на свлачища и се прецизират мерки за предотвратяване или свеждане до минимум на ерозионно-свлачищната опасност в района на Община Болярово.

➤ **Национална приоритетна рамка за действие (НПРД) за НАТУРА 2000**

Целта е да спре влошаването на състоянието на всички видове и местообитания, включени в законодателството на ЕС за природата и да постигне значително и измеримо подобрение в състоянието им, така че в сравнение с настоящите оценки: (i) броят на оценките, показващи подобро природозащитно състояние съгласно директивата за местообитанията да се увеличи със 100 % за природните местообитания и с 50 % за видовете.

Изготвените ОУП на община Болярово и ЕО са съобразени с *Национална приоритетна рамка за действие (НПРД) за НАТУРА 2000*.

➤ **Национален стратегически план за развитие на селските райони и Програмата за развитие на селските райони**

Националната програма за развитие на селските райони за периода 2007-2013 и 2014-2020 години са едни от осемте оперативни програми, които са разработени в страната ни, за усвояване на средства от ЕС за периода 2007-2020 г.

Дава се възможност за финансиране на обекти, свързани с изграждане на В и К системи и съоръжения , малки предприятия и др.

Програмата е взета предвид при изготвяне на ОУП на община Болярово.

➤ **Национален стратегически план за рибарството и ОП „Рибарство”.**

ОУП на Община Болярово е съобразен с Национален стратегически план за рибарството и ОП „Рибарство”.

➤ **Стратегия за устойчиво развитие на туризма в Република България за периода 2014 - 2030 г.**

Стратегията систематизира визията, стратегическите цели, приоритетите, специфичните цели, задачите, дейностите и проектите, чиято реализация ще води до утвърждаване на устойчиви схеми за развитие и управление на туристическите дейност.

Основна цел на Стратегията е развитието на България като регионална еко-туристическа дестинация, поради кръстопътното и разположение между Европа и Азия. В Стратегията са обособени условно 12 екотуристически региона.

Реализацията на Националната стратегия за екотуризъм предвижда екотуризмът да се „превърне в синоним на имиджа на България на вътрешния и външния пазар“. В раздел „Мисия на екотуризма в България и очаквани резултати“ е поместено становище за предлаганите туристически продукти, основаващи се на „разнообразието, уникалността и автентичността на природните и културните богатства“, които „трябва да бъдат предназначени за посетители от България и чужбина, които се отнасят отговорно и загрижено към природата и подкрепят опазването на биологичното разнообразие и културното наследство“.

Към настоящия момент екологично отговорният туризъм в България придобива облик не само на икономическа, но и на морална категория. Защото опирайки се на идеите за коеволюцията на природата и обществото и на идеите за устойчиво развитие на биосферата, той е насочен към преодоляване на негативните обществени стереотипи за потребителски тип мислене. В този аспект, екологично отговорният туризъм се явява ключов елемент и за обогатяване на екологичната култура, която от своя страна изгражда не само моралните устои на личността, но и субстанцията на бъдещата човешката еволюция.

Целите и приоритетите в Стратегията са взети предвид при изготвяне на ОУП на община Болярово в която има наличие на условия за развитие на туризма (наличие на културно историческото наследство, защитени зони, защитени територии, населени места, запазили местните обичаи).

➤ **Национална стратегия за насърчаване на малките и средни предприятия – 2014-2020**

Основната цел на стратегията е създаване на благоприятна среда и условия за развитието на конкурентно способен сектор на МСП, които ще ускорят икономическия растеж на страната при запазване на макроикономическата стабилност.

Стратегията е създадена в изпълнение на чл. 5, ал. 1 от Закона за малките и средните предприятия и представлява политически документ със средносрочен характер, чрез който Правителството на Република България демонстрира своята визия относно държавната политика в подкрепа на малките и средните предприятия (МСП) в страната. Стратегията е разработена в съответствие както с програмата на правителството, така и с политиката на Европейския съюз в тази област. Насочена е към малките и средните предприятия в секторите на добивната промишленост, преработвателната промишленост и услугите.. Основните финансови инструменти за провеждане на формулираните мерки

са европейските фондове и националния бюджет.

Със Стратегията се уеднаквяват приоритетите на България към МСП с тези на Европейския съюз.

Визия: Общата стратегическа цел на Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия е да се повиши конкурентоспособността на малкия бизнес като се подпомогнат стартиращите и жизнеспособните малки и средни предприятия в техните усилия да бъдат иновативни, екологични и експортноориентирани, създавайки благоприятни условия за тяхното развитие, като се подобри достъпа им до финансиране; насърчи се предприемачеството и се повишат предприемаческите умения; като се опростят административните и регулаторните изисквания особено към малките и микро-предприятията.

Околна среда: Необходимост от създаването на възможност МСП да превърнат предизвикателствата на околната среда във възможности. Следва да се предоставя повече информация, експертни познания и финансови стимули, за да се използват в пълна степен възможностите за нови „зелени” пазари и повишена енергийна ефективност.

Национална стратегия за насърчаване на малките и средни предприятия – 2014 - 2020” и годишните програми към нея са взети предвид при разработването на проекта на ОУП на Община Болярово и ЕО към него.

➤ **Национална здравна стратегия за периода 2014-2022 г.**

Основни цели са подобряване здравето на нацията, предоставяне на качествени и гарантирани здравни услуги, оптимизиране на първичната и извънболнична помощ, оптимизиране на здравната мрежа и други.

Националната здравна стратегия 2014 – 2020 г. произтича от обнародваните през последното десетилетие няколко взаимодопълващи се здравни стратегии и концепции.

В областта на здравеопазването, така и между институционализираните и неформалните структури на гражданското общество относно необходимостта от рязък прелом в здравната политика с акцент върху промоцията на здраве и профилактиката на болестите.

Основната задача на здравеопазването е предоставянето на здравна помощ при оптимално използване на предоставените от обществото ресурси.

Национална здравна стратегия 2014 – 2020 г. и поставените ѝ цели и задачи са взети предвид при разработването на окончателния проект при разработването на окончателния проект на ОУП на Община Болярово и ЕО на ОУП на Болярово

➤ **Национална агро-екологична програма (НАЕП)**

НАЕП се прилага по отношение на мерки, целящи устойчивото използване на земеделските земи и в съответствие с Регламент 1698/2005 на ЕСФРСР.

Програмата е взета предвид при изготвяне на ОУП на община Болярово

➤ **Инвестиционна Програма за Климата (ИПК) Трети Национален План за действие по изменение на климата (Трети НПДИК)**

Инвестиционна Програма за Климата (ИПК) е най-новата програма на национален доверителен екофонд (НДЕФ) с принос към ограничаване изменението на климата. Тя е своеобразно продължение на Националната Схема за Зелени Инвестиции (НСЗИ).

Целта на ИПК е да поощрява инициативи, водещи до ограничаване изменението на климата.

Изпълнение на изискванията на РКОНИК е опит да се забави този процес, през 1992 г. ръководителите на над 150 държави подписват в Рио де Жанейро *Рамковата конвенция на Обединените нации по изменението на климата* (РКОНИК), която има за цел да се стабилизираат „парниковите“ емисии на равнището им от 1990 г. РКОНИК е подсилена със съпътстващия я *Протокол от Киото* от 1997 г., който предвижда тези емисии да се съкратят средно с 5,8 % през периода 2008–2012 г. За тази цел може да се използват т. нар. гъвкави механизми - съвместно изпълнение, механизма на чистото развитие и международна търговия с емисии и на Протокола от Киото по отношение мониторинга, оценката и докладването на емисиите на парникови газове (ПГ).

Подготовка за ситуация на увеличен икономически растеж над очаквания тренд, осигурявайки при това трендът на нарастване на емисиите на ПГ да е намаляващ в сравнение със степента на икономически растеж.

Политиката на България в областта на изменението на климата се основава на два основни аспекта, свързани от една страна с международните ангажименти, поети от страната с ратифицирането на Рамковата конвенция на ООН за изменението на климата (РКОНИК) и Протокола от Киото, и от друга – с новоприетото европейско законодателство в тази област. Основната стратегическа цел на настоящия Трети национален план за действие по изменение на климата (НПДИК) е да очертае рамката на действие в борбата с изменението на климата за периода 2013-2020 г. и да насочи усилията на страната към действия, водещи до намаляване отрицателното въздействие на климатичните промени и изпълнение на поетите ангажименти.

При разработването на НПДИК са взети предвид основни стратегически документи на държавата като: Енергийната стратегия на Р. България до 2020 г.; Националната програма по енергийна ефективност до 2015 г.; Националният план за действие за енергията от възобновяеми източници; Националната програма за насърчаване потреблението на биогорива в транспортния сектор 2008-2020 г.; Стратегия за развитие на транспортната система на Република България до 2020 г.; Национална стратегия за развитие на горския сектор в България 2006-2015 г.; Национален стратегически план за поетапно намаляване количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г.

Третият план за действие по изменение на климата предвижда конкретни мерки за намаляване на емисиите парникови газове във всички сектори. Общият ефект от предвидените мерки ще гарантира изпълнение на поетите ангажименти и постигане на правно обвързващите за страната ни европейски цели.

Планът разглежда основните международни и европейски аспекти на политиката за климата и целите, които ЕС трябва да постигне до 2020 г.

Постигането на целта от 20% намаляване на емисиите парникови газове би било невъзможно без напредък по другите две, свързани с насърчаване на възобновяемата енергия и на енергийната ефективност.

ОУП на Община Болярово е съобразен със целите и приоритетите на програмите на НДЕФ и Трети Национален План за действие по изменение на климата (Трети НПДИК

В ОУП и ЕО към него се предвиждат конкретни мерки за намаляване на емисиите парникови газове във всички сектори.

➤ **Оперативни програми**

В ОУП на Община Болярово са взети предвид мерките от Оперативните програми . Проектът на и ОУП на Община Болярово е постигнато съгласуване и обвързаност с:

- Оперативна програма „Околна среда”- 2014- 2020 г.
- Оперативна програма „Транспорт” - 2014- 2020 г.
- Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси ” - 2014- 2020 г.
- Оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност”- 2014- 2020
- Оперативна програма „Региони в растеж”- 2014- 2020 г.
- Оперативна програма „Добро управление”- 2014- 2020 г.
- Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”- 2014- 2020г.

В). Регионални планове, програми и стратегии. Регионални стратегически документи.

➤ **Регионален план за развитие на Южен Източен планов регион / ЮИР за периода 2014-2020 г.**

В РПР на ЮИР икономическото, социалното и териториалното сближаване са разгледани като взаимно допълващи се и подкрепящи се компоненти на единната интегрирана концепция за регионално развитие. В стратегическата част на плана е разгледана визията за бъдещо развитие на района; определени са стратегическите цели, приоритети и специфични дейности, изброени са примерни допустими дейности за изпълнение на специфичните цели. В рамките на плана е представено индикативното разпределение на ресурсите по стратегически цели и приоритети. РПР на ЮИР е ориентиран към изпълнение на целите на Стратегия „Европа 2020” с активното участие на регионите, и в същото време със засилен акцент за териториалното сътрудничество и подход, изискващ резултати и добавена стойност.

В Регионалния план за развитие са отчетени специфичните цели и приоритетите за развитие на областите и общините, включени в териториалния обхват на района. На ниво ОПР е търсена връзката между регионалния план и местния стратегически контекст за развитие, като на практика се интегрират плановите подходи „отдолу-нагоре” и „отгоре-надолу” по отношение на основните стратегически цели.

В Регионалния план за развитие на Южен източен планов регион се отразяват пространствените перспективи на територията на общината на основата на икономическите и социалните фактори на развитието, като се отчитат възможностите за преодоляване на различията между градските и селските територии и се създадат предпоставки и условия за оптимизиране на функциите на общинския център, който играе все по-важна роля за повишаване на конкурентоспособността на икономиката и устойчивото развитие на общината, което е отразено в ОУП на Община Болярово.

➤ **Планове за управление на Речните Басейни в Източнореломорски район и Черноморски район за басейново управление на водите период 2016-2021 г.**

План за управление на речните басейни в Източнореломорски район и Черноморски район са разработени съгласно изискването на чл.155, ал.1, т.2 от Закона за водите и чл.13 и Рамковата директива за водите. Разработени са от Басейнова дирекция за управление на водите в Източнореломорски район/ БДУВИБР и Басейнова дирекция за управление на

водите в Черноморски район/ БДУВЧР

Основна цел на ПУРБ е оптимизиране управлението на водите чрез интегриран подход на басейново ниво, устойчиво ползване на водните ресурси и постигане добро състояние на всички води.

Директива 2000/60/ЕС на Европейския парламент и Съветът на Европейския съюз от 23.10.2000г., установява рамката на действията на Общността в областта на водите и въвежда нови перспективи за съвременната визия на политиката за водите за всички страни членки, като осигурява основата за траен диалог и за разработване на стратегия за интегриране в областта на управлението на водите.

Основната цел на *Рамковата Директива за водите* е предотвратяване на влошаване на статуса на всички води и постигане на добро състояние до 2015 въвеждане година, или най-късно към 2027 г.

Чрез новите ПУРБ се приемат мерки за подобряване на качеството на повърхностните и подпочвените води. В тази връзка ще бъдат предвидени мерки, свързани с подобряване качеството на живота в по-малките населени места (изграждане на канализационни системи и пречиствателни станции за отпадъчни води), с подобряване качеството на екосистемите в отделните райони на страната, както и такива за ограничаване на индустриалното замърсяване и намаляване въздействието върху водните системи от водоползвателите.

Плановите за управление на речните басейни (ПУРБ) са основен инструмент за управлението на водите на басейново ниво, припомниха още организаторите на събитието. Те са планови документи, които се изготвят от басейновите дирекции за период от шест години и от влизането им в сила се превръщат в задължителен документ за местния бизнес, свързан с различни водни тела, местната власт и общественост.

Директивата определя рамката за опазване и защита на всички води, като: → насърчава устойчивото използване на водите, основаващо се на дългосрочна защита на водните ресурси; → обединява управлението на повърхностните и подземните води; → насърчава защитата и подобряването на водната среда чрез специални мерки за продължително намаляване на заустванията, емисиите и загубите на приоритетни вещества, както и спирането или постепенното прекратяване на заустванията, емисиите и загубите на приоритетни опасни вещества; → гарантира продължително намаляване на замърсяването на подземните води и предотвратява тяхното по-нататъшно замърсяване; → допринася за преодоляване ефектите от наводнения и засушавания. Ключова идея в директива за водите е концепцията за интеграция. Интегрираното управление на басейнов принцип е процес, който насърчава координираното развитие и управление на водните ресурси с цел максимално повишаване на произтичащото от тях икономическо и социално благосъстояние по равноправен начин, без компромиси и без ущърб на устойчивостта на жизнено важните екосистеми. Интеграцията трябва да се осъществява на няколко нива: → на ниво речен басейн между органите, директно участващи в управлението на водите и другите сектори - например между тези, които отговарят за съхранението и снабдяването с вода, управление на наводненията, пречистване на отпадъчните води, земеползването, селско стопанство, горска промишленост, управление на наводненията, промишленост и туризъм; → национално ниво - например между законодателството в областта на водните ресурси и законодателството за защита на околната среда; → европейско ниво - например между РДВ, Общата селскостопанска политика и Структурните фондове. Основният инструмент за управление на водите на басейново ниво и за реализация на целите на РДВ и на изискванията на Закона за водите е Плана за управление на речните басейни /ПУРБ/.

Функциите на всеки план са: → да служи като основен инструмент и документален

механизъм за информацията събрана съгласно директивата, включително: - целите по околната среда за повърхностни и подземни води; - информация за качеството и количеството на водите; - информация за основното влияние на човешката дейност върху статуса на повърхностните и подземните водни тела; → да обобщи и анализира наличната информация; → да посочи актуалното състояние на водните тела; → да разработи нови мониторингови системи за актуализация на данните и контрол; → да координира програмите от мерки и други съответстващи програми за да се постигнат екологичните цели; → да очертае практическите възможности и подходи за ангажиране на различни нива в разработването на плана и информирание на широката общественост; обществено участие в планирането и включването на икономически подходи; → да служи като основен механизъм за докладване на Комисията и на обществото. Основна цел на ПУРБ е оптимизиране управлението на водите чрез интегриран подход на басейново ниво, устойчиво ползване на водните ресурси и постигане добро състояние на всички води .

Планове за управление на речните басейни са разработени в рамките на първия цикъл за управление на речни басейни съгласно РДВ и продължават до 2015г. Следват още два цикъла, които ще бъдат финализирани съответно към 2021 г. и 2027 г.

План за управление на речните басейни в Източно беломорски район 2016 -2021 г. и План за управление на речните басейни в Черноморски район 2016 -2021 г. влязоха в действие в края на 2016 г.

В ОУП на на Община Болярово и ЕО към него са взети предвид мерки за постигане на целите в ПУРБИБР и ПУРБЧР и постигане на доброто състояние на водите, определено в плановете 2016-2021 г.

➤ **Регионален генерален план за водоснабдяване и канализация на обособената територия на „ВиК ЕООД“ гр. Ямбол (РГП за ВиК-Ямбол)-2038 г**

Регионалният генерален план (РГП) за водоснабдяване и канализация е за обособената територия на „ВиК“ ЕООД, гр.Ямбол и обхваща всички населени места в област Ямбол. РГП разработван в рамките на проект „Развитие на общинската инфраструктура“, включващ изготвяне на регионални генерални планове за водоснабдяване и канализация за цялата територия на Република България. Договорът (№ РД02-29-418/08.12.2011 г.) за „Изготвяне на регионални генерални планове за водоснабдяване и канализация за Източен регион“ е сключен между МРРБ и „Ежис Инфраструктура България“ ДЗЗД.

С изработването на РГП за ВиК-Ямбол се цели да бъде подпомогната дейността на МРРБ в процеса на разработване и прилагане на новата *Стратегия за управление и развитие на водоснабдяването и канализацията в Република България*, като част от вече утвърдената *Национална стратегия за развитие и управление на водния сектор в България* (2012 г.). РГП е разработен в съответствие с чл. 198в от Закона за водите. Съгласуван е с БДИБР и БДЧР. РГП за ВиК Ямбол е включен в проекта Регионални генерални планове за ВиК системите в Източен регион на България".

Генералният план има следните цели, взети предвид за изпълнение в ОУП:

- Да направи оценка на съществуващата ситуация на водоснабдителните и канализационни системи;
- Да подпомогне започване на прединвестиционни проучвания за различни инвестиционни проекти;
- Да осигури съответствие с европейското законодателство в областта на околната среда и всички актуални европейски директиви и по-специално Рамковата

директива за водите и Директивата за отпадъчните води от населението места в посочените срокове;

- Да осигури ефективно използване на водните източници;
- Да осигури съфинансиране от Фондовете на ЕС (Кохезионния фонд);
- Да изгради капацитет за подготовка на проекти на регионално/местно ниво;
- Да дефинира краткосрочните (2014- 2020), средносрочните (за 15 години напред) и дългосрочните (за 25 години напред) инвестиционни програми;
- Да служи като основа за проекти във водния сектор, спомагащи за опазване на околната среда.

В частност по отношение на водоснабдителния сектор, Генералният план има за цел:

- Да снабди населението с питейна вода с добро качество и достатъчно количество;
- Да намали загубите във водоснабдителните системи;
- Да увеличи енергийната ефективност на оборудването;
- Да увеличи броя на жителите, свързани с водоснабдителна мрежа;
- Да намали разходите за експлоатация и поддръжка.

По отношение на сектор канализация, Генералният план има за цел:

- Да намали директното заустване на непречистени отпадъчни води посредством строителство на ПСОВ, покриваща изискванията на Директива 91/271/ЕЕС и българското законодателство;
- Да оптимизира работата на ПСОВ чрез намаляване на инфилтрацията в канализационните мрежи и други подобрения;
- Да увеличи броя на жителите, обслужвани от канализационна мрежа;
- Да увеличи процента на населението, чиито отпадъчни води минават през пълно пречистване;
- Да осигури ефективно управление на утайките;
- Да намали разходите за експлоатация и поддръжка.

Целите са в пряка връзка със специфичните цели от втори и четвърти приоритети от Националната стратегия за регионално развитие / НСРР и са естествено продължение на целта за подобряване на техническата инфраструктура в региона и на състоянието на околната среда. Изпълнението на целите ще доведе до модернизирани елементи от общинската техническа инфраструктура, обновяване на урбанизираната среда и подобряване състоянието на компонентите на околната среда.

Регионалният генерален план за ВиК се явява първа стъпка за:

- Идентифициране на нуждите и определяне на приоритетните инвестиции за рехабилитация на водоснабдителните мрежи и изграждането на нови канализационни мрежи и пречиствателни станции за отпадъчни води;
- Изпълнение на поетите ангажименти за прилагане на директивите на ЕС в областта на околната среда;
- Подобряване на надеждността и качеството на водоснабдяването в населените места;

- Подпомагане на общините за подобряване и развитие на капацитета за планиране на инвестициите;
- Регионалният генерален план осигурява последващи действия свързани с:
- Подготовката на предпроектни проучвания за индивидуални инвестиционни проекти;
- Съответствие с екологичното законодателство и свързаните европейски директиви в рамките на установените крайни срокове;
- Ефективно използване на водните ресурси;
- Съфинансиране от безвъзмездните фондове на ЕС (Кохезионен фонд);
- Необходимия капацитет за подготовката на проекта на областно и местно ниво;
- Планиране на краткосрочни, средносрочни и дългосрочни инвестиционни програми;
- Основа за водни проекти;

Мерките, заложи в „мастър плановете“ са насочени към разрешаване на инфраструктурните проблеми и са свързани с водоснабдяването, отвеждането и третирането на отпадъчните води. Те са водещи стратегически документи, който определят рамката за развитие на сектора в следващите 25 години.

ОУП на Община Болярово и ЕО към него са съобразени с Инвестиционните програми за развитие на Водния сектор на ВиК в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен аспект и предвидените мерки за снабдяване на населението и промишлеността с достатъчно вода с добри качества и осигуряване на високо качество на околна и жизнена среда за населението в района.

Г). Общински и областни стратегии , плановете и програми

Необходимите действия за подобряване състоянието на околната среда на територията на община Болярово са обект на специализирани проучвания и планиране от 2004 г. до сега.

При изготвяне на ОУП на община Болярово са взети предвид всички предходни и настоящи общински, регионални, национални и международни плановете и програми като е постигната съотнесимост на ОУП на Община Болярово с тях.

✓ Общински план за развитие (ОПР) на Община Болярово за периода 2014-2020

Общинският план за развитие е разработен в синхрон с Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022г., Националната концепция за пространствено развитие 2013-2025г., с приоритетите, целите и мерките заложи в Националната програма за развитие „България 2020“ и тези, заложи в Регионалния план за развитие на съответния район за планиране 2014-2020 г. и Областната стратегия за развитие (ОСР) на област Ямбол в която попада общината.

Целите и приоритетите на Общинския план за развитие за период 2014-2020 г. са обвързани с тези по оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионни фондове на ЕС, както и с подходящи мерки по програмите, финансирани от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони /ЕЗФРСР/.

Общинският план за развитие формулира визия и стратегически цели за развитие на общината.

ОУП на Община Болярово е съвместим с ОПР и в устройствените решения са взети предвид поставените цели и приоритети за постигане на устойчиво развитие на Община Болярово и постигане на високо качество на околна среда и жизнена среда за населението в района.

ОПР обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за постигане на стратегически цели, свързани общо от стремежа към по-висок жизнен стандарт на хората в общината и устойчиво развитие. Следвайки принципа за приемственост, новият ОПР запазва стратегическата насоченост на ОПР 2007-2013, като го надгражда с цели и приоритети, гарантиращи съответен принос на община Болярово към регионалните и националните ангажменти по стратегията „Европа 2020“, както и покритие на финансируемите мерки по новия пакет оперативни програми. ОПР отчита заложените цели и приоритети в документите от по-високо йерархично равнище на регионално, национално и европейско ниво, както и Общинските програми, свързани с опазване на околната среда.

Общинският план за развитие на община Болярово съответства с целите и приоритетите на ЕС в областта на регионалната политика и стратегията „Европа 2020“.

Анализиран се и се оценяват слабите и силните страни на общината и на тази база се определят целите, приоритетите и насоките за развитието ѝ. *Изводите от състоянието са основа за приоритизиране разработването на изготвяне на ОУП на община Болярово и ЕО към него.*

Планът отчита и допринася за постигането на целите на ЕС в областта на регионалната политика и приоритетите на Стратегия „Европа 2020“, като в ОПР е вложен стремеж за интегриране на целите на Стратегия „Европа 2020“ за: Трудова заетост; Климатични промени и енергия, образование, Бедност и социално изключване.

В ОУП и ЕО към него се постига отразяване на целите и приоритетите на ОПР, чрез предложените устройствени решения и предложения за решаване на инфраструктурни, социални и екологични проблеми на Община Болярово.

Постигането на съгласуваност и обвързаност на ОУП на община Болярово с Общинския план за развитие на Община Болярово за периода 2014-2020г. е гаранция за постигане устойчиво развитие на общината.

Развитието на туризма е заложено в плана като един от главните приоритети на бъдещото развитие на Общината. Общината има амбиции да развие туризъм в различните му форми: селски туризъм, екотуризм, културен туризъм и др.

При съставянето на ОПР 2014-2020 са отчетени следните принципни изисквания, които реално отразяват протичащите процеси в общината, които са взети предвид и в проекта на ОУП на Община Болярово :

- Степен на въздействие на демографското, социално-икономическото и инфраструктурното развитие на територията, което активизира или задържа местното развитие;
- Координираност и съответствие, които гарантират, че стратегическият документ е съобразен със специфичните условия, ред и изисквания за прилагане на нормативните документи, свързани с местното самоуправление, териториалното устройство и опазването на околната среда за територията на общината.
- Активно включване на заинтересованите страни, което цели да повиши устойчивостта на взетите решения, както и да осигури широка обществена подкрепа за ефективна реализация на планираните проектни инициативи. За целта

бяха проведени обсъждания с представителите на неправителствени организации, бизнеса, администрацията и гражданите в общината.

Действащото законодателство задължително изисква осигуряването на съгласуваност на ОПП с основните стратегически документи на европейско, национално и областно ниво.

Визия за развитие на община Болярово 2014-2020г.

Визията за развитие на община Болярово представлява желаното и постижимо състояние на общината през 2020 г. Дефинирането на адекватна и съответстваща на нуждите и желанията на местната общност *Визия за развитие* е основата на стратегическата рамка, която синтезира политиката за развитие на общината.

През следващия програмен период община Болярово ще продължи да се развива като жизнеспособна териториална общност, с ясни перспективи за развитие, определени от:

- Местните условия и ресурси;
- Съхранен и непрекъснато усъвършенстващ се човешки капитал;
- Създадени добри условия за живот и бизнес на местната общност;
- Капитализирано природно и културно-историческо наследство.

Стратегическите цели за развитие на община Болярово са:

1. Създаване на условия за устойчив и приобщаващ растеж на местната икономика чрез съхранение и развитие на човешкия капитал, ефективното използване на местните сравнителни предимства и ресурси.
2. Подобряване условията на средата за обитаване и условията за развитие на бизнеса.
3. Развитие на печеливш туризъм като икономически диверсификатор.

✓ **Областната стратегия за развитие на област Ямбол за периода 2014-2020 г.**

Областната стратегия за развитие очертава рамката на Общинския план за развитие. ОСР на Област Ямбол за периода 2014-2020 г. се основава на приемствеността в стратегическото планиране, формулирани са и необходимите нови цели и приоритети в синхрон с националните действия по приложението на стратегията „Европа 2020“.

Стратегията определя средносрочните цели и приоритети за развитие на област Ямбол и е в съответствие с Националната стратегия за развитие и РПР на ЮИР. При разработването са взети предвид целите, приоритетите и финансовите условия на политиката за сближаване на ЕС през периода 2014-2020 г., както и предвижданията на Оперативните програми. Стратегията на областта е тясно свързана и с Общинските планове за развитие, за които е основен ориентир, източник на идеи и стратегически документ за разработване на конкретни мерки в тях.

ОУП на община Болярово е съобразен с постигане на целите и приоритетите на областно ниво, като се постига и общинско развитие, отчитайки стратегическите насоки за разработване и развитие, представени в Областната стратегия за развитие на област Ямбол. Това съответствие осигурява допълнителни ефекти и потенциални ползи, свързани с осигуряване на достъп до финансови схеми и развитие на териториалното сътрудничество между общини и региони.

Целите на ОУП за развитие на общината са обвързани с целите за развитие на общината и респективно с областната стратегия за развитие и са насочени към развитие на конкурентноспособна икономика чрез насърчаване на иновациите и

използване на местния потенциал, повишаване на жизнения стандарт на населението и подобряване на териториалната устойчивост за постигане на балансираност и свързаност в областен, регионален и национален план.

Основните решения на ОУП на Община Болярово за устойчивото ѝ развитие и привличане на нови инвеститори, подобряване на бизнес средата в общината, подобряване на техническата инфраструктура, осигуряване на високо качество на жизнена и околна среда и т.н. се базират на стратегическите цели и приоритети на Областна стратегия за развитие на област Ямбол.

✓ **Областен план за защита при бедствия на област Ямбол**

Цели на плана:

1. Поддържане на постоянна готовност от органите за управление и силите за реагиране и създаване на условия за организирано нарастване на способността им за изпълнение на задачите по защитата при бедствия.
2. Да представи обща структура на реакцията и реда за координация на дейностите с участващите областни и общински структури.
3. Основни задачи:
 - 3.1. Анализиране на възможните бедствия и прогнозиране на последиците от тях.
 - 3.2. Планиране на мерки за предотвратяване или намаляване на последиците от бедствията.
 - 3.3. Разпределение на задълженията и отговорните органи и лица за изпълнение на предвидените мерки.
 - 3.4. Осигуряване на средствата и ресурсите, необходими за изпълнение на дейностите
Провеждане на мероприятия осигуряващи поддържането на постоянна готовност за действия при бедствия.
 - 3.5. Създаване на условия за своевременно оповестяване, непрекъснато управление, организация и координация в дейността на звената, службите и оперативните структури от Единната спасителна система на областта.
 - 3.6. Определяне на състава, възможностите и задачите на силите на Единната спасителна система в областта и създаване на организация за всестраниното им осигуряване.

В ОУП на Община Болярово е направен анализ на възможните бедствия и прогнозните последици от тях и са предвидени мерки за свеждане до минимум негативните въздействия .

Предложени са мерки за свеждане до минимум създаване на условия за значими негативни въздействия върху околната среда в района на общината и здравен риск за населението в района:

- Анализ и оценка на възможните бедствия и прогнозиране на последиците от тях със цел свеждане до минимум негативните въздействия върху околната среда и населението в района.
- Редовно почистване на коритата и бреговете на водните тела в територията на общината (реки и дерета).
- Недопускане на нерегламентирано струпване на битови отпадъци, строителни отпадъци, земни маси, торови маси по бреговете на водните тела

- Строг контрол за прилагане на ефективно управление на язовирите за недопускане на наводняване на прилежащи земи, унищожаване на селскостопанска продукция, В и К инсталации и съоръжения, ел.съоръжения и комуникации, улици в населените места, жилищни сгради, складови помещения, и др.
- Мерки за изпълнение от Общината за предотвратяване или намаляване на последиците от бедствията.

Д) Инвестиционни предложения, планове и програми

При изготвяне на ДЕО и ДОСВ на Предварителния проект на ОУП на Община Болярово е взета в предвид информация за одобрени и текущи инвестиционни предложения, планове и програми, подадени в Община Болярово или от поддържаните регистри на електронната страница на РИОСВ – Стара Загора и МОСВ за извършени процедури към м. януари 2018 г. (Таблица 1.3-1, Таблица 1.3-2, Таблица 1.3-3).

Таблица 1.3-1 Инвестиционни предложения, планове и програми, по които компетентен орган е РИОСВ

	План, програма инвестиционно предложение	Статус	Очаквано въздействие
1	„Изграждане на еднофамилни жилищни сгради с ПСОВ, търговски център, паркинг и мотел в ПИ № 000255 в земл. на с. Малко Шарково, общ. Болярово” ;	одобрено	Не се очаква значително негативно въздействие на устройствените решения и предложените мерки в ОУП на Община Болярово и ЕО към него върху отделните компоненти и фактори на околната среда. Не се засяга предмета на опазване на защитените зони.
2	„Изграждането на трасе на кабел електропровод НН 1 кV с начало ТП 1 с. Мамарчево до ПИ 000539 и дължина на трасето е 658,40 m за захранване на ретранслатор „Болярово”, в землище на с. Мамарчево, общ. Болярово“	одобрено	
3	„Изграждане на преместваемо телекомуникационно съоръжение (ретранслатор) за вътрешноведомствена радио връзка, между диспечер и мобилни екипи с цел осигуряване и подобряване дейностите по осигуряване на качествено и непрекъснато електрозахранване на потребителите, действия при аварии и отстраняване на повреди по електроразпределителната мрежа на територията на област Ямбол в имот № 000539 от землище на с. Мамарчево, общ. Болярово“ (площ - 0,501 dca).	одобрено	
4	„Изграждане на базова станция за GSM сигнал в проекто-имот № 000537 с площ 0,400 dca, землище на с. Мамарчево, общ. Болярово“	одобрено	
5	„Изграждане на ветропарк в 22 бр. имоти от земл. на с. Шарково, общ. Болярово“ – не се засяга предмета на опазване, площ с променено предназначение – 18,405 dca;	одобрено	
6	„Изграждане на еднофамилни жилищни сгради с ПСОВ, търговски център, паркинг и мотел в ПИ № 000255 в земл. на с. Малко Шарково, общ. Болярово”	одобрено	
7	„Външно електрическо захранване на приемно-предавателна станция на БТК BS 3824, полагане на подземен кабел до поземлен имот № 198008 и преминаващ през имоти № 198010 (образуван от имот № 198001) и № 199014 (образуван от имот № 199011) с обща площ 2,256 dca в землището на с. Голям Дервент, общ.	одобрено	

	План, програма инвестиционно предложение	Статус	Очаквано въздействие
	Елхово“		
8	„Изграждане на пътна връзка между селата Малкочлар (Р. Турция) - Странджа (Р. България) от края на регулационните граници /южна част/ на с. Странджа, общ. Болярово до границата с Република Турция с дължина 1350 m“	одобрено	Не се очаква значително негативно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда при спазване на всички изисквания на действащото законодателство. Не се засяга предмета на опазване на 33 „Западна Странджа“ (BG0002066)
9	„Почистване на имоти с №№ 093003, 093021, 093028, 093034, 093036, 093041, 093042, 093043, 093046093047 в земеделски фонд в землище с. Воден, община Болярово“	одобрено	
10	„Изграждане на фотоволтаична инсталация за производство на соларна електрическа енергия с мощност 424 kW в имот № 220040, с площ 22,250 dca в землище на гр. Болярово, общ. Болярово“	одобрено	
11	„Извършване на сеч (добив на дърва за местното население) и подготовка на площите общинска собственост за включване в следващото лесоустройство към общински горски фонд в имоти с №№ 006044, 007013, 000284, 000279, 000278 в землището на с. Голямо Крушево, общ. Болярово“ –	одобрено	
12	„Изграждане на фотоволтаична система в имоти с № № 001091 и 001093 в землището на с. Горска поляна, община Болярово с обща площ 99,5 dca и мощност 4,5 MW“	одобрено	Очаква се незначително отнемане на хранителни биотопи и гнездови местообитания за: полска чучулига, черноглава овесарка, черночела сврачка, червеногърба сврачка, орел змияр, царски орел, късопръст ястреб и горска чучулига. Не се очаква и значително негативно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда при спазване на изискванията на действащото законодателство
13	„Изграждане на ветропарк в 9 бр. имоти от земл. на с. Горска поляна, община Болярово“	одобрено	Не се очаква значително негативно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда при спазване на всички изисквания на действащото законодателство. Не се засяга предмета на опазване на 33 „Западна Странджа“ (BG0002066)
14	„Парцеларен план на подземен кабел от ПИ № 60098 през ПИ № 000316 до ПИ № 000297 в землището на село Горска поляна, община Болярово“	одобрено	
15	„Водовземно съоръжение за подземни води – каптиран естествен извор Момина църква 2 в землището на с. Горска поляна, общ. Болярово“	одобрено	
16	„Реконструкция на Компресорна станция Странджа“ в землището на с. Горска поляна, общ. Болярово“	одобрено	

	План, програма инвестиционно предложение	Статус	Очаквано въздействие
17	„ПУП – ПЗ за изграждане на фотоволтаичен парк в поземлен имот № 69208.28.387 в землището на с. Стефан Караджово, община Болярово с обща площ 137,371 дса и мощност до 7 MW“	одобрено	Очаква се слабо отрицателно въздействие през периода на изграждането на инсталацията за определени видове птици. Не се очаква и значително негативно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда при спазване на изискванията на действащото законодателство
18	„Изграждане на ваканционни селища в имоти №№ 000162 и 000163 в земл. на с. Малко Шарково, общ. Болярово“	одобрено	Не се очаква значително негативно въздействие в/у околната среда при спазване на изискванията на действащото законодателство. Не се засяга предмета на опазване на ЗЗ „Средецка река” (BG0000198)
19	„Ваканционно селище в ПИ № 000111 в земл. на с. Малко Шарково, общ. Болярово“ (площ – 5,717 дса);	одобрено	
20	„Изграждане на подземно трасе за външно ел. захранване на МВЕЦ Малко Шарково в землището на с. Малко Шарково, общ. Болярово“ (площ – 0,200 дса.)	одобрено	
21	„Стратегия за водено от общностите местно развитие - Местна инициативна група „Средец“ за периода 2014 – 2020“.	одобрена	Не се очаква значително негативно въздействие върху отделните компоненти и фактори на околната среда и защитените зони
22	„Проектиране и изграждане на компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране на генерираните отпадъци от община Елхово и община Болярово на територията на община Елхово“ в имот с № 069011, в местността „Хумата“ в землището на с. Добрич, общ. Елхово (2018)	текуща процедура	Етап уведомление
23	Уведомление за инвестиционно предложение з а: Изграждане на кланичен пункт и транжорна с капацитет 1300 кг/дневно в имот № 69208.140.13 по кадастралната карта на с. Стефан Караджово, общ. Болярово (2017)	текуща процедура	Етап уведомление
24	Изграждане на предприятие за преработка на млечни продукти (до 2т краве мляко) и складове в поземлени имоти № 297004 и 297006 землището на с. Ситово, общ. Болярово	Решение СЗ – 65 – ПР/2017	Да не се извършва ОВОС.
25	Създаване на трайни насаждения, изграждане на ограда, изграждане на система за капково напояване и закупуване на техника в землището на с. Воден, общ. Болярово	Решение СЗ – 87 – ПР/2017	Да не се извършва ОВОС

	План, програма инвестиционно предложение	Статус	Очаквано въздействие
26	Изграждане на кланичен пункт и транжорна, закупуване на техника и монтиране на фотоволтаична система до 30 kW на покрива в имот № 69208.140.13 по кадастралната карта на с. Стефан Караджово, общ. Болярово	СЗ – 41 – ПР/2017	Да не се извършва ОВОС
27	Добив на индустриални минерали -габродиоритови порфирити и базалти от площ „Болярка“, находище „Болярка“ в землището на с. Малко Шарково, общ. Болярово	Решение № 6 - 4/2016 г.	ДОВОС не е одобрен

Таблица 1.3-2 Инвестиционни предложения, планове и програми, по които компетентен орган е МОСВ

	План, програма, инвестиционно предложение	Статус	Очаквано въздействие
1	„Регионален генерален план за водоснабдяване и канализация на обособената територия на „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Ямбол;	одобрен	Не се очаква значително негативно въздействие върху отделните компоненти и фактори на околната среда и защитените зони
2	„План за управление на речните басейни в Източноромански район за басейново управление“.	одобрен	
3	„План за управление на речните басейни в Черноморски район за басейново управление“.	одобрен	
4	„Нефтопровод за суров нефт Бургас-Александруполис“	текуща процедура	Не се очаква значително негативно въздействие върху отделните компоненти и фактори на околната среда и защитените зони
5	„Изграждане на междусистемна газова връзка Турция - България (ИТВ)“, фаза: Предпроектно проучване“	текуща процедура	
6	„Изграждане на отсечката от газопровод „Набуко“ на територията на Р България“ (по ревизия „D“)	одобрено	
7	„Лот 2.4 Път II-53 „Ямбол-Средец“ от km 144+575 до km 214+544.95 - основен ремонт (рехабилитация), реконструкция и ново строителство“	одобрено	
8	„Изграждане на нова въздушна линия (ВЛ) 400 kV от подстанция (п/ст) „Пловдив“ 400 kV до п/ст „Бургас“ 400 kV, с разкъсване в п/ст „Марица Изток“ 400 kV и нов електропровод от п/ст „Марица Изток“ 400 kV до ТЕЦ „Марица Изток 3“	одобрено	

Таблица 1.3-3 Инвестиционни предложения, одобрени от община Болярово

	План, програма, инвестиционно предложение	Статус	Очаквано въздействие
1	Изграждане на фотоволтаична инсталация до 30 kWp в 6 бр. УПИ от землището на с. Шарково, с обща площ 5,866 дка.	разрешения за строеж №0.37/2012 г. до 42/2012 г.	Не се очаква значително негативно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда и върху предмета и целите на опазване на ЗЗ „Дервентски възвишения 1“ (BG0000218) „Дервентски възвишения“ (BG00002026) при спазване на предложените смекчаващи мерки

Обобщени изводи

Очакваното въздействие върху околната среда, свързани с реализацията на инвестиционни предложения:

- *Жилищно строителство, вилни зони, курортни обекти и др.* - предвид ограниченото строителство и предвидените мерки за добро управление не се очаква негативно въздействие върху компонентите на околната среда въздух, земи и почви както и шумово натоварване и натрупване на отпадъци в периода на строителство. В периода на експлоатация при спазване на изискванията на действащото законодателство, свързано с опазване на околната среда не се очакват негативни въздействия върху компонентите и факторите на околната среда.
- *ИП за фолтаволтаици, спортни съоръжения, хидромелиоративни съоръжения и др.* ще се осъществява след получаване на положително становище на КО (РИОСВ или МОСВ) за поставените условия в съответните действия на процедурите, свързани с опазване на околната среда. Очакваните въздействия при спазване на всички поставени условия в становищата на КО, както и спазване на всички изисквания на действащото законодателство могат да се сведат до нормативно изискващите се граници като се гарантира опазване на околната среда чрез строг контрол и ефективно управление на съоръженията, дейностите, свързани със строителството и експлоатацията им и дадената територия. При спазване на предложените мерки не се очаква негативно въздействие върху околната среда. Очаква се значително положително въздействие по отношение опазването чистотата на атмосферния въздух в района на общината.
- *Риборазвъдни стопанства, животновъдни ферми, предприятия на хранително-вкусовата промишленост, дървопреработвателни предприятия и др.* - очаква положително въздействие, свързано с разкриване на работни места. ИП ще се осъществяват след получаване на положително становище от КО и при поставяне на определени условия, свързани с опазване на околната среда. Очакваните въздействия при спазване на всички поставени условия в становищата на КО и спазване на изискванията на действащото законодателство ще бъдат в съответствие с нормативните изисквания.
- *ВиК мрежи и съоръжения, ПСОВ* – очакваното въздействие като цяло е положително предвид създаването на високо качество на околна и жизнена среда за населението в района или подобряването ѝ. Периодът на строителство е свързан с някои отрицателни въздействия върху околната среда, но те са минимизирани при спазване на всички условия и мерки, поставени от КО в хода на процедурите на съответните проекти.

Съгласно справката направена с Община Болярово инвестиционни проекти свързани с ВиК инсталации на територията на Община Болярово са:

- Реконструкция на вътрешно-водопроводна мрежа, изграждане на части на нова водопроводна мрежа, доизграждане или изграждане на канализации, изграждане на ПСОВ
- Реализацията на линейни обекти: транспортни съоръжения, електропроводи, газопроводи и др - ще се осъществява след получаване на положително становище на КО (РИОСВ или МОСВ) за поставените условия в съответните действия на процедурите, свързани с опазване на околната среда.

Очаквани въздействия върху околната среда при реализация на одобрените планове и програми:

- *Регионален генерален план за водоснабдяване и канализация на обособената територия на "ВиК " ЕООД – Болярово*: Очакваното въздействие върху околната среда е положително, като то засяга и територия на "ВиК " ЕООД Ямбол. Ще се Изразява се в осигуряване на достатъчно количество вода с нормативно изискваните качества за населението, промишлеността и селското стопанство; опазване на околната среда, чрез реализация на съвременна ВиК инфраструктура в населените места и опазване от замърсяване на води, почви, биоразнообразие, и като цяло подобряване на качеството на жизнената среда в общината.
- План за управление на речните басейни в Източнореломорски район за басейново управление, период 2016-2021 г.и План за управление на речните басейни в Черноморски район за басейново управление, период 2016-2021 г. Очаква се положително въздействие върху водните ресурси на територията на общината и нейното население, изразяващо се подобряване на качеството на жезнената средфа и инвестиционния микроклимат и осигуряване на устойчиво развитие и планиране на водните тела и ресурси.

Очаквани въздействие върху предмета и целите на опазване в защитените зони от Натура 2000:

- За ЗЗ „Дервентски възвишения 1” (BG0000218) се предвижда промяна на съществуващия статут на земите на площ от 5 152,6 дса. Не се засяга предмета на опазване на защитената зона.
- За ЗЗ „Средецка река” (BG0000198), се предвижда консервативен тип устройствено планиране, при което се запазва съществуващия статут на имотите, съгласно проекта на ОУП.
- За ЗЗ „Дервентски възвишения” (BG0002026) се предвижда промяна на съществуващия статут на земите, на площ от 4 988,3 дса. Одобрените до момента, ИП, планове и програми не оказват отрицателно въздействие върху предмета на опазване в ЗЗ.
- За ЗЗ „Западна Странджа” (BG0002066) се предвижда промяна на съществуващия статут на земите, на площ от 7 160,35 дса. Очакват се слаби кумулативни въздействия върху отделни видове, представляващи предмет на опазване в ЗЗ.
- За ЗЗ „Язовир Малко Шарково” (BG0002027) се предвижда промяна на съществуващия статут на земите, на площ от 1 068,1 дса. Защитената зона е сравнително запазена от натоварване по отношение на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения. Няма данни за засягане на предмета на опазване на защитената зона и предизвикани неблагоприятни въздействия.

2 Съществуващо състояние на околната среда, човешкото здраве и културно историческото наследство

2.1 Климат и атмосферен въздух.

2.1.1 Климат

Според климатичното райониране на България² територията на Община Болярово попада в два климатични района - Странджа и Долна Тунджа, на Континентално-средиземноморската климатична област. Районът се отличава с топло лято и мека зима, малка годишна амплитуда на температурата на въздуха, есенно-зимен максимум и летен минимум на валежите, липса на ежегодна устойчива снежна покривка в извънпланинските райони.

За по-точно охарактеризиране на климата на общината са използвани и данни от сайта на Meteoblue³, които за периода от 1985 година насам използват глобален климатичен модел NEMS за получаване на метеорологичните параметри във всяка точка на земното кълбо във всеки момент без значение дали за точката има налична метеорологична станция. Симулациите на метеорологичните данни се извършва при средна пространствена резолюция от 30 km, като получените метеорологични данни осигуряват добра информация за типична климатични събития и очаквани метеорологични показатели (температура, валежи, слънчеви периоди и вятър). Климатът се формира под въздействието на комплекс от фактори. Върху процесите на разпространение на замърсители и на тяхното ниво съществено влияние оказват метеорологичните фактори.

Атмосферна циркулация

Особеност на атмосферната циркулация за територията на цяла България е преобладаващия зонален пренос с посока от запад на изток. През зимата и през преходните сезони преобладават въздушните маси на умерените ширини, а през периода май-септември – тропичните въздушни маси. Исландските циклони и Азорският антициклон определят западно-източния пренос, а в района на община Болярово средиземноморските циклони и източно-европейският антициклон променят зоналния пренос на югозападно-североизточен.

Слънчево греене

Стойностите на този климатичен елемент зависят от продължителността на деня, количеството на облачността и откритостта на хоризонта на дадено място.

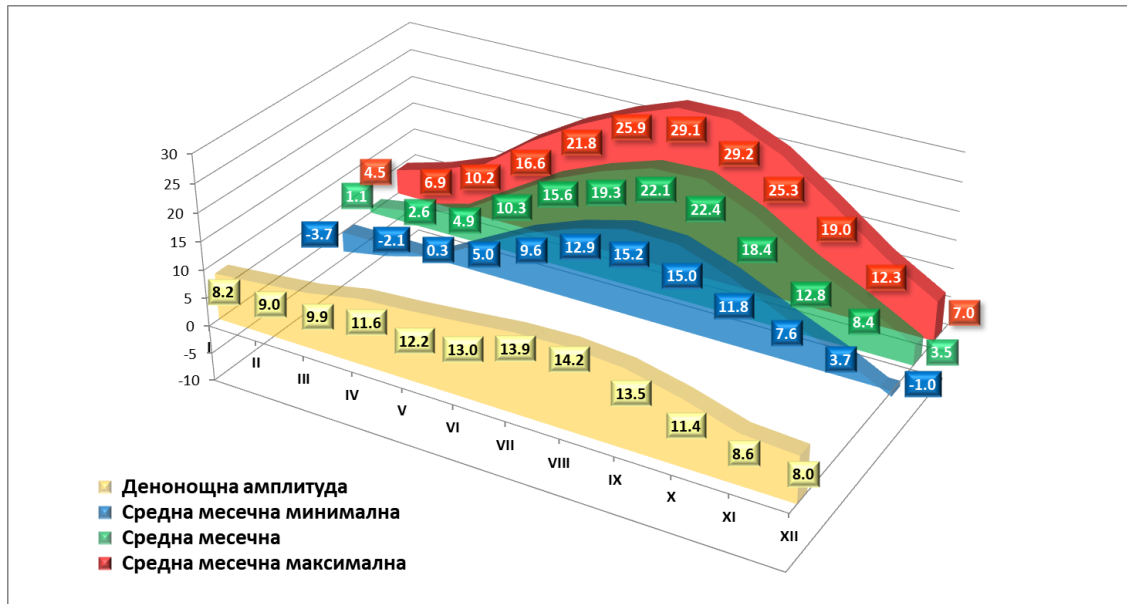
Средногодишната продължителност на слънчевото греене е около 2 300 часа с максимум през месеците юли и август и минимум – през месеците декември и януари. Тази продължителност е около 50% от максимално възможната (определя се от дължината на светлата част на денонощието) за съответната географска ширина. През лятото този процент е около 75%, а през зимата – около 25%.

² Велев, Ст. (2010). *Климат на България*. Херон прес, С., 185.

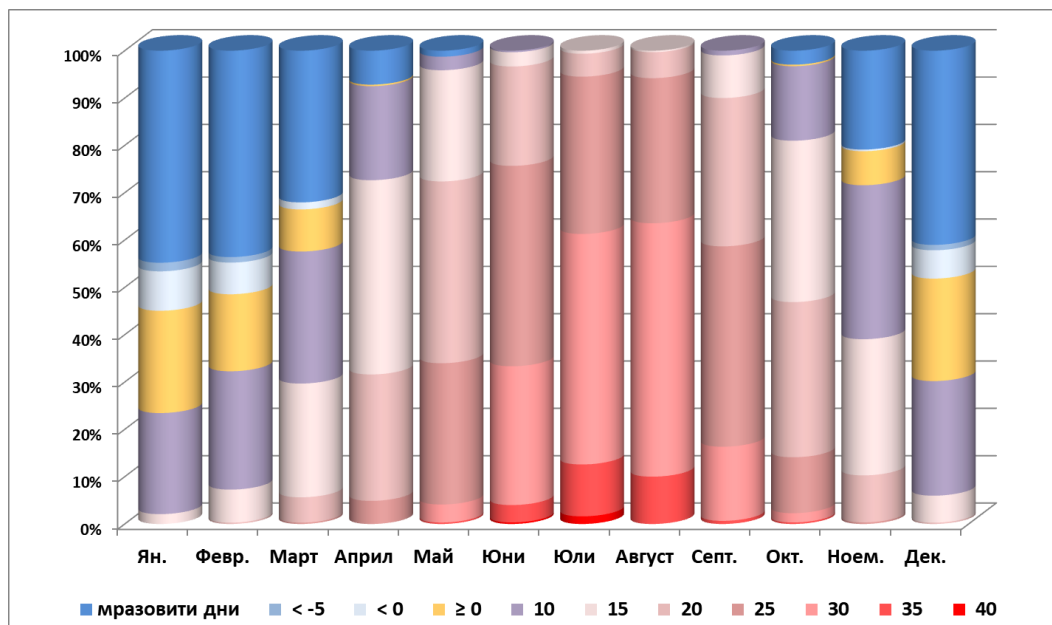
³ <https://www.meteoblue.com/bg>

Температура

Средногодишната температура на въздуха е между $11 \div 12^{\circ}\text{C}$ с изразен минимум през януари и максимум през месец август. Средната денонощна амплитуда (разликата между средните месечни максимални и минимални температури) е с около 4°C ход - от 8°C през декември до 14.2°C през август. На Фигура 2.1-1 са показани средите месечни температури за климатична станция Ст. Караджово.

Фигура 2.1-1 Средни месечни температури в ст. Ст. Караджово по Климатичен справочник, 1931-1970г.

Фигура 2.1-2 Градация на максималните температури по дни от месеца.

Фигура 2.1-2 показва градацията на дните, в които средномесечните максимални температури са достигнати определени стойности. В 67 дни през годината среднодневни максимални температури на въздуха са мразовити – дни, в които минималната температура на въздуха е под 0°C . и в около 9 дни температурите са над 35°C през юли и август. Есента е много по-топла от пролетта – интегралният месечен индекс, изчислен по производението на дните с максимална температура в интервала от 5°C до 35°C за

пролетните месеци (март, април, май) е 13.3°C, а за есенните (септември, октомври ноември) - е 15.3°C.

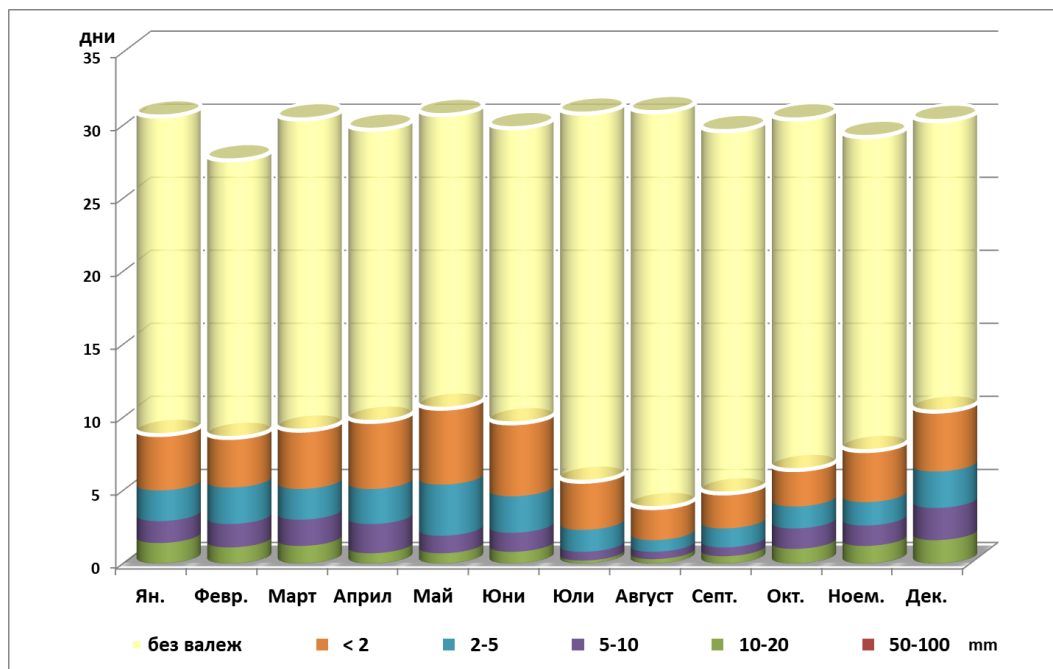
Влажност на въздуха

Средно годишно относителната влажност на въздуха в община Болярово е висока – 76%, като се отличава със зимен максимум - 91% през декември и летен минимум от 63 % през август . Разликата е чувствителна - 28%.

Валежи

Количеството на валежите (520-540 mm) е много под средното за страната (650mm) и не допринася за очистване на атмосферата, за което говори също и много големият брой безвалежни дни – 265 дни. 2/3 от дни през месеците в годината са безвалежни. Най-висок е броят на дни с валеж под 2 mm - 44 дни през годината ()

Фигура 2.1-3 показва валежите за района на община Болярово и е източник за определяне на очакваните сезонни валежи.

Фигура 2.1-3 Брой на валежните дни в градация на количеството валеж

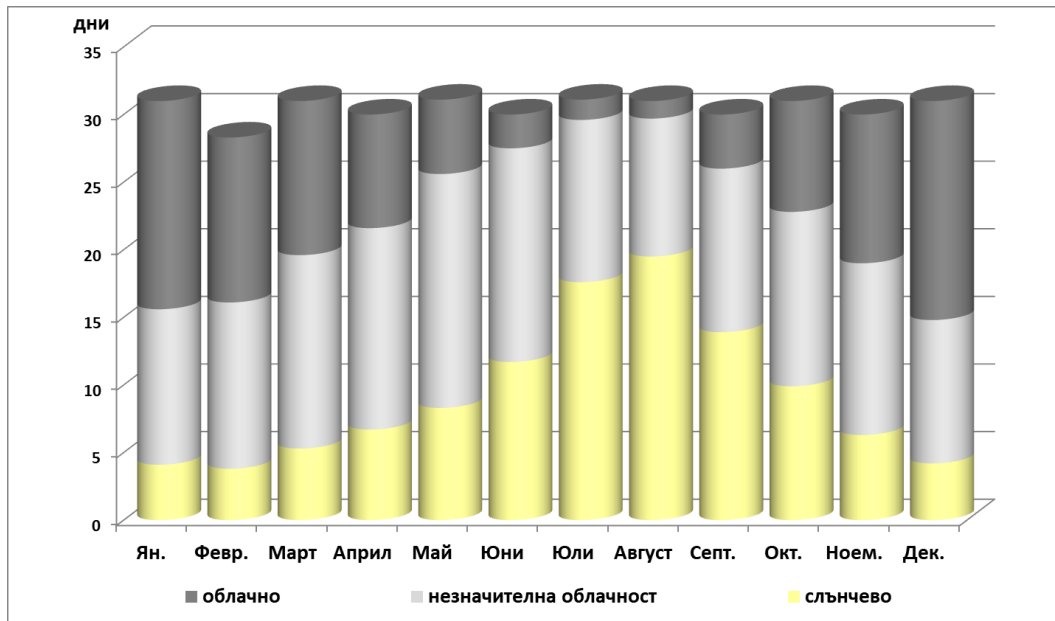
Мъгли

Броят на дните с мъгла е около 51, като двойно по-голям е броят им през есенно-зимния сезон (34 дни) в сравнение с пролетно-летния – 17 дни. Характерно за продължителността на мъглите е, че през цялата година, най-често те са с продължителност по-малка от едно денонощие.

Мъглите имат особено неблагоприятно влияние, когато наличието на твърди частици във въздуха се дължи на замърсяване с прах и сажди от изгарянето на течни и твърди горива и други горими продукти. Разсейването на мъглите става с повишаването на температурата през деня, усилването на турбулентността на въздуха, появяването на вятър, разрушаването на температурната инверсия и др.

Облачност

Режимът и характерът на облачността в дадено място е свързан както с режима на валежите и мъглите, така и с количеството слънчева радиация, която достига до земята.

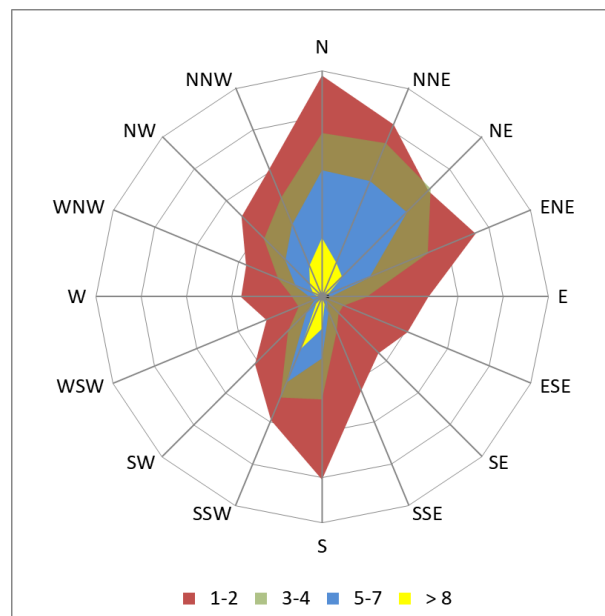

Фигура 2.1-4 Дни с облачност през годината.

Средно годишно общата облачност е 5.2 бала, като най-висока е тя през зимата (7.2 през януари) и най-ниска през лятото – 2.6 бала през август. Фигура 2.1-4 показва годишният ход на облачните и слънчеви дни по отделните месеци. Ясните дни (включително с дните с незначителна облачност, които са 157) са 268, а мрачните дни са 97.

Роза на вятъра

Важната климатообразуваща роля на атмосферната циркулация се изразява в преноса на въздушни маси с различен географски произход и различни термодинамични свойства.

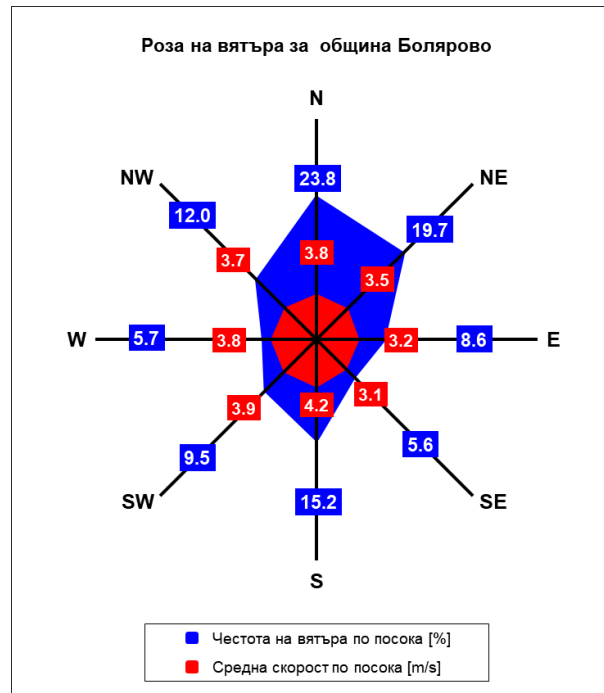

Фигура 2.1-5 Роза на честотата (в %) на вятъра по скорости в градация.

Според годишната роза на вятъра (Фигура 2.1-5) в община Болярово преобладаващите ветрове са от север-североизток (32.9%), север-северозападната четвърт 31.7%), а най-малко са ветровете от юг-югоизточната четвърт (17.4%). Скоростта на вятъра е много ниска – градацията показва, че в 72.3% скоростта е до 4 m/s и в 27.7% скоростите са над 5 m/s, което показва нисък потенциал на ветровото поле за пренос на замърсители далеч от

източници на емисии. Случаите на тихо време са 18.3%, което от друга страна е благоприятен факт за локалното разсейване на замърсителите в атмосферния въздух.

Фигура 2.1-6 показва интегралната годишна роза за гр. Болярово - представителна за цялата община Болярово.

Фигура 2.1-6 Интегрална годишна роза на ветровете.

Радиация

Определяща роля има количеството и интензитетът на слънчевата радиация, както и вътрешно-годишното ѝ разпределение. Сумарната слънчева радиация (ССР) е приходната част на уравнението на радиационния баланс (РБ), като нетната ССР се редуцира, вследствие на отразената от земната повърхност (албедо) радиация. Разходната част в уравнението за РБ е ефективното излъчване (ЕИ). Максимумът му в целия регион е през летните, а минимумът - през зимните месеци. Този вътрешно-годишен ход е обусловен от продължителността на светлата част на денонощието и от режима на облачността. Той е променлив и зависи от температурата на въздуха и на почвата, влажността на въздуха и на почвата и количеството и вида на облачността.

Разликата между приходната и разходната част на уравнението се нарича радиационен баланс (РБ). Максимумът на радиационния баланс също е през м. юли, а минимумът – през м. януари, когато той може да стане и отрицателен. Балансът е фактор, който в значителна степен определя денонощния и годишен ход на температурата на въздуха и влияе пряко или косвено на повечето останали климатични елементи.

Стойностите на радиационните елементи са: ССР е около 6 000 MJ/m², нетна ССР е 4 600 MJ/m², ЕИ е 2 300 MJ/m², следователно средните годишни стойности РБ са 2 300 MJ/m², като няма месец с отрицателни стойности.

Обобщение

Вследствие на анализа на данните за климатичните условия в община Болярово може да се направи заключение че характеристиките ѝ не са благоприятни по отношение на разсейването на вредни вещества, изхвърляни в атмосферата и за намаляване на локалното въздействие на производствени емисии, поради ниските валежни суми и

преобладаващи слаби ветрове. Добрата въздушна циркулация обаче, разчленеността на релефа, и обилната растителност са предпоставките, определящи висока степен на чистота на атмосферния въздух, които го причисляват към категорията “комфортни” условия за обитаване и отдих.

Това, обаче, не отменя изискването за внимателно планиране и изпълнение на строителните и транспортни дейности с цел недопускане на наднормени газо-прахови емисии при реализация на производствени или инфраструктурни проекти.

2.1.2 Качество на атмосферния въздух (КАВ)

За превишения на нормите на допустими емисии в атмосферния въздух през 2016г. са предприети административно-наказателни мерки, чрез издаване на наказателни постановления на „Булгартрансгаз” ЕАД, община Болярово. Дружеството е санкционирано за замърсяване на атмосферния въздух с въглероден оксид над допустимите норми, за обект Компресорна станция (КС) „Странджа”, с. Горска поляна, бщ. Болярово.

Наблюденията през 2016 г. на цялата територия на РИОСВ–Ст. Загора показват, че радиационния гама-фон е в границите на характерния естествен-гама фон за региона. Няма регистрирани превишения.

Емисии от автомобилен трафик по републиканските пътища

Републиканската пътна мрежа (РПМ) на територията на Община Болярово включва общо 5 републикански пътни артерии.

Като цяло пътната мрежа в община Болярово възлиза на 155.2 km, съставени от 58.7 % (91.1 km) републикански пътища и 41.3% (64.1 km) общинска пътна мрежа. През териториалния обхват на общината не преминават автомагистрала и първокласни пътища.

Основната транспортна ос в община Болярово е второкласният път II–79 (Елхово–Болярово–Средец), който има основно значение за транспортните връзки в рамките на Югоизточния район от ниво 2. Дължината на участъка от път II–79 в рамките на община Болярово е 30 km.

Третокласната пътна мрежа се състои от пътищата: III-7904 (Мамарчево–Странджа) с дължина 22.6 km; III-7906 (Ружица–Горска поляна) с дължина 13.6 km; III-5308 „Калчево–Стефан Караджово с дължина 13.24 km; III-707 (Стралджа–Голямо Крушево) с дължина 11.65 km. Общата дължина на пътищата III-клас е 61.09 km.

Третокласните и общинските /вкл. четвъртокласните/ пътища от пътна мрежа в общината са в сравнително лошо и незадоволително състояние към момента, което се явява основен проблем за връзките между селищата в общината.

За определяне на газовите емисии от автомобилното движение в общината е анализирана информацията за прогнозния трафик (средно-денонощна годишна интензивност) за 2025г., определена от Институт по пътища и мостове към АПИ⁴ в допълнителните преброителни пунктове (ДПП) 1016, 1017 и 1018 на път II–79; ДПП 2016 и 2017 на път III–5308 (Таблица 2.1-1).

⁴ Писмо № 08-00-14/19.10.2017 г. на Институт по пътища и мостове, АПИ.

Таблица 2.1-1 Интензивност на автомобилния трафик в преброятелни пунктове на община Болярово за 2025г.

Участък	ПП	Леки автомобили	Автобуси	Леко товарни	Средно товарни	Тежко товарни	Товарни с ремарке	ОБЩО МПС
II-79	1018	1515	10	224	88	29	147	2013
	1017	1101	15	196	94	25	143	1574
	1016	1098	12	145	134	33	140	1562
III-5308	2016	280	4	62	15	13	26	400
	2017	319	13	58	30	16	22	458

За описание на транспортните емисии са използвани главно Технически насоки за изготвяне на националните инвентаризации на емисиите - ЕМЕР/ЕЕА air pollutant emission inventory guidebook 2016⁵, разработена в подкрепа на Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния (CLRTAP) и директивата на ЕС за националните тавани за емисии (Directive 2001/81/EC – National emission ceilings for certain atmospheric pollutants). Тя осигурява експертно ръководство за това как страните членки на ЕС да съставят инвентаризация на емисии в атмосферния въздух. Изданието 2013 замества всички предишни версии.

Оценката на нивата на емисиите от автомобилния транспорт е направена по Ниво 2 (Tier 2) от Европейското Ръководство за инвентаризация на емисии за основните замърсители от: (а) пътнически автомобили (NFR⁶ код 1.A.3.b.i), (б) лекотоварни превозни средства под 3.5 тона (1.A.3.b.ii), (в) тежкотоварните превозни средства до 32 тона и (г) автобуси (1.A.3.b.iii) в точка Транспорт. На тази база са представени резултатите от изчислението на следните емисии:

- Прекурсори на озон - CO, NOX, NMVOC (неметанови летливи съединения),
- Парникови газове (CO₂, CH₄, N₂O),
- Вкисляващи вещества (NH₃, SO₂),
- Фини прахови частици (ФПЧ) – само фракцията ФПЧ_{2.5}, тъй като по-високата фракция ФПЧ_{2.5÷10} е пренебрежимо малка в изгорелите газове,
- Канцерогенни съединения:
 - PAH - полициклични ароматни въглеводороди (Benzo (α) pyrene, Benzo (b) fluoranthene + Benzo (k) fluoranthene, indeno (1,2,3-cd) pyrene - за безоловен бензин),
 - POP - устойчивите органични замърсители,
- Тежки метали.

⁵ Европейско Ръководство за инвентаризация на емисии

⁶ NFR (Nomenclature for Reporting) – номенклатура за докладване на генериращите емисии процеси, която позволява пълно съвместяване и съответствие между всички национални докладвания по Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния (CLRTAP); пред Секретариата на Рамковата конвенция на ООН за изменение на климата (UNFCCC) и пред Европейската агенция за околна среда (ЕЕА).

Не са включени емисиите от изпарение на горивото (NFR код 1.A.3.b.v), но се отчитат емисиите на прахови частици от износването на гумите и спирачките (NFR код 1.A.3.b.vi) и от износването на пътната настилка (NFR код 1.A.3.b.vii).

Емисионното натоварване в килограм на 1 километър (kg/km) от трафика по съответните пътни участъци на транспортната мрежа е представен в Таблица 2.1-2.

Таблица 2.1-2 Емисионно натоварването в килограм на 1 километър от съответния пътен участък (kg/km)

ПП	CO	NMVOС	NOx	N2O	NH3	Pb	PM2.5	Ideno Pyrene	B(k)F	B(b)F	B(a)P	CO2	SO2	benzene	kgCO ₂ eq
1018	2.854	0.295	2.201	0.014	0.028	4.44E-06	6.45E-02	1.17E-06	2.02E-06	2.19E-06	9.30E-07	554.58	0.00675	0.0089	558.8
1017	2.221	0.235	2.041	0.011	0.021	3.81E-06	5.71E-02	9.83E-07	1.95E-06	2.04E-06	7.65E-07	458.81	0.00524	0.0070	462.2
1016	2.162	0.234	2.116	0.011	0.020	3.82E-06	5.67E-02	1.01E-06	2.20E-06	2.24E-06	7.73E-07	457.67	0.00515	0.0070	460.9
2016	0.571	0.059	0.471	0.003	0.005	9.27E-07	1.40E-02	2.40E-07	4.23E-07	4.56E-07	1.90E-07	113.47	0.00134	0.0018	114.4
2017	0.631	0.066	0.558	0.003	0.006	1.09E-06	1.56E-02	2.87E-07	5.70E-07	5.95E-07	2.23E-07	131.60	0.00151	0.0020	132.6

Най-висока интензивност на трафика се наблюдава в ДПП 1018 по път П-79, който свързва двата съседни общински центрове – Елхово и Болярово.

Емисии се изпускат директно в атмосферния въздух от ауспусите на автомобилите. Общото количество на парникови газове, изразени в килограм CO₂-екв. за 1 километър от съответните пътни участъци са показани в последната колона на таблицата.

Обществен пътнически транспорт

В общината има добре уреден междуселищен автотранспорт.

Данните за изминатите километри на година по републиканска, областна и общинска транспортна схема в община Болярово са представени в Таблица 2.1-3.

Таблица 2.1-3 Данни за обществения пътнически транспорт през и в община Болярово

Маршрут	Пробег за(*)	
	седмица	година
	km	
ЯМБОЛ - БОЛЯРОВО		
Камен връх-Деница-Оман-Ст. Караджово-АГ Болярово	470	24 440
АГ Ямбол-Камен връх-Ст. Караджово-р.Кошу дере-гр. Болярово	270	14 040
Камен връх-Деница-Оман-Ст. Караджово-Р. Кошу дере-Г. Крушево-АГ Болярово	590	30 680
Камен връх-Р. Деница-Деница-Оман-Ст. Караджово-Р. Кошу дере-Ружница-Вълчи извор-Горска Поляна-АГ Болярово	207	10 764
Камен връх-Р. Деница-Ст. Караджово-Р. Кошу дере-АГ Болярово	90	4 680
Камен връх-Р. Камен връх-Р. Деница-Деница-Оман-Ст. Караджово-Р. Кошу дере-Г. Крушево-Ружница-Вълчи извор-Горска Поляна-АГ Болярово	74	3 848
Камен Връх-Денница-Оман-Стефан Караджово-Р. Кошу Дере-Голямо Крушево-Ружица-Вълчи Извор-Горска Поляна-АГ Болярово	162	4 212
Камен Връх-Ст. Караджово-Р. Кошу Дере-АГ Болярово	60	1 560

Маршрут	Пробег за(*)	
	седмица	година
	km	
ЯМБОЛ - Г. КРУШЕВО		
Камен връх-Ст. Караджово-АГ Болярово-Р. Кошу дере-Г. Крушево	252	13 104
Камен връх-Деница-Оман-Ст. Караджово-Гр. Болярово-Р. Кошу дере-Г. Крушево	236	12 272
Камен връх-Р. Деница-Ст. Караджово-АГ Болярово-Ружница-Вълчи извор-Горска Поляна-Г. Крушево	248	12 896
ЕЛХОВО - ЗЛАТИНИЦА - БОЛЯРОВО		
Златиница-Мамарчево-АГ Болярово	476	24 752
ЕЛХОВО - СТЕФАН КАРАДЖОВО		
Попово-Дъбово-Ст. Караджово	756	39 312
ЕЛХОВО - СИТОВО - ИГЛИКА - БОЛЯРОВО		
Ситово-Иглика-Ситово-Г. Шарково-Малко Шарково-Мамарчево-АГ Болярово-Мамарчево-Златиница	264	13 728
ЕЛХОВО - СИТОВО - БОЛЯРОВО - СТ. КАРАДЖОВО - ЕЛХОВО		
Ситово-Г. Шарково-Малко Шарково-АГ Болярово-Стефан Караджово-Дъбово-Попово	318	16 536
директна автобусна линия Елхово-Болярово	56	2 912
ЯМБОЛ - ГОРСКА ПОЛЯНА		
Р. Камен връх-Р. Денница	10	260
ОБЩО	4 539	229 996

(*) пробегът е изчислен само за разстоянията, които се изминават по пътища в община Болярово.

Оценката на емисиите от транспортните потоци е направена по Ниво 2 (Tier 2) от Европейското Ръководство за инвентаризация на емисии ЕМЕР/ЕЕА air pollutant emission inventory guidebook 2016 за основните замърсители от градски и извънградски автобуси (1.А.3.б.iii) - Таблица 2.1-4.

Таблица 2.1-4 Емисии от обществен транспорт в килограми (kg)

CO	NM VOC	NOX	N ₂ O	NH ₃	Pb	PM _{2.5}	Ideno Pyrene
34.50	4.83	591.1	7.82	0.67	0.003	30.45	3.2E-04

B(k)F	B(b)F	B(a)P	CO ₂	SO ₂	C ₆ H ₆ benzene	t CO ₂ eq
1.4E-03	1.3E-03	2.1E-04	178 380.30	0.91	0.14	180.69

Общото количество на парникови газове, изразени в тона CO₂-екв. за година е около 181 t.

Отделяните емисии на вредни вещества в атмосферата от транспортни средства и транспортното обслужване на територията на общината са минимални.

Маршрути за събиране на отпадъците в границите на населеното място и за транспортиране до съоръженията за третиране

Общината е създавала гъвкава система за обслужване на населението, която отговаря на съвременните ѝ нужди. Честотата на сметосъбиране и сметоизвозване, както и времето за разпределение са отразени в Програма за управление на отпадъците на община Болярово 2014-2020⁷, което изцяло зависи от фактори като: брой обслужвано население и фирми, гъстота на населението, териториално разположение на селищата, транспортна достъпност, отдалеченост от Регионалното депо, наличността на съдове за смет и сметосъбираща техника и др.

Честотата на сметоизвозване е оптимална за съвременното състояние на общината. Използват се утвърдени в практиката маршрути. За целите на настоящия анализ е приложен графикът на Общината за извозване до РДНО–Болярово за месеците април 2014 г. с общ пробег от 1015 km, както следва:

- Болярово – Воден (село) – ДВУИ Малко Шарково – Малко Шарково (село) – Шарково (село) – Иглика (село) – Ситово (село) – РДНО–Болярово (Транспортно разстояние 100 km);
- Болярово – Воден (село) – Крайново (село) – Странджа (село) – Малко Шарково (село) – ДВУИ Малко Шарково – РДНО–Болярово (Транспортно разстояние 90 km);
- Двукратно: Болярово – Горска поляна (село) – Газокомпресорна станция “Странджа” – Голямо Крушево (село) – РДНО–Болярово (Транспортно разстояние 85 km);
- Болярово – Златиница (село) – Мамарчево (село) – РДНО–Болярово (Транспортно разстояние 45 km);
- Болярово – Мамарчево (село) – РДНО–Болярово (Транспортно разстояние 45 km);
- Болярово – Ружица (село) - Вълчи извор (село) - Горска поляна (село) - Газокомпресорна станция “Странджа” – Голямо Крушево (село) – Болярово (Транспортно разстояние 110 km);
- Болярово – Стефан Караджово (село) – Дъбово (село) – Попово (село) – РДНО–Болярово (Транспортно разстояние 75 km);
- Болярово – Стефан Караджово (село) – Камен връх (село) – Деница (село) – Оман (село) - Дъбово (село) – Попово (село) – РДНО–Болярово (Транспортно разстояние 110km);
- Болярово градско – РДНО–Болярово (Транспортно разстояние 60 km);
- Болярово градско (Транспортно разстояние 25km);

Планираният средномесечен пробег за второто тримесечие на 2014 г. е 2970.00 km (включително 10% вътрешно-градски пробег) и е в съответствие с нуждите на общината.

Оценката на емисиите от транспортните потоци за събиране на отпадъците е направена по Ниво 2 (Tier 2) от Европейското Ръководство за инвентаризация на емисии ЕМЕР/ЕЕА air pollutant emission inventory guidebook 2016 за основните замърсители от тежкотоварните превозни средства до 32 тона (1.A.3.b.iii) - Таблица 2.1-5.

⁷ Данни на община Болярово, съответстващи на графика за изпълнение на дейността за периода 01.04.2014 – 30.06.2014 г.

Таблица 2.1-5 Емисии в тона за година от транспортиране на отпадъците в община Болярово (t)

CO	NM VOC	NO _x	NO ₂	NH ₃	Pb	PM _{2.5}	Ideno Pyrene
3.74	0.36	77.7	1.21	0.39	0.000	4.31	5.0E-05

2	B(b)F	B(a)P	CO ₂	SO ₂	H6C6 benzene	tCO ₂ eq
2.2E-04	1.9E-04	3.2E-05	23 501.02	0.12	0.01	23.86

Обобщение

Автотранспортът изхвърля в атмосферата главно въглеводороди, азотни окиси и парникови газове – метан, диазотен оксид и въглероден диоксид. Разрастването на автомобилните потоци, остаряването и износването на голяма част от моторните превозни средства, както и неподдържаните пътни артерии представляват заплаха за влошаване на екологическите характеристики на въздуха в прилежащите до пътните артерии зони.

Съществуващите проблеми в региона са свързани единствено с експлоатационните условия по отношение на участъците от третокласните републикански пътища и общинската пътна мрежа, въпреки, че за 2016г. община Болярово е с най-ниски показатели на пътно-транспортни произшествия (ПТП) в област Ямбол – 3 броя ПТП с един убит и 10 ранени⁸.

Емисии на летливи органични съединения (ЛОС)

Дейностите, свързани с източниците на емисии на летливи органични съединения (ЛОС) във въздуха основно са:

дистрибуция на бензини (бензиностанции);

- предприятия, използващи органични разтворители в процеса на производство (дейности по нанасяне на покрития, производство на обувки, химически чистения, извличане и рафиниране на разстителни масла, производство на каучук и др.);
- производство, употреба и дистрибуция на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти със съдържание на ЛОС, по-високо от установените норми ;
- горивните процеси.

През 2016г. от РИОСВ Стара Загора не са извършени проверки за контрол на емисиите на ЛОС по Наредба № 16 от 12.08.1999 г. за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини на системите за обратно връщане на газовите пари, които не позволяват отделянето на вредни емисии в атмосферния въздух.

⁸ Пътнотранспортни произшествия в Република България 2015, НСИ

Вещества, които нарушават озоновия слой

Обектите, използващи в производствената си дейност вещества, чието изпускане в атмосферата води до нарушаване на озоновия слой или предизвиква парников ефект, както тези, преработващи или работещи с такива или с флуорирани парникови газове - за поддръжка на промишлени хладилни, климатични, термопомпени инсталации, стационарни противопожарни инсталации и високоволтова комутационна апаратура са тези, които емитират въглеродороди, халогенни елементи хлор, флуор, бром, йод. Наличието на халогенните елементи във въглеродородите е основната причина за озоноразрушаващото им действие и определя техния различен озоноразрушаващ потенциал.

На територията на община Болярово няма контролирани обекти и инсталации, които нарушаващи озоновия слой в обхвата на Регламент № 517/2014 г.

Неприятно миришещи вещества

Не са правени специални изследвания за източници за неприятни миризми. По принцип това са местата с изхвърлени органични отпадъци, района около закритото сметище и местата за отглеждане на животни - дифузни източници на емисии.

Предвид на гореизложеното може да се направи извода, че в община Болярово няма данни, които да показват замърсяване на въздуха с наднормени концентрации на ЛОС, вещества, които нарушават озоновия слой и миризми, които са дифузни източници на емисии.

Емисии от производствени и други дейности

Основните производствени предприятия в община Болярово са главно в преработвателната промишленост, чиито производства покриват потребителските нужди на общината и която е пряко свързана с земеделието на общината, специализирана в хранително-вкусовата и леката промишленост.

Преработвателната промишленост е концентрирана предимно в общинския център. Основните действащи предприятия в общината са:

„Странджа - МП“ град Болярово – занимава се с месодобив и месопреработка;

ЕТ „Симона“ град Болярово – изкупуване и преработка на метлен клас, 96% от продукцията се реализира на външния пазар, главно в Гърция.

За бъдещето развитие на преработващата промишленост и повишаване на добавената стойност на продукцията следва да се подобри инфраструктурното им осигуряване, териториалния маркетинг на свободни терени и привличане на външни инвестиции. Необходимо е обновяване и модернизирание на материално техническата база, създаване на нови мощности за повишаване стойността на местната земеделска продукция и разнообразяването и с преработка до междинни и крайни продукти с повишена добавената стойност и атрактивен пласмент.

Вредните емисии, свързани с икономическата дейност в района на общината са под пределните норми на атмосферно замърсяване и на територията на общината липсват източници и условия за създаване на трайна зона на замърсен атмосферен въздух.

Емисии от отопление в комунално-битовия сектор

Битовото отоплението в община Болярово се осъществява чрез локални инсталации за отопление в обществените сгради на твърдо и течно гориво. Няма данни за изразходваните горива в община Болярово.

Емисии от отопление в частния жилищен сектор

Поради високите цени на електроенергията и ниските доходи, домакинствата във Болярово използват за отопление през зимата предимно твърди горива – дърва и въглища.

Общината не разполага с информация относно количествата на използвани горива от населението за отопление и готвене. Последните години се наблюдава тенденция за увеличаване дела на отопление на твърди гориво - дърва и въглища.

Без смяна на горивната база с екологосъобразни горива, емисиите в битово-комуналния сектор са негативен фактор за качеството на атмосферния въздух в общината.

Емисии от животновъдство

Животновъдството заема второ място в структурата на земеделското производство в община Болярово. Съществуващите благоприятни условия за развитие на пасищното животновъдство, предопределят водещото място на говедовъдството, биволовството и овцевъдството. Развитието на животновъдството в общината, се отличава с увеличение в броя на отглежданите животни. На територията на селата Малко Шарково, Воден, Стефан Караджово, Дъбово, Попово и Ситово, функционират новосъздадени ферми за отглеждане и развъждане на добитък.

По данни от Годишен доклад за дейността на ОД „Земеделие” – гр. Ямбол за 2016 г. на територията на община Болярово се отглеждат по около 8% от говедата, 10% от овцете и козите, 1% от свинете и 9% от птиците в област Ямбол.

В Таблица 2.1-6 са представени емисиите на отделните замърсители (амоняк, азотен оксид, неметанови летливи органични съединения, общ суспендиран прах и фини прахови частици – 10 и 2.5 микрона), определени по методиката ЕМЕП/ЕЕА air pollutant emission inventory guidebook, 2016- 3.B Manure management.

Емисиите на метан са определени по 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories, том 4, Emissions from Livestock and Manure Management.

Таблица 2.1-6 Емисии от животновъдство в тона (t)

Вид животни	Брой	CH ₄	NH ₃	NO	NMVOС	TSP	PM ₁₀	PM _{2.5}
Говеда	1 819	0.946	16.734	0.171	6.552	1.073	0.491	0.327
Крави	79	10.913	2.262	0.012	0.634	0.109	0.050	0.032
Овце	5 056	0.617	8.642	0.031	0.855	0.703	0.281	0.084
Кози	1 117				0.605	0.155	0.062	0.019
Свине	300	0.901	5.467	0.040	0.512	0.460	0.207	0.036
Птици	108 589	1.086	52.123	0.326	17.917	52.123	23.890	15.202
ОБЩО		14.46	85.23	0.58	27.07	54.62	24.98	15.70

Националната система за мониторинг на околната среда

Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС) извършва оценка на качеството на атмосферния въздух върху територията на страната, разделена на 6 Района за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ).

Съгласно утвърденият от Министъра на околната среда и водите списък на районите (в т.ч. агломерациите) за оценка и управление качеството на атмосферният въздух

(РОУКАВ) - териториален обхват и минимален брой пунктове за текуща оценка на Качеството на Атмосферния Въздух (КАВ), област Ст. Загора, включително и община Болярово попадат в РОУКАВ-Югоизточен. На територията на община Болярово няма пунктове за постоянен мониторинг на атмосферните замърсители, както и няма извършени допълнителни измервания по утвърдения график от мобилните автоматични станции (МАС) за оценка на качеството на атмосферния въздух през последните 5 години.

На територията на общината няма големи промишлени източници, които са емитери на вредни вещества. Основният източник на емисии на вредни вещества се явява отоплението на битови, административни и сгради на среден и малък бизнес (например трикотажната и шивашка промишленост) през зимния период с котелни инсталации, работещи на нафта, въглища и дърва, като последните генерират по-високи емисии на ФПЧ10 (и свързаните с тях полициклични ароматни въглеводороди), серни оксиди, въглероден оксид и азотни оксиди. Други източници на емисии на територията на общината са транспортът, дървопреработващите предприятия и пасищното животновъдство – отглеждане на овце, кози и едър рогат добитък.

Ограниченият брой замърсители и малката им мощност е предпоставка за доброто качество на атмосферния въздух в община Болярово.

Заключение

Замърсяването на атмосферния въздух в община Болярово се дължи основно на битовото отопление - използване на твърди горива през отоплителния сезон и автотранспорта.

На базата на налична информация, вредните емисии, свързани със промишлената, в района на община Болярово са под пределно - допустимите нива на атмосферно замърсяване и на територията на общината липсват източници и условия за създаване на трайна зона на замърсен атмосферен въздух.

Климатичните и метеорологични характеристики на района на община Болярово не са благоприятни по отношение на разсейването на вредни замърсители, изхвърляни в атмосферата и за намаляване на локалното въздействие.

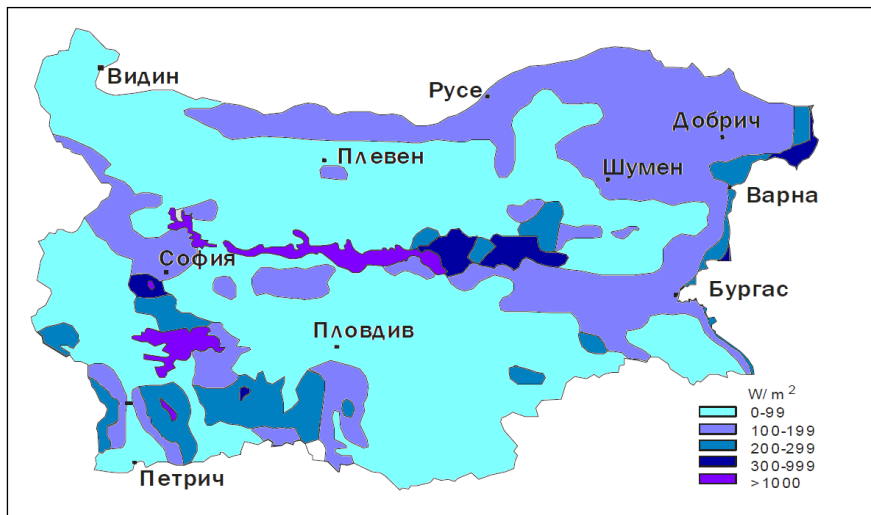
Като цяло, нивата на замърсяване на околната среда (емисиите и концентрациите) в община Болярово са под средните стойности на определен стандарт за замърсяване в България и може да се класифицира като район с ненакърнена околна среда.

Възобновяеми енергийни източници - ВЕИ.

Ветрогенератори

Както бе отбелязано при описание на климатичните и метеорологични параметри във високите части на община Болярово само в 7.5 % от случаите скоростта на вятъра е над 5 m/s, а в 92.5% от случаите преобладават скоростите на вятъра в интервала 1-4 m/s.

Въпреки, че средната скорост на вятъра не е представителна величина за оценката на потенциала на полето на вятъра като източник на енергия, може да се каже, че на територията на общината няма предпоставки за развитие на промишленото производство на електрическа енергия от вятъра – изграждане на ветро-паркове. Потвърждение на този извод е и разпределението на плътността на енергийния поток на вятъра, представена на представен на Фигура 2.1-7.

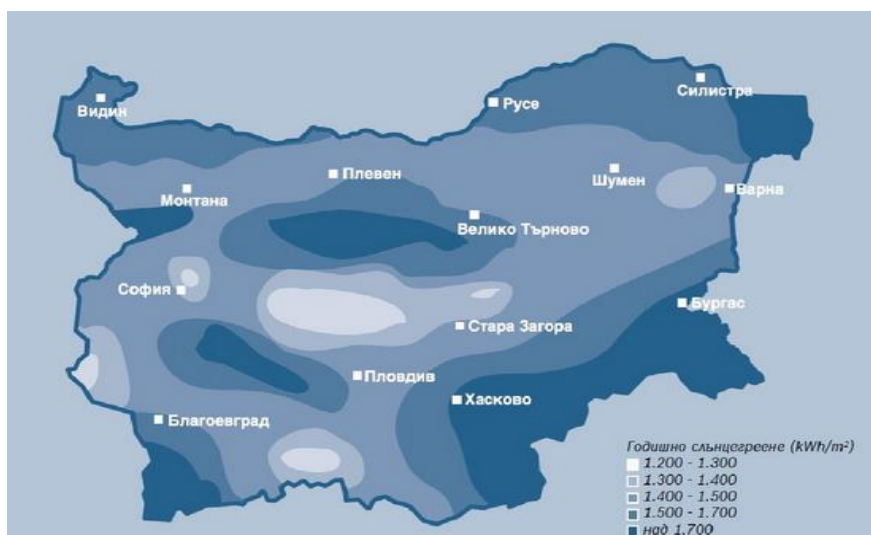

Фигура 2.1-7 Плътноста на енергията на вятъра за България

От фигурата се вижда, че община Болярово попада в зона на нисък ветроенергиен потенциал - плътността енергийния поток е под 99 W/m^2 , което показва, че в ниските части на територията на общината не се покриват техническите изисквания за инсталиране на ветрогенераторни мощности за производството на електроенергия (ветро-паркове). Във високите части има опасност от обледеняване на перките на генераторите. Единствено подходящо е инсталиране на локални единични ветро - генератори за личните стопанства - вятърни генератори с мощности до няколко десетки kW и включване на самостоятелни много - лопаткови генератори за трансформиране на вятърна енергия.

Фотоволтаици

От края на 1970-те години на миналия век се наблюдава тенденция към затопляне в България спрямо климатичната норма на последния базисен период 1961 – 1990 г. Слънчевото греење в община Болярово се е увеличило до 1500 kWh/m^2 -Фигура 2.1-8⁹.

Фигура 2.1-8 Слънчево греење за района на община Болярово.

⁹ Климатични промени, под редакцията на проф. д-рн Веселин Александров, НИМХ, БАН, второ издание, октомври, 2010 г.

Технологичните възможности за оползотворяването на слънчевата енергия в Община Болярово не са за пренебрегване. Слънчевото отопление е конкурентно в сравнение с нагряването на вода чрез електричество.

Тъй като в географско отношение общината има значителна амплитуда на слънчевата радиация, то потенциалът за енергийна ефективност в тази сфера може да се реализира единствено в рамките на:

Фотоволтаичната инсталации, монтирани на покривните пространства на училища и др.общински обекти с по-голямо покривно пространство;

слънчеви термични системи за топла вода на обществени/общински обекти - детски градини, социални домове, както и стопански обекти - системи за сушене на дървен материал и селскостопански продукти.

Единствената използвана енергия от ВИ към момента в община Болярово е слънчевата, под формата на соларни панели на някои сгради.

Към момента има бъдещи инвестиционни намерения за изграждане на Соларен парк в землището на село Стърница, община Болярово.

Биомаса

Най - голям технически достъпен енергиен потенциал има биомасата.

Изгарянето на биомаса, обаче генерира по - високи емисии на азотни оксиди (в условия на силно слънчево греене те са прекурсори за образуване на приземния озон), на прахови частици (сажди и пепел) и на въглероден оксид. Намалението на тези емисии е свързано с инвестиции на скъпо струващи пречиствателни съоръжения и специални елктростатични филтри, които могат да си позволят големи индустриални производители на електричество и топлина.

Без пречиствателни съоръжения масова смяната на горивната база с биогорива в битово-комуналния сектор е заплаха за качеството на атмосферния въздух в общината.

Пренос на замърсители

Според статистическите данни за емисиите на вредни вещества, генерирани в съседни общини (на Община Болярово) и липсата на тяхна територия на големи промишлени източници на емисии на вредни вещества (с високи изпускателни устройства и възможност за пренос на замърсяване на далечни разстояния), може да се каже, че КАВ в община Болярово не би се влошило/променило от евентуален пренос на вредни вещества от съседни райони.

Екологичен риск - климатични промени и последствия

Климатичните промени са факт, вследствие на глобални процеси с големи териториални мащаби както в Северното, така и в Южното полукълбо. Те се отразяват най-вече на режима на температурата на въздуха и на валежите, както и на промяната на сезоните.

Както количеството на емисиите в община Болярово, така и пространствения мащаб на източниците с емисии са с подмрежов ефект за пространствените мащаби на изменение на климата и нямат принос към такова въздействие.

За ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени, обаче, органите на местното самоуправление в община Болярово могат да приемат решения и да определят политики в следните сфери:

- градоустройство и благоустройство, създаване и одобряване на устройствени планове за територията на общината и регламентиране на строителните дейности;

- реализиране на инвестиционни проекти за подобряването на техническата инфраструктура и изграждане на съоръжения за превенция от природни бедствия – наводнения, свлачища, пожари и др.
- регламентиране на стопанската дейност (вкл. земеделието) на физическите и юридическите лица на територията на общината съобразно екологичните, социалните и другите особености на населените места;
- програми за управление на дейностите по отпадъците и др.
- Във връзка с намаляване на емисиите парникови газове от депонираните отпадъци могат да се предвидят следните мерки:
- доразвиване на местната система за разделно събиране на отпадъците от населението;
- обвързване на размера на такса „битови отпадъци“ с количествата на образуваните отпадъци;
- въвеждане на разделно събиране на “зелени“ отпадъци;
- компостиране на „зелени“ отпадъци;
- използването на ВЕИ;
- стимулиране потреблението на природен газ;
- мерки за енергийна ефективност в сектор “Социални дейности” и “Администрация”, за да се снижат разходите за енергопотребление.
- подобряване на енергийните характеристики на сградите също има пряк ефект върху намалението на емисии на парникови газове. Посредством мерки за енергийна ефективност в сградния фонд се реализират икономии в крайното потребление на горива и енергия.

В земеделието на местно ниво биха могли да се приложат мерките, заложи в новата ПРСР 2014-2020г. Те са насочени към намаляване на емисиите от земеделски източници. Предложените интервенции са:

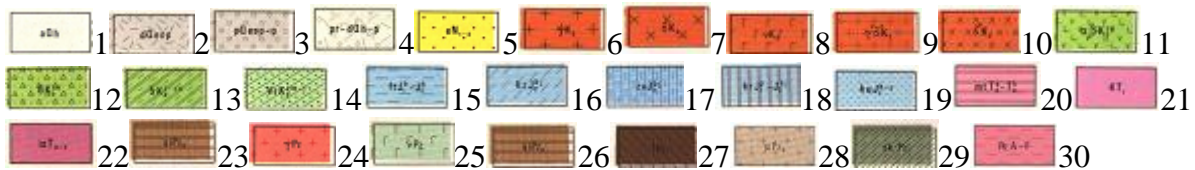
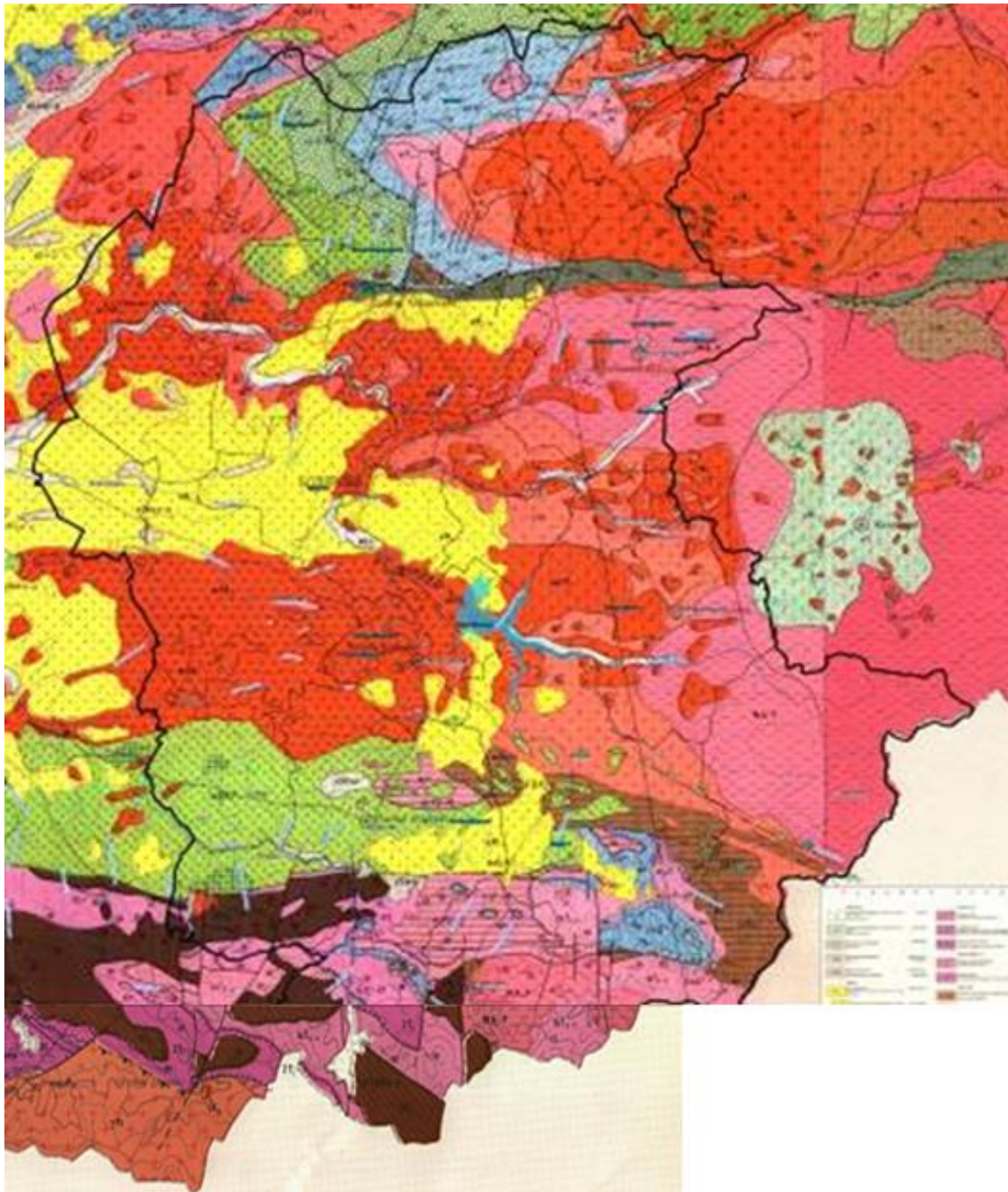
- насърчаването на екстензивното пасищно отглеждане на животните;
- биологичната рекултивация с характерни за района тревни видове на деградиралите земеделски земи;
- подобряване съхранението и прилагането на оборски тор и въвеждане на нисковъглеродни практики за преработка на оборски тор, например компостиране, преработка в биогаз в анаеробни условия.
- увеличаване лесистостта и възстановяване на горския потенциал;
- въвеждане на системи за превенция от горски пожари и др.

2.2 Земни недра и полезни изкопаеми

2.2.1 Геоложки строеж

В регионален аспект територията на община Болярово попада в Странджанската тектонска единица. По значими структури в нейния обхват от по-нисък порядък са западните части на симетричния северновергентен Странджански антиклинорий

(Сакарската антиклинала и Голямодревентската антиклинала) и наложените депресии на Елховското (Ямбол-Елховско) понижение (Фигура 2.2-1).

Кватернер: 1-Алувиални образувания-руслови и на заливните тераси (пясъци и чакъли); 2-Делувиални образувания (чакъли);3-Пръстнишка свита (инфилтрационни варовици); 4-Пролувиално-делувиални образувания (валуни, чакъли, пясъци); **Неоген:**5-Песъчливи глини, пясъци, лигнитни въглища);**Горна креда:**6-Гранити и гранодиорити (Гранитово-Черноземски и Омански плутон); 7-Диорити и кварцдиорити (Игличински, Гранитово-Черноземски, Горскополянски, Желязковски плутон, Мамарчевски комплекс);8-Габропироксенити, габро и габродиорити (Горскополянски, Желязковски, Гранитово-Черноземски и Омански плутон);9-Гранодиоритови порфирити (наставка на Оманския

плутон);10-Диоритови и габродиоритови порфирити (Попово-Боляровски и Мамарчевски дайков комплекс);11-Неподелени горнокредни вулканити (андезити, андезито-базалти, трахиандезити и техните пирокластити);12-Флишоидно-хетерогенно-брекчозна задруга (вулканогенно-седиментни брекчи и флишоподобно редуване на пясъчници, алевролити, мергели, глинести варовици и туфи);13-Глинесто-карбонатно-туфозна задруга (туфи, туфити, пясъчници, алевролити, мергели, глинести варовици, брекчи и конгломерати);14-Неподелена Вършиловска група (редуване на мергели, варовити и аркозоподобни пясъчници); Юра: 15-Неподелена Източнотракийска група (кварцити, алевролити, пясъчници, варовици);16-Казанска свита (глинести шисти, алевролити, калкошисти, прекристализирали варовици, олистостроми);17-Звездецка свита (глинести и алевритово-глинести шисти, кварцитизувани пясъчници, прекристализирали варовици);18-Крайновска свита (прекрстализирали варовици, мрамори, железорудни метасоматити);19-Кубареловска свита (кварцитизувани пясъчници, метакварцити);Триас: 20-Малкотърновска свита (мрамори, доломитни мрамори);21-Мраморна задруга (мрамори, метаалевропелити, калкошисти, метапясъчници);22-Искърска карбонатна задруга (доломити и доломитни варовици); Палеозой: 23-Мелнишки кварцпорфири, порфиroidни гранити и гранитпорфири;24-Гранитоиди (среднозърнести биотитови гранити и гранодиорити);25-Мегаброиди;26-Светиилийска свита (метабрекчоконгломерати, метапясъчници, кварцови шисти);27-Филитна задруга;28-Кисели метавулканити (метакварцпорфири и метатуфи); 29-Соколска свита (серицит-хлоритови филити, аргилитоподобни шисти, нашистени базични туфи); Докамбрий: 30-Неподелен докамбрий (ивичести и порфиробластични мигматити, разнообразни гнайси и гнайсошисти, амфиболити, редки прослойки от мрамори)

Фигура 2.2-1 Геоложка карта на България, М 1:100 000, картни листове Елхово (Дабовски Хр. и др., 1994), Желязково и Къркларели (Чаталов Г. и др., 1995) и Едирне (Дабовски Хр. и др., 1991)

Геолого-литоложният строеж на *Странджанския антиклинорий* включва скали с докамбрийска, палеозойска, мезозойска (триас, юра, креда) възраст, както и кватернерни образувания.

Докамбрият е представен от ивичести и порфиробластични мигматити, разнообразни гнайси, гнайсошисти и амфиболити с редки мраморни прослойки.

Палеозоят включва мелнишки кварцпорфири, порфиroidни гранити и гранитпорфири, гранитоиди (среднозърнести биотитови гранити и гранодиорити), мегаброиди, Светиилийската свита (метабрекчоконгломерати, метапясъчници, кварцови шисти), Задругата на филитоидните аргилити, метапясъчници и прекристализирали варовици, Филитна задруга, Соколската свита (серицит-хлоритови филити, аргилитоподобни шисти, нашистени базични туфи).

Триасът е представен от Малкотърновската свита (мрамори, доломитни мрамори), Мраморната свита (мрамори, метаалевролити, калкошисти, метапясъчници) и Неподелената Искърска карбонатна група (доломити и доломитни варовици).

Юрата е изградена от Неподелената Източнотракийска група (кварцити, алевролити, пясъчници, варовици), Казанската свита (глинести шисти, алевролити, калкошисти, прекрастилизирали варовици, олистостроми), Звездецката свита (глинести и алевритово-глинести шисти, кварцитизувани пясъчници и прекристализирали варовици), Крайновската свита (прекрстализирали варовици, мрамори, железорудни метасоматити) и Кубареловската свита (кварцитизувани пясъчници, метакварцити).

Горната креда включва гранити и гранодиорити (Гранитово-Черноземски и Омански плутон), диорити и кварцдиорити (Игличински, Гранитово-Черноземски, Горскополянски, Желязковски плутон, Мамарчевски комплекс), Габропироксенити, габро и габродиорити (Горскополянски, Желязковски, Гранитово-Черноземски и Омански плутон), Гранодиоритови порфирити (наставка на Оманския плутон), Диоритови и габродиоритови порфирити (Попово-Боляровски и Мамарчевски дайков комплекс), Неподелени горнокредни вулканити (андезити, андезито-базалти, трахиандезити и техните пирокластити), Флишоидно-хетерогенно-брекчозна задруга

(вулканогенно-седиментни брекчи и флишоподобно редуване на пясъчници, алевролити, мергели, глинести варовици и туфи), Глинесто-карбонатно-туфозна задруга (туфи, туфити, пясъчници, алевролити, мергели, глинести варовици, брекчи и конгломерати) и Неподелена Вършиловска група (редуване на мергели, варовити и аркозоподобни пясъчници).

Елховското понижение западно от р. Тунджа е изпълнено с неогенски седименти на Елховската свита (песъчливи глинени, пясъци, конгломерати и лигнитни въглищни пластове).

Кватернерът е представен от:

- делувиални песъчливи глинени и пясъци със скални включения и спорадично разпространение върху изветрителната зона на коренните скали в обхвата на Странджанския антиклинорий;
- пролувиално-делувиални образувания от валуни, чакъли и пясъци в руслото на р. Чакърлия;
- алувиалните образувания на руслото, заливната и надзаливната тераса на реките Поповска, Араплийска и др., леви притоци на р. Тунджа, изградени от чакъли, пясъци и глинени.

2.2.2 Физико-геоложки процеси и явления

От физико-геоложки процеси и явления съществено развитие на територията на община Болярово имат ерозионно-аккумуляционните и карстовите процеси и явления.

Ерозионно-аккумуляционните процеси, обусловени от повърхностно течащите води, са способствували развитието както на площна и линейна ерозия, така и на пренасяне и акумулация на отмития материал. Най-значим продукт на тези процеси е съвременният геоморфоложки облик на района.

Карстовите процеси и явления са проявени в карбонатните скали на триаса, юрата и горната креда. Първостепенно значение за тяхното развитие има разтворимостта на карбонатните скали от повърхностните и подземните води. Следствие от тези процеси са различни карстови форми-кари, въртопи, валози, долина, каньон (ждрело), пропасти, пещери и др. На територията на община Болярово са регистрирани 11 пещери и пропасти, наличната информация за които е отразена в Таблица 2.2-1:

Таблица 2.2-1 Пещери и пропасти на територията на община Болярово

№	Название на пещера или пропаст	Местоположение	Дължина m	Денивелация m
1	Голямата яма	Денница	58	12
2	Самар даалъ 1	Воден	147	28
3	Самар даалъ 1	Воден	31	46
4	Разкопките	Воден	42	12
5	Мечата дупка	Воден	22	9
6	Бойчов гроб	Воден	0	18
7	Пропасть в Уруканов кайрек	Воден	0	10
8	Уруканов кайрек	Воден	13	12
9	Сухата река	Воден	12	7

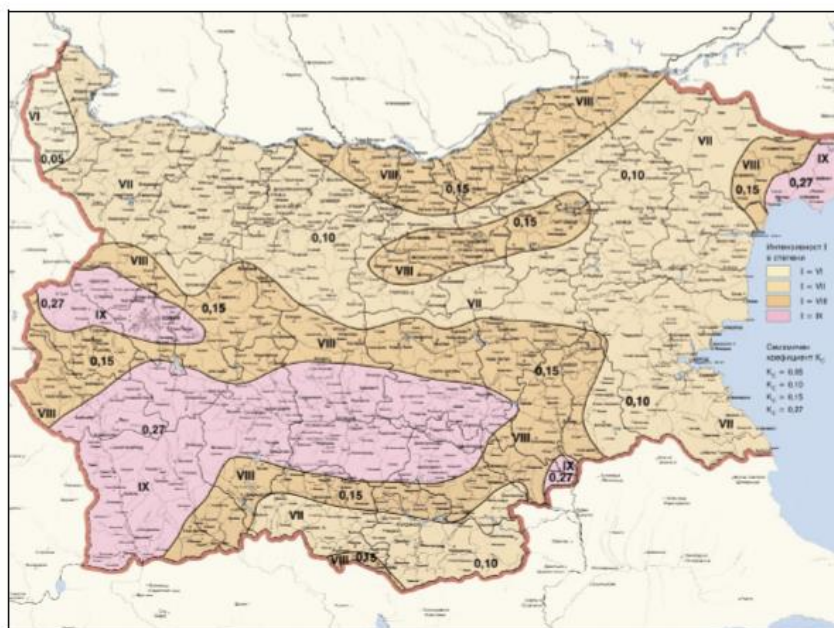
№	Название на пещера или пропаст	Местоположение	Дължина m	Денивелация m
10	Арифова курия	Крайново	40	7
11	Затрупаната пещера	Стефан Караджово	9	10

Гравитационни процеси и явления включват срутища от скални блокове и сипеи по склоновете на речно-овражната мрежа, на места и по откоси на пътищата.

Според „Национална програма за превенция и ограничаване на свлачищата на територията на Република България, ерозията и абразията по Дунавското и Черноморското крайбрежие 2015-2020 г.“ на територията на община Болярово не са регистрирани свлачища.

2.2.3 Сеизмичност

Съгласно „Наредба № РД-02-20-2/27/01.2012 г за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони“ и картата на сътресяемостта за периоди 1000 г към тази наредба територията на община Болярово попада в сеизмичен район от VII сеизмична степен. Проектирането на сгради, съоръжения комуникации и други обекти следва да се осъществява със сеизмичен коефициент $K_s = 0,10$ (Фигура 2.2-2).

Фигура 2.2-2 Карта на сеизмично райониране на РБългария за период от 1000 г.

Според БДС EN 1998-1:2005/NA:2012, Приложение NA.D2 територията на общината попада в сеизмичен район с референтното максимално ускорение 0,11 g за период на повтораемост от 475 години.

2.2.4 Инженерно-геоложки условия

Територията на община Болярово се характеризира с разнообразни инженерно-геоложки условия, обусловени от геолого-тектонският строеж, наличието на подземни води и различните физико-механични, филтрационни и миграционни свойства на множество литостратиграфски единици, изграждащи приповърхностната геоложката среда. По отношение на условията за изпълнение на строителна дейност се диференцират различни

литоложки разновидности (строителни почви), които се класифицират като земни почви, както следва:

- Строителни почви с кватернерна възраст: алувиални, пролувиално-делувиални и делувиални образувания. Категория на изкопните работи – земна. По табл. 1 към чл. 7 на Наредба № РД-02-20-2/14.02.2012 г за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони и Еврокод 8 (БДС EN-1998-1/NA) тези литоложките разновидности според почвеният профил се отнасят към земна основа тип D (брой на ударите за проникване на стандартен динамичен пенетрометър на дълбочина 30 cm $N_{spt30} < 15$), тип C ($N_{spt30} - 15 \div 50$) и тип E - почвени профили, изградени от пластове C или D и с мощност 5 m до 20 m, лежащи върху корава основа с $V_{s30} > 800$ m/s.
- Строителни почви с неогенска възраст: глини, пясъци, лигнитни въглища. Категория на изкопните работи – земна и скална. По табл. 1 към чл. 7 на Наредба № РД-02-20-2/14.02.2012 г за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони и Еврокод 8 (БДС EN-1998-1/NA) тези литоложките разновидности според почвеният профил се отнасят към земна основа тип B (брой на ударите за проникване на стандартен динамичен пенетрометър на дълбочина 30 cm $N_{spt30} > 50$) и тип A - скала или други скални образувания.
- *Строителни почви с докамбрийска, палеозойска, триаска, юрска и възраст:* варовици, мрамори, доломити, мергели, глинести варовици, пясъчници, алевролити, калкошисти, туфи, диорити, кварцдиорити, габро, габродиорити, габропироксенити и др. Категория на изкопни работи – скална. По табл. 1 към чл. 7 на Наредба № РД-02-20-2/14.02.2012 г за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони и Еврокод 8 (БДС EN-1998-1/NA) тези литоложките разновидности според почвеният профил се отнасят към земна основа тип A - скала или други скални образувания с $V_{s30} > 800$ m/s.

2.2.5 Подземни богатства

В земните недра на община Болярово няма находища на подземни богатства, които се водят на отчет в Националния баланс на запасите и ресурсите (НБЗР), нито предоставени концесионни площи за добив на подземни богатства, както и разрешения за търсене и/или проучване на подземни богатства.

Регионалната инспекция по околната среда и водите с Решение по оценка на въздействието върху околната среда № 6-4/2016 г не е одобрила осъществяването на инвестиционно предложение на „Елимар“ ООД-София и „Минера-ММ“ ООЗ-София за „Добив на индустриални минерали - габродиоритови порфирити и базалти от площ „Болярка“, находище „Болярка“ в землището на с. Малко Шарково, община Болярово“.

2.3 Води

2.3.1 Повърхностни води

Опазването, рационалното използване и управлението на водните ресурси е от първостепенна важност за устойчивото развитие, както за региона, така и за цялата страна. Качеството на водите е най-значителния индикатор за въздействието на човешката дейност върху естествената водна среда.

Основните елементи на контрола и управлението на повърхностните води се градят на

база определяне състоянието им, чрез провеждане на мониторинг и определяне на „натиска“ (замърсяване или изтощаване) върху водите.

Негативен „натиск“ върху водната екосистема оказват точковите и дифузни замърсители:

- Непречистени или частично пречистени отпадъчни води от населените места и промишлени обекти, директно зауствани във водните тела или в попивни ями.
- Неконтролируемо натрупване на отпадъци в нерегламентирани депа или в коритата на дерета и реки и др.
- Неконтролирано управление на торови маси и др. биомаси маси , както и нерегламентирано торене на земеделски площи и др.

Направен е подробен анализ и оценка на съществуващия „натиск“ върху водната екосистема, проблеми и недостатъци на ВиК системите и съоръженията, което е база за извършване на прогноза на въздействията върху отделните компоненти и фактори на околната среда във връзка с приетите устройствени решения в ОУП на Община Болярово и предложението на мерки за свеждане до минимум на негативния натиск върху околната среда и предотвратяване на здравен риск за населението в общината.

Мониторингът на повърхностните и подземните води осигурява информация за протичащите във водните тела процеси, промени и явления, необходима за оптималното управление на водните басейни. Предмет на мониторинг на водите са валежите, повърхностните води (реки, езера и язовири) и подземните води.

Негативното въздействие върху качеството на водите е резултат от антропогенното въздействие, което се изразява в изменение на режима на водния им отток, заустване на замърсени отпадъчни води от точкови и дифузни източници и др.

Допълнително негативно влияние върху екологичното състояние на водите могат да оказват някои косвени фактори като: замърсяването на атмосферата и свързаните с това валежи и седименти във водосборните области, повишаване на температурата, както и влиянието ѝ върху протичащите в тях химични, биохимични и сорбционни процеси и други.

2.3.1.1 Повърхностни водни тела. Хидрографска мрежа

Речната мрежа в пределите на община Болярово се отнася едновременно към Егейския водосборен басейн (посредством реките, оттичащи се на запад към Тунджа – Поповска и Арапийска) и Черноморския водосборен басейн (чрез високия водосбор на река Средецка). Гъстотата на речната мрежа във водосбора на река Средецка е 0,72 до 0,94 km/km², а на река Поповска – 0,23-0,66 km/km² (Христова, 2012)) (Таблица 2.3-1).

Река Поповска е с дължина от 71,6 km и обща площ на водосборния басейн – 532,9 km². Започва течението си от връх Бойчов баир (499 m) и формира обширна изворна област в Дервентските възвишения. Има обща посока на оттичане на север-северозапад, която едва след Попово променя на югозапад. Влива се в река Тунджа южно от Елхово. Отличава се с голям коефициент на извивливост (Христова, 2012). Завирана е след с. Воден в яз. ”Малко Шарково”. Средномногогодишното водно количество на р. Поповска (с. М. Шарково) е 0.840 m³/sec , като варира от 0.226 m³/sec при много суха година до 2.118 m³/sec през много водна година.

Река Арапийска е с дължина от 42,1 km и площ на водосбора 351,4 km². Започва течението си в близост до граничния връх Чакър баир (539 m) в Дервентските възвишения. Оттича се на северозапад. Образува разклонена речна мрежа. Ляв приток е на р. Тунджа.

Таблица 2.3-1 Повърхностни водни тела в община Болярово

№	Речен басейн	Водно тяло	Код на водното тяло	Дължина на реката, km	Площ на водосбора, km ²
1	р. Тунджа	р. Поповска до яз."МалкоШарково"	BG3TU500R014	16,00313192	97,76212873
2	р. Тунджа	р. Ахлатлийска до яз."Малко Шарково"	BG3TU500R013	14,60886899	60,84294989
3	р. Тунджа	р. Поповска от яз."Малко Шарково" до устие, р.Ахлатийска	BG3TU500R012	47,4269754	351,3275265
4	р. Тунджа	р.Араплийска, Куруджа, Боялъшка	BG3TU500R011	67,00677861	350,3275265
5	Черно море, малки и средни Черноморски реки	Р.Средецка от извор до гр. Средец	BG2MA900R1020	62,93936	

Източник: ПУРБ, период 2016-2021 на БДИБР и БДЧР

Река Средецка е с дължина от 69 km и обща площ на водосборния басейн от 985,3 km². Извира северозападно от връх Тетрабаир (369 m) в Бакаджиците с името Стара река. Отводнява североизточните хълмисти земи в Общината. Влива се в западната част на Мандренското езеро. Пълноводна е през месец февруари и маловодна през месеците август, септември и октомври. Площта на водосборният басейн на р. Средецка е 985 km². На север водосборният ѝ басейн граничи с водосборния басейн на Русокастренска река, на северозапад, запад и югозапад – с водосборния басейн на река Тунджа, а на юг и югоизток – с водосборния басейн на р.Факийска. Територията на Община Болярово се отводняват от ПВТ, р. Средецка от извора до гр. Средец (BG2MA900R1020, L 62,93936 m; Категория на типа R₁₁)

Районът се характеризира с малка водоносност и резки колебания на оттока (предимно в стойностите на максималния отток). Средният годишен отток на реките в района е 180 мм с преобладаващо дъждовно подхранване (66%) (Йорданова, 2002). Средният многогодишен отток се променя от 180 мм/год в хълмистите земи на Бакаджиците и Дервентските възвишения до 60 мм/год на запад в посока на Тунджанската долина. Отточният коефициент е 37% от валежите. Сумарното изпарение от речните басейни е високо – над 550 мм/год. Реките са определяни като силно поройни със средна честота на речните прииждания от 6 до 8 пъти годишно. Средният максимален модул на оттока на речните прииждания в горното поречие на Поповска достига 200-250 l/sec/km² (География на България, 2002). Средното и долно поречие на река Поповска са определяни като рисков район, застрашен от наводнения (Гражданска защита, 2012).

Съгласно Хидрохимичната класификация на реките водите им се определят като хидрокарбонатно-калциево-сулфатни за притоците на Тунджа и хидрокарбонатно-калциево-хлорни за Черноморските притоци.

По отношение на пресните води районът се отличава с нисък потенциал на естественния отток – 0,5-1 l/sec/km². Установени са пукнатинни и грунтови, а в южната част – карстови води. Естествените ресурси на грунтовите води в неоген-кватернерните наслаги на р. Поповска са незначителни. Проявления на карстови води има в няколко възходящи

извора, сред които южно от Воден - 25 l/s и Голямо Шарково – 55 l/s . При с. Ст. Караджово са разположени два минерални извора (изв. “Ичме” и изв. “Крастав кладенец”). Изворите са с малка минерализация и температура около 20.3° С.

Община Болярово се водоснабдява от карстовите и пукнатинните води в Крайново-Дервентския басейн. Усвоените води са 42.2 l/s или 36,5% от възможните.

Община Болярово разполага с незначителен воден потенциал, но е сравнително богата на подземни води. Повърхностните води са със сравнително ограничено количество, но със запазено добро качество. Налични са язовири, които дообогатяват хидрографската мрежа на територията на общината.

Изводи:

Обобщеният анализ по отношение характеристиките на речните системи показва, че:

- Районът се характеризира с малка водоносност, високо изпарение и резки колебания на оттока (предимно в стойностите на максималния отток), зависими от зимните валежи от дъжд.
- Районът е рисков по отношение на наводненията и съпровождащите ги нарушения на речните корита и промени в заливна тераса.

В ЕО са предложени необходимите мерки за поддържането на водните ресурси, изискващи специално внимание по отношение на:

- Поддържането на естествената горска растителност във водосборите, както и на растителността в речно-заливните тераси;
- Почистването на речните корита от плаващи наноси и укрепване на речните брегове, където това е необходимо;
- Недопускане на несъобразено антропогенно натоварване на заливните речни тераси. То се отразява негативно върху динамиката на водите и влошава естествената им самопочиствателна способност.
- Контролиране и ограничаване на дейности, водещи до промяна на хидроморфологичните характеристики на реките (напр. добива на инертни материали), което внася нежелани промени в речните корита и пряко се отразява върху важни фактори като скорост на водата, твърд отток, условия на седиментация и пр.
- Съгласуване на изгражданата транспортна и друга инфраструктура с характеристиките на релефа и наличния потенциал за провокиране на ерозионни процеси.
- Поддържането на речните системи в голяма степен ще предотврати риска от неблагоприятни природни явления и бедствия (в т.ч. наводнения).
- Състоянието на реките ще има ключово значение при засилване на ефектите от климатичните промени – засушавания или наводнения.

Състояние на речните води

По данни на РИОСВ Стара Загора основните речни артерии, прекосяващи територията на Общината - река Поповска и река Араплийска, притоци на Тунджа, са типологизирани като „субсредиземноморски (пресъхващи) реки яз. „Малко Шарково” е отнесен към обектите от типа „големи равнинни, средно дълбоки язовири”.

На територията на община Болярово не са определени пунктове за контрол (контролен, оперативен или проучвателен мониторинг) качеството на повърхностните води от

Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС), което силно затруднява обективната преценка на състоянието на водите и не позволява реализирането на контрол върху източниците на замърсяване.

Проектните категории на реките, протичащи през територията на общината, са: р. Поповска до с. Воден – I категория и р. Поповска до вливането в р. Тунджа – II категория. Анализите на РИОСВ Стара Загора показват, че р. Поповска се отличава с „добро” общо състояние, при „много добри” стойности по критерий биологични и екологичен потенциал до яз. „Малко Шарково” и „добри” след язовира до вливането на реката в Тунджа. Високи показатели за качество на водите показват данните за реките Ахлатлийска, Араплийска, Куруджа, Боялъшка. Добро качество по физико-химични показатели и екологичен потенциал са отчетени за язовир „Малко Шарково”

Поради отсъствието на преки наблюдения анализът на антропогенното натоварване на речните води се основава на стопанската характеристика на общината, традициите в земеползването, особеностите на стопанската организацията по територията, както и на: селищната мрежа и налична ѝ инфраструктура, степен на благоустроеност, брой и гъстота на населението и др.

Таблица 2.3-2 Състояние на водните тела на територията на РИОСВ Стара Загора

№	Водно тяло	СМ/ИВТ	Биолог. елементи	Физико химични елементи	Екологично състояние/ потенциал	Химично състояние	Общо състояние
1	р. Поповска до яз. „Малко Шарково”		много добро		много добро	добро	добро
2	р. Ахлатлийска до яз. „Малко Шарково”		много добро		много добро	добро	добро
3	яз. „Малко Шарково”	да		добро	добро	добро	добро
4	р. Поповска от яз. „Малко Шарково” до устие, р. Ахлатлийска	да	добро		добро	добро	добро
5	р. Араплийска, Куруджа, Боялъшка		добро		добро	добро	добро
6	Р. Средецка от извор до гр. Средец		много добро	много добро	много добро	добро	добро

Източник: ПУРБ, период 2016-2021 на БДИБР и БДЧР

Независимо от обобщените положителни оценки в докладите на РИОСВ Стара Загора, въз основа на така представените критерии за анализ, можем да заключим, че характерът на натоварванията на водите в община Болярово съответства на условията на: община със земеделски функции, срашнително ниска степен на благоустроеност, отсъствие на основна и цялостно изградена инфраструктура (канализационна, пречиствателни съоръжения и др.), слаба производствена активност, малки населени места и ограничен брой население, ниска покупателна способност на населението и висока зависимост от производителността в личните стопанства.

На територията на Община Болярово е налице 90% изграденост на канализацията за град Болярово и 23 % за село Стефан Караджово. През 2009 г. Община Болярово е предприела необходимите мерки, касаещи изграждането на общ довеждащ колектор и ПСОВ на територията на гр. Болярово. В края на 2011 г. е одобрен проект за Подробен устройствен план / Парцеларен план за трасе на довеждащ колектор към обект „Площадка за ПСОВ” гр. Болярово, местността „Чочоров чеир” в землището на гр. Болярово. През 2012 г. е стартирала реконструкция на вътрешната водопроводна мрежа на град Болярово.

Основни емитери на вредни вещества в повърхностните течения на община Болярово са:

- *Битови отпадъчните води от населените места в общината.* Обуславя се от отсъствието в голяма част от населените места на изградена селищна канализация и директно заустване на отпадъчните води.
- *Замърсявания, обусловени от личните земеделски и животновъдни стопанства;*
- *Животновъдни ферми* по територията на общината,
- *Отпадъчните води* от отделни промишлени предприятия, като месопереработвателното предприятие в гр. Болярово и др.,
- *Нерегламентираните сметища*, вкл. тези от органични отпадъци от личните стопанства.

При дифузно внесение на вещества във водите със значение на замърсители са биогенните вещества, пестицидите (препарати за растителна защита) и тежките метали. Натоварването на повърхностните води с азот се формира посредством притока на разтворените вещества от подземните води. Замърсяването с фосфор се предизвиква основно от ерозията (внесение на количества твърди частици).

Наличните данни не позволяват ясно диференциране на интензитета на замърсяванията и локализирането на всички източници на замърсяване, което показва, че сред приоритетите на общината следва да бъдат:

1. *Предприемането на постъпки за изграждане на мониторингова система за наблюдение на водите;*
2. *Предприемане на постъпки за изграждане на канализационна и пречиствателна инфраструктура за отпадни води;*
3. *Засилване на контрола върху нерегламентираното изхвърляне на органични отпадъци (растителни и животински) от личните стопанства и създаване на предпоставки за обезвреждането и оползотворяването им;*
4. *Активна дейност по повишаване информираността на населението за опасностите, свързани с органичното замърсяване на водите.*

Дейностите по опазването на речните води в община Болярово в допълнителна степен следва да са съгласувани и с целите за опазване на повърхностните водни тела, заложи в Плана за управление на река Тунджа. Съгласно Приложение №Т7-13 на този план в списъка на повърхностните водни тела в басейна на р. Тунджа (тип пресъхващи реки), за които са наложени ограничения и/или забрана при издаване на разрешителни за водовземане са реките:

- р. Поповска от яз. „Малко Шарково” до устието, р. Ахлатийска;
- р. Араплийска, р. Куруджа, р. Боялъшка;
- р. Ахлатийска до яз. „Малко Шарково”;
- р. Поповска до яз. „Малко Шарково”.

2.3.1.2 Хидромелиоративни системи и съоръжения

Напоителните системи и съоръжения на места са занемарени и частично разрушени, а микроязовирите са отдадени под наем и не са оценявани скоро по отношение на действителния обем, дълбочина и т.н.

От прегледа на природно географските условия става ясно, че хидроинженерната намеса (завирявания и корекции на речните легла), насочена към регулация на речния отток и предотвратяване на наводнения има определяща роля за формиране на водни ресурси в община Болярово.

В общината има значително количество язовири, които се използват за напояване. Всички язовири са обект на контрол. Към настоящия момент по-голяма част от язовирите имат назначен оператор. Контролът се осъществява от Държавна агенция за метеорологичен и технически надзор, главна дирекция Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях. Общият брой на язовирите е 93, разположени в землищата на населените места. Част от тях са в добро състояние, но част от тях са пресъхнали или са със скъсани стени.

В землищата на гр. Болярово 5 бр (4 бр. в добро състояние и 1 бр. със скъсана стена), с. Воден – 2 бр.(1 бр. в добро състояние и 1 бр. със скъсана стена); с. Вълчи извор 2 бр- (1 бр. със скъсана стена и 1 бр.- няма данни / н.д.); с. Голямо Крушево -9 бр. (4 бр. в добро състояние, 4 бр.присъхнали и 1 бр н.д.); с. Горска поляна 7 бр. (3 бр. в добро състояние, 2 бр присъхнали и 1 бр-н.д.); с. Денница 3 бр. (2 бр. в добро състояние и 1.бр н.д.); с. Дъбово 2 бр. (1 бр. в добро състояние и 1 бр.- пресъхнал.); с. Златиница 1 бр.; с. Иглика 3 бр. в добро състояние; с. Камен връх 4 бр. в добро състояние; с. Крайново 1бр. в добро състояние; с. Малко Шарково 7 бр.(3бр.- добро съст., 1бр.- скъсана стена, 3бр.-н.д.);с. Мамарчево 8 бр. (1 бр.- добро съст., 2 бр.- скъсани стени, 5 бр. пресъхнали); с. Оман 5 бр. (1 бр.- добро състояние, 2бр – пресъхнали, 2 бр. – скъсана стена); с. Попово 6 бр. (3 бр.- добро съст., 1 бр. – скъсана стена, 2 бр.н.д.) с. Ружица 4 бр. в добро състояние; с. Ситово 4 бр.(2 бр. в добро състояние, 2 бр.- скъсана стена); с. Стефан Караджово 8 бр. в добро състояние; с. Странджа – 8 бр. (4 бр.- добро състояние, 2 бр. пресъхнали 2 бр. н.д.); с. Шарково 5 бр. (4 бр. – добро състояние, 1 бр.-н.д)

Поддържането на язовирните тела в добро състояние има важно значение както за осигуряване на водни ресурси за стопанството на общината и района, така и с цел превенция от наводнения (при проява на обилни зимни валежи над нормата и особено при проява на високи стойности на денонощен валеж, наблюдавани през последните години в териториите със средиземноморско климатично влияние). За подпомагане на функциите на язовирите община Болярово следва да поддържа не само водните тела, но и водосборите им.

Необходимите хидромелиоративни мероприятия за периода до 2015 – 2030 г. предвиждат:

а) За напояване:

- Изграждане на подязовирни помпени станции;
- Възстановяване на напоителни канали;
- Поддръжка.

б) Корекция реки и дерета:

- Продълбочаване и облицовка на открити канали;
- Почистване и продълбочаване на дере, пряко свързани с напоителната система;
- Частични възстановителни мероприятия.

- в) За отводняване:
- Проучване и проектиране на отводнителни съоръжения край селищата.
 - Почистване и продълбочаване на съществуващи отводнителни канали.
- г) Мероприятия по поддържане на съществуващите земно насипни язовирни стени и съоръженията към тях :
- Извършване на ремонтно възстановителни работи по земно – насипните диги, на преливниците и отводящите им канали, ремонт и подмяна на неработещи СК на основните изпускатели, ремонт и/или доизграждане на шахти СК и вливните шахти на основния изпускател.
 - Проектиране на екзекутивна документация на земно-насипните язовирни стени и съоръженията към тях на двата микро-язовира с оглед изготвяне на количествено-стойностни сметки за ремонт и възстановяване и/или надграждане, изграждане на контролно-измервателна система за наблюдение, баланс на заляти площи и завирени обеми с оглед използването им за напояване и други стопански нужди и за нуждите на Гражданска защита от бедствия и аварии.

2.3.1.3 Основни източници на замърсяване на водите

Основните източници на замърсяване на водите са земеделието, промишлеността, транспорта и населените места , вследствие на недостатъчно пречистване на отпадъчните води. Замърсителите, предимно от органичен произход, се разграждат под въздействието на естествени самопречистващи процеси до определена степен, но някои вещества изобщо не могат да бъдат разградени от естествените процеси, което налага тяхното отстраняване или намаляване до допустими за околната среда граници. Източниците на замърсяване се делят на:

- *Точкови източници на замърсяване* - това са заустването на градските канализации на населени места с над 2000 е.ж., заустващи без необходимо пречистване; зауствания от градски пречиствателни станции за отпадъчни води; зауствания на промишлени отпадъчни води от индустриални обекти. В Община Болярово няма населено място над 2000 еж . В Общината няма изградени ПСОВ.

Директно заустваните непречистени отпадъчни води в приемниците замърсяват водите в тях и създават условия за екологичен и здравен риск в района. Селата са без канализационна система и за битовите води се използват септични и изгребни ями, които са предпоставка за замърсяване на почви и подземни води в района и възникване на здравен риск..

- *Дифузни източници на замърсяване* - населени места без ПСОВ и без канализация, промишлени зони без канализация, нерегламентирано натрупване на отпадъци и торови маси. При дифузно внесените вещества от значение са биогенните вещества, пестицидите (препарати за растителна защита) и тежките метали. Проблемите, произлизащи от дифузното натоварване на повърхностните води с азот се влияе основно от притока от подземните води (разтворените вещества), а с фосфор се предизвиква основно от ерозията (внесените количества твърди частици). В общината голяма част от населените места нямат изградени канализационни системи и населението използва септични или изгребни ями, което води до замърсяване на почвите, подземните и повърхностните води в района. Изключение са гр. Болярово и с. Ст. Караджово (частично изградена канализация).
- *Хидроморфологични изменения* - водочерпенето от повърхностните води, регулиране на оттока. Това са проблеми възникнали вследствие изграждане на

хидроенергийни съоръжения, изграждане на язовири, диги за защита от наводнения, бентове и преливници. Въздействия, свързани с хидроморфологични промени се отразяват значително върху водните организми. Особено силно е въздействието на напречни строителни съоръжения, тъй като се прекъсва проходимостта за водните организми, които не са в състояние да преодолеят тези прегради.

- *Морфологични изменения* - прекъсването на естествената дължина на реките, физически изменения на коритото, развитие на инфраструктурата (пътища, мостове), инженерни дейности, земекопни работи са важни и съществени въздействия, които влияят върху натоварването с вредни и биогенни вещества. Често те отнемат на водните организми жизнената им среда и достъпа до хранителни вещества, а с това и възможността им за оцеляване.

В ОУП на Община Болярово не са предвидени ИП за изграждане със значимо негативно въздействие върху компонент “води”.

Експертите от направление „Опазване на водите” към РИОСВ – Стара Загора осъществяват контрол върху обектите, които формират отпадъчни води и заустват в повърхностни водни обекти с цел опазване и подобряване състоянието на водните ресурси в териториалния обхват на инспекцията. Въведена е *Информационна система за разрешителни и мониторинг при управление на водите ИСРМУВ*, на основание чл.171, ал.1 от *Закона за водите, раздел IV и Наредба №1/11.04.2011 г. за мониторинг на водите* (ДВ. бр. 34/29.04.2011 г.) и във връзка със Заповед №РД -821/30.10.2012 г. на Министъра на околната среда и водите.

Селищни канализационни системи. ПСОВ

Едни от основните замърсители на водоприемниците на територията на РИОСВ – Стара Загора и респективно на територията на Община Болярово са непречистените отпадъчни води от населените места. Районът се характеризира с директни зауствания на отпадъчни води във водоприемниците, предвид факта липсата на ПСОВ в населените места.

В Община Болярово всички населени места са с население под 2000 души. В този смисъл всички населени места и агломерации на територията на общината попадат в групата на *Агломерации*, непопадащи в обхвата на *РДВ*.

Базирайки се на данните представени в секторния анализ на компонент води, може да се направи извода, че основен замърсител на водите в общината са непречистените битови отпадъчни води. Предприятията работят с намален капацитет, което е причина за малкият им дял в замърсяването на водите. Основен потребител на вода в община Болярово е населението и в по-малка част обществените консуматори, както и малките, и средни предприятия. В тази връзка и основен източник на замърсяване е битовата канализация (частично изградена) на гр. Болярово и Ст. Караджово, отпадъчните води от малки цехове на хранително вкусовата промишленост, ферми и др. по-незначителни замърсители.

Изградените на мякои места локални пречиствателни съоръжения са морално и физически остарели и поради тази причина възприетите технологии за третиране на отпадъчните води се оказват абсолютно неефективни. До момента не са констатирани нарушения на индивидуалните емисионни ограничения по зададените показатели, заложените в издадените им разрешителни за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води.

Състоянието на повърхностните води е сравнително добро.

През 2015 г. в сравнение с предходните години вследствие на завишения контрол върху обектите, формиращи отпадъчни води по поречията на реките, както и на изпълнението на

условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води и комплексни разрешителни, на цялата територия контролирана от РИОСВ Стара Загора се наблюдава подобряване емисионното състояние на водите на съответните водоприемници .

2.3.1.4 Състояние на повърхностните води на територията на Община Болярово

Състоянието на повърхностните води на територията на Община Болярово е анализирано въз основа на:

- обща информация за екологичното и химично състояние на водите (анализ и характеристика на водните тела: тип, оценка на екологичния статус и др.); и
- данни, анализи и оценка на резултати от редица проучвания за състоянието на повърхностните води в района и антропогенния натиск върху тях, наличието на източници на замърсяване, точковите източници на замърсяване и др.

Управлението на водите се осъществява на национално и басейново ниво, като съгласно Закона за водите, министъра на околната среда и водите чрез РИОСВ в границите на териториалния им обхват провежда мониторинг и контрол на отпадъчните води, поддържа база данни за извършения мониторинг и контрол за състоянието на отпадъчните води и поддържа в актуално състояние списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества.

Оценка за състоянието на повърхностните и подземни води на територията на РИОСВ – Стара Загора в т.ч. на територията на Община Болярово като цяло е положителна. Състоянието на повърхностните води е сравнително добро. През 2015, 2016 и 2017 г. в сравнение с предходните години, вследствие на завишения контрол върху обектите, формиращи отпадъчни води по поречията на реките, както и на изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води и комплексни разрешителни, се наблюдава подобряване емисионното състояние на водите на почти всички водоприемници.

Основен проблем в направление “Опазване на водите” си остава ниската степен на изграждане на канализацията на населените места и липса на ПСОВ, особено в малките населени места в селските райони.

Обща информация за екологичното и химично състояние на повърхностните води

Състоянието на ПВТ се определят по три елемента за качество: биологични, физикохимични и хидроморфологични. В рамките на 6 години, т.е. един цикъл на План за управление на речните басейни /ПУРБ/ се прави оценка на състоянието на всяко повърхностно водно тяло по тези параметри.

Мониторинг на повърхностни води

Мониторингът на повърхностните води е част от *Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС)* и обхваща програми за контролен и оперативен мониторинг. Целта на мониторинговите програми е да осигурят необходимата информация за оценка на състоянието на водите в рамките на речния басейн или подбасейн. Оперативните програми за мониторинг определят състоянието на водните тела в риск и оценяват промените, които са настъпили в резултат от прилагането на програмата от мерки. Мрежите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води и измерваните показатели в тях са регламентирани със Заповед № РД – 229/05.04.2017г. на Министъра на околната среда и водите. Общият брой на пунктовете на територията на страната ни е 597 разпределени в четирите района на басейново управление (Таблица 2.3-1).

Басейновите дирекция за управление на водите ИБР и ЧР разполагат пунктовете за

контролен мониторинг и пунктовете за оперативен мониторинг, които са част от пунктовете определени за територията на България. Екологичното и химичното състояние на повърхностните води се определя на базата на получените данни от програмите за мониторинг.

Фигура 2.3-1 Разположение на пунктовете за мониторинг на повърхностните води на територията на България

Химично състояние

Показателите за оценка на химичното състояние, са разделени в три основни групи – основни, като честотата им на мониторинг е от 4 до 12 пъти в годината, както следва:

- *Основни физикохимични показатели* - температура, рН, неразтворени вещества, електропроводимост, биогенни елементи ($\text{NH}_4\text{-N}$, $\text{NO}_3\text{-N}$, PO_4), разтворен кислород, наситеност с кислород, перманганатна окисляемост, БПК, ХПК, желязо/Fe, манган/Mn, сулфати/ SO_4 , хлориди/Cl и др.;
- *Приоритетните вещества* са силно токсични, устойчиви и лесно биоакмулиращи се вещества. Броят им е 45;
- *Специфични замърсители* представляват органични вещества, тежки метали и металоиди, цианиди, феноли и други специфични вещества.

Основните индикатори, които се прилагат за оценка на химичното състояние на повърхностните води на национално и европейско ниво са средногодишните концентрации на следните основни показатели – разтворен кислород (DO), БПК₅ (BOD₅), амониев ($\text{NH}_4\text{-N}$) и нитратен ($\text{NO}_3\text{-N}$) азот, фосфати ($\text{PO}_4\text{-P}$).

На територията на БДУВИБР – Пловдив и БДЧР се наблюдават повърхностни водни тела, от които една част са категория езера /язовири/ и категория реки. Мониторингови пунктове за контрол на физикохимическите показатели за контролен мониторинг и за оперативен мониторинг не са определени на територията на Община Болярово.

В програмата за хидробиологичен мониторинг са включени пунктове за анализ по два или три елемента за качество.

Биомониторинг

Биологичният мониторинг е екологичен критерий за оценка качеството на водите, който се използва с приоритет в редица развити европейски страни. Водещи при оценката на състоянието на водите са биологичните елементи за качество (БЕК), тъй като те най-силно

се повлияват от различните видове антропогенен натиск върху водните екосистеми. РДВ изисква да се използват оценките на състоянието по всички БЕК - когато водните тела се наблюдават чрез контролен мониторинг и най-чувствителния към съответния вид натиск елемент за качество - когато водните тела се наблюдават чрез оперативен мониторинг. При оценката на общото състояние РДВ използва правилото, че общото състояние на екосистемата се определя от елемента, който е в най-лошо състояние. В част от водните тела, на база експертна оценка е дадена по-голяма тежест на най-представителния за съответния тип и категория водно тяло БЕК. Екологичното състояние се оценява в пет класа: много добро, добро, умерено, лошо и много лошо.

През последните няколко години хидробиологичният мониторинг (ХБМ) се наложи като неотменима част от НАСЕМ, тъй като се оказва, че получаваната информация от физикохимичните анализи не е достатъчна за пълна оценка на въздействието на неблагоприятните фактори върху водните екосистеми. Данните от биомониторинга отразяват интегрираното въздействие на замърсителите върху водните течения за по - дълъг период от време (обикновено около 1 година), като по този начин се отчитат обикновено скритите за физикохимичните изследвания залпови замърсявания.

Оценката на речните типове е извършена на базата на еднократни пробовземания през оптималния сезон (лято – есен) по методика утвърдена с *Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води*. Оценката е представена в 5 класа (много добро, добро, умерено, лошо, много лошо състояние) със съответен цвят, съгласно изискванията на *Наредба №1 за мониторинг на водите* от 11.4.2011 г.

Оценката е направена на базата на данни, за главните речни поречия в България, като е направена съпоставка с предходната година. Основният извод е, че състоянието на реките се подобрява, с което се изпълнява основната цел на Плана за управление на речни басейни на ИБ район ПУРБИБР и на ЧР ПУРБЧР за достигане, запазване и подобряване на доброто състояние на водите в ИБ район за басейново управление и ЧРБУ до 2021 г.

В ЕО на ПУРБ се предлагат мерки за достигане на основната цел. Повишаване броя на населението, включено в канализационна система и ПСОВ, отговарящи на съвременните изисквания.

Необходимо е да се провежда строг контрол и ефективно управление за предотвратяване и бързо отстраняване на аварийни ситуации на изпускане в атмосферата и водите на вредни вещества над определените изисквания, съгласно действащото екологично законодателство в страната, хармонизирано в голяма степен с европейското, като се предотврати здравния риск за населението.

Количествено състояние на повърхностните води

Индикатор за количеството на повърхностните води е регистрирания (нарушен) отток и се прави на база на регистрирания отток при хидрометричните станции от опорната хидроложка мрежа към НИМХ.

Оценка на състоянието по водни тела, разположени по основните притоци на реките Тунджа и река Средецка се извършва от БДИБР с център Пловдив и ЧР с център Варна (Таблица 2.3-2).

Поради липсата на мониторингови станции и количествени данни за състоянието на повърхностните и подземните води в общината, не може да се направят еднозначни изводи за замърсители на водите на територията на общината. Въпреки това заустването на отпадъчните битови води от населените места, неизградеността на цялостна канализационна система в гр. Болярово и с. Стефан Караджово, както и липсата на канализация в другите населени места в общината, нерегламентирано натрупване на отпадъци и торови маси, допринасят за влошаване на качествените характеристики на

повърхностните и подземните води на територията на общината

Като общ извод за поречие Тунджа за 2016 г. може да се изведе, че не се констатира превишение на концентрацията на специфични замърсители, от групата на веществата в Приложение 7 от Нардба Н-4 за характеризирание на повърхностните води.

Обобщение и изводи

Водните тела намиращи се на територията на Община Болярово са в добро екологично състояние при оценка на околната среда в териториалния обхват на РИОСВ- Стара Загора (за поречие на р.Тунджа). Забелязва се тенденция към задържане и подобряване на състоянието им.

Замърсяването на повърхностните води е по-широко разпространено в земеделските и градски райони и се характеризира с комплексно замърсяване с биогенни елементи (азот и фосфор). В района на Община Болярово поради липса на промишлени предприятия замърсители не се очаква формиране на отпадъчни води със съдържание на тежки метали, масла и нефтопродукти, токсични вещества и др., а може да се очаква само замърсяване с биогенни елементи при недобър контрол и управление на селскостопанските дейности.

2.3.1.5 Цели за подобряване и постигане на добро екологично състояние на повърхностните води

Целите за подобряване и постигане на добро екологично състояние на повърхностните води са дефинирани в ПУРБ 2015 - 2021 г. на ИБР и ЧР. Съгласнотези планове, постигането на целта „добро екологично състояние“ е свързано с подобряване на хидроморфоложките условия (възстановяване на брегове и крайречна растителност, нарушения на оттока, рекултивация на речни корита и брегове в следствие въздействието на баластриери, МВЕЦ и др.), намаляване на натоварване с биогенни вещества (главно от отпадъчни води от населени места, от проблеми с отпадъци в речното корито и животновъдство), подобряване на общото физико-химично състояние (от дифузно замърсяване), намаляване замърсяване със специфични вещества (предимно нефтопродуктии др), подобряване стойностите на биологичните параметри.

Предварителният проект на ОУП на Община Болярово е в съответствие с поставените цели в ПУРБ 2015 - 2021 г. на ИБР и ЧР и Регионален генерален план за водоснабдяване и канализация на обособената територия на „ВиК ЕООД“ гр. Ямбол до 2038 г. и предвижда следните мерки за тяхното постигане:

Водоснабдяване

С ОУП на Община Ямбол се изследва и определя:

- Водоизточници и водоснабдителната мрежа - капацитет и състояние;
- Магистрални водопроводи - капацитет и състояние, възможност за поемане на допълнително натоварване, нови трасета; резервоари - оценка за достатъчност на изградения обем на резервоарите;
- Изследване на необходимостта и определяне на места за съоръжения в някои населени места в общината;
- Правилата за прилагане на плана включват изискване за разработване на последващите подробни устройствени планове за реконструкция на разпределителните мрежи в населените места чрез подмяна на съществуващите ВиК системи и съоръжения..

Канализация

С ОУП се изследва и се определя състоянието на:

- Канализационни колектори - капацитет, възможности за поемане на допълнителни натоварвания при необходимост от провеждане на водни количества по-големи от тези в момента, необходимост от нови;
- Начин на отвеждане на отпадъчните води от населените места и отразяване на места отредени за пречиствателни съоръжения за отпадъчните води
- Правилата за прилагане на плана да изискват от последващите подробни устройствени планове за изработване на схеми за канализация на населените места и отделни обекти.
- *На следващ етап* ще се реализира основното застрояване на територията, при спазване на градоустройствените показатели за общите и подробни устройствени планови/ОУП и ПУП/, както и инвестиционните обекти.
- Важно е да се отбележи, че предвидените с ОУП промяна предназначението на територии и на поземлени имоти с цел застрояване ще се извърши на следващ етап, въз основа на влязъл в сила подробен устройствен план /ПУП/. Чл 9 от ЗУТ (2).
- Планове, програми, проекти и ИП, произтичащи от ОУП на Община Болярово, попадащи в обхвата на Приложения № 1 и № 2 към ЗООС или извън тях, и попадащи под разпоредбите на чл. 31 от ЗБР, подлежат на ОС и могат да бъдат одобрени само след решение/становище по ЕО/ОС за одобряване/съгласуване и при изпълнение на условията, изискванията, препоръките и предвидените мерки.

Напоителни системи

Общината се характеризира с развито селско стопанство с висок дял. Необходимо е изготвяне и реализация на актуални програми във връзка с поддържане на язовирите в добро техническо състояние, максимално усвояване на потенциала им и максимално увеличение на напояваните площи .

Изводи

Създадена е добра водоснабдителна мрежа за всички селища в общината. Степента на изграденост на канализационната мрежа е незадоволителна и обслужва само част от населението, като замърсените води от нея се заустват непречистени във водното тяло.

За доразвитие на водопроводната мрежа е необходимо да се изследва необходимостта от реконструкция или цялостна подмяна на вътрешната водопроводна мрежа в населените места, включително водопроводните отклонения и външните водопроводи. Подмяната се предвижда поетапно, съобразена с финансовите възможности на общината и приемливост на цената на ВиК услугите.

За доразвитие на канализационната система ще е необходимо осигуряване на всички обществени сгради с канализация, реконструкция на съществуващата система, както и изграждане на ПСОВ на гр. Болярово, с. Стефан Караджово и евентуално в някои други селища.

Съществуващите предприятия не са съществен фактор в замърсяването на водите

Членството на България в ЕС дава възможност да се използват средства от Европейските фондове за развитието на Общината. Концепцията на новия устройствен план на Общината се базира на варианти на социално-икономическо развитие, които отчитат предизвикателствата на членството на България в ЕС и възможността за ползване на средства по различните оперативни програми, включително *Националната оперативна*

програма за регионално развитие. Възможностите за ползване на Европейските фондове и тяхното обвързване с конкретни проекти, имащи отношение към развитието на селищата е важен елемент на градоустройствената концепция в т.ч. и изграждане на съвременни В и К системи и съоръжения към тях

Решаване на проблемите с услугите, свързани с ВиК системите и съоръжения ще се реализира с изпълнението на Инвестиционната програма на Регионален генерален план на ВиК Ямбол ООД, като се търсят и др. възможности за краткосрочно, средносрочно и дългосрочно финансиране.

2.3.2 Подземни води

2.3.2.1 Хидрогеоложки условия

Община Болярово е в териториалния обхват основно на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“, отчасти и на Басейнова дирекция „Черноморски район“. В обсега на общината попадат части от пет подземни водни тела, обособени в следните водоносни хоризонти:

- водоносни хоризонти в Неоген-Кватернер - подземно водно тяло: „Порови води в Неоген-Кватернер-Ямбол-Елхово“ с код BG3G00000NQ054;
- водоносни хоризонти в Горна креда - подземни водни тела: „Пукнатинни води-Брезовско-Ямболска зона“ с код BG3G00000K2030 и „Карстови води в горна креда, Бургаска вулканична зона, северно и западно от Бургас“ с код BG2G00000K2034;
- водоносни хоризонти в Триаса и Палеозойско-Протерозойски комплекси - подземни водни тела: „Карстови води - Тополовградски масив“ с код BG3G00000T12034 и „Карстови води в палеозой-протерозойска пукнатинна зона“ с код BG2G00000PtPz043.

Подземно водно тяло „Порови води в Неоген-Кватернер-Ямбол-Елхово“ с код BG3G00000NQ054 е формирано в неогенски седименти и в алувиалните образувания на реките Поповска и Араплийска, леви притоци на р. Тунджа. Подхранването им се осъществява от валежните скатови води във водосборната област. Дренирането е в реките при ниски водни стоежи в тях и чрез водовземни съоръжения.

Подземни водни тела „Пукнатинни води - Брезовско-Ямболска зона“ с код BG3G00000K2030 и „Карстови води в горна креда, Бургаска вулканична зона, северно и западно от Бургас“ с код BG2G00000PtPz043 са формираны предимно в карбонатни седименти и във вулканогенни скали. Водите са напорно/безнапорни и напорни. Подхранват от валежите и повърхностни води. Дренират се чрез извори и дренажи в речно-овражната мрежа и чрез водовземни съоръжения.

Подземно водно тяло „Карстови води - Тополовградски масив“ с код BG3G00000T12034 е формирано във варовиците, доломитите и мраморите на Малкотърновската и Мраморната свита и Искърската карбонатна група, а подземно водно тяло „Карстови води в палеозой-протерозойска пукнатинна зона“ - в докамбийски интрузивни, ефузивни и метаморфни скали. Водите са напорни. Подхранват от валежите и повърхностни води. Дренират се чрез извори и дренажи в речно-овражната мрежа и чрез водовземни съоръжения.

Наличната информация за подземните водни тела и хидрогеоложките им параметри, както и за актуалното им количествено и химично състояние по данни от ПУРБ на ИБР, 2016-2021 г. и ПУРБ на ЧР, период 2016-2021 г., са отразени в Таблица 2.3-3.

Таблица 2.3-3 Информация за подземните водни тела и актуалното им количествено и химично състояние, части от които попадат на територията на община Болярово

Наименование на подземното водно тяло /ПВТ/ Код на ПВТ	Основни характеристики на водното тяло					Разполаг. ресурси, l/s	Разрешени водни количества, l/s	Експлоат. Индекс, %	Хим. Състоя-ниена ПВТ и зоните за защита
	Тип на ПВТ	Площ на ПВТ, km ²	Дебелина, m	Проводи-мост, m ² /d	Коеф. на филтрация, m/d				
Порови води в Неоген-Кватернер-Ямбол-Елхово/ BG3G00000NQ054	напорно/ безнапорен	1437,83	8-30	90-450	9-110	1118,38	913,81	82	лошо
Пукнатинни води-Брезовско-Ямболска зона/ BG3G00000K2030	напорно/ безнапорен	1345,82	38	38-380	10-1	563,48	146,21	26	добро
Карстови води - Тополовградски масив/ BG3G0000T12034	напорно/ безнапорен	306,03	40	40-400	10-1	1031,97	80,46	8	лошо
Карстови води в горна креда, Бургаска вулканична зона, северно и западно от Бургас/BG2G00000K2034	напорен	3013,93	30-200	4,4-20	1	268	92,26	34,4	лошо
Карстови води в палеозой-протерозойска пукнатинна зона/ BG2G000PtPz043	напорен	1666,51	н.д.	н.д.	н.д.	1224	7,65	0,6	добро

Експлоатационният индекс на подземните водни тела (Таблица 2.3-3) не надвишава 40 %, поради които натискът от водоземане се оценява като незначим.

Според оценката на химичното състояние подземни водни тела BG3G00000NQ054, BG3G0000T12034 и BG2G00000K2034 са в лошо състояние, а другите две тела - в добро състояние.

Целите за опазването на описаните подземни водни тела са посочени в Таблица 2.3-4.

Таблица 2.3-4 Целите за опазването на описаните подземни водни тела

№	Код на подземното водно тяло	Цел 2021 г.	Цел 2027 г.
1	BG3G00000NQ054	-	По-малко строга цел по показатели нитрати, фосфати, натрий, хлориди - постигане след период от 10 до 20 години.
2	BG3G00000K2030	Опазване на доброто химично състояние и предотвратяване на влошаването	Опазване на доброто химично състояние и предотвратяване на влошаването
3	BG3G0000T12034	-	Постигане на добро състояние по показател нитрати - 2027 г.
4	BG2G00000K2034	Предотвратяване влошаването на химичното състояние по показателите NO ₃ , намаляване под ПС, обръщане на посоката на възходящата тенденция; Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро химично състояние; Запазване на добро количествено състояние; Опазване на доброто състояние в зоните за защита на водите около водоизточници за питейно-битово водоснабдяване чрез спазване на забраните и ограниченията в Наредба № 3/16.10.2000 г.	Предотвратяване влошаването на химичното състояние по показателите NO ₃ , намаляване под ПС, обръщане на посоката на възходящата тенденция; Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро химично състояние; Запазване на добро количествено състояние; Опазване на доброто състояние в зоните за защита на водите около водоизточници за питейно-битово водоснабдяване чрез спазване на забраните и ограниченията в Наредба № 3/16.10.2000 г
5	BG2G000PtPz043	Запазване на добро химично състояние; Запазване на добро количествено състояние.	Запазване на добро химично състояние; Запазване на добро количествено състояние.

На територията на община Болярово се намира находището на минерални води „Стефан Караджово“, с. Стефан Караджово, община Болярово - изключителна държавна собственост. Заведено е под № 85 в Приложение № 2 към чл.14 на Закона за водите. С Решение №86/08.03.2011 г на министъра на околната среда и водите е предоставено на общината безвъзмездно, за управление и ползване за срок от 25 години. Находището представлява хидротермално-водонапорна система, привързана към западната периклинала на Богданово-Сливовската антиклинала. Състои се от три водоизточника: КЕИ „Ичме“, Сондаж № Я-33 и Сондаж № Я-32А. Със Заповед № РД-856/06.11.2014 г на министъра на околната среда и водите са утвърдените експлоатационни ресурси 6,01 l/s.

Температурата на водата е $20,8 \div 21$ °C. Няма информация за определена и учредена санитарно-охранителна зона.

2.3.2.2 Водовземни съоръжения от подземни води. Санитарно-охранителни зони

За питейно-битова водоснабдяване на гр. Болярово и селищата в общината, както и за производствени, земеделски и други цели се ползват множество водовземни съоръжения от подземни води. Наличната информация за ползваните водовземни съоръжения за питейно-битово водоснабдяване и други цели, както и за учредените санитарно-охранителни зони по изискванията в Наредба № 3/16.10.2000 г за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване, и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди, е отразена в Таблица 2.3-5.

Таблица 2.3-5 Информация за водовземните системи и съоръжения от подземни води за питейно-битово водоснабдяване и други цели в община Болярово (Източници: БДИБР, <http://www.eard.org/> и БДЧР, <https://www.bsbd.org/>)

Място на водовземането	№	Водовземни съоръжения	Код на ПВТ	Разрешителното за водовземане	Ср.год. дебит, l/s	СОЗ/Цел на водовземане
Титуляр „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД-Ямбол						
Болярово	1	ШК-1	BG3G00000NQ054	31510232/03.05.2010	1,3	ПБВ на Болярово
	2	ШК-2			3,4	
Шарково	3	КИ „Чал баба“	BG3G00000K2030	31510323/19.12.2011	0,30	ПБВ на Болярово
	4	КИ „Масур дере“			0,14	
	5	КЕИ-1			31510338/22.03.2012	
Шарково	6	КЕИ „Големия кайнак“	BG3G0000T12034	31510408/25.03.2013	23,5	ПБВ/ ВГ „Воден-Елхово-Шарково“
Воден	7	КЕИ „Големия кайнак“	BG3G0000T12034	31510408/25.03.2013	41,8	
	8	КЕИ „Малък извор“	BG3G0000T12034	31510339/23.03.2012	0,41	ПБВ на Малко Шарково
Камен връх	9	ШК	BG3G00000K2030	31510344/15.05.2012	0,25	ПБВ на Дъбово
	10, 11	КИ „Долен“ и КИ „Горен“	BG2G00000K2034	21510317/18.01.2013	0,14	СОЗ № 7/ 02.03.2016/ПБВ на Камен връх
Попово	12	ШК	BG3G00000NQ054	31510345/15.06.2012	1,40	ПБВ на Попово
Крайново	13	КЕИ „Берекет чешма“	BG3G0000T12034	31510381/11.10.2012	0,13	ПБВ на Крайново
	14	ТК			0,03	
Дъбово	15	ШК-1	BG3G00000NQ054	31510403/10.01.2013	0,40	ПБВ на Стефан Караджово
	16	ШК-2			0,40	
	17	ШК-3			0,90	
	18	КИ „Крастав кладенец“	BG2G000PtPz043	21510347/15.07.2014	0,25	ПБВ на Дъбово
Горска поляна	19, 20	КИ 1 и КИ 2	BG2G000PtPz043	21510279/20.01.2012	0,30	СОЗ № 5/24.02.2016/ ПБВ на Горска поляна

Място на водоземането	№	Водоземни съоръжения	Код на ПВТ	Разрешителното за водоземане	Ср.год. дебит, l/s	СОЗ/Цел на водоземане
Вълчи извор	21	КИ „Момина сълза“	BG2G000PtPz043	21510297/04.04.2012	0,14	СОЗ № 6/02.03.2016/ ПБВ на Вълчи извор
	22	КИ „Дебунар“	BG2G000PtPz043			
Голямо Крушево	23, 24	КИ „Крушевска малка“ и КИ „Петле бунар	BG2G000PtPz043	21510296/27.03.2012	0,54	СОЗ № 6/02.03.2016/ПБВ на Голямо Крушево и Ружица
	25, 26, 27	КИ 1 и КИ 2 „Ахча бунар“ и КИ „Чавдар	BG2G000PtPz043	21510298/19.04.2012	1,23	ПБВ на Голямо Крушево
Странджа	28	КИ „Арифов кладенец“	BG2G000PtPz043	21510278/20.01.2012	0,11	ПБВ на Странджа
Оман	29	КИ „Гюлджа	BG2G000PtPz043	21510367/19.01.2015	0,70	ПБВ на Оман
	30	КИ „Ширава“	BG2G00000K2034	21510370/21.01.2015	0,24	СОЗ № 14/15.02.2008/ПБВ на Оман и Деница
Горска поляна	31	КИ „Момина църква“	BG3G00000K2030	31510152/10.03.2009/ Титуляр общ. Средец	0,20	ПБВ на Момина църква, община Средец
	31	КИ „Момина църква 2“	BG3G00000K2030	31510193/10.03.2009/ Титуляр общ.Средец	0,23	
Водоземни съоръжение за други цели						
Горска поляна	1	ТК-1	BG2G000PtPz043	21520353/28.12.2015/ Титуляр Т. Петкова	0,02	Животновъдство
	2	ТК-1	BG3G00000K2030	31510307/18.05.2011 Титуляр Булгартрансгаз ЕАД	0,692	ПБВ, противопожарн и промишлени
	ТК-2	0,477				
Златиница	3	ТК- Титуляр Дж. Андонова	BG3G00000NQ054	31520475/30.09.2014	0,13	Животновъдство

На базата на информацията от Басейнова дирекция „Източноромански район“, Басейнова дирекция „Черноморски район“ и от „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД-Ямбол, на опорния план на общината следва да бъдат отразени санитарно-охранителните зони за строг режим (пояс I), учредените по Наредба № 3/16.10.2000 г и по преди действала нормативна уредба.

Пунктове за мониторинг на химичното състояние на подземните води на територията на община Болярово са:

- в подземно водно тяло „Порови води в Неоген-Ямбол-Елхово“ с код BG3G00000NQ054: Тръбен кладенец - Златиница - с код BG3G000EN12MP157;
- в подземно водно тяло „Пукнатинни води-Брезовско-Ямболска зона“ с код BG3G00000K2030: КИ 1 - Шарково с код BG3G00000K2MP180;
- в подземно водно тяло „Карстови води - Тополовградски масив“ с код BG3G00000T12034 - с код BG3G00000T2MP500.

2.3.2.3 Анализ на подземните води и вероятността от въздействия върху тях по информацията прогноза на Планове за управление на речните басейни на ИБР и ЧР

План за управление на речните басейни в Източнорумелиски район 2016-2021 г е приет с решение № 1106/29.12.2016 г на Министерския съвет, а този на Черноморски район - с решение № 1107/29.12.2016 г на Министерския съвет.

На база на направения анализ на информацията в ПУРБ в Предварителния проект на ОУП на община Болярово са заложили мерки за постигане на поставените екологични цели за предотвратяване и намаляване на антропогенния риск от точкови и дифузни източници на замърсяване върху водните ресурси, както и мерки за мониторинг и контрол на химичното и количественото състояние на повърхностните и подземните водни тела, включително и мерки за зоните за защита на водите.

В предложените устройствени решения в проекта на ОУПО и в настоящия ДЕО са взети предвид изискванията и мерките, заложили в ПУРБ и следва да се очертават мерките, предложени в ДЕО.

План за управление на риска от наводнения (ПУРН) на Черноморски район (2016-2021) е приет с решение № 1103 /29.12.2016 г. на Министерски съвет, а на Източнорумелиски район - с решение № 1109/29.12.2016 г. на Министерски съвет.

Съгласно ПУРН на основание с чл. 146 от ЗВ и Заповед № 88/21.08.2013 г. на Директора на БДИБР и на Директора на БДЧР Община Болярово не попада район със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН). РЗПРН са утвърдени и със Заповед № РДД 744/01.10.213 на Министъра на МОСВ.

Обхватът на наводненията е определен при максимални годишни водни количества при обезпеченост: 5%, 1% и 0.1 %. при повтаряемост веднъж на 20г., 100г. и 1000 г, при спазване изискванията заложили в *Методиката за оценка на заплахата и риска от наводнения*. Община Болярово не попада и в потенциалните граници на заливане при потенциални бъдещи наводнения с период на повтаряемост 20,100 и 1000г.

ПУРН съдържа Програма от мерки за намаляване на риска от наводнения и неблагоприятните последици по отношение на човешкото здраве, стопанската дейност, околната среда и културното наследство, с място на прилагане в РЗПРН, извън РЗПРН и за целия БДУБР.

За обхвата на територията на Община Болярово, предмет на Предварителния проект на ОУП са приложими всички мерки, предвидени за територии извън РЗПРН и за ИБПБУи за ЧРБУ, съгласно Приложение № към ПУРН-2016-2021г. в ИБРБУ и Приложение № към ПУРН-2016-2021г. в ЧРБУ.

Съгласно Становището на КО по екологична. на проектите на ПУРН е необходимо предвижданията на ОУП на общините, респективно и ОУП на Община Болярово, да бъдат съобразени с анализирания и моделиран обхват при сценарий на вероятност на 20 г. вълна.

В предложените устройствени решения в ОУП на Община Болярово и ЕО са взети предвид изискванията на ПУРН и ЕО към него.

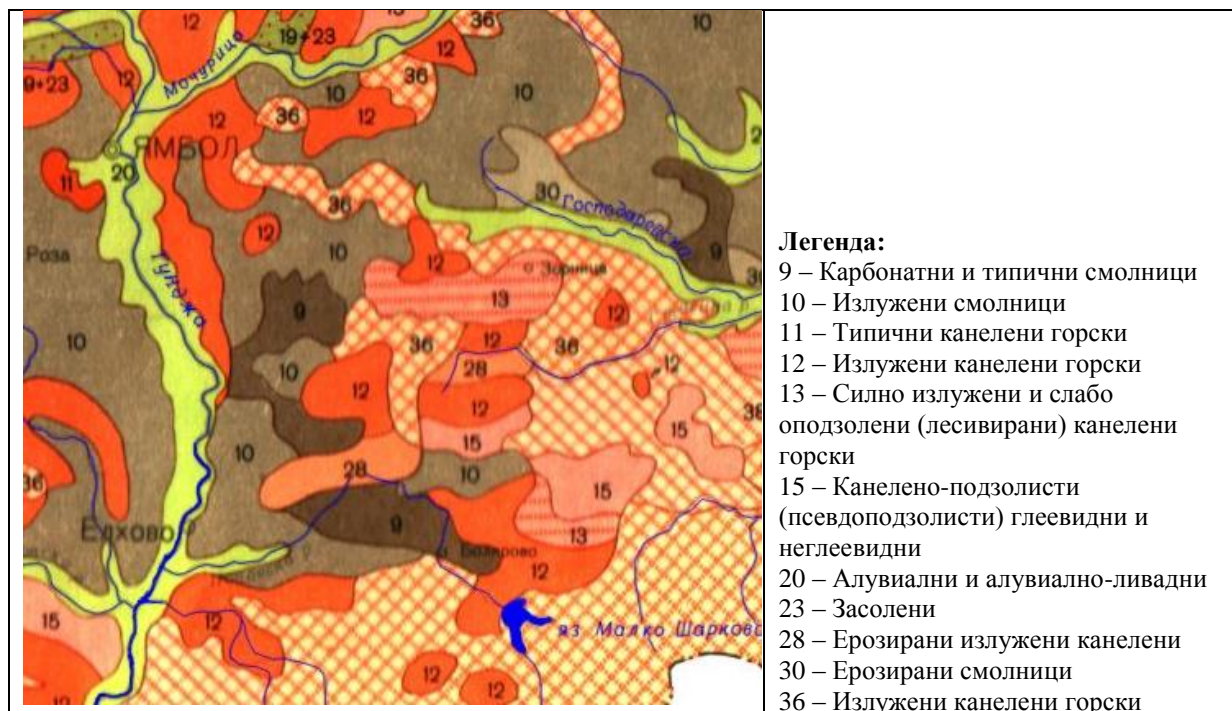
При реализация на инвестиционни проекти и инвестиционни намерения, предвиждащи ползване и/или водовземане от повърхностни и подземни води, произтичащи от ОУП на Община Болярово е необходимо да бъдат съгласувани за допустимост спрямо екологичните цели и планираните мерки за постигане добро състояние на водите в ПУРБ, както и спрямо целите на управление на риска от наводнения и предвидените мерки в ПУРН за съответния период на действия.

- За ПУРБ на ИБР и на ЧР, период 2016-2021 г се прилагат мерки съгласно становище по ЕО на проектите на ПУРБ към ИБР и ЧР 2016-2021 г.
- За ПУРН на ИБР и на ЧР, период 2016-2021 г се прилагат мерки съгласно становище по ЕО на проекта на ПУРН към ИБР и ЧР 2016-2021 г.

2.4 Земи, почви и земеползване

2.4.1 Почвена характеристика

Според почвено-географското райониране на България¹⁰, община Болярово попада в Средиземноморска област, Балканско-Средиземноморска почвена подобласт, която е част от Средиземноморската област - северната част от територията на Общината попада в Среднотракийско-тунджанската провинция, а южната ѝ част – в Странджанската провинция на Балканско-Средиземноморската почвена подобласт. Основните почвени типове са канелените (*Luvisols*) и смолниците (*Vertisols*), развитието на които се обуславя от релефа, климатичните особености на района (температури и валежи), геоложката основа и дълбочината на подпочвените води. Срещат се и азонални почви - наносни (*Fluvisols*) и рендзини (*Leptosols*). Почвена карта на района е показана на Фигура 2.4-1.

Фигура 2.4-1 Карта на почвите в района на община Болярово¹¹

С най-голямо разпространение са *канелените горски почви* със своите подтипове и разновидности, в една или друга степен дълбоки или плитки, тежки, глинести и пригодни

¹⁰ Нинов, Н. (1997). Основни закономерности в географското разпространение на почвите. В: География на България (2002). БАН, изд. „ФорКом”, С., 299-315.

¹¹ http://www.soils-bg.org/soilmap/bul_soils/att/SMUTMBG_2793.html

за отглеждане на различни земеделски или горски култури.

Според агроекологичното райониране и почвената карта на община Болярово¹², изготвена от Агенцията по почвени ресурси (dimitar_zhivkov@abv.bg) канелените горски почви се отличават с добре изразен и мощно развит ясно диференциран профил, висок сорбционен капацитет на ила и наситеност с бази (по-висока от 50%). При отсъствие на ерозия те са напълно развити, дълбоки почви с профил от 90 – 100 до 150 – 200 cm. Хумусният хоризонт А обаче е слабо мощен - от 18 до 25 cm при по-тежките почви и до 35 cm при по-песъчливите почви. Механичният състав е разнообразен, но най-често - тежък. На територията на Общината са представени следните подтипове: канеленовидни (*chromic, LVx*); смолничивидни (*vertic, LVv*), светли (*albic, LVa*) и др.

- Канелени плитки, силно еродирани и скали, средно песъкливо-глинести, силно каменисти. Непригодни земи
- Средно излужени канелени, плитки, слабо и средно еродирани, средно песъкливо глинести, средно каменисти. Много добри земи за ориенталски тютюн, средно добри за лозя.
- Канелени средно и силно еродирани, средно песъкливо-глинести, слабо каменисти. Добри земи за лозя, череша; средно добри – за пшеница, ориенталски тютюн, люцерна, ябълки, круши, сливи, праскови;
- Средно излужени канелени, нееродирани и слабо еродирани, тежко песъкливо глинести. Много добри земи за лозя, добри за пшеница, ябълки, круши, сливи, праскови, череша; средно добри за царевица, слънчоглед, цвекло, тютюни, пасища, ливади;
- Средно излужени канелени, смолничивидни, нееродирани и слабо еродирани, тежко песъкливо глинести. Добри земи за лозя; средно добри за пшеница, царевица, ориенталски тютюн, пасища, ливади, ябълки круши сливи, праскови;

Между излужените и лесивирани канелени горски почви, на големи петна са се образували и *канелено-подзолистите* или *псевдоподзолисти почви*. Според Донов псевдоподзоляването е главно вторичен процес, следствие от предшестваща фаза на лесивиране, поради което и тези почви са разпространени в комплекс с лесивирани с профил АВtС. Тези почви са характерни за този район, поради което им обръщаме по-голямо внимание.

Механичният състав на тези почви е тежък. Елувиалният хоризонт е силно наситен с прах, най-често средно песъчлив, а илувиалният - леко до тежко глинеест. Текстурият коефициент е по-голям от 3. Минералният състав е подобен на в голяма степен е подобен на този на лесивираиите почви. Първичните минерали са представени главно от кварц и феллшиати, а глинеестите - от хидрослюди и отчасти каолинит. В илувиалния хоризонт участието на монтморилонита обикновено се увеличава. Химичният състав се характеризира също с добре изразена диференциация па профила. Елувиалният хоризонт е обогатен със силиций и е обеднял на сесквиокси. Има добре подчертана тенденция за изнасяне на алкалните и алкалоземните елементи отгоре надолу.

Съдържанието на хумус в естествено състояние е много малко - в хумусния и елувиалния хоризонт 2-3%, а надолу намалява. Съдържанието на общ азот е също малко (под 0,1%), а

¹² <http://yambol.government.bg/pochvi/hot/boljarovo/index.html>

на усвоимия азот - крайно недостатъчно. Поради преовлажняването условията на нитрификацията са неблагоприятни. Ето защо тези почви имат неблагоприятен азотен режим и са слабо запасени с усвоим азот.

Съдържанието на общ фосфор е също малко (0,04-0,08%), а при киселата реакция фосфорът се намира главно под формата на неподвижни железни и алуминиеви фосфати. Усвоимите количества са малко и тези почви имат неблагоприятен фосфорен режим и са слабо запасени с усвоим фосфор. Съдържанието на общ и усвоим калий в орницата също не е голямо (около 1,2%).

Псевдоподзолистите почви имат кисела до силно кисела реакция. В съответствие с това е висока и обменната киселинност, която се обуславя главно от обменния алуминий.

Водният режим е неблагоприятен. През влажния период горната част на почвата е наситена с вода, въздушният режим е влошен и развитието на растенията е затруднено.

Псевдоподзолистите почви са едни от най-бедните. Като към това се прибави и неблагоприятният им воден, въздушен и топлинен режим, става ясно защо те не се използват в голямата си част в селскостопанското производство. За горското стопанство тези почви в зоната на канелените горски почви, както и при жълтоземите дават сравнително голям лесорастителен ефект. Това ще рече, че различните дъбове тук според климатичните условия показват добър растеж и средно голяма продуктивност¹³.

По площ *смолниците (Verisols)* са с по-малка територия. Те са слабо кисели до алкални с много висок сорбционен капацитет и наситеност с бази. Съдържат от 3 до 5% хумус. Характерна тяхна черта е сезонното изсушаване на почвения профил и неговото напукване. Разпространени са подтиповете – излужени (*eutric, Vre*), карбонатни (*calcic, VRk*), ливадни смолници (*gley, VRg*) със следните характеристики:

- Силно излужени смолници, канеленовидни, средно еродирани, леко глинести. Много добри за пшеница, череши, череши, лозя; добри за царевица, ябълки, сливи, круши, праскови; средно добри за соя, слънчоглед, цвекло, едрolistен тютюн, лен, люцерна
- Излужени смолници, средно еродирани, леко глинести - много добри за пшеница, ябълки, круши, сливи, череши; средно добри за царевица, соя, слънчоглед, цвекло, тютюни, памук, пасища, ливади;
- Карбонатни чернозем-смолници, нееродирани и слабо еродирани, леко глинести - добри за пшеница; средно добри за царевица, слънчоглед, цвекло, едрolistен тютюн, люцерна, пасища, ливади, овощия;
- Карбонатни черноземовидни, слабо еродирани, тежко пескливо-глинести - много добри за череши и лозя; добри за пшеница, ориенталски тютюн, ябълки, круши, праскови; средно добри за пасища и ливади;

Азоналните почви, които се срещат в община Болярово са *алувиално(делувиално)ливадни и рендзините*.

Делувиално-ливадни почви мощни, тежко пескливо-глинести се срещат в хълмистите подножия на Дервентските възвишения, върху които успешно се отглеждат пшеница, череши, сливи, праскови, лозя. В речните долини са се образували *алувиално-ливадни почви*, пригодни за зеленчуци, овощни култури, зърнени култури.

¹³ Донов, В., 1993. Горско почвознание. Мартлен. ISBN-954-598-013-3. Сф. стр. 436

Върху карбонатна скална основа са се формирали *рендзини* (*Leptosols*). Те са предимно ерозирали, силно каменливи и неподходящи за земеделие¹⁴.

От посочените данни за почвеното разнообразие в община Болярово могат да се направят следните **изводи**:

- В община Болярово са разпространени зоналните почвени типове смолници, канелени горски, вкл. псевдоподзолисти и азоналните – алувиално-(делувиално-) ливадни и рендзини.
- В равнинните части на общината тези почви се използват главно в селското стопанство, при което са пригодни за отглеждане на зърнени и овощни култури култури, тютюн, памук, зеленчуци, за ливади и пасища.
- Върху наклонените и преовлажняващи се терени тези почви са покрити с характерни гори и защитени територии.

2.4.2 Земи и земеползване

Според литературни данни и данните от Общинския план за развитие на община Болярово за периода 2014 – 2020 г. земите на общината имат характерно предназначение за развитие на земеделието, животновъдството, ловното и рибното стопанство и горското стопанство. При разработване на общия устройствен план и респективно – екологичната му оценка са ползвани следните количествени показатели:

2.4.2.1 Земеделие

Земеделските територии заемат около 67%, равняващи се на 447 149 дса от площта на общината. По данни от община Болярово 100% от тях са обработваеми площи. Поливните площи заемат 49 754 дса от площта на обработваемите територии.

Размерът и структурата на видовете земи, включени в обхвата на общината са дадени в Таблица 2.4-1.

Таблица 2.4-1 Структура на земите в обхвата на община Болярово

Видове земи	Обхват, дса	%
Земеделски фонд, от които	447 149	67
- обработваеми	447 149	71,8
- поливни площи	49 754	11,23
Горски фонд	184 502	27,6
Фонд населени места	25 147	3,8
Водни площи и течения,	9 197	1,4

¹⁴ Програма за управление на околната среда на Община Болярово 2014 – 2020 год., стр. 75 – 79, финансирана по Договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-43 от 29.10.2013 г., по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007 – 2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.”

Видове земи	Обхват, дса	%
Транспортна инфраструктура	1 812	0,3
Добив на полезни изкопаеми	74	0,01
Нарушени земи	133,5	0,02
Друга технич. инфраструктура	200,23	0,03
Всичко:	667 881	100,00

Според различните източници (ОПР на Община Болярово и предварителния проект на ОУПО – Болярово) в посочените данни има известни разминавания, но разликите не са големи. В ДЕО са използвани данни от проекта на ОУПО на Общината.

По данни на Община Болярово, земите се разпределят в земеделски производители, чийто брой според общината през стопанската 2012/2013 година е 347, разпределени по следния начин между селищата (Таблица 2.4-2).

Таблица 2.4-2 Регистрирани земеделски производители в община Болярово по населени места за стопанската 2012/2013 година¹⁵

Населено място	Земеделски производители, бр.	Населено място	Земеделски производители, бр.
Болярово	47	Вълчи Извор	5
Мамарчево	36	Дъбово	18
Попово	21	Ситово	13
Воден	36	Оман	9
Стефан Караджово	15	Денница	4
Голямо Крушево	25	Странджа	9
Горска Поляна	32	Крайново	7
Голямо Шарково	21	Малко Шарково	10
Златиница	13	Камен Връх	10
Ружица	9	Иглика	7

Най-голям дял заемат земеделските производители в общинския център - гр. Болярово, които формират 13,5% от тези в общината. На следващо място се нарежда с. Мамарчево с 36 земеделски производители, равняващи се на 10,4% от техния общ брой. Последно място по разглеждания показател заемат населените места Денница и Вълчи Извор, съответно с по 4 и 5 регистрирани земеделски производители.

Броят за земеделските стопанства в община Болярово в периода 2003-2010 г. намалява с близо 52% - от 1 488 през 2003 г., на 722 бр. през 2010 г. (в т.ч. 684 попадат в категория 'стопанства с използвана земеделска площ'). По отношение на използваната земеделска площ от стопанствата за същия период, се отчита увеличение - от 103 831 дса на 232 758 дса. Средната използвана земеделска площ в стопанствата през 2010 г. е 340,3 дса.

¹⁵ По данни на: Общинска администрация, <http://www.bolyarovo.eu/>

През 2010г, лицата, влагащи труд в земеделските стопанства в община Болярово са 1425 души.

2.4.2.2 Растениевъдство

Характеристиките на агроклиматичния потенциал на територията, предопределят водещото място на растениевъдството в структурата на земеделското производство в община Болярово. Основополагащо място в структурата на отрасъла, заемат зърнените култури, които се отглеждат в 124 стопанства на обща площ от 108 280 дса - 55% от обработваемата земя в общината. Броят на стопанствата, специализирани в отглеждането на технически култури, формира 23,5% от обработваемата площ на стопанствата с обработваема земя, но този вид култури заемат почти 37% от обработваемата земя. Делът на стопанствата с фуражни култури е по-висок от този на стопанствата с технически култури (32,4% от стопанствата с обработваема земя), но размерът на обработваемата земеделска площ е значително по-малък от този в стопанствата, заети със зърнени и технически култури (Таблица 2.4-3).

Таблица 2.4-3 Брой стопанства и категории използвана земеделска площ в община Болярово през 2010 г. (по данни на: Общинска администрация, <http://www.bolyarovo.eu/>)

Брой стопанства, бр.	Площ дса
Обработваема земя	
281	197 194
Зърнени култури	
124	108 280
Технически култури	
66	72 898
Фуражни култури	
91	607
Ягоди, пресни зеленчуци (вкл. картофи) и цветя	
94	231
Други площи от обработваемата земя	
46	15 175
Семейни градини	
529	209
Постоянно затревени площи	
145	32 019
Овощни видове и другитрайни насаждения без лозя	
18	1 741
Лозя	
60	1 594

При трайните насаждения се увеличава броят на площите със сливови и орехоплодни дървета, но се отчита спад при броя на овощните градини с ябълки. Повишава се интересът към отглеждането на трайни насаждения от билкови и лечебни растения, за които се отчита увеличение в размера на земеделските земи.

По данни на Областна дирекция “Земеделие“ Ямбол, през последните години, на територията на община Болярово, нараства размерът на площите със зимна маслодайна рапица.

2.4.2.3 Животновъдство

Животновъдството заема второ място в структурата на земеделското производство в община Болярово. Съществуващите благоприятни условия за развитие на пасищното животновъдство, предопределят водещото място на говедовъдството, биволовъдството и овцевъдството.

Развитието на животновъдството в общината, се отличава с увеличение в броя на отглежданите животни. На територията на селата Малко Шарково, Воден, Стефан Караджово, Дъбово, Попово и Ситово, функционират новосъздадени ферми за отглеждане и развъждане на добитък.

По данни на Областна дирекция “Земеделие“ Ямбол, през 2011 г., на територията на община Болярово се отглеждат по около 13% от кравите и овцете в област Ямбол. Впечатление прави, ниската продуктивност на кравето и овчето мляко, която е в порядъка на 12,5 - 12,6% (Таблица 2.4-4).

Таблица 2.4-4 Отглеждани животни по вид и брой през 2011 г. (средноналичен брой за периода 01.01.2011 - 31.12.2011 г.)¹⁶

Отглеждани животни по вид и брой	Община Болярово	Област Ямбол (общо)	Относителен дял на общ. Болярово в структурата на областта
Крави, бр.	1480	11380	13,0%
Краве мляко- обща продуктивност (хил. литри)	5412	43221	12,5%
Средна продуктивност (хил. литри)	3657	3801	-
Овце, бр.	5493	41541	13,2%
Овче мляко- обща продуктивност (хил. литри)	327	2 593	12,6%
Средна продуктивност (хил. литри)	60	62	-

Броят на животновъдните стопанства, специализирани в отглеждането на различни видове животни, отрежда на община Болярово 7,6% от говедовъдните и 8,5% от птицевъдните стопанства в област Ямбол. Стопанствата с дребни преживни животни, формират 10,4% от този вид стопанства в областта, докато свиневъдните стопанства, съставляват едва 1,2% от техния общ брой в област Ямбол (Таблица 2.4-5).

¹⁶ Източник: Годишен доклад на Областна дирекция “Земеделие“ Ямбол за 2011 г.

Таблица 2.4-5 Брой животновъдни стопанства, регистрирани в Областна дирекция по безопасност на храните¹⁷

Стопанства	Община Болярово	Обл. Ямбол (общо)	Отн. дял на общ. Болярово в структурата на областта
Говедовъдни	95	1245	7,6%
Дребни преживни (овце и кози)	716	6 884	10,4%
Свиневъдни	32	2 654	1,2%
Птицевъдни	672	7 876	8,5%

През 2010 г. 98 стопанства в общината, отглеждат 3 300 пчелни семейства. Тази дейност ще се подпомага на национално ниво от програмата за развитие на пчеларството. Производството на мед, както и допълнителните продукти са пряко свързани със съвременните тенденции за здравословно хранене. Очаква се меда и другите пчелни продукти да запазят добрите си пазарни позиции с оглед влошаващата се на глобално ниво екологична ситуация. Друг допълнителен ефект е благотворното влияние на пчелите върху добива от растенията и тяхната ключова роля за нормалното функциониране на биологичните екосистеми.

2.4.2.4 Ловно стопанство и риболов

На територията на община Болярово функционира Ловно рибарско сдружение Болярово, което стопанисва територия от 50 911 ha. В ловните райони, стопанисвани от сдружението, се извършват следните дейности: установяване запаса на едър и дребен дивеч и планиране на ползването; грижа за дивеча през зимата и размножителния период; разселване на дивеч в природата; регулиране числеността на хищниците и скитащите кучета; изготвяне на графици за ползване и организиране на ловните излети.

Територията на ловното стопанство, се отличава с богато разнообразие от дивеч - сърни, диви свине, благородни елени, диви зайци, фазани и яребици.

На р. Поповска е изграден язовир „Малко Шарково“, който създава отлични условия за развитие на развитието на спортния риболов.

2.4.2.5 Горско стопанство

На територията на община Елхово функционира Държавно горско стопанство /ДГС/ „Елхово“, което стопанисва площ в размер на 35 977 ha и обхваща землищата на общините Елхово и Болярово. Най- голям дял заема държавният горски фонд – 21 621 ha, които формират над 60% от стопанисваната площ. Териториите с общинска, частна и религиозна собственост заемат общо 14 355 ha или близо 40%. Средногодишното количество на използваната дървесина в държавния горски фонд, предвидено по лесоустройствения проект на територията на ДГС „Елхово“, е в порядъка на 29 600 m³. Залесената площ заема 84,1% от стопанисваната площ от ДГС „Елхово“, като предвиденото средногодишно залесяване е в размер на 369 дса.

¹⁷ Източник: Годишен доклад на Областна дирекция “Земеделие” Ямбол за 2011 г.

Залесяванията и реконструкциите на насажденията, предвидени в лесоустройствения проект на стопанството, са важно условие за постигане на подобрен видов състав и условия за растеж на посадения материал. Ключов момент в стопанисването на горските територии, се явява спазването на определените за сеч горски маси, установени в лесоустройствения проект. При надвишаване на тези количества, както и при увеличаване размера на незаконната сеч, може да се наблюдават сериозни щети върху засегнатите горски масиви.

Стопанството разполага с горски разсадник за производството на необходимия посадъчен материал - разсадник „Трънково“, който заема площ от 30,4 ha.

На основата на направа на сравнителен анализ на данните относно територията на община Болярово, и отчитайки препокриването, както и необхванатите „бели“ петна в КВС от 2016 г. за допълнения и актуализиран опорен план авторите на ОУПО отчитат точната площ на общината, в т.ч. по основни елементи на баланса по Наредба № 8 (Таблица 2.4-6).

Таблица 2.4-6 Баланс на територията по основни групи и елементи

	Баланс на територията по основни групи и елементи (Наредба №8)	Състояние (ha)	(%)
I.	Територии с общо предназначение	1387,90	2,08
9	Земеделски територии	44855,46	67,21
10	Горски територии	18014,84	27,00
11	ВОДНИ ПЛОЩИ, вкл. Хидромелиоративни съоръжения	886,10	1,33
12	Транспорт и комуникации	1570,95	2,35
13	Техническа инфраструктура	17,75	0,03
14	Обща територия на община болярово:	66733,00	100,00

И по-подробно достоверният баланс на територията придобива следния вид, по изискванията на Наредба № 8 (Таблица 2.4-7):

Таблица 2.4-7 Баланс на територията на Община Болярово

	Баланс на територията на Община Болярово	Състояние, ha	%
I.	Територии с общо предназначение	1387,90	2,08 (100%)
A	<u>В регулация:</u>	1129,50	(81,38%) 100,0
1	Жилищни функции /обитаване, вкл. улици и площади/	900,1	79,6
2	Обществено-обслужващи функции	45,0	4,0
3	Производствени дейности	58,7	5,2
4	Складови дейности	45,0	4,0
5	Рекреация, курорти, вилни зони	16,2	1,4
6	Озеленяване, паркове, градини (гробнищни паркове)	55,0	4,9
7	Спорт и атракции	5,0	0,5
8	Комунално обслужване и стопанство	4,5	0,4
B	<u>Извън регулация:</u>	258,40	(18,62) 100,0
3	Производствени дейности	225,90	87,4

	Баланс на територията на Община Болярово	Състояние, ha	%
4	Складови дейности	1,80	0,7
5	Рекреационни дейности, курорти, вилни зони (извън НМ)	3,10	1,2
8	Комунално обслужване и стопанство	27,60	10,7
9	Земеделски територии	44855,46	67,21 100,0
9.1	Обработваеми земи - ниви, в т.ч. ливади и други видове	26654,19	59,42
9.2	Обработваеми земи - трайни насаждения	1350,50	3,01
9.3	Необработваеми земи, в т.ч. нарушени терени, сметища	16850,77	37,57
10	Горски територии	18014,84	27,00 100,0
10.1	Стопански гори (производителни, средообразуващи и др.)	17901,97	99,37
10.2	Защитени гори (НАТУРА 2000: птици 3037,3 ha и хабитати 14683,04 ha, припокриващи се и са включени в т.10.1 на стопанските гори)	-	-
10.3	Специални гори с рекреационно и полезащитно значение	2,86	0,03
10.4	Горски земи	110,01	0,6
11	Водни площи, в т.ч. хидромелиоративни съоръжения и язовири	886,10	1,33
12	Транспорт и комуникации (925,95 ha РПМ, 645 ha ОПМ и 1413,85 ha земеделски и горски пътища)	1570,95	2,35
13	Техническа инфраструктура	17,75	0,03
14	Обща територия на община болярово:	66733,00	100.00
II.	Защитени и нарушени територии		
A	За природозащита - защитени територии и защитени зони (в ССФ и в ГФ)	45344,60	67,95
B	За опазване на културното наследство (в ССФ и в ГФ)	-	-
B	С особена териториално-устройствена защита	-	-
Г	За възстановяване и рекултивация	-	-
Д	С активни и потенциални свлачища и срутища	-	-
Е	Други нарушени територии	15,65	0,02
Ж	Обща площ (с отчитане на припокриването)	66729,31	100,00
	ОБЩА ТЕРИТОРИЯ НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО:	66733,00	100.00

2.5 Биологично разнообразие. Защитени територии. Защитени зони от екологичната мрежа Natura 2000

2.5.1 Биологично разнообразие

В биогеографско отношение, община Болярово принадлежи към два района - Среднобългарски биогеографски район, П2-Подрайон на Тунджанската хълмиста низина и Южнобългарски биогеографски район, I3-Долномаришко-Долнотунджански подрайон (по Груев, 1988).

2.5.1.1 Растителен свят

Преглед на флористичните проучвания в района на Община Болярово

Районът на общината във флористично отношение е слабо проучен. Данни за флората се съдържат в публикацията на Димитров (2015) и непубликувани данни в Балканската Фитоценотична база данни за сухи тревни съобщества (Vassilev et al. 2012) и Балканската фитоценотична база данни (Vassilev et al. 2016). При изготвянето на настоящия доклад са проверени находищата на всички защитени и консервационно значими видове посочвани за флористични райони източен и западен Предбалкан, в който попада територията на община Болярово. Справки са направени и с хербариума на Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания на БАН.

I-Южнобългарски район: I1-Струмско-Местенски подрайон; I2-Източнородопски подрайон;
I3-Долномаришко-Долнотунджански подрайон; I4-Странджански подрайон; II-Среднобългарски район: II1-Подрайон на Горнотракийската низина; II2-Подрайон на Тунджанската хълмиста низина; II3-Източ-ностаропланински подрайон;
II4-Горнострумски подрайон; III-Севернобългарски район: III1 -Дунавски подрайон; III2 -Лудогорски подрайон; III3 -Добруджански подрайон; III4-Предбалкански подрайон; III5-Софийско-Радомирски подрайон; IV-Черноморски район;
V-Планински район: V1-Старопланински подрайон; V2-Рило-Родопски подрайон; V3-Витошко-Ихтимански подрайон;
V4-Краищенско-Конявски подрайон; V5-Западнобългарски граничен планински подрайон; V6-Подрайон на Славянка.

Фигура 2.5-1 Биогеографски райони и подрайони на България (по Груев, 1988)

При определянето на консервационните видове са направени справки с референтната литература: Червения списък на висшите растения в България (Petrova & Vladimirov 2009), списъците на балканските (Petrova & Vladimirov 2010) и българските ендемити (Petrova 2006), Закона за биологичното разнообразие (2007), Червената книга на Р България (Пеев 2012), CITES (Secretariat 2010), Директива 92/43/ ЕЕС (1992) и Бернската конвенция (1979). За инвазивни са възприети видовете включени в списъка на Петрова и др. (2012).

Списъкът на висшите растения установени на територията на общината не може да се приеме за изчерпателен. Във връзка с това е добре флористичните проучвания да бъдат продължени, а резултатите от тях да влязат в документалната рамка и плана за развитие на община Болярово.

Анализ на флористичното разнообразие

Във флористично отношение районът попада в границите на флористичен район Тунджанска хълмиста равнина според флористичното райониране на страната (Йорданов 1966).

Флората на община Болярово е представена от 1008 вида висши растения (без мъховете). Те се отнасят към 99 семейства и 413 рода.

Значителното флористично разнообразие е резултат от комплексното действие на няколко фактори:

- разнообразието на абиотичните условия на средата – почвени, орографски и др.);
- значителното разнообразие на типове растителност.
- продължителното антропогенно влияние, което е довело до широко разпространение на рудерални и антропофитни видове;

В района на община Болярово във флората преобладават евро-азиатските, евро-медитеранските и субмедитеранските флорни елементи, а от жизнените форми хемикриотофитите, следвани от терофитите.

По поречията на реките, както и в силно рудерализираните територии около населените места, нерегламентираните сметища и др., се срещат и някои антропофити и инвазивни видове, като *Amorpha fruticosa*, *Bidens frondosus*, *Conyza canadensis*, *Robinia pseudoacacia* и др. Разпространението на тези видове до голяма степен е свързано с човешката дейност и е сериозна заплаха за естествената флора и растителност в общината.

Анализ на конзервационния статус на флората

Една от най-важните характеристики на една флора е богатството ѝ на защитени и конзервационни видове.

Седемнадесет вида са включени в Закона за опазване на биологичното разнообразие (2007): Приложение 3 – *Orchis papilionacea*, *Fritillaria sibirnyi*, *Knautia byzantina*; Приложение 4 – *Bupleurum commutatum*, *Asparagus officinalis*, *A. tenuifolium*, *Dryopteris filix-mas*, *Echinops banaticus*, *E. sphaerocephalus*, *E. ritro*, *Erythronium dens-canis*, *O. morio*, *O. coriophora*, *Stipa capillata*, *S. eriocalus*, *Primula veris*, *Gladiolus imbricatus*, *Orchis papilionacea*.

В рамките на Приложение II на CITES (2010) попадат 3 вида: *Orchis morio*, *O. coriophora*, *Orchis papilionacea*.

В Червения списък на висшите растения (Petrova & Vladimirov 2009) и Червена книга на Република България са включени 2 вида с категория критично застрашен – *Knautia byzantina*, *Fritillaria sibirnyi*.

Установени са 5 балкански ендемита (Petrova & Vladimirov 2010) – *Achillea clypeolata*, *Fritillaria sibirnyi*, *Scabiosa triniifolia*, *Armeria rumelica*, *Sesleria latifolia*.

Синтаксономично разнообразие в района на община Болярово

На територията на общината липсват целенасочени изследвания свързани с проучване на съществуващото синтаксономично разнообразие.

Според Геоботаничното райониране на България (Бондев 1997), общината попада в Свиленградския район на Сакаро-Дервентския окръг на Македоно-Тракийската провинция на Европейската широколистна горска област. В границите на този район се срещат остатъчни гори, съставени от ксеротермните дъбове – космат и виргилиев и храсталаци от драка. Широко разпространени са ксеротермни тревни фитоценози на

белизма, садина, луковична ливадина и много терофити.

Поради незначителната разлика в надморската височина на територията на Общината е установен само пояса на ксеротермните дъбови гори (до 600-700 m н.в.) според поясното разделяне на растителната покривка в страната (Бондев 1997).

Според Бондев (1991) на територията на общината се срещат 25 растителни картируеми единици:

- Смесени гори от източен горун (*Quercus polycarpa*) и благун (*Q. frainetto*);
- Смесени гори от източен горун (*Quercus polycarpa*) и келяв габър (*Carpinus orientalis*);
- Гори и храсталаци от келяв габър (*Carpineta orientalis*) със средиземноморски елементи;
- Гори от източен бук (*Fageta orientalis*);
- Гори от източен горун (*Querceta polycarpae*);
- Гори от мъждрян (*Fraxineta orni*), на места примесени с келяв габър (*Carpinus orientalis*);
- Изкуствени насаждения от акация (салкъм) (*Robinia pseudoacacia* L.);
- Смесени гори от източен бук (*Fageta orientalis*), обикновен габър (*Carpinus betulus* L.) и сребролистна липа (*Tilia tomentosa*);
- Смесени гори от обикновен габър (*Carpinus betulus* L.) и цер (*Quercus cerris*) на места с горун (*Q. dalechampii*), клен (*Acer campestre* L.) и др.;
- Смесени гори от цер (*Quercus cerris* L.), благун (*Q. frainetto*) и келяв габър (*Carpinus orientalis*) на места възникнали вторично;
- Смесени гори от цер (*Quercus cerris* L.), благун (*Q. frainetto*) и средиземноморски елементи;
- Смесени гори от цер (*Quercus cerris* L.), граница (*Q. pubescens*) и виргилиев дъб (*Q. virgiliana*);
- Смесени гори от цер (*Quercus cerris* L.) и благун (*Q. frainetto*);
- Храсталаци с преобладаване на драка (*P. spina-christi*) и смин (*Jasminum fruticans* L.) с ксеротермни тревни формации на мястото на *Q. pubescens*;
- Ксеротермни тревни формации с преобладание на белизма (*Dichantieta ischaemii*), луковична ливадина (*Poaeta bulbosae*) и ефемери (*Ephemereta*);
- Мезоксеротермни тревни формации с луковична ливадина (*Poaeta bulbosae*), пасищен райграс (*Lolium perrene* L.) и други главно по селските мери;
- Мезофитни тревни формации (ливади) (*Festuceta pratensis*, *Poaeta sylvicolae*) на мястото на гори от бряст, полски ясен, летен и дръжкоцветен дъб и др.;
- Халофитни тревни формации с преобладаване на изворник (*Puccinelieta convolutae*), гърлица, елурупус и др., на места възникнали вторично;
- Селскостопански площи на мястото на гори от благун (*Q. frainetto*), граница (*Q. pubescens*) или виргилиев дъб (*Q. virgiliana*);
- Селскостопански площи на мястото на гори от източен горун (*Quercus polycarpa*);
- Селскостопански площи на мястото на гори от полски бряст (*Ulmus minor*), полски ясен (*Fraxinus oxusarpa*), дръжкоцветен дъб и др.;

- Селскостопански площи на мястото на смесени гори от източен горун (*Quercus polycarpa*) и благун (*Q. frainetto*);
- Селскостопански площи на мястото на смесени гори от цер (*Q. cerris*) и виргилиев дъб (*Q. virgiliana*) често с дръжкоцветен дъб (*Q. pedunculiflora*);
- Селскостопански площи на мястото на смесени гори от цер (*Q. cerris*) и благун (*Q. frainetto*);

За съжаление картата на растителността по Бондев (1991) е с много дребен мащаб и границите между отделните картируеми единици не винаги са много ясни.

Също така има непубликувани данни за ксеротермната растителност в границите на общината, които се съхраняват в Балканската Фитоценотична база данни за сухи тревни съобщества (Vassilev et al. 2012) и Балканската фитоценотична база данни (Vassilev et al. 2016) и предстои да бъдат анализирани, което ще предостави допълнителна информация за синтаксономичното разнообразие в границите на общината.

2.5.1.2 Животински свят

В Тракийско - Странджанската област има голямо разнообразие и на животинските видове. Съжителстват евросибирски, средиземноморски и степни видове. Редица от тях са местни, български и балкански ендемити. Като цяло в областта е засилено присъствието на средиземноморските видове. Степните видове са по-добре представено в Горнотракийската низина.

Средиземноморските видове са навлезли в Тракийско - Странджанската област от юг по широките долини на реките Марица и Тунджа. Това в най-голяма степен се отнася за насекомите, от които около 50% са средиземноморски видове. Характерни средиземноморски видове животни за Тракийско - Странджанската област са пеперудите. Специфичен облик на животинския свят дават някои безгръбначни като охлюви, паяци. Богато са представени и влечугите – сухоземни костенурки, различни видове гущери, смок - мишкар, пепелянка, водна змия, каспийска костенурка и др.

В Странджа имат разпространение и редица видове гущери (змиеок, кримски, понтийски и др.), каспийска костенурка и др. От птиците са характерни тракийската скална яребица (кеклик), колхидския фазан и т.н. Средиземноморските видове са по-малко в района на Странджа. От хошниците характерен вид е чакалът. Неговата популация се увеличава. В Сакарско-Странджанската подобласт има голяма близост с животинските видове от Мала Азия. Това се дължи на географската близост.

Срещат се и типични степни видове животни. Такива са черния отровен тракийски паяк, къртица, мишка полевка, многоножки, сивият хомяк и др.

В тази област са разпространени и редица евросибирски видове. Те са навлезли в областта предимно от запад. Такива видове са таралеж, див заек, дива котка, елен, сърна, дива свиня, усойница, кукумявка и т.н.

2.5.2 Орнитологично важни места (ОВМ)

В територията на община Болярово попада изцяло едно ОВМ - „Язовир Малко Шарково“ (BG027), а частично - две ОВМ: „Западна Странджа“ (BG066) и „Дервентски възвишения“ (BG026).

ОВМ „Западна Странджа“ (BG066)

Мястото обхваща западните части на Странджа планина. От север се намират селата Денница, Оман, Гранитец, Сливово и Богданово. На запад границата достига до язовир

Малко Шарково и селата Стефан Караджово, Дъбово, Ружица и Воден. На юг границата на мястото съвпада с държавната граница. В Западна Странджа са установени са 112 вида птици, от които 25 са включени в Червената книга на България (2012). От срещащите се видове 53 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 4 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 16 вида, в SPEC3 - 33 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 37 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 35 са вписани в приложение I на Директива 2009/147/ЕО. Западна Странджа е от световно значение за опазването на застрашения от изчезване в света царски орел (*Aquila heliaca*), който гнезди тук. Мястото е едно от най-ценните в страната от значение за Европейския съюз за този вид, както и за опазването на още 8 вида птици – ловен сокол (*Falco cherrug*), черна каня (*Milvus migrans*), ливаден блатар (*Circus pygargus*), дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), белочела сврачка (*Lanius nubicus*), голям маслинов присмехулник (*Hippolais olivetorum*) и среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*). Западна Странджа поддържа значителни на европейско равнище гнездови популации на сирийския пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), домашната кукумявка (*Athene noctua*) и качулатата чучулига (*Galerida cristata*). Късопръстият ястреб (*Accipiter brevipes*), черният щъркел (*Ciconia nigra*), совокият дъждосвирец (*Burchinus oedipnemus*), късопръстата чучулига (*Calandrella brachydactyla*) и големия маслинов присмехулник (*Hippolais olivetorum*) също са представени със стабилни гнездови популации. Районът на Западна Странджа се използва от местните хора екстензивно, основно за животновъдство и в по-малка степен за земеделие и горско-стопански дейности. Намалването на пашата, последвано от сукцесия на храсталаците и гората, както и разораването на пасищата води до загуба на тревни местообитания за птиците. Използваните в района пестициди са опасни за птиците. Сухите пасища и ливади са силно уязвими от пожари, както естествени, така и причинени от човека. През сухи години големи територии биват опожарявани. Горите в Западна Странджа заемат сравнително малки територии, разпръснати сред откритите пространства. Горско-стопанските дейности, свързани с изсичането на стари дървета, влияят директно върху царския орел, тъй като вида строи гнездата си единствено на големи стари дървета. Незаконната сеч, събирането на дърва за огрев и залесяването с неприсъщи за района видове влошават качеството на горските местообитания. Потенциална заплаха както за местообитанията, така и за птиците в района е изграждането на ветроенергийни паркове. Ловът, събирането на животни и риболовът причиняват безпокойство на птиците.

ОВМ „Дервентски възвишения“ (BG026)

Дервентските възвишения са хълмиста територия с мозайка от разнообразни местообитания, разположена на изток от река Тунджа. По главното им било минава държавната граница между България и Турция. Надморската височина е между 120 и 555 м. В района на Дервентските възвишения са установени 120 вида птици, от които 25 са включени в Червената книга на България (2012). От срещащите се видове 59 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 2 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 17 вида, в SPEC3 - 40 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 45 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 43 са вписани също в приложение I на Директива 2009/147/ЕО. В района са добре представени видовете характерни за мозаечните местообитания със значително участие на открити пространства, както и видове с предпочитания към малки дъбови гори. Тук се среща най-многочислената в България популация на големия маслинов присмехулник (*Hippolais olivetorum*). Дервентските възвишения са едно от най-важните места в страната от значение за Европейския съюз за този вид както и за малкия креслив орел (*Aquila pomarina*), черния щъркел (*Ciconia nigra*),

тръстиковия блатар (*Circus aeruginosus*), ливадния блатар (*Circus pygargus*), малкия орел (*Hieraaetus pennatus*) и черната каня (*Milvus migrans*). Тук се срещат значими популации и на други застрашени в Европейския съюз видове, като дебелоклюната чучулига (*Melanocorypha calandra*), белочелата сврачка (*Lanius nubicus*), совоокия дъждосвирец (*Burchinus oedicnemus*), късопръстата чучулига (*Calandrella brachydactyla*), полската бърбица (*Anthus campestris*), ястребогушото коприварче (*Sylvia nisoria*) и др. В Девренските възвишения гнезди и застрашеният от изчезване на планетата царски орел (*Aquila heliaca*). Районът на Дервентските възвишения се използва от местните хора екстензивно, основно за животновъдство и в по-малка степен за земеделие и горско-стопански дейности. Местообитанията са чувствителни към интензификацията на земеделието и горското стопанство, както и към промяната на земеделските практики. Намалването на пашата, последвано от сукцесия, както и разораването на пасищата води до загуба на тревни местообитания за птиците (дебелоклюна чучулига, късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*), сива овесарка (*Miliaria calandra*) и лалугера (*Spermophilus citellus*), който се явява основна храна за грабливите птици, включително царския орел. Използваните в района пестициди са опасни за птиците. Сухите пасища и ливади са особено уязвими от пожари, както естествени, така и причинени от човека. През сухи години големи територии биват опожарявани. Горите в Дервентските възвишения заемат сравнително малки територии, разпръснати сред откритите пространства. Госко-стопанските дейности, свързани с изсичането на големи стари дървета, влияят директно върху много видове грабливи птици, тъй като те строят гнездата си на такива дървета. Бракониерската сеч, събирането на дърва за огрев и залесяването с неприсъщи за района видове влошават качеството на горските местообитания. Потенциална заплаха както за местообитанията, така и за птиците в района е изграждането на ветроенергийни паркове.

ОВМ - „Язовир Малко Шарково“ (BG027)

Мястото представлява язовир, обграден е от ниски хълмове с обработваеми земи, който обикновено не замръзва през зимата. Разположен е в Странджа планина, до границата с Турция в землището на с. Малко Шарково. Язовирът е с открита водна площ, с полегати брегове и слабо обрасли с водолюбива растителност плитчини. На малка площ по бреговете му има ливади. Околните хълмове са заети с тревни съобщества и селскостопански земи, засадани главно със зимна пшеница. На места се срещат малки горички. Язовир Малко Шарково е постоянно място за почивка за зимуващи водолюбиви птици. В него са установени 45 вида, от които 16 са включени в Червената книга на България (2012). От срещаните се видове 14 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 4 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 4 вида, в SPEC3 - 6 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 14 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 12 са вписани също в приложение I на Директива 2009/147/ЕО. Язовирът е място от международно значение като зимовище на голямата белочела гъска (*Anser albifrons*), където през зимата се концентрират до 16 810 гъски (Профиров, Янков, Костадинова в НБОИ към БДЗП; Милчев, 1994). Той е с национално значение за зимуващите тук ням лебед (*Cygnus olor*), поен лебед (*Cygnus Cygnus*) и червеногуша гъска (*Branta ruficollis*). В язовира има гнездова колония на нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*). Язовир Малко Шарково е разположен в близост до селище, където се осъществяват интензивни човешки дейности. Достъпът е неограничен. Мястото е чувствително към всички човешки дейности, причиняващи безпокойство, особено навлизането с лодки в язовира преди изгрев слънце, когато птиците нощуват във водата. Другият проблем е отстрелването на защитени видове, ловът извън разрешените ловни дни и с непозволени средства. Земеделските дейности около язовира и по-специално изпълването на пестициди и изкуствени торове оказва отрицателно влияние върху качеството на водите. Поради ползването му за напояване

язовирът е потенциално застрашен от периодично пресушаване.

2.5.3 Защитени територии

В териториалният обхват на община Болярово няма защитени територия, обявени по реда на Закона за защитените територии (ЗЗТ).

2.5.4 Защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“

На територията на община Болярово попада части от следните защитени зони:

- Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Дервентски възвишения 1” (BG0000218) с обща площ 386 965 дса Приета е с Решение № 802/04.12.2007 г. на МС;
- Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Дервентски възвишения 2” (BG0000219) с обща площ 549 904,8 дса. Приета е с Решение № 122/02.03.2007 г. на МС;
- Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Средецка река” (BG0000198) с обща площ 7 072,2 дса. Приета е с Решение № 122/02.03.2007 г. на МС;
- Защитена зона за опазване на дивите птици „Дервентски възвишения” (BG0002026) с обща площ 348 635,6 дса. Обявена е със Заповед № РД-284/16.03.2010 г. на МОСВ, промяна в режима на дейностите със Заповед № РД-71/28.01.2013 г. на МОСВ;
- Защитена зона за опазване на дивите птици „Западна Странджа” (BG0002066) с обща площ 538 211,5 дса. Обявена е със Заповед № РД-533/26.05.2010 г. на МОСВ, промяна в режима на дейностите със Заповед № РД-83/28.01.2013 г. на МОСВ;

В територията на община Болярово попада изцяло следната защитена зона:

- Защитена зона за опазване на дивите птици „Язовир Малко Шарково” (BG0002027) с обща площ 13 277,6 дса. Обявена е със Заповед № РД-840/17.11.2008 г. на МОСВ.

Въздействието, което Предварителния проект на ОУП на община Болярово може да окаже върху защитените зони, е подробно разгледано и анализирано в доклада за оценка степанта на въздействие, който е неразделно приложение към настоящия доклад за екологична оценка.

2.5.5 Вековни дървета

Съгласно Регистъра на вековните дървета в Република България, поддържан от Изпълнителна агенция по околната среда, в територията на община Боляров са обявени 3 вековни дървета:

- Бяла черница (*Morus alba*) с код в регистъра: 1351
Местоположение: населено място с. Попово;
- Полски ясен (*Fraxinus oxusagra*) с код в регистъра: 1504
Местоположение: населено място с. Камен връх;
- Полски ясен (*Fraxinus oxusagra*) с код в регистъра: 1553
Местоположение: населено място с. Камен връх.

2.5.6 Зелени площи

Най-важна роля за околната среда (предимно градската и урбанизираните територии на другите населени места), санитарно-хигиенните условия на живеене и свързания с това здравен статус на населението на община Болярово има зелената система. Зелената система включва следните категории зелени площи:

- Обществени паркове и градини;
- Специализирани паркове и градини;
- Санитарно-защитни озеленяване;
- Транспортно озеленяване;
- Озеленяване за ограничени ползване;

Те имат следните по-важни социални и екологични функции: рекреационни (задоволяват потребностите биоклиматични – приток на свеж чист въздух от крайградските зони, подобряване на микроклиматичните характеристики на средата; мелиоративни – преразпределение на повърхностния и подземен отток на водите; екологични – предотвратяване миграцията на замърсителите от урбанистичните дейности и транспорта, продуцират кислород, поглъщат част от вредните газове и праха, блокират миграцията на тежките метали (от транспорта и промишлеността) в почвата и околната среда.

Местата за отдых и зелена система включват предимно градинки и паркове в общинския център и кметствата, които са приоритетно оформени пред сградите с обществено предназначение. Към категорията специализирани паркове и градини попадат гробищните паркове във населените места.

Зелените структури в санитарно-защитното озеленяване са основно с екологично предназначение – ветрозащитни пояси, озеленени крайречни сервитути, озеленени дерета и оврази, санитарно-защитни пояси, транспортно озеленяване.

Деретата и овразите в голямата си част са обраснали с естествена местна влаголюбива растителност. Санитарно-защитни пояси има на определени места в общината, покрай по главните пътища. Транспортното озеленяване включва зелената и уличните дървета по протежението на главните и второстепенни улици. То е изградено предимно с липа, ясен, черница и плодни дръвчета.

В община Болярово към момента зелените площи са слабо поддържани тъй като средствата за тяхното поддържане са недостатъчни

Зелената система на Община Болярово е предназначена да подобрява жизнената среда и облика на населените места на общината, чрез поддържане на екологична, рекреативна, естетическа и защитно-мелиоративна функции. Изграждането, стопанисването и опазването ѝ се изпълнява съгласно *Наредба №13* на Общината. Общата площ на озеленените площи в общината възлиза на над 1 млн.м². С най-голяма площ за обществено ползване са терените в град Болярово и в селата Воден, Голямо Крушево и Стефан Караджово, като важно значение за постигането на целите на ОУП има поддържането и разширяването на тези площи.

2.6 Ландшафт

Територията на община Болярово притежава разнообразни типове ландшафти, характеризиращи се с фрагментиране на отделните ландшафтни единици, при което доминират типовете с подчертано естествен характер.

По отношение на *структурата* на ландшафтите в територията на общината може да се

обобщава, че в резултат на многогодишната антропогенна промяна на района на населените места и корекции на релефа, част от компонентите на околната среда са променени, ограничени или унищожени. Естествените ландшафти са заменени от нови категории ландшафти като: селищни инфраструктури, комуникационни трасета и антропогенни натрупвания. Въпреки това може да се отбележи че нивото на увредени ландшафти на територията на общината е сравнително ниско. Запазените възможности за естествено развитие, които характеризират повечето типове ландшафти и изразяват тяхната устойчивост, са индикация за това, че територията се нуждае предимно от дейности и действия с превантивен (поддържащ) характер по отношение запазване и обогатяване на основните видове ландшафти.

Характеристиките на ландшафта, с техните физически, културни и естетико-емоционални измерения, участват в характеристиката на ресурсния потенциал на територията, доколкото допринасят за качеството на жизнената среда и за инвестиционната привлекателност са развитие на туризъм.

Взаимодействието в течение на времето на територията на общината между природогеографските условия и дадености – климат, релеф, вода, почви, растителност в тяхното естествено развитие и човешката дейност е формирало ландшафти, които в пространствено отношение са средно големи по площ.

Елементите, които конкретно са ги обособили са: горите, естествените формации, нивите, ливадите, суходолията, деретата, язовирите, населените места, селскостопанските съсредоточия и др. Човешката намеса общо взето не е изменила облика на природната среда, поради което ландшафтите могат да бъдат определени преимуществено като слабо променени – естествени ландшафти.

Миграцията на замърсителите в ландшафта обикновено се осъществява по пътя на три основни компонента на околната среда – атмосферен въздух, води /повърхностни и подземни/ и почви. Анализът на възможните миграции дава основание за следната оценка:

- по пътя на атмосферният въздух – подчертаната динамичност на този компонент определя значително разнообразие в разпространението на вредности по въздушен път в пространствен аспект; предпоставките за разпространение на замърсители във въздуха на общината са налични, но източниците на замърсяване не са значителни. Атмосферният въздух към момента и при реализация на устройствените решения на ОУП е със сравнително висока чистота за територията на Община Болярово (липса на промишлени замърсители, ТЕЦ и др.);
- по пътя на повърхностните води – по отношение на повърхностните води, миграцията на замърсители се стимулира по индиректен път – от подпочвените води и по директен – чрез заустване на непречистени отпадъчни води във водните тела

Липсата на канализация в по-голямата част от населените места, липсата на съоръжения за пречистване на отпадъчните води, нерегламентирано натрупване на торови маси и т.н. създава условия за замърсяване повърхностните води, но тъй като количествената характеристика и замърсителния товар не са големи не се очаква значимо отрицателно въздействие върху цялостната водна екосистема в отделните водни тела на територията на общината:

- по пътя на подземните води – по отношение на подземните води миграция на вредни вещества е възможна т.к. подхранването на водоносния комплекс е резултат от инфилтрацията на атмосферни валежи, повърхностни води, вкл. недостатъчно пречистени отпадъчни и подземни води;

- чрез почвите – пренос на замърсители по пътя на почвите е възможна предвид наличието основно на нерегламентирани депа за отпадъци.

Определящ критерий за състоянието на ландшафтите е устойчивостта им, респ. възможностите им за естествено развитие и възпроизвеждане на ресурси и условия за благоприятна околна среда. Тези им възможности, които са посочени по видове ландшафти, са оценени в преходни разработки, като са използвани такива показатели като вид, възраст и бонитет на насажденията, състояние на съобществата, характер на ползване на земеделските земи, състояние на водите и др.

За територията на община Болярово нивото на увредени ландшафти е сравнително ниско. Запазените възможности за естествено развитие, които характеризират повечето типове ландшафти и изразяват тяхната устойчивост, са индикация за това, че територията се нуждае предимно от дейности и действия с превантивен (поддържащ) характер по отношение запазване и обогатяване на основните видове ландшафти.

2.6.1 Видове ландшафти

Съвременната ландшафтна структура на района се формира въз основа на фактори, обособени в две основни групи – природни и антропогенни.

Съществена роля при определянето на ландшафта играят природните компоненти релеф, хидрогеографска мрежа, растителност и наличието на антропогенните компоненти на средата (визуална близост до определено населено място, техническа инфраструктура, зони за обществено обслужване и пр.). Антропогенните фактори оказват влияние върху характера на ландшафта не само със степента на намеса, участие и въздействие, но и с определянето на водещите функции на територията.

Природни ландшафти са формирани под влияние на природните фактори и не попадат под въздействие на човешката дейност. Устойчивостта на тяхната структура се определя от процесите на саморазвитие и саморегулиране.

От съществено значение за облика на общината имат горските ландшафти с елемент за отдих.

Горски ландшафти В защитените природни територии основната цел е опазването на биоразнообразието. В горските територии има добри условия за добив на билки, горски плодове, гъби, орехи и др.

Горските територии имат значение за развитие на зелената система на Община Болярово Зелената система в Община Болярово е изградена от разнообразни по характер насаждения. В най-общи линии те могат да бъдат разделени на селищни и извънселищни. От съществено значение за селищните насаждения са парковете и градините, в това число и тези със специално предназначение, като гробищни паркове, атракционни и спортни терени. Към селищните зелени площи може да се причислят и уличните насаждения, както и дворното озеленяване, особено в рекреационните и вилни зони, но предвид малките размери на селищата в общината всички те са с незначително значение за зелената и система. В локално отношение, съществените зелени площи за зелените системи на отделните населени места са групирани в радиално разположени зелени клинове, навлизащи от периферията към вътрешността на селищата. Като макро структурата на общинско и частично на регионално ниво могат да бъдат определени основните формирания групиращи в себе си по-малки структурни елементи на зелената система в общината, илюстрирани в приложената към плана план-схема „Ландшафт и зелена система”.

Антропогенни ландшафти са резултат от човешката дейност, която променя в различна

степен някои от природните компоненти, формирайки техния специфичен характер и структура. Към антропогенните ландшафти се отнасят по - голяма част от съвременните ландшафти на земята. Те са обект на рационално използване на природните ресурси и опазването на природата. Обхващат различно променени от стопанската, строителната и културната дейност на човека природни условия и имат нарушени взаимоотношения и взаимовлияния със съществуващия растителен и животински свят. Устойчивостта на екосистемите за селскостопанския ландшафт зависи от вида на отглежданите култури, използваните препарати за борба с вредителите, количеството на внасяните торове, развитието на ерозионните процеси и др.

Културни ландшафти са най - силно изменени от човешката намеса и отразяват култура на жителите и отношението им към природата. С богатото си културно историческо и природно наследство, част от територията на общината (защитени територии и защитени зони, римски пътища и български крепости и т.н), създава предпоставки за развитие на тематичен, познавателен, селски и културен туризъм. Територията на община Болярово изобилства с културни ценности датирани от Праисторията, Античността и Средновековието. Значителна част от тях са разположени извън границите на населените места и могат да бъдат обвързани в тематични исторически маршрути.

В зависимост от степента на човешка намеса и настъпилите изменения, ландшафтите се групират както следва:

а) Естествени и слабо изменени ландшафти:

- ландшафти на естествени гори и голи скали; ландшафти на изкуствени гори;
- ландшафти на горско-храстова растителност;
- аквален ландшафт (водни течения и водни площи)

б) Средно изменени ландшафти:

- аргроландшафти - пасища и ливади; смесени площи с естествена и аграрна растителност; трайни насаждения;

в) Силноизменени ландшафти:

- ландшафт на нарушени терени (депа за отпадъци, кариери и др);
- урбанизиран ландшафт (населени места и други урбанизирани територии);
- ландшафт с приоритет на транспорт и инфраструктура;
- ландшафти, характерни за местата за отдих.

В зависимост от преобладаващата функция на територията – ландшафтите се диференцират в няколко групи – урбанизирани, аграрни, промишлени, рекреационни, крайпътни, и др.

Аграрни (зеделски) ландшафти

Обликът на *аграрния ландшафт* се формира от обработваемите земи, пасищата и трайните насаждения. Аграрните ландшафти са природо-териториални комплекси, които включват землищата на населените места в Община Болярово. В зависимост от начина на трайно ползване на земята се отделят 2 подвида ландшафти - аграрен сеитбооборотен и аграрен на трайните насаждения.

Селското стопанство доминира в икономическите активности на територията, стимулирано от благоприятен климат и незамърсена природа.

В този сектор е и най-голям дял от броя на заетите лица в общината, като той създава предпоставки и за развитие туризма с възможности за опознавателен, еко и етно-туризъм,

селски туризъм и др.

Промените произтичащи от развитието на урбанизираните процеси са свързани с отнемането на земеделски терени за развитието на селищата и съпътстващите ги функционални зони. Останалите земеделски земи, които са елемент от крайградските зони, са подложени на увеличаващо се натоварване за краткотраен отход с цел да се увеличат доходите от слабопродуктивните земи.

Аквален ландшафт (Крайбрежни и водни ландшафти)

Водещ и физиономичен компонент в ландшафт аквален са повърхностните води. Представен е от подвидове ландшафти аквален езерен и аквален речен. Към аквален езерен с най-голямо значение са язовирите, осигуряващи вода за напояване. Благоприятно за територията на общината е протичането на реките (част от аквален речен ландшафт). По поречието на реките и около микро язовирите са създадени условия за развитие на риболов, туризъм и на риборазвъдни ферми. Районът около язовирите е подходящ за развитието на селски туризъм (чист въздух , красивата природа). Има и добри условия за различни видове водни спортове, за които благоприятстват и средните годишни температури. Тези възможности са предпоставка за изграждане и развитие на средства за подслон и оформяне на зони за къмпинг.

Затруднено е диференцирането на ландшафтите, особено в равнинните територии поради това, че големи площи отдавна са усвоени и в известна степен изменени от човека – възникват често пъти деградирани природно - техногенни ландшафти и поради липса на количествени на данни.

От геоекологична гледна точка е наложително отчитането на антропогенния фактор. Антропогенните дейности предизвикват изменения в микроклимата и в локалния климат. Максимално засегнати от човека природни геокомпоненти са животински и растителен свят, почвите и водите.

Ландшафти на урбанизираните територии

Селищни ландшафти: Моделът на развитие на общината се характеризира със селищните системи и стремеж към устойчиво и балансирано развитие на цялата територия съобразявайки се с естествените демографски процеси, природните дадености и потенциала за развитие на туризма.

Туристически обекти и инфраструктура: Основно в общината развитието на туризма се обуславя от местоположението и ресурсите на територията, което се взема предвид в решенията на ОУП.

Транспортна инфраструктура: Релефът на общината обуславя достъпът до територията да се осъществяват с автомобилен транспорт.

Нарушени терени

Вътрешната структура и функционирането на ландшафтите се обуславя от особеностите и динамиката на всички природни компоненти на околната среда от техногенното и антропогенното въздействие върху нея.

Повечето от локалните ландшафти са твърде обширни.

Част от територията на общината е заета от агроландшафтите, които се характеризират с прекъснатост на биологичния кръговрат на веществата и задължително допълнително енергетично субсидиране (чрез торене, напояване, обработка на почвите и пр.). Много често агроландшафтите представляват площи, периодично емитиращи замърсители на околната среда като нитрати, хербициди и пр.

Селищните територии и съществуващите пътища са с най-висока степен на антропогенна

трансформация. Те заедно с агробиоценозите обуславят различните степени на хеморобност на съответните участъци от локалните ландшафти. Около всяко селище като постоянен комплексен източник на замърсяване са формирани трайни зони с антропогенно и техногенно замърсяване (въздух, предимно през зимния сезон, води, почви). Освен това всяко селище, разположено по бреговете на преминаващите през локалните ландшафти реки представлява постоянно действащ източник на замърсяване с променлива интензивност. То влошава качествата на речната вода в зависимост от самопочистващите възможности на реката.

Отделните компоненти на ландшафта – геоложка основа, почви, води, животинския свят, растителността, защитени територии са подробно разработени в съответните точки на ДЕО.

Структурата на ландшафтите е тясно свързана с неговата динамика (повтарящи се, обратими, предимно ритмични промени, които не водят до изменение на ландшафта, т.е. извършват се в рамките на неговата съвременна структура. Функционирането на ландшафтите е подчинено на съвкупността на физико - химични, химични и биологични процеси.

Причините за трансформацията на ландшафтите могат да бъдат не само външни (обща изменени на макроклимата, тектонски движения и др.), но и вътрешни. Ландшафтите непрекъснато еволюират и при устойчиви условия поради непрекъсващите взаимодействия на компонентите (т.е. при функционирането на ландшафта), т.е. ландшафтите се саморазвиват.

Територията притежава разнообразни типове ландшафти характеризиращи се с фрагментиране на отделните ландшафтни единици, при което доминират типовете с подчертано естествен характер.

2.6.2 Изводи, проблеми и устройствени изисквания.

В ОУП на общината се изисква и са взети предвид при изготвяне на предварителният проект на ОУП на Община Болярово:

- Последователно прилагане на ландшафтно-устройствен подход, насочен към опазване, при необходимост на определени места;
- Възстановяване на общите ландшафтни характеристики на територията и особено на емблематичните им елементи при реализацията на трайна физическа намеса. Спазването на това изискване предполага допълнителни проучвания;
- Включване в плана на внимателно проучени трасета на бъдещите транспортни и инфраструктурни комуникации, (фотоволтаици, линии ВН, ветрогенератори и др.), които в най - малка степен нарушават околната среда и ландшафтните ѝ характеристики, като пътищата бъдат провеждани по правило по границите между различни ландшафтни типове;
- Прилагане в плана на формата и граничната линия на периферните горски ивици, които определят изгледа на горските масиви, обогатяват пейзажа в контекст със селскостопанските площи;
- При реализирането на мерките за рекултивация на нарушените терени и определяне на бъдещото им предназначение следва да се отчита принадлежността на тези терени към съответните типове ландшафт и възстановяването им да се използва за тяхното стабилизиране.

- В Предварителният проект на ОУП на Община Болярово е направено внимателно проучване за :
- последователно прилагане на ландшафтноустройствен подход, насочен към опазване, при необходимост на определени места – и възстановяване на общите ландшафтни характеристики на територията и особено на емблематичните им елементи при реализацията на трайна физическа намеса.
- възможните варианти за провеждане на бъдещите транспортни и инфраструктурни комуникации, линии ВН, ветрогенератори и др. и включване в плана на онези от тях, които в най-малка степен нарушават околната среда и ландшафтните и характеристики, като пътищата бъдат провеждани по правило по границите между различни ландшафтни типове;
- Специално внимание е отделено, вкл. и чрез предписания в Правилата за прилагане на плана, на формата и граничната линия на периферните горски ивици, които определят изгледа на горските масиви, обогатяват пейзажа в контраст със селскостопанските площи;
- При реализирането на мерките за рекултивация на нарушените терени и определяне на бъдещото им предназначение следва да се отчита принадлежността на тези терени към съответните типове ландшафт и възстановяването им да се използва за тяхното (на ландшафтите) стабилизиране.
- Ландшафтът се разглежда по отношение на устойчивостта на типовете към антропогенно натоварване, базирано на способността му към самовъзстановяване. Устройствените решения са насочени към формирането на устойчив и хармоничен ландшафт при запазване и изява на специфичните му характеристики. Прилага се последователен ландшафтноустройствен подход, насочен към опазването и възстановяването на общите ландшафтни характеристики на територията.

При направения анализ и оценка на състояние на ландшафта в общината са идентифицирани проблемите и е прогнозирано въздействието на ОУП върху ландшафта с основна цел определянето на видовете ландшафт, състоянието им, устойчивостта им и предлагане необходимите мерки за недопускане на отрицателни въздействия при реализацията на устройствените решения, предвидени в ОУП. Предлагане за реализация мерки за свеждане до възможния минимум промяната на естествените ландшафти.

2.7 Културно историческо наследство

Културното наследство в община Болярово е представено от археологически, исторически и архитектурно-строителни недвижими културни ценности, като за изработването на част „Културно наследство“ към ОУПО Вълчедръм са събрани и използвани данни и информация от различни инстанции и източници. Основно използвана е информацията, предоставена от Националния институт за недвижимо културно наследство (НИНКН); Национален археологически институт с музей към Българска академия на науките (НАИМ-БАН) – данни от автоматизираната информационна система "Археологическа карта на България" (АИС АКБ); Министерство на отбраната (Регистър на военните паметници и Картотека на военните паметници)

Съгласно заверените списъци на недвижими културни ценности /НКЦ/, съхранявани в Националния документален архив /НДА/ на НИНКН с изх.№ 0800-1035/16.04.2014г. на територията на община Болярово обявени и/или деклариран са следният брой недвижими културни ценности:

- Обявени недвижими културни ценности от категория „национално значение“ – 3 бр;
- Обявени недвижими културни ценности от категория „местно значение“ – 20 бр. (в т.ч. археологически, архитектурно-строителни от Античността и Средновековието, исторически);
- Обявени археологически недвижими културни ценности – 9 бр. Всички археологически недвижими културни ценности на територията на община Болярово притежават категория „национално значение“ по смисъла на чл.146, ал.3 от ЗКН;
- Обявени исторически недвижими културни ценности – общо 4 броя, от които 1 – за сведение и 3 – с категория „местно значение“;
- Декларирани художествени недвижими културни ценности – 6 бр;
- Декларирани архитектурно-строителни и художествени недвижими културни ценности – 5 бр;
- Обявени архитектурно-строителни недвижими културни ценности от античността и средновековието – 8 бр;
- Декларирани архитектурно-строителни недвижими културни ценности – 50 бр.

Съгласно Разпореждане № 1711 на Министерски съвет от 22.10.1962 г за обявяване на селищните и надгробните могили и на средновековните отбранителни валове за паметници на културата от национално значение, в пространствения обхват на община Болярово са регистрирани 18 броя селищни и надгробни могили.

На територията община Болярово съгласно Регистъра на военните паметници има 16 броя военни паметници и паметни плочи, посветени на героите от войните.

Община Болярово е утвърдила културната си принадлежност. Задачата на ОУПО в тази насока е запазване и доразвиване на съществуващото състояние на системата, разкриване и оценка на потенциала на структурите и компонентите на КН върху параметрите за устойчиво развитие на териториите и взаимовръзката с останалите функционални системи.

Изводи, проблеми и устройствени изисквания

Основните изводи и проблеми, установени след направения анализ на културно историческото наследство на община Болярово са следните:

- Към момента на изготвяне на Доклада за екологична оценка НИНКН не е провеждал дейности по актуализация на списъка на недвижимите културни ценности на територията на общината, а също така и от страна на общинската администрация не са правени предложения за реализиране на такива дейности. Данните за недвижимите културни ценности са към датата на придобиване на статута им, поради което подлежат на актуализиране. Обектите са придобили статут на недвижими културни ценности по реда на действащата в годините нормативна уредба, без определени режими на опазването им – териториален обхват и предписания за опазване.
- Наличните недвижими културни ценности не са достатъчно проучени и съответно експонирани и популяризирани. Поради това, че археологическите обекти не са достатъчно проучени, за тях се прилага чл. 146, ал.3 от ЗКН, съгласно който те притежават статут на НКЦ с категория „национално значение“ до установяването им като такива по реда на този закон;

- В по-голямата си част обектите на недвижимото културно наследство не са конкретно идентифицирани, поддържани и не са геодезически заснети и идентифицирани;
- За обектите на НКН не са определени защитени територии, гарантиращи тяхното опазване и не са изработени устройствени режими, съгласно *Наредба 7 за ПНУОВТУЗ* на МРРБ.
- Към момента съществуващите обекти на културното наследство не са предмет на туристически интерес и не са включени в подходящи културни маршрути, вследствие на това, че са недостатъчно проучени и не са подходящо експонирани и социализирани;
- Многогодишната липса на систематизирани и регламентирани професионални проучвания, липсата на определени охранителни зони, на правила и режими на опазване на конкретните обекти, безстопанствеността, както и интензивната земеделска дейност са компрометирали до голяма степен обектите на недвижимото културно наследство.

Културното наследство от национално и местно значение е потенциал, който трябва да бъде използван за привличане на социално - икономическата активност в общината. Недвижимите културни ценности във всичките им видове и категории, са неделими от специфичната среда и тази уникална характеристика предполага целенасочена интеграция на обектите и дейностите по опазване и социализация на историческото и природно наследство.

Общият устройствен план на общината оценява обектите на културно-историческото наследство, като елементи на цялостни териториални и функционални системи, поставящи изисквания и ограничения по отношение устройствената, строителна и друга човешка намеса в средата, към която принадлежат или която съставляват. Той осигурява условия за физическото опазване на паметниците и тяхната среда, за промотиране и социализация на познавателните, възпитателните, мемориалните, емоционално-естетическите им качества, за реализация на стопанския им потенциал, като обект на туристически интерес и посещения.

2.8 Отпадъци

На територията на Община Болярово се генерират основно битови отпадъци и в по-малки количества производствени и строителни отпадъци. Във връзка с характеристиката на района (земеделска насоченост) се генерират и в значително количество биоразградими отпадъци.

Във всички населени места сметосъбирането е организирано от Общината, като отпадъците се депонират на регионалното депо на Елхово и Болярово край с. Добрич Община Елхово.

През 2003-2004 година е реализиран пилотен проект за компостиране на биоразградими отпадъци от общините Болярово, Елхово и Тунджа и в трите общини са изградени общо 7 площадки за компост. (Две от тях са в гр. Болярово). Благоприятните резултати дават основание за разширяване прилагането на биологичното третиране в пределите на общината. Това е заложено и в целите за развитие на областно ниво – сред ключовите проекти за периода 2014 – 2020 е изграждането на площадки за компостиране в по-големите населени места на община Болярово - гр. Болярово, с. Мамарчево, с. Стефан Караджово, с. Воден, с. Г. Крушево, с. Попово, както и насърчаване използването на биогаз

На територията на община Болярово са закрити нерегламентираните сметища. Сметището в м. „Пехливански ясак” край гр. Болярово е в процедура по закриване и рекултивация.

Към началото на 2011 г. всички 20 населени места в община Болярово са включени в системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване. Събраните отпадъци са транспортирани за обезвреждане до РДНО. Въпреки това проблемът с нерегламентираното натрупване на отпадъци, респективно замърсени площи от неконтролирано изхвърляне на битови, градински и животински отпадъци (предимно торови маси), наблюдавани предимно в периферията на населените места и речните долини продължава да бъде актуален, причина за което са амортизацията на сметоизвозващата техника и отдалечеността на повечето селища от регионалното депо. Източник на замърсяване и проблем за общината е есенното замърсяване от растителни отпадъци и замърсяване с оборски тор. Антропогенният фактор остава другия основен източник за замърсяване с битови и други отпадъци.

В Общината липсва депо за строителни отпадъци.

Разделното събиране на отпадъци обхваща Болярово, Мамарчево и Златиница.

По-голяма част от лечебните заведения в област Ямбол предават болничните отпадъци за предварително третиране чрез микровълново обеззаразяване. Генерираните отпадъци от лечебната дейност на всички болнични заведения, с код 18 02 02, се транспортират до инсенератора за изгаряне на болнични отпадъци.

Общината съгл. чл. 31, ал 1 от *Закона за управление на отпадъците* няма задължението за въвеждане на разделно събиране на отпадъци от опаковки, което е за общини с население не < 5000 ж., в чийто обхват попада Община Болярово, поради числеността на населението – 3988 души (2016 г). Въпреки това е препоръчително да се вземат мерки за по-добро управление на отпадъците, намаляване на разходите за депониране и т.н. да се пристъпи към определяне на места за събиране на отпадъците от опаковки и предаването им на фирми за последващо третиране.

Във връзка с генерирането на опасните отпадъци, образувани в бита, например излезли от употреба флуоресцентни тръби и лампи, съдържащи живак, следва да бъде осигурена система за временното им съхранение и събиране като се сключи договор с фирми, извършващи тези дейности

Относно масово разпространените отпадъци и в изпълнение на ИУЕЕО, НУБА, ИУМПС, Кметът на Общината предприема мерки по организиране изпълнението на изпълнението на задължението за сключване на договори с: организации по оползотворяване на ИУЕЕО, НУБА, ИУМПС, лица които изпълняват задълженията си индивидуално относно ИУЕЕО, НУБА, ИУМПС и др. лица притежаващи документ по Чл. 35 от ЗУО, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, третиране, рециклиране и/или оползотворяване отпадъците на територията на Общината. При изпълнение на екологичното законодателство общината е необходимо да предприеме мерки за определяне места на територията ѝ за събиране на горепосочените отпадъчни потоци.

В ОУП на Община Болярово и ДЕО е обърнато специално внимание при определяне на нови или съществуващи за производствени дейности зони, където би могло да се разрешава извършването на дейности с отпадъци, в т.ч. третиране/обезвреждане на ОЧЦМ, ИУЕЕ, НУБА, ИУМПС и др. опасни отпадъци, както и управление на формираните количества строителни отпадъци на територията на общината при съгласуване на предлаганите ИП с компетентните органи за да се поставят необходимите условия, свързани с опазване на околната среда и здравето на хората в района;

Община Болярово изпълнява актуална Програма за управление на дейностите по отпадъците 2014-2020.

В Предварителния проект на ОУП на Община Болярово са взети предвид всички поставени изисквания, за да се сведе до минимум негативното въздействие на фактор отпадъци върху околната среда. В ЕО са предвидени мерки за да не се допускат отрицателни въздействия .

- Организирано сметопочистване и сметосъбиране за всички населени места, съгласно график, изработен и изпълняван от Общинско предприятие, извършващо дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване
- Подсигуряване на подходящи съдове с достатъчна вместимост за битови отпадъци - кофи и контейнери и др.
- Въвеждане на разделно събиране на отпадъци и осигуряване на система за временносъхранение и събиране на опасните отпадъци от бита в цялата община.
- Строг контрол и ефективно управление за недопускане на нерегламентирано натрупване на отпадъци в покрайнините на населените места и в речните корита.

В Предварителния проект на ОУП на Община Болярово и на ЕО към него са направени анализ и оценка на текущото състояние на управление на отпадъците в общината, идентифицирани са и оцени въздействията на ОУП върху фактор „Отпадъци“ и на тази основа са предложени мерки за свеждане до минимум отрицателните въздействия върху околната среда и предотвратяване създаването на условия за здравен риск за населението в района в района.

При извършения анализ и направената оценка по отношение на управлението на отпадъци от селското стопанство (животновъдство и растениевъдство) не се доказва необходимост от устройствено планиране на допълнителни площи за компостиране на биоразградими отпадъци.

2.9 Опасни вещества

Основната цел на контролната дейност на експертите от направление „Опасни химични вещества“ към РИОСВ – Стара Загора е да ограничава и предотвратява риска за човека и околната среда от въздействието на всички химични вещества, класифицирани, като опасни по смисъла на екологичното законодателство, които се съхраняват, произвеждат и употребяват, за да се гарантира недопускане на екологичен риск за околната среда и здравен риск за работещите на обектите и населението в района.

Контролът на всички опасни химични вещества се осъществява на база общоприетото европейско законодателство, което е транспонирано в българското. В основата на прилагането в Европейския съюз на съвременното законодателство в областта на химичните вещества в полза на здравето на човека и околната среда е Европейската агенция по химикали (ЕСНА). Нейната цел е повишаване качеството на живот, като гарантира безопасна употреба на химикалите в Европа. Чрез законодателството на Европейския съюз в областта на химичните вещества агенцията разполага с обширна база данни, която съдържа информация относно химичните вещества, използвани в Европа. С по – доброто идентифициране на опасностите от химикалите, би могло допълнително да се понижат рисковете и да се допринесе за безопасната им употреба.

На територията на Община Болярово не са регистрирани производства на опасни химични вещества.

В ОУП не се очакват дейности с висок или нисък рисков потенциал, попадащи в обхвата на Глава 7, раздел I на ЗООС, но при развитие в района, територията ще бъде управлявана, за да не се допускат ситуации, водещи и до риск от замърсяване на околната среда.

2.10 Вредни физични фактори

2.10.1 Шум

Община Болярово включва 20 населени места - общински център гр. Болярово и 19 села.

Основни източници на шум на територията на общината са типичните източници, характерни за населените места – транспортните потоци на автомобилния транспорт, промишлени предприятия и различни локални обекти (работилници, паркинги, търговски и спортни обекти и др.)

Автомобилен транспорт

Автомобилният транспорт, разпределен по пътната мрежа в общината, е основен източник на шум на територията ѝ. Пътната мрежа се състои от участъци от републикански пътища от II и III клас, и общински пътища. Основната транспортна ос в общината е път II–79 Елхово – Болярово – Средец. Третокласната пътна мрежа се състои от пътищата: III–7904 Мамарчево – кръстовище с път II–79 – Странджа, III–7906 Ружица – Горска поляна, III–5308 Калчево – Стефан Караджово и III–707 Стралджа – Голямо Крушево.

Шумовите характеристики на съществуващите транспортни потоци (еквивалентно ниво на шум L_{eq} , dBA) по пътищата от РПМ, за които се извършва преброяване на транспортното натоварване, са определени по изчислителната методика, регламентирана в Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, МЗ, МОСВ, 2006 г. и Методика за определяне нивото на автотранспортния шум при проектиране на пътища, ГУП, 1995 г. Изчисленията са извършени въз основа на данни за транспортното движение през 2015 г., предоставени от АПИ (Писмо № 08-00-41/19.10.2017 г.). Резултатите са представени в Таблица 2.10-1. В таблицата са дадени и стойностите на динамичните параметри на транспортните потоци – интензивност N , МПС/ч и структура p , % (относителен дял на тежкотоварните МПС и автобусите в общия поток). Шумовите характеристики са определени за стандартно разстояние 7,5 m от оста на близката лента за движение, настилка асфалтобетон, надлъжен наклон на пътното платно до 5 % и допустимата скорост на движение за съответния клас на пътя за използваните ПП са посочени в Таблица 2.10-1.

Таблица 2.10-1 Шумовите характеристики на съществуващите транспортни потоци

Път № ПП	N, МПС/ч		p, %		Leq, dBA	
	ден	нощ	ден	нощ	ден	нощ
Път II–79						
Д 1018	99	11	13,7	17,8	66,4	57,7
Д 1017	77	9	17,8	22,0	66,2	57,4
Д 1016	77	9	20,5	25,3	66,4	58,0
Път III–5308						
Д 2016	21	2	14,2	21,4	58,0	49,1
Д 2017	23	3	17,7	19,6	59,1	50,6

За останалите пътища от III клас, за които не се извършва преброяване, може да се предполагат аналогични шумови характеристики. Трасетата от РПМ в населените места изпълняват ролята на главни улици (улици IV клас).

При скорост на движение през населените места 50 km/h, шумовите характеристики на

транспортните потоци намаляват с около 3 dBA - за пътища II клас и с около 1 dBA - за пътища III клас.

Граничните стойности на нивата на шума, за различните територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях, са регламентирани в *Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шума върху здравето на населението*, МЗ, МОСВ, 2006 г. и са дадени в Таблица 2.10-2.

Таблица 2.10-2 Граничните стойности на нивата на шума, за различните територии и устройствени зони

Територии и устройствени зони в урбанизирани територии и извън тях	Еквивалентно ниво на шум, dB(A)		
	ден	вечер	нощ
Жилищни зони и територии	55	50	45
Централни градски части	60	55	50
Територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	60	55	50
Територии, подложени на въздействието на релсов железопътен и трамваен транспорт	65	60	55
Територии, подложени на въздействието на авиационен шум	65	65	55
Производствено-складови територии и зони	70	70	70
Зони за обществен и индивидуален отдих	45	40	35
Зони за лечебни заведения и санаториуми	45	35	35
Зони за научноизследователска и учебна дейност	45	40	35
Тихи зони извън агломерациите	40	35	35

В населените места, през които минават пътищата от РПМ, най- силно засегнати от транспортния шум са жилищните терени, разположени непосредствено до пътното трасе. Получените резултати показват, че прилежащите до третокласните пътища жилищни терени са подложени на шумово въздействие от автомобилните потоци, близко до граничните стойности, с възможни незначителни превишения. За жилищни терени, разположени в непосредствена близост до трасето на път II-79, граничните стойности за шум се превишават, съответно с около 3 dBA, за дневния период и с около 5 dBA - за нощния. Път II-79 минава в обход на гр. Болярово, което е много благоприятно, по отношение на шумовото въздействие от транспортния поток, върху жилищните територии на града.

За общинските пътища, шумовите характеристики са от порядъка: под 55 dBA за деня и под 45 dBA – за нощта.

Състоянието на пътната настилка влияе съществено върху шумовата емисия от транспортния поток в околната среда. Обобщеното състояние на третокласните и общинските пътища, на територията на община Болярово, се оценява като сравнително лошо и незадоволително. Състоянието на пътната инфраструктура е сред най- сериозните проблеми с техническата инфраструктура в общината като това се отнася предимно до общинската пътна мрежа.

Икономика

Икономическият профил и специализация на общинската икономика е в областта на аграрното стопанство. Водещ отрасъл в земеделието е растениевъдството (зърнопроизводство, лозаро-овощарство, зеленчукопроизводство, отглеждане на билкови и лечебни култури). Животновъдството (овцевъдство, козевъдство, говедовъдство, пчеларство) се развива при много благоприятни природни условия. Важно място заемат горското и рибното стопанство. Горските ресурси на общината са сравнително ограничени. Въпреки разнообразието и запазения вид на горските масиви, дърводобивът и дървопреработването не са достатъчно развити. В района на язовира и коритото на реката има условия за промишлен и спортен риболов.

Промишлеността в общината (хранително-вкусова и лека) е пряко свързана с преработване на селскостопанска продукция като производствените мощности са концентрирани предимно в общинския център. Основните действащи предприятия са „Странджа – МП“ (за месодобив и месопреработка) и ЕТ „Симона“ (преработка на метлен клас), гр. Болярово. Предприятията в община Болярово (общо 17 бр.) са предимно микропредприятия.

Отраслите, свързани с обслужващите функции на общината, са представени от: търговия, хотелиерство и ресторантьорство, туристически услуги и други.

Отдых, спорт, туризъм

Природните дадености, климатичните условия и културните паметници на територията на община Болярово са важни предпоставки за развитие на различни форми на туризъм – селски, културен, екотуризм, винен, ловен и други. Язовир „Малко Шарково“ (една от забележителностите в региона) предлага отлични условия за практикуване на водомоторни спортове, риболов и други форми на отдых. Спортната инфраструктура в общината има материално-техническа база в добро състояние, но недостатъчна в по-малките населени места. Основните обекти са 1 стадион в гр. Боляров, игрище в с. Мамарчево), тенис-корт и фитнес-зала (гр. Болярово), спортни площадки и други.

В заключение, акустичната среда на голяма част от територията на общината е спокойна, с изключение на малка част, около трасетата на пътищата от РПМ.

2.10.2 Други вредни физични фактори

Електромагнитни полета

Източници на електромагнитни полета са и радиопредавателите на къси, средни и дълги вълни, частните радиостанции на УКВ, телевизионни предаватели и ретранслатори, подстанции за високо напрежение – открити и закрити, електропроводи, трафопостове, захранващи жилищни квартали, късовълнови и УКВ системи за мобилни комуникации на транспорта, полицията, бърза помощ и др., радарни системи на КАТ, авиотранспорта, за ТВ и други сателитни връзки, лични системи за комуникации (радиолобителски предаватели). За посочените предаватели няма експертни оценки, не е определяна хигиенно-защитна зона спрямо жилищната и работната среда. В обхвата на планираната територия преминават въздушните електропроводи, свързващи отделните обекти с националната електропреносна мрежа. Няма данни за значимо негативно въздействие.

Вибрации

На територията на общината няма източници на вибрации в околната среда

Радиационна обстановка и влияние на йонизиращи и нейонизиращи лъчения

Радиологичното състояние на околната среда се осъществява чрез ИАОС и лабораторията за радиационни измервания в гр. Ст. Загора. Показателите, по които се извършват непрекъснати и периодични контролни наблюдения, са: радиационен гама фон (пункт Елхово); специфична активност на естествени и техногенни радионуклиди в почви, дънни утайки и отпадъчни продукти; обща бета – активност на води, обемна специфична активност на естествени и техногенни радионуклиди в аерозолни проби.

Няма данни за отклонения от естествените стойности и надфонове превишения.

2.11 Материални активи

Към момента за Община Болярово няма достатъчно общодостъпни данни за сегашното състояние на материалните активи на общината, но важен проблем е изграждане на техническата инфраструктура, нуждаеща се от изграждане, рехабилитация, разширение, ремонт в т.ч. възстановяване на пътната инфраструктура и системи за предотвратяване на бедствия, ВиК мрежи и съоръжения и др. Предстои още много работа за постигане на европейските стандарти за равнищата на материалните активи.

Липсват и достатъчно финансови средства за поддръжка и развитие на културната инфраструктура, здравеопазването и образованието, както и за дълготрайните материални активи с екологично предназначение, като съоръжения и оборудване за мониторинг и необходими съоръжения за повишаване степента на опазване и възстановяване на околната среда. Материалните активи, имащи пряко отношение към околната среда като ВиК инфраструктурата на територията на община Болярово се нуждаят от разширение, реконструкция и модернизация. Необходимо е да се реализира ПСОВ на гр. Болярово и с. Стефан Караджово.

В община Болярово се работи за решаване на горните проблеми, но е необходимо време и най-вече финансови средства за преодоляването им.

2.12 Здравно хигиенни условия

По данни от ГРАО към 2016 г., общината има население 3988 жители (по постоянен адрес), от които 1229 живеят в административния център – гр. Болярово, а останалите - в селата от общината.

Прогнозата за населението в областта при хипотеза за конвергентност, дори и при хипотеза за относително ускоряване на демографското развитие е негативна, т.е. очаква се намаляване на населението. За община Болярово може да се направи аналогичен извод, независимо от предвижданията на ОУП.

Рисковите фактори за населението, свързани с околната среда, като атмосферен въздух, води, почви и отпадъци, са разгледани в съответните точки на настоящия доклад.

Според представената информация, на територията на община Болярово няма обекти с промишлени източници с дейности, създаващи риск от наднормени нива на вредни емисии и шум в околната среда. Въпреки това хаотичното застрояване води до съседство на несъвместими дейности – например строителство, хотелиерство и дървопреработване и др дейности в някои населени места., което провокира постоянни жалби за шум и замърсяване на въздуха.

Основните причини за завишени стойности на шумовите нива са:

- липсата на защитни “зелени екрани”;
- лошокачествена настилка;
- двустранно плътно застрояване по главните улици;

- големи наклони на някои улици;
- остарелия автомобилен парк.

В жилищните и вилни зони, районите за отдих, за възстановяване и други на територията на общината няма рискове в акустично отношение.

По отношение на рисковите фактори, свързани с работната среда, нивото на трудовите злополуки е един от най-важните показатели за условията на труд и на дейностите за осигуряване на здраве и безопасност при работа. Местоположението на обектите, подлежащи на здравна защита, като училища, спортни обекти и др., е представено в Опорния план на общината.

Следва да се отбележи, че на територията на община Болярово няма изградени предприятия и/или съоръжения, класифицирани с нисък или висок рисков потенциал, съгласно критериите на Приложение №3 от *Закона за опазване на околната среда*. Няма влезли в сила решения по ОВОС или Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, с които е одобрено местоположението и са потвърдени безопасните разстояния за предприятия с нисък или висок рисков потенциал.

В община Болярово здравната мрежа е представена само чрез извънболнична помощ. Няма регистрирани МБАЛ, ДКЦ и МЦ. Населените места са разпръснати върху голяма територия, пътната инфраструктура е на някои места е в лошо състояние и като цяло има затруднения в здравното обслужването.

Основна цел на ОУП на Община Болярово е осигуряване на високо качество на околна и жизнена среда на населението на Общината чрез осигуряване на съвременни устройствени решения. В ДЕО е направен подробен анализ и експертна оценка на идентифицирните въздействия върху отделните компоненти и фактори на околната среда и тяхното отражение върху човешкото здраве на предварителни проект на ОУП на Община Болярово. При необходимост се предлагат мерки за решаването на възникналите проблеми

Реализацията на Проекта на ОУП на община Болярово решава редица екологични проблеми на Общината, които към момента са предпоставка за създаване условия за здравен риск за населението в района:

- Липсата на канализация в по-голямата част от населените места в общината, зауставането към момента на непречистени отпадъчни води във водните обекти, създаване на нерегламентирано натрупване на отпадъци (на границите на населените места и в руслото на реките) и др. създават условия за екологичен и здравен риск.
- Необходимо е съдействие и на общината за реализацията на обектите, предвидени в инвестиционната програма на ВиК Ямбол ЕООД (осигуряване достатъчно количество качествена вода за населението, намаляване загубите във водопроводната мрежа, изграждане на липсващата канализация в населените места и др), за да се предотврати създаването на ситуации за възникване на здравен риск за населението в общината.
- Необходимо е да се търси възможност за финансиране за решаване на редица проблеми на общината , свързани със здравеопазването чрез отделни програми.

В ОУП и ДЕО към него са предложени мерки, реализацията на които са сигурна гаранция за осигуряване на високо качество на жизнена и околна среда, като се гарантира недопускане на ситуации за създаване на риск за здравето на населението и екологичен риск за околната среда.

2.13 Рискове от природни бедствия и аварии. Предложения за управление на риска

За област Ямбол е изготвен План за защита при бедствия и аварии в съответствие с:

- Чл. 9, ал.8 от Закона за защита при бедствия;
- Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на съвета от 23 октомври 2007 г., относно оценката и управлението на риска от наводнения.
- Процедура за действие при нелегален трафик и незаконно преместване на ядрен материал и/или радиоактивни вещества на Агенцията за ядрено регулиране;
- Процедура за аварийно реагиране при разкриване на незаконен пренос на радиоактивни вещества в зоните на граничните контролно – пропускателни пунктове на Република България на Агенцията за ядрено регулиране;

Планът за защита при бедствия в област Ямбол е неразделна част от Националния план за защита при бедствия.

В Предварителния проект на ОУП на Община Болярово проектантския екип е направил подробен анализ и оценка на съществуващите документи, свързани с План за защита при бедствия. *Необходимо е Община Болярово да изготви актуален План за защита при бедствия.*

Целта на плана е да се създаде оптимална организация за своевременно прогнозиране характера и последствията от възникнали стихийни бедствия, други често повтарящи се производствени аварии и успешно осъществяване на локализационни, защитни, спасителни и ликвидационни мероприятия във възникналите огнища на поражения (заразяване).

Основни задачи на плана са:

- прогнозиране на възможните бедствия на територията на област Ямбол в т.ч. по-подробно и с необходимата конкретика за територията на община Болярово;
- създаване на необходимата организация за действие при бедствия, аварии и катастрофи на територията на областта;
- създаване на резерв от сили, средства и материали за своевременна реакция при възникване на кризисна ситуация;
- подобряване на организацията и взаимодействието между държавните и общинските органи и ведомства при преодоляване на последствията от бедствия, аварии и катастрофи;
- подготовка на ръководния състав от щаба за изпълнение на областния план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния щаб при възникване на бедствия;
- създаване на организация за прогнозиране и ранно предупреждение на населението в застрашените от бедствие райони;
- извършване на превантивни дейности на рисковите и уязвими участъци от критичната инфраструктура.

Анализ на възможните бедствия на територията на ИП и прогноза за последиците от тях

Най-характерни бедствия, които могат да се очакват на територията на община Болярово са земетресения, свлачища, пожари, наводнения, снегонавявания, обледявания и производствени аварии

Земетресения

В сеизмично отношение областта се класифицира като второстепенно сеизмична област. Данните показват, че територията на Община Болярово попада в район с интензивност от VII степен по МШК (скалата на Медведев – Шпонхоер – Карник). Според БДС EN 1998-1:2005/NA:2012, Приложение NA.D2 територията на общината попада в сеизмичен район с референтното максимално ускорение 0,11 g за период на повторяемост от 475 години.

Съгласно „Наредба № РД-02-20-2/27/01.2012 г за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони“ и картата на сътресяемостта за периоди 1000 г към тази наредба територията на община Болярово попада в сеизмичен район от VII сеизмична степен и проектирането на сгради, съоръжения комуникации и други обекти следва да се оразмерява със сеизмичен коефициент $K_s = 0,10$.

Проектите на сградите и съоръженията ще са съобразени с изискванията, свързани с степента на сеизмичност на района. При така създадената обстановка в случай на земетресение, може да се очакват средни и слаби разрушения на част от сградния фонд, прекъсване на електрозахранването и водоснабдяването на населените места, нарушаване на транспортните и съобщителните връзки и съоръжения и др. Възможно е да се създаде сложна санитарно епидемиологична, пътнотранспортна и морално психологическа обстановка.

Наводнения

При обилни продължителни валежи и при интензивно топене на снеговете по поречиата на реките могат да възникнат наводнения. Рискът от наводнения се управлява от Басейновите Дирекции на Източно беломорски район и на Черноморски район в съответствие с Планове им за управление на риска от наводнения (ПУРН), период 2016-2021 г.

От наводнение най-сложна обстановка (наводнени площи, населени места, разрушени мостове, нарушаване на енергийните и съобщителните комуникации), ще се създаде в низините по поречието на реките и под язовирите.

ПУРН предвижда смекчаващи мерки за предотвратяване и намаляване на риска от наводнения

Наводненията са най-вероятни през пролетта, когато се топят снеговете

Пожари

Най-вероятно е възникването им в горите в летния сезон, в определени производства и складове, както и в сгради предимно в зимния сезон. При строг контрол и ефективно управление вероятността за създаване на условия за възникване и разпространение на пожари могат да се сведат до минимум.

При авария в промишлени обекти най-сложна обстановка може да възникне за населението живеещо в непосредствена близост до бензиностанциите, газостанциите и по маршрутите за движение на транспортни средства превозващи химически и силно токсични вещества по маршрутите за движение

При *снегонавявания и обледявания* предимно през месеците декември – януари голяма част от общините на областта могат да се окажат без електрозахранване и водоснабдяване, с нарушени транспортни и свързочни комуникации и произтичащите от това последствия. Уязвими са малките населени места в планински по-трудно достъпни райони.

Управление на риска

Община Болярово е необходимо да изготви актуален план за защита при бедствия като включи и част „Управление на риска“, като ползва добрата европейска практика и методиката на научно-познавателната структура на Европейската Комисия. Тази част не е включена като изискване в ЗУТ, Наредба 8 и останалите поднормативни документи, нито е включена в предварителното задание за възлагане на ОУПО. Предвид добрата практика Община Болярово може да изготви предварителна оценка на риска от възможните потенциални бедствия, аварии и други негативни явления, включително хуманитарни кризи, както и съответен план за противодействие и превенция на риска.

В бъдеща след приемане на окончателния проект на ОУПО следва да се реализира общинска програма за управление на риска, която да се подготви и приеме от общинския съвет и да се внесе за одобрение и изпълнение с подкрепата на МРРБ и останалите ангажирани държавни структури, като се потърси финансиране от съответните национални и европейски фондове за нейното изпълнение.

2.14 Въздействие върху околната среда без прилагане на плана

Без прилагане на ОУП на Община Болярово ще се задълбочат негативните прояви и въздействие върху отделните компоненти и фактори на околната среда, ще бъдат засегнати интересите на общината, собствениците на имоти, секторни правителствени организации, граждански сдружения, неправителствени организации, обществеността на общината и съседните общини.

Без прилагане на плана ще се запази съществуващата антропогенна намеса.

При неприлагане на ОУП, развитието на общината ще се осъществи чрез планиране и строителство на парче, с ползване на стари планове и ПУП, които не се обединяват в единна концепция спрямо променените икономически и социални условия. Не би могло да се постигне устойчивост в развитието на общината, без интегриране на икономическите и бизнес интереси, при побръщане на социалните условия на живот, и при съхраняване на природна среда и културно историческо наследство.

Ще останат нерешени проблемите свързани с:

- Устройство зони и функционалното им предназначение със специфични правила и норми, без възможни разширения, при запазване на специфичния облик и традиции, при съхраняване на природния ресурс.
- Ефективно обществено обсъждане за преодоляване конфликтите на интереси, съобразяване с международни тенденции и изисквания към съхраняване на защитените зони и устойчиво развитие на региона.
- Устройство на части на територии и зони, без съобразяване с екологосъобразен подход в планирането, без интегрирано и цялостно инженерно обезпечаване.
- Развитие на туристически рекреационни бази без цялостна концепция и специфични туристически продукти, както и координирани единни информационни центрове.
- Съхраняване на ландшафт, панорамни алеи и места за широк обществен достъп.
- Транспортната инфраструктура, паркиране, респективно – преодоляване замърсяването на атм. въздух;
- Инженерната и техническа инфраструктура – ел. захранване, в бъдеще частично газифициране на района на общината, изграждане на съвременна В и К инфраструктура.

- Повърхностни води – На територията на община Болярово продължава заустването на непречистени отпадъчни води от населените места и курортните обекти в водоприемниците, което води до влошаване качествата на водите в приемниците и здравен риск за населението – опасност от разпространение на стомашно - чревни заболявания.
- Водоснабдяване- Осигуряването на вода за населението и икономиката на страната е основен национален приоритет. Общината има добре развита водопроводна мрежа, но със своите проблеми: амортизирани тръбопроводи, които се нуждаят от подмяна; големи загуби във водопроводната мрежа.
- Канализация – доизграждане на канализационната мрежа на града и изграждане на такава в селата в общината.
- Проблеми, свързани със стихийната урбанизация
- Проблеми, свързани с качество на живот на жителите в общината; нисък стандарт на средата за обитаване и отдих във вътрешността.
- Проблеми, свързани със запазване на културното и историческо наследство;
- Проблеми, свързани с опазване на защитените територии, с биоразнообразието и запазване на местообитанията;
- Проблеми, свързани със зоните за спорт и екологичен туризъм и всички подходящи форми на алтернативен туризъм.
- Проблеми в синхронизация между приети стратегии, програми и планове и проекти, касаещи територията и развитието на общината.
- В случай, че ОУП на община Болярово не се реализира, не се очаква промяна в съществуващата акустична среда на територията на общината, с изключение на териториите около пътищата от РПМ. Транспортната инфраструктура ще продължи да се развива – ще се повишават интензивността и структурата на транспортния поток. Развитието на транспортната инфраструктура ще доведе до промяна (влошаване) на акустичната среда на териториите с нормиран шумов режим, през/в близост на които преминават трасетата на движение.
- От извършен анализ на очакваното развитие на околната среда, в случай, че ОУП на община Болярово не се реализира е оценено въздействието на т. нар. „нулева алтернатива” или отказът от реализирането на ОУП на община Болярово.
- Без прилагането на Общия устройствен план на Община Болярово не би могло да се създадат предпоставки и устройствена основа за опазването, валоризирането и социализирането на недвижимото културно наследство и да се направи връзка със съседните територии от други общини, да се обоснове културното наследство като потенциал за развитие на туризма във всичките му многообразия. Необходимо е да се направи синтез на културно, природно наследство и туризъм – вътрешен и международен, база за устойчиво икономическо развитие на общината, създаване на индивидуален туристически продукт.
- Без прилагане на ОУП ще се забави икономическото развитие на общината, ще се пропуснат ползи за финансиране и допълнителни инвестиции, както и усвояване на средства от Европейския съюз, респективно – подобряване условия на труд, повишаване качеството на живот, здравословният начин на живот, запазване интересите на развитие на общината, респективно осигуряване на приятна околна среда, запазване на богатата природа на основата на устойчиво управление на околната среда.

Прогноза за евентуалното развитие на компонентите и факторите на околната среда без прилагане на плана е дадена в Таблица 2.14-1.

Таблица 2.14-1 Евентуално развитие на компонентите и факторите на околната среда без прилагане на плана

Компоненти	Текущо състояние	Развитие на компонента без прилагане на плана
Атмосферен въздух	Хаотичното безпланово застрояване без да се създадат условия за създаване на зелена система и озеленяване на урбанизираните площи. Липса на устройствени решения за увеличение и поддръжка на зелената система в общината.	Ще доведе до сравнително слабо влошаване естественото проветряване на застрояваните територии и слабо повишаване задържането на замърсители в междуградните пространства. Няма да се създадат условия за по-добър микроклимат в жилищната среда
	Автомобилен парк – ще продължи да нараства, пътищата ще са в недобро състояние, без обходни пътища, без достатъчно паркоместа. Нерегламентирано натрупване на строителни отпадъци, торови маси и др.	Предпоставка за наднормено замърсяване на атмосферния въздух
	Климатични и метеорологични условия.	Няма да претърпят никаква промяна (освен промените, които настъпват следствие на глобалното затопляне)
	Транспорт – лошо състояние на съществуваща пътна инфраструктура. Без реализация на предложените в ОУП мерки	Увеличаване съдържанието на прах в приземния слой, поради разрушаването на пътните настилки и недоизграденост на пътищата. Проблеми от липса на достатъчно паркинги, особено във върхови сезонни натоварвания, условия за транспортни инциденти.
	Нерегламентирано натрупване на торови маси и др.отпадъци. Липса на решения за предложение на площадки за събиране на битови отпадъци, строителни отпадъци и др.	Емисиите на прах и разпространението на неприятни миризми.
Земни недра	В границите на община Боларово няма концисии за добив на подземни богатства и не са проявени свлачища	Потенциален риск от проява на свлачищата под въздействие на естествени и антропогенни фактори
Подземни води	Антропогенните въздействия върху количественото и химичното им състояние, произтичат от: - отвеждане на отпадъчните води в септични ями и попивни кладенци или директно заустване, поради отсъствие на канализация и пречиствателни съоръжения на селищата в общината с изключение на частична такава в гр. Болярово;	Няма да се реализира подобряване на съществуващото лошо химично състояние на попадащите на територията на общината части от подземните водни тела BG3G000000Q017, BG3G000000N014, BG3G0000T12034 и BG2G000000K2034

Компоненти	Текущо състояние	Развитие на компонента без прилагане на плана
	<ul style="list-style-type: none"> - земеделски дейности и животновъдство, свързани с прилагане на торове и препарати за растителна защита; - нерегламентирано водовземане от подземни води за питейно-битово водоснабдяване и други цели; - състоянието на водовземането: големи загуби на питейна вода преди достигане до потребителите; използване на питейна вода за напояване и пр. 	
Повърхностни и води	<ul style="list-style-type: none"> - Недостатъчна изграденост на водопроводната мрежа, голяма част от нея е с изтекъл експлоатационен срок, висока аварийност и високи загуби на вода. Ще продължи загубата на природен ресурс от големите загуби във водопроводната мрежа; - Канализационната система на всички населени места в общината не е изградена (Изградена е частично само малка част от канализационната система в гр.Болярово).; - Липса на ПСОВ в гр. Болярово и в останалите населени места в общината. Ще продължи заустване на замърсени води във водните тела - Използване от населението на септични и изгребни ями. 	<p>Ще продължи загубата на природен ресурс от големите загуби във водопроводната мрежа.</p> <p>Няма да се доставя достатъчно количество вода с добри качества, Ще продължи дискомфорта на населението, обитаващо района без канализация и създаване на условия за здравен и екологичен риск.</p> <p>Ще продължи заустване на замърсени води във водните тела.</p> <p>Влошаване качеството на повърхностни и подземни води поради течове и заустване на непречистени отпадъчни води във повърхностни водни обекти;</p> <p>Замърсяване на почви, води и създаване на условия за екологичен и здравен риск за населението в района.</p>
Почви, земи и земеползване	<p>Почвите са формирани под влиянието на климатичните условия, релефа и антропогенна дейност – земеделско или горскостопанско ползване. Наличие на ерозирали терени.</p> <p>Не се очаква планирано развитие на отделни стопански отрасли.</p>	<p>Увеличаване на пустеещите земи;</p> <p>Засилване на ерозията;</p> <p>Неконтролируема промяна на предназначението на земята предимно за строителство;</p> <p>Експлоатация на земите от чужденци за задоволяване на чужда хранително-вкусова промишленост;</p> <p>Засилване на браконьерство и пожари;</p> <p>Незаконна урбанизация</p> <p>Стопански отрасъл – без развитие (задоволяване на собствени нужди);</p>
Биологично разнообразие (растителен и животински свят)	<p>Комплексният анализ на съвременното състояние на растителността и на местообитания на територията на община Болярово дава възможност да се прогнозира насоките на тяхното изменение в резултат на естествено</p>	<p>Липса на режими и параметри за устройство, изискващи голям процент на зелена площ и сравнително малка плътност на застрояване</p>

Компоненти	Текущо състояние	Развитие на компонента без прилагане на плана
	протичащите сукцесии в екосистемите и при различни форми на антропогенно въздействие, без прилагането на измененията на ОУП.	
Защитени територии и зони	Общите въздействия върху защитените зони са свързани с паша, косене, лов и риболов, изхвърляне на битови отпадъци, текуща урбанизация, въздействия свързани с отдиха и туризма и др.	Задълбочаване на негативните прояви от страна на нелоялни посетители и инвеститори.
Ландшафт	Наличие на естествени форми на релефа с богати морфоложки форми и образувания; наличие на защитени природни ландшафти	Основният тип ландшафт остава непроменен. Стихийно урбанизиране на територии в природни и защитени ландшафти. Увеличаване дела на урбанизираните зони и преуплатняване с частични градоустройствени решения с неподходяща висока етажност. Унищожаване на части от природните ландшафти;
Отпадъци	Наличие на нерегламентирани сметища поради лоша организация на събиране и извозване на генерираните отпадъци. Липса на разделно събиране третиране и обезвреждане на производствени неопасни и опасни отпадъци и ефективното им управление. Липса на добро управление на строителни отпадъци и използването им.	Няма да се повиши качеството на управление на отпадъците. Ще се затрудни отреждането на площадки за биоотпадъци и др. Няма да се постигне достатъчно ефективно управление на отпадъците. Тенденция към влошаване на управлението на отпадъците и околната среда
Опасни вещества	Няма в момента наличие на дейности, свързани с опасни вещества	При неприлагане на плана не се очаква развитие в района, но няма да бъде и управлявана територията, което може да доведе и до риск от замърсяване.
Вредни физични фактори - шум	Акустичната среда на голяма част от територията на общината е спокойна, с изключение на малка част, около трасетата на пътищата от РПМ.	Не се очаква промяна в акустичната среда на територията на общината с изключение на териториите около пътищата от РПМ. Транспортната инфраструктура ще продължи да се развива без прилагане на ОУП – ще се повишат интензивността и структурата на транспортните потоци. Развитието на транспортната инфраструктура ще доведе до влошаване на акустичната среда на териториите с нормиран шумов режим в близост до пътищата от РПМ.
Културно историческо	В момента няма приети устройствени решения свързани с опазване на	Невъзможност да се създадат предпоставки и устройствена основа

Компоненти	Текущо състояние	Развитие на компонента без прилагане на плана
наследство	паметниците на КИИ	за опазването, валоризирането и социализирането на недвижимото културно наследство.
Здравен статус и риск за население	Здравеопазване в Общината	Задълбочаване на негативните условията и нездравословен начин на живот, лоши трудови и битови условия.
Природни рискови фактори	Липса на програма и мерки за почистване на речните корита, недопускане на неконтролирано натрупване на отпадъци по бреговете и др.	Повишен риск от наводнения в долината на реките и деретата, пожари и др. Затруднение при възстановяване на щетите.
Материални активи	Не достъчно добро планиране	Ако не се реализират предвижданията на ОУП може да се очаква, че състоянието на образователната, здравната, социалната и културната инфраструктура ще продължи да се влошава . Може да се очаква, че при недобро планиране и устройство на територията, което да позволява по-добро социално-икономическо развитие, общината ще среща по-големи трудности при покриване на разходите си за образование, здравеопазване, култура и социални услуги и вероятността да останат средства за развитие на щадяща околната среда и нисковъглеродна транспортна система е незначителна.

3 Характеристики на околната среда на териториите, които могат да бъдат засегнати значително от осъществяването на плана

В Проекта на ОУП на Община Болярово на този етап не е дадена конкретна информация за инвестиционните намерения, които ще бъдат изпълнени в предвижданите на устройствени територии и зони, на този етап може да се предположи, че всяка една част от тези територии и зони би могла да бъде значително засегната от проектите в бъдеще. За да се насочи вниманието към най-уязвимите територии, които следва да бъдат взети под внимание при бъдещите оценки се представя кратък обзор за основните групи от тези територии. Необходимо е преди изпълнението на подобни проекти да се проведат конкретни оценки на въздействието върху околната среда и оценки за съвместимостта, където и необходимо.

3.1 Защитени зони от Натура 2000

В териториалния обхват на община Болярово попадат части от следните защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 по смисъла на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

Защитените зони по смисъла на ЗБР от Екологичната мрежа НАТУРА 2000 от Екологичната мрежа НАТУРА 2000 попадащи в териториалния обхват на ОУП на община Болярово са:

Защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна;

33 BG0000198 „Река Средецка“

33 BG0000218 „Дервенски възвишения - 1“

33 BG0000219 „Дервенски възвишения - 2“

Защитени зони за опазване на дивите птици;

33 BG0002026 „Дервенски възвишения “

33 BG0002027 „Язовир Малко Шарково“

33 BG0002066 „ Западна Странджа “

Въздействието, което Предварителния проект на ОУП на община Болярово може да окаже върху двете защитени зони, е подробно разгледано и анализирано в доклада за оценка степента на въздействие неразделно приложение към настоящия доклад за екологична оценка.

3.2 Територии с национален защитен статут

В териториалния обхват на община Болярово не попадат защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ)

3.3 Зони за защита на питейни води от подземни водни тела

Водоснабдяването на населението в Община Болярово се извършва от „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД-Ямбол.

В изпълнение на изискванията от Директива 2000/60/ЕС и Директива 98/83/ЕС за качеството на водите, предназначени за консумация от човека, транспортирани в Закона за водите са определени като зони за защита на водите:

- подземните водни тела, части от които попадат на територията на община Болярово (описани в точка 2.3.2), от които се извлича вода за консумация от човека със средно денонощен дебит над 10 m³ или служат за водоснабдяване на повече от 50 човека, съгласно чл. 7, т. 1 на Директива 2000/60ЕС и чл. 119а, ал. 1, т. 1 от Закона за водите.
- териториите на учредените и предстоящи за учредяване санитарно-охранителни зони около водоземните съоръжения от подземни води за питейно-битово водоснабдяване, в които нормативно са въведени ограничения и забрани за опазването им, съгласно чл. 119, ал. 4, т. 2 и ал. 5 от Закона за водите.

Необходимо е осъществяване на процедури за получаване на разрешителни за водоземане по изискванията в Наредба № 1/2007 г за проучване, ползване и опазване на подземните води и за учредяване на СОЗ за всички водоизточници съгласно изискванията понастоящем в Наредба № 3/16.10.2000 г за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване, и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди, впоследствие в Наредба за зоните за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване и на минералните води.

3.4 Зони за защита на питейни води от повърхностни водни тела

В Община Болярово водоснабдяването с питейна вода се извършва от водоизточници от подземни води. (не се използват повърхностни води).

3.5 Зона за отдих и водни спортове

Територията на Община Болярово не попада в зоната на защита по чл. 119а, ал. 1, т. 2 от ЗВ (Зона за отдих и водни спортове) и няма водни тела предназначени за активен отдих , вкл. места определени за къпане.

3.6 Зона за стопански ценни видове риби

На територията на общината няма определени зони за защита на водите с цел опазване на икономически значими водни видове, съгласно изискванията на чл. 119а, ал. 1, т. 4 от ЗВ.

3.7 Чувствителни зони

Целта на чувствителните зони е опазване на повърхностните води от увеличаващото се съдържание на хранителни вещества от замърсените отпадъчните води от населените места и обекти, които генерират замърсени отпадъчни води със завишено съдържание на биогенни елементи (предприятия на хранително-вкусовата промишленост, ферми и др). Водосборните области на определените чувствителни райони трябва да отговарят на изискването за допълнително пречистване на градски отпадъчни води (пречиствателно съпало за отделяне на азота и фосфора) за населени места с повече от 10 000 еквивалентни жители (еж). Следва да се отбележи, че на територията на община Болярово няма населени места с повече от 10 000 еквивалентни жители.

3.8 Уязвими зони

Уязвимите зони са определени и за защита на подземните води от замърсяване с хранителни вещества от селскостопански източници. В Заповед № РД-146/25.02.2015 г. на министъра на околната среда и водите са определени уязвимите зони с изисквания към животновъдите и растениевъдите.

Според актуализирания регистър на нитратно уязвимите зони по тази заповед в обхвата на община Болярово като замърсени и застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници са определени следните подземни водни тела (описани в точка 2.3.2):

- „Порови води в Неоген-Кватернер-Ямбол-Елхово“ с код BG3G00000NQ054;
- „Карстови води - Тополовградски масив“ с код BG3G0000T12034; и
- „Карстови води в горна креда, Бургаска вулканична зона, северно и западно от Бургас“ с код BG2G00000K2034.

Територията на общината до надморска височина 250 m е определена като уязвима зона за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници.

Всички предвиждани дейности следва да се съобразяват с изискванията в „Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването на водите с нитрати от земеделски източници“, утвърдена със Заповед № РД-267/04.01.2014 г на министъра на околната среда и водите и Заповед № РД 09-157/14.03.2014 г на министъра на земеделието и храните и „Програмата за мониторинг на нитратите в подземните води“, утвърдена със Заповед № РД-635/13.08.2013 г. на министъра на околната среда и водите.

3.9 Зони със завишени нива на замърсяване на повърхностните води

Като зони със завишени нива на замърсяване на повърхностните води могат да се посочат:

- Участъци от водните тела в които се заустват замърсени отпадъчни води
- Малки участъци със ограничено замърсяване на повърхностни води при нерегламентирано натрупване на торови маси, битово отпадъци и др.;

При реализация на инвестиционните предложения, свързани с прилагането на мерките на ОУП изграждането на съвременни ВиК системи и съоръжения ще бъдат позитивно засегнати повърхностните води, почвите в района и най-вече предотвратяване на здравен риск за населението. Изграждането на ВиК мрежи ще се извършва предимно в урбанизираните територии, Площадките за ПСОВ са минимални и въздействието е незначително по отношение на негативни въздействия при строителството им и значителен позитивен ефект при експлоатацията им.

3.10 Земи, почви и земеползване

Устройствените решения на ОУП засягат цялата територия на Община Болярово, но приоритетно е засегнатата територията, която се предвижда за промяна предназначението на земята (земя за допълнителна урбанизация, за изграждане на участъци от пътна инфраструктура, техническа инфраструктура, ВиК инфраструктура, площи за отпадъци и др.)

3.11 Шумово натоварване

Изграждането на нови производствено-складови зони внася нови източници на шум в околната среда. Източник на шум в околната среда ще бъдат и транспортните средства по предвидените нови междуселищни пътни връзки. Необходимо е да се отчете очакваното шумово въздействие от тях, до най-близките територии с нормиран шумов режим, за да се осигури спазването на действащите нормативни изисквания за шум.

4 Съществуващи екологични проблеми, имащи отношение към плана, включително райони с особено екологично значение

Основните екологични проблеми са разгледани във връзка с предложенията направени в Проекта на ОУП на Община Болярово и потенциалните им въздействия върху компонентите и факторите на околната среда

4.1 Атмосферен въздух

Екологичните условия в община Болярово се формират от взаимодействието и взаимното влияние на определени природни и антропогенни фактори.

Атмосферният въздух в района е незамърсен, с добро качество, под пределно допустимите концентрации на вредни вещества.

Няма идентифицирани екологични проблеми, имащи отношение към стопанските дейности, селско- стопанската инфраструктура, зоните за туристическа и рекреативна дейност, за търговско и друг вид обществено обслужване, поради фактът, че решенията в ОУПО не предвиждат и дейности, които да доведат до увеличаване на емисиите от промишлени източници.

4.2 Земни недра

Съществуващите екологични проблеми произтичат от обстоятелството, че земните недра са подложени както на естествени, така и на антропогенни въздействия, включващи механично нарушаване на приповърхностния слой от физико-геоложки процеси и явления (ерозия, срутища и др.), изкопни и насипни работи за жилищна, комунална, транспортна и друга строителна дейност, замърсяване с отпадъчни води от септични ями и попивни кладенци, с нефтопродукти и други опасни вещества при пътно-транспортни произшествия и пр.

4.3 Води

4.3.1 Повърхностни води

Повърхностните води в района са застрашени от влошаване на състоянието на екологичните им параметри, замърсяване на речните води от битово - фекални отпадъчни и производствено замърсени отпадъчни води, които се заустват без пречистване , нерегламентирано натрупване на отпадъци и др., което създава условия за здравен риск за обитатели, гости и населението в района.

Липсата на изградена канализационна мрежа на голяма част от населените места в района влошава екологичната обстановка. (Частично е изградена само канализацията на гр. Болярово Някои сгради имат септични ями, не изпълняващи до голяма степен предназначението си, което води до преливане и недопустими течове по улиците на населените мяста и директно в речните корита).

Освен това и водопроводната мрежа е стара и загубите на питейна вода са завишени.

При разработването на Проекта за ОУП са взети предвид приоритетите от Плана за развитие на Община Болярово:

- Недопускане влошаване качествата на водите, предназначени за пиене, в сравнение с вече съществуващото състояние, провеждане на стриктен режим за дезинфекция и системен контрол за качествата на питейните води;
- Съществуващата водопроводна мрежа е необходимо изцяло да се рехабилитира и да се намалят загубите. Поетапна подмяна на водопроводната мрежа за града;
- Провеждане на периодични изследвания за съдържание на азотни съединения, фосфорни съединения и др. в повърхностните и подземни води;
- канализационна система - необходимо е доизграждане и рехабилитация на съществуващата канализационна мрежа на отделни части в Болярово и поетапно изграждане на други населени места в Общината;
- Разработване на Програма за управление на водите, която периодично да се актуализира ;
- Предотвратяване на здравен риск за население, гости и посетители и риск за водната екосистема.

Решаването на проблема за *отпадъчните води* постига:

- подобряване екологичното състояние на повърхностен воден обект - свеждане загубите на питейна вода до рационалния минимум
- предотвратяване на здравен риск за населението в района при заустване на непречистени отпадъчни води в приемника.
- осигуряване устойчиво развитие на екосистемата, опазване на биоразнообразието в района и ЗЗ.

Конкретни проекти и дейности свързани с водите (водовземане, ползване на повърхностни водни обекти, заустване на отпадъчни води), по същество проектът на ОУП не включва, а регламентира устройствени зони, в които впоследствие да могат да бъдат реализирани евентуални инвестиционни предложения.

Голямата част от предложените в ОУП дейности са в или около населените места, а за тях са предвидени зони за изграждане на ПСОВ, т.е. предполага се че отпадъчните води ще бъдат пречиствани в съответствие с нормите за заустване в повърхностни води.

За промишлени, курортни и вилни зони, които не могат да бъдат включени към тези ПСОВ, е необходимо да бъдат предвидени подходящи мерки за опазване на водите.

Необходимо е при проектирането и изграждането на конкретните инвестиционни предложения, да бъдат предвидени и изпълнени адекватни мерки свързани с опазването на водите, за да не се влошават техните количествени и качествени показатели, както и да се подпомогне решаването на екологичните проблеми.

4.3.2 Подземни води

Съществуващите екологични проблеми произтичат от обстоятелството, че приповърхностния слой на подземните водни тела не е защитен от антропогенни въздействия, които влияят върху количественото и химичното им състояние. Основни всред тях са:

- Точкови източници на замърсяване:
 - селскостопански обекти - склад за пестициди;
 - депа за отпадъци;

- частично изградена канализация в Болярово и Стефан Караджово.
- Дифузни източници на замърсяване:
 - селско стопанство (обработваема земя, трайни насаждения, пасища, хетерогенни селски стопанства);
 - населени места без изградена канализация

В „Проект на План за управление на речните басейни в Източноромански район 2016-2021 г.“ и в „Проект на План за управление на речните басейни в Черноморски район 2016-2021 г.“ е установено, че на територията на община Болярово:

- няма подземни водни тела в риск да не постигнат добро състояние само от точкови източници на замърсяване;
- няма подземните водни тела, за които натиска от дифузни източници на замърсяване да е значителен (повлияната площ от дифузни източници на замърсяване превишава 75 % от разкритата площ на подземното водно тяло).

Най-висок процент от видовете дифузни източници на замърсяване на ПВТ в териториалния обхват на община Болярово е зает от селското стопанство и населените места без изградена канализация.

Основен източник на замърсяване на подземните води на територията на община Болярово е биогенното натоварване от нитрати в населените места, свързано с отглеждането на животни и неконтролираното изхвърляне на битови отпадъци и непречистени отпадъчни води от града и селата.

- Натиск от водоземане:

На територията на община Болярово няма подземни водни тела, от които да се осъществява значително водоземане с експлоатационен индекс над 40 %. Част от населението на общината е на режим на водоснабдяване.

4.4 Земи и почви

Основните направления в развитието на общинската икономика на община Болярово са развитие на селскостопанското производство и свързаните с него отрасли – лозаровинарство, овощарство, горското стопанство, както и специфичен туризъм. Това е подчертано и в Общинския план за развитие на община Болярово 2014 – 2020 год (проект), и Програма за управление на околната среда на Община Болярово 2014 – 2020 год., стр. 75 – 79, финансирана по Договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-43 от 29.10.2013 г., по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007 – 2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.”.

Като положителни страни анализите посочват:

- Много доброто географско положение, включващо уникален разнообразен релеф; Благоприятен климат и съхранена природна среда;
- Сравнително богато многообразие на почвени типове, с добри характеристики; Районът се отличава с почвено разнообразие, благоприятно за отглеждането на широка гама култури - пшеница, царевица, соя, слънчоглед, цвекло, тютюни, памук, зеленчуци, лозя и др., както и за поддържането на пасища и ливади;
- Висок дял земеделски територии, които създават отлични възможности за развитието на земеделието; Ниско-хълмистите централни сектори и долинните участъци (на реките Поповска и Средецка) с ниски наклони в релефа - добра

предпоставка за организирането на обработваеми земи, изграждането и поддържането на инфраструктура, благоустрояването на населените места.

- Хълмистите терени на юг и на север предполагат средно добри и добри условия за отглеждането на лозя, овощия, тютюн, пасища; изградени добри традиции в земеделското производство;
- Запазено многообразие на съществуващата флора и фауна.
- Като слаби страни се посочват:
- Неблагоприятна позиция на общината, спрямо важните пътни артерии в областта - липса на автомагистрала и първокласни пътища;
- Литоложката основа създава предпоставки за развитие на средни до големи наклони на повърхността, активно протичане на ерозионно-денудационни процеси и формиране на гъста долинно-ровинна мрежа. Наличието на мрамори и варовици в структурите на Дервентските възвишения създава предпоставки за развитие на карстови процеси, което се отразява върху повърхностният отток и върху микроклиматичните условия в посока засушаване;
- Недостатъчна конкурентоспособност и пазарна ориентация на земеделското производство;
- Недостатъчно добре развита мрежа от услуги за жителите на малките населени места в общината;
- Влияние на редица неблагоприятни фактори, оказващи задържащ ефект върху възможността за развитие на туризма.
- Проява на силно изразена негативна тенденция на намаление на населението - постепенна депопулация на територията на общината;
- Запасите на полезни изкопаеми са незначителни и не се очаква да оказват съществено влияние върху социално-икономическото развитие на общината до края на 2020г.;

Като заплахи се посочват:

- Засилване негативните последствия от периферната позиция на общината, спрямо областния център
- Засилване негативното влияние на протичащите демографски процеси и постепенно обезлюдяване на малките населени места;
- Увеличаване на риска от социално изключване и изолация на уязвими групи от обществото
- Влошаване състоянието на техническата инфраструктура, поради ограничените възможности за реализация на инфраструктурни проекти
- Районът се характеризира с малка водоносност, високо изпарение и резки колебания на оттока (предимно в стойностите на максималния отток), зависими от зимните валежи от дъжд. Районът е рисков по отношение на наводненията и съпровождащите ги нарушения на речните корита и промени в заливна тераса.

SWOT-анализът обръща критично внимание на инфраструктурното развитие – това, което най-пряко се отнася към плана за управление: В дълъг период от време не са отделяни финансови средства за поддържане на обществената и социалната инфраструктура, което е довело до влошаване на нейното физическо състояние към момента; Липса на яснота и конкретика по отношение бъдещите възможности за инвестиции в инфраструктура от Оперативните програми 2014 – 2020 год., което затруднява планирането и техническата подготовка.

Въз основа на направения SWOT-анализ на Община Болярово се правят някои основни изводи и препоръки за развитието на региона в периода 2014 - 2020 г., и във връзка с разработвания ОУПО на община Болярово, които имат отношение към земите и почвите и бъдещото развитие на общината:

- Приоритетно да бъдат развивани два основни сектора в общинската икономика - селско стопанство и туризъм. И двата сектора имат неразкрит потенциал, който трябва да бъде осъществен в следващия програмен период;
- Да бъдат организирани и въведени стимули за развитие на алтернативно и биологично земеделие като въвеждане на политика за подпомагане производството на плодове и зеленчуци и осигуряване на пазар за продукцията;
- Провеждане на проучвания за развитие на алтернативни/нетрадиционни култури и породи в община Болярово. Посредством провеждането на такива проучвания, следва да се разкрият съществуващи благоприятни възможности за развитие на съответни производства в отрасъла, чиято реализация на пазара за стоки и услуги, да се превърне в едно от конкурентните предимства на община Болярово в процеса на постигане на устойчив икономически растеж.
- Да се реализират мерки за създаването на специфичен туристически продукт, включващ няколко вида туризъм, които напълно съответстват на потенциала и ресурсите на общината, вкл. селски туризъм;
- Да се разработи и осъществи маркетингова стратегия за развитието на туризма и включените в него специфични продукти;
- Да се реализират инфраструктурни проекти, които пряко и косвено ще доведат до материализиране на потенциала на общината в селското стопанство и туризма.
- Подкрепа за развитието на горското стопанство и лесоустройството
- Подобряване на техническата инфраструктура в населените места и съхраняване на културното наследство и околната среда - подобряване количествените и качествени параметри на техническата инфраструктура (транспортна, енергийна, водностаниска, телекомуникационна), установена в аналитичната част на документа. Подкрепа на проекти и дейности, насочени към оптимизиране състоянието на пътната инфраструктура и уличната мрежа
- По отношение на екологичния фактор, следва пряко да се отчете неговото ключово значение за качеството на живот и за постигане на устойчив растеж на съответната територия. В тази връзка, националната политика за опазване на околната среда, следва да намери отражение на общинско ниво чрез изпълнение на мерки и дейности за съхраняване на околната среда.

4.5 Биологично разнообразие. Защитени територии и защитени зони

При спазване на всички предложени мерки при прилагане на устройствените решения в ОУП на Община Болярово не се очаква негативно въздействие върху Биологично разнообразие и върху предмета и целите на опазване на Защитените зони (на територията на Община Болярово няма ЗТ).

4.6 Културно историческо наследство

Съществуващите екологични проблеми по отношение на културно историческото наследство и по-конкретно – недвижимите културни ценности са свързани с тяхното опазване и възможност за социализация. Върху състоянието на недвижимите културни ценности е възможно да окажат отрицателно въздействие както природни, така и

антропогенни фактори. Вероятните бъдещи въздействия върху културно-историческото наследство биха могли да бъдат от човешка дейност – бъдещи строително-монтажни дейности в урбанизираните територии, както и при селскостопанска дейност извън тях. Очакваното въздействие би могло да се прояви в следните насоки:

- Въздействие върху недвижимите културни ценности чрез неконтролируема нова строителна дейност без спазване на законовите ограничения за строителство в среда на паметници на културата;
- Въздействие върху недвижими културни ценности – единични или групови паметници на културата от местно или национално значение при евентуални некомпетентни намеси при консервационно-реставрационни работи;
- Въздействие върху недвижими културни ценности чрез неподходяща и безперспективна социализация и експлоатация на културния ресурс;
- Въздействие върху археологически паметници на културата при неконтролирани строителни и селскостопански и рекултивационни дейности;

Очакваните негативни въздействия върху културно-историческото наследство ще бъдат предотвратени чрез прилагане на ОУП на Община Болярово и осъществяване на целите за опазване на КИН, заложен в него, чрез поставените изисквания и ограничения по отношение устройствената, строителна и друга човешка намеса в средата, към която принадлежат или която съставляват.

4.7 Отпадъци

Към момента общината прилага управление на отпадъците на добро ниво Проблем е разделното събиране на отпадъци в района. Нерегламентирано натрупване на торови маси, както и др. отпадъци в някои населени места създават условия за възникване на екологичен и здравен риск ев района, но с упражняване на строг контрол. Може това въздействие да се сведе до нормативно изискваното от действащото законодателство.

4.8 Вредни физични фактори.Шум

Трасетата на републиканските и общинските пътища на територията на общината, изпълняват ролята на главни улици в населените места, през които преминават. За жилищните терени, прилежащи до трасетата на третокласните пътища шумовото въздействие от автомобилните потоци е близко до граничните стойности, с възможни незначителни превишения. За жилищни терени, разположени в непосредствена близост до трасето на път II-79, граничните стойности за шум се превишават, съответно с около 3 dBA, за дневния период и с около 5 dBA - за нощния. Път II-79 минава в обход на гр. Болярово, което е много благоприятно, по отношение на шумовото въздействие от транспортния поток, върху жилищните територии на града.

Промишленият отрасъл понастоящем няма акустични проблеми.

В транспортната инфраструктура ще продължи да се развива и без прилагане на ОУП ще се повишат интензивността и структурата на транспортните потоци. Развитието на транспортната инфраструктура ще доведе *до влошаване на акустичната среда на териториите с нормиран шумов режим в близост до пътищата, най- вече от РПМ.*

В ОУП се предвижда разширяване на съществуващата пътна инфраструктура, чрез изграждане на нови трасета – създаване на пътни връзки между с. Горска поляна и с. Странджа (ГКТП), и, евентуално, между с. Горска поляна и с. Воден, както и изграждане на малки пътни връзки между предвидените за вилни зони нови селищни образувания в общината.

С прилагането на ОУП, новите пътни и промишлени обекти стават източници на шум за съседните територии, поради което е задължително при изграждането им да се отчита очакваното шумово въздействие върху зони с нормиран шумов режим.

4.9 Население и човешко здраве

Основните проблеми на демографското развитие на района определят негативния прираст в последните години. В ОУП и ДЕО към него се предвиждат мерки за подобряване качеството на жизнената среда и предотвратяване създаването на условия за здравен риск на територията на Община Болярово (липса на канализация в населените места и използването на септични и изгребни ями от по-голямата част от населението и др). Предвиждат се и мерки за икономическо развитие на общината, което ще увеличи средствата за живот на населението чрез създаване на нови работни места и е една от предпоставките за постигане на намаляване в по-малка степен прирастта на населението.

5 Цели за опазване на околната среда на национално и международно равнище, имащи отношение към плана и начинът по който тези цели са взети под внимание при изготвяне на плана

5.1 Цели на национално равнище, имащи отношение към Плана. Отражение на тези цели и всички екологични съображения при изготвянето на Плана

Целите по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана са дадени в Таблица 5.1-1.

Таблица 5.1-1 Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвянето на ОУП на Община Болярово и източника на национално равнище, в който са посочени целите

№	Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Източник, в който са посочени целите
1	Осигуряване на добро качество и достатъчно количество вода за населението и обслужването на туризма	Национална стратегия за околна среда до 2018г. (НСОС). Национална стратегия за регионално развитие 2012- 2022г. Стратегия за управление и развитие на водоснабдяването и канализацията в р. България до 2037г.
2	Достигане и поддържане на високо качество на околната среда в населените места	Национална стратегия за околна среда до 2018г. (НСОС).
3	Опазване на природното наследство и поддържане на богато биологично разнообразие	Национална стратегия за околна среда 2018г. (НСОС)
4	Интегриране на екологичната политика в политиките за развитие на икономическите сектори и регионите	Национална стратегия за околна среда 2018г. (НСОС)
5	Осигуряване на ефективно управление на околната среда	Национална стратегия за околна среда 2018г. (НСОС)
6	Изпълнение на ангажиментите на България за разрешаване на глобалните екологични проблеми	Национална стратегия за околна среда 2018г. (НСОС)
7	Повишаване качеството на живот чрез конкурентна икономика и привлекателна околна среда	Областна стратегия за развитие на Област Ямбол в периода 2014-2020г. Регионален план за развитие на Юго източен район за планиране 2014-2020г Национална стратегия за устойчиво развитие – проект 2007г.до 2020г. Национална програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.
8	Ограничаване на деградацията на земите и борба с опустиняването за запазване и развитие капацитета на екосистемите, за постигане на чиста, безопасна и привлекателна околна среда, икономическа стабилност и подобро качество на живот	Проект на Национална програма за действие за устойчиво управление на земите и борба с опустиняването в България в периода 2007-2013 г (актуализация за програмен период 2014 – 2020 г)

№	Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Източник, в който са посочени целите
9	Увеличаване на залесената площ, подобряване състоянието на горите и устойчиво стопанисване.	Национална стратегия „Устойчиво развитие на горския сектор в България”2013-2020 Национална програма за развитие на селските райони 2007-2013 г. Развитие на селските райони 2014-2020г.
10	Ограничаване на деградацията на земите и борба с опустиняването за запазване и развитие капацитета на екосистемите, за постигане на чиста, безопасна и привлекателна околна среда, икономическа стабилност и подобро качество на живот	Проект на Национална програма за действие за устойчиво управление на земите и борба с опустиняването в България в периода 2007-2013 г (актуализация за програмен период 2014 – 2020 г); Общински план за развитие на Община Болярово за периода 2014-2020 год. Програма за управление на околната среда на община Болярово 2014 – 2020 год.
11	Опазване, възстановяване и устойчиво управление на биологичното разнообразие в страната за създаване на оптимални условия, среда и перспективи за живот на хората. Спиране на загубата на биологично разнообразие в България до 2010 г.	Национален план за опазване на биологичното разнообразие за периода 2005-2010 Стратегически план за развитие на биоразнообразието 2011-2020г и целите от Аичи за биоразнообразието
11	Опазване здравето на гражданите чрез осигуряване на здравословна жизнена среда.	Закон за здравето

С прилагането на ОУП ще се постигне хармонично единство на урбанизираната структура със съществуващите природни и антропогенни елементи и специфичните социално-икономически условия.

Спазвайки изискванията на Българското законодателство, Конвенции и Директивите, по които България е страна ще се постигне ограничаване и намаляване на негативното въздействието върху околната среда при реализация на ОУП за Община Болярово.

5.2 Цели по опазване на околната среда на международно ниво, взети под внимание при изготвянето на ОУП на Община Болярово

Основните цели за опазване на околната среда на международно ниво включват тези, посочени в ключови стратегии, програми и планове на ЕС, като за основен стратегически документ се приема Стратегия "Европа 2020".

Изпълнението на тази стратегия Европа е свързан със стремежа за постигане на интелигентен, приобщаващ и устойчив растеж.

Интелигентен растеж означава постигане на по-добри резултати в ЕС в областта на: образованието ; научни изследвания/иновации (създаване на нови продукти/услуги, които водят до растеж и работни места и съдействат за решаване на социалните проблеми); дигитално общество .

Приобщаващ растеж означава: Подобряване равнищата на заетост в Европа , Съдействие на хората от всички възрастови групи да предвидят и да се приспособят към промените чрез инвестиции в умения и обучение; Модернизирани пазарите на труда и социалните системи; Осигуряване облагите от растежа да достигнат до всички части на ЕС.

Устойчив растеж означава: Развитие на по-конкурентна икономика с ниска въглеродна интензивност, в която ресурсите се използват по ефективен и устойчив начин; Опазване на околната среда, намаляване на емисиите и недопускане на загуба на биоразнообразие; Използване на водещото положение на Европа в разработването на нови еко-съобразни технологии и производствени методи; Въвеждане на ефективни интелигентни електроразпределителни мрежи; Използване на мрежи в европейски мащаб за осигуряване на нашите предприятия на допълнително конкурентно предимство (особено на дребните производители); Подобряване на условията за дейността, особено за малките и средните предприятия; Подпомагане на потребителите да правят напълно осведомен избор.

Стратегия „Европа 2020“ има 5 водещи цели за периода до 2020 г., както следва:

1. Заетост - работни места за 75% от хората на възраст между 20 и 64 г.;
2. Научни изследвания и иновации - инвестиране на 3% от БВП на ЕС (отчитайки и публичния, и частния сектор) в научни изследвания и иновации;
3. Изменение на климата и устойчивост на енергетиката - намаляване на емисиите на парникови газове с 20% спрямо 1990 г., добиване на 20% от енергията от възобновяеми енергийни източници (индивидуалната цел за България е 16%); увеличаване на енергийната ефективност с 20%;
4. Образование - намаляване на броя деца, отпадащи от училище без да завършат, с 10%; поне 40% от населението на възраст 30-34 г. следва да има висше образование;
5. Борба с бедността и социалното изключване - намаляване с най-малко 20 млн. на броя хора, изложени на риск от бедност и социално изключване;

Тези 5 цели на равнище ЕС в т.ч. и България се адаптират и превръщат в национални цели за всяка държава-членка в съответствие с конкретното състояние и обстоятелствата в нея.

Предвижданията на ОУПО Болярово са насочени основно към социално-икономическото развитие, създаване на условия за реализация на инвестиционни инициативи, отговарящи на целите и приоритетите на регионалното развитие, както и доразвиване на положителните идеи и тенденции, заложи в предходни устройствени планове за територията на общината.

5.3 Цели за опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана дефинирани на база концепцията на Възложителя

Целите, които поставя ОУП, дефинирани на база концепцията на Възложителя при отчитане екологичните особености на района са:

1. Създаване на възможности за Реализиране на инвестиции, свързани с повишаване качеството на живот чрез конкурентна икономика и привлекателна околна среда
2. Възможно най - рационално ползване на площите на отредените имоти
3. Опазване на съседните терени предвид високата им екологична ценност
4. Спазване на заложените параметри на застрояване

5. Ландшафтно оформяне на жилищните зони с цел приобщаването им към околната среда
6. Ограничаване до минимум на емисиите на вредни вещества в атмосферата.
7. Интеграция и развитие на системата на недвижимото културно и природно наследство при взаимодействие с другите функционални подсистеми в прогнозния период.
8. По отношение намаляване на шумовото натоварване в урбанизирани територии е взето в предвид: развитие на общинската зелена система; доизграждане и осъвременяване (реконструкция, рехабилитация) на транспортната инфраструктура; развитие на екологично чисти производства (преработка на селскостопанска продукция, извличане на фармацевтни продукти, билки и др.);

Както се вижда, целите са дефинирани и на база целите на съотносителите на плана с други планове, стратегии и програми.

6 Възможни въздействия върху компонентите и факторите на околната среда, културно-историческото наследство и здравно хигиенните аспекти и връзката между тях

6.1 Оценка на въздействията на ниво устройствено планиране и въздействие върху компонентите и факторите на околната среда на територията на Община Болярово.

6.1.1 Атмосферен въздух

6.1.1.1 Климат

Промени на климата са факт, вследствие на глобални процеси с големи териториални мащаби както в северното, така и в южното полукълбо. Те се отразяват най-вече на режима на температурата на въздуха и на валежите, както и на промяната на сезоните. В последните десетилетия обща е тенденцията в повишение на глобалната температура на въздуха, увеличаване на изпарението и намаляване количеството на валежите, особено зимните и увеличаване на екстремните събития каквито са наводненията, високите температури и свързаните с тях пожари и други.

Промени в климата не могат да настъпят от приложението на ОУП на община Болярово в един кратък период от време. Те са резултат на продължителни процеси, отдалечени във времето и пространството. Това е и една от причините, поради която Световната метеорологична организация определя годините, спрямо които могат да се правят сравнителни анализи и оценки за климата на даден район ¹⁸.

Населените места в община Болярово са засегнати от всички ефекти, характерни за климата в урбанизирани територии - асфалтирани улици, например, които изменят албедото на подстилащата повърхност, поради което всяко проектно предложение, насочено към увеличаване на зелените площи и коридори е благоприятно за климатичните условия в населените места.

Положително въздействие се очаква след ремонт, рехабилитация и/или подобряване на геометричните параметри на част от пътната инфраструктура, включително и уличната мрежа в строителните граници на населените места, като се опази целостта на озеленените пространства или се увеличи.

6.1.1.2 Качество на атмосферния въздух (КАВ)

Предвижданията на ОУПО Болярово по отношение на устройството и локацията на производствените и стопанските дейности, селскостопанската инфраструктура, зоните за туристическа и рекреативна дейност, за търговско и друг вид обществено обслужване не водят до влошаване качествата на атмосферния въздух.

По време на строителство на нови обекти би могло да се очаква временно и локално отрицателно въздействие върху доброто качество на атмосферния въздух в населените

¹⁸ Световната Метеорологична Организация (СМО) е дефинирала климатичната норма като средната стойност на даден климатичен елемент за фиксиран базисен период от 30 години. Приетите засега базисни периоди са 1901-1930г., 1931-1960г., 1961-1990г

места, вследствие наднормени или близки до наднормените количества вредни емисии единствено в зависимост от сроковете за реализация и динамиката на строителните работи, дори при използване на съвременна строителна техника и методи на строителство. Количеството на тези емисии ще зависи от прилаганите организационни мерки.

Експозицията на газопрахови емисии ще влошава качествата на атмосферния въздух (КАВ) през целия период на строителните процеси. От ефективността на мерките зависи обхвата на разпространението на емисиите. При неефективни мерки е възможно негативното въздействие от строителните дейности да се отрази на КАВ и извън обсега на строителните площадки.

По време на реализацията на ОУПО Болярово са идентифицирани следните въздействия:

- ❖ Всички дейности свързани със строителство (пътни обекти, благоустрояване, рехабилитация, ремонт на обществено-достъпни зони, на техническа инфраструктура на водоснабдителна и канализационна инфраструктура) ще предизвика временно локално замърсяване с прах и отпадъчни газове от дейността на използваната техника.

Оценка на въздействието: Замърсяването е краткосрочно, локално, отрицателно.

- ❖ Селскостопанско:

Земеделие – ще се генерират емисии от органични съединения и прах, изпускани от земеделските култури и почвата, както и емисии от естествено или изкуствено наторяване, изгаряне на стърнища,

Животновъдство – ще се генерира емисии на органични съединения и прах от животните в процесите на чревната ферментация и от управлението на тор.

Оценка на въздействието: Замърсяването е дълготрайно, постоянно, локално и отрицателно.

- ❖ Всички дейности свързани с усилен туристически трафик и туристически услуги ще предизвика временно локално замърсяване с прах и отпадъчни газове от моторните превозни средства в зоните за туристическо струпване и настаняване.

Оценка на въздействието: Замърсяването е краткосрочно, локално – в зоната на туристическите зони и сервитута на пътните отсечки и паркинги, отрицателно.

- ❖ Повишаването на енергийната ефективност ще се доведе до намаляване на потреблението на енергия, а от там, косвено и до намаляване на емисиите на вредни вещества и парникови газове в атмосферата, което ще се отрази положително на качеството на атмосферния въздух (КАВ).

Оценка на въздействието: Вторично, продължително, положително.

Територията на общината притежава голям естествен потенциал и условия за естествено самопочистване, а в климатично отношение осигурява високи рекреационни качества на приземния слой въздух.

Климатичните условия не предполагат трансграничен пренос на замърсители.

6.1.1.3 Кумулативни въздействия

Кумулативният ефект върху качеството на атмосферния въздух не се очакват.

6.1.1.4 Заключение

Климат: Населените места в община Болярово са засегнати от всички ефекти, характерни

за климата в урбанизирани територии - асфалтирани улици, например, които изменят албедото на подстилащата повърхност, поради което всяко проектно предложение, насочено към увеличаване на зелените площи и коридори е благоприятно за климатичните условия в населените места.

Качество на атмосферния въздух - Устройствовените решения в ОУП община Болярово по отношение на производствените дейности, на селскостопанската инфраструктура, зоните за туристическа и рекреативна дейност, за търговско и друг вид обществено обслужване не се очаква да доведат до създаване на трайна зона на замърсен атмосферен въздух и влошаване на качествата на атмосферния въздух. Препоръчва се реализация на производствените дейности да се одобряват след преценка по ЕО или ОВОС, които да прилагат най-добрите налични техники за минимизиране на емисиите в атмосферния въздух, понеже климатичните и метеорологични характеристики на община Болярово не са съвсем благоприятни по отношение на разсейването на вредни вещества.

Транспорт - Като цяло предвиденото с предварителния проект на ОУП развитие на транспортната инфраструктура ще подобри съществуващата инфраструктура на общината.

Положително въздействие се очаква след ремонт, рехабилитация и/или подобряване на геометричните параметри на част от пътната инфраструктура, включително и уличната мрежа в строителните граници на населените места, като се опази целостта на озеленените пространства или се увеличи.

Строителни дейности - Не се очаква трайно отрицателно въздействие върху качеството на атмосферния въздух по време на строителни дейности в населените места и защитените зони при спазване на всички действащи български и международни законови изисквания и добри практики.

Анализът на съществуващото състояние на качеството на атмосферния въздух показва, че вредните емисии, свързани със стопанската, битова дейност и транспорта в общината са под пределно-допустимите нива на атмосферно замърсяване и на територията на общината липсват източници и условия за създаване на трайна зона на замърсен атмосферен въздух.

Следователно, по отношение на компонент „атмосферен въздух“ предвидените мерки за подобряване на пътната мрежа – републиканска и общинска и достъпа до туристически обекти в ОУПО Болярово ще осигури трайно качествена жизнена среда и устойчиво развитие на общината през следващите десетилетия.

6.1.2 Земни недра

Въздействие върху земните недра по време на евентуално бъдещо строителство ще бъде аналогично на осъщественото в застроената урбанизирана територия на гр. Болярово и селища в общината, пътната, водоснабдителната и канализационната мрежа и пр. То ще се изрази главно в изкопни и насипни работи за изграждане на жилища, обслужващи съоръжения, производствена, транспортна, водоснабдителна, канализационна и социална инфраструктура и пр. Изпълнение на тази строителна дейност ще се осъществява в различни литоложки разновидности (строителни почви), които се класифицират като земни и скални почви.

Механичното нарушаване на геоложката среда ще бъде отрицателно, пряко, постоянно, дълготрайно и частично обратимо, но обективно неизбежно. По обхват се ограничава в обсега на третираната в ОУП територия. Оценява се като незначително, тъй като ще засяга само малка част от приповърхностната зона на земните недра, която впоследствие

частично се възстановява.

Освен от механично нарушаване геоложката среда потенциално е застрашена и от качествени изменения, произтичащи от замърсяването ѝ със строителни, битови и други отпадъци, отпадъчни води от септични ями и попивни кладенци, разливи на нефтени продукти от строителните машини, моторните превозни средства и пр. Ако бъдат допускани, тези изменения обикновено са дълготрайни, тъй като въздействието им продължава и след отстраняване на източниците на замърсяване. Предмет на добра технологична дисциплина е недопускането на подобни нарушения.

Въздействия върху земните недра са възможни и в резултат на:

- природни бедствия – земетресения, наводнения, пожари в горските и селскостопанските територии и др.;
- аварии в изградената водопроводна и канализационна мрежа;
- разливане на нефтопродукти и други опасни вещества и материали при транспортни и други произшествия;

Тези евентуални въздействия са отрицателни, преки, временни и обратими.

6.1.3 Повърхностни води

Заустването на непречистени битови и промишлени отпадъчни води е основната причина за замърсяването на водите в общината. Основните екологични инфраструктури за опазване качеството на водите - канализация и пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ), са неадекватни както спрямо нуждите (на населението, бизнеса и туризма), така и спрямо изискванията на европейското и национално законодателство.

Въздействия на ниво устройствено планиране.

- *Устройствени жилищни зони, вкл. смесени и централни* – Очаква се въздействието върху водите в жилищните зони да бъде отрицателно във връзка със строителни дейности по конкретните обекти и формирането на нови източници на отпадъчни води. *Същевременно се очаква дългосрочно положително въздействие от изграждането на ПСОВ на гр. Болярово и на локално пречиствателни съоръжения на др. населени места и обекти.*
- *Рекреационни зони, вкл. зони за вилен отдих и за курорт* - Очаква се въздействието върху водите в рекреационните зони да бъде отрицателно във връзка със строителни дейности по конкретните обекти и формирането на нови източници на замърсени отпадъчни води отпадъчни води, но в случай на изграждане на локални пречиствателни съоръжения въздействието може да се сведе до нормативно изискваното. Въздействието ще се кумулира с конкретните ИП на територията на общината.
- *Предимно производствени зони* - Очаква се въздействието върху водите в производствените зони да бъде отрицателно във връзка със строителството и експлоатацията на конкретните обекти и формирането на нови източници на отпадъчни води. Въздействието ще се кумулира с конкретните ИП на територията на общината. При спазване на действащото законодателство негативните въздействия могат да се минимизират и сведат до показатели, които се изискват от действащото законодателство.

6.1.4 Подземни води

В гр. Болярово и селищата в общината до настоящия момент е осъществено жилищно, транспортно, комунално-битово и друго строителство. Тази строителна дейност, земеделската дейност, животновъдството, функционирането на съществуващите депа за отпадъци, остарялата и амортизирана до голяма степен водопроводна и канализационна мрежа и пр., са оказали негативно въздействие върху химичния състав на поровите подземни води поради инфилтрация на замърсени води. Поради това химичното състояние на значителна част от тях, както е посочено в Таблица 2.3-3, е лошо.

При бъдещата строителна дейност по изграждане на предвиджаните в ОУП жилищни сгради, обслужващи съоръжения, транспортна, производствена и социална инфраструктура и пр. е потенциално възможно аналогично на реализираното въздействие върху подземните води, а именно:

- инфилтриране на замърсени отпадъчни води от съществуващи септични ями и попивни кладенци, нерегламентирани сметища и замърсяването с битови и други отпадъци. То ще бъде отрицателно, пряко, временно и обратимо с ограничен териториален обхват в обсега на населените места и на изкопите и насипите за ново строителство;
- отнемане на разполагаеми ресурси от подземни водни тела при експлоатацията на съществуващите водовземни съоръжения и системи. Това въздействие ще бъде постоянно, дълготрайно и обратимо при евентуално прекъсване на водовземането. По обхват се ограничава в обсега на създаваната зона на влияние от водовземните съоръжения;
- намаляване на инфилтрацията на замърсени води вследствие на евентуално изграждане на нова и реконструкция на съществуващата водоснабдителна и канализационна инфраструктура, регламентирано съхраняване и обезвреждане на битови и други отпадъци. Това въздействие ще бъде положително, пряко, постоянно и необратимо, с териториален обхват в обсега на селищата в общината.

Посочените отрицателни въздействия се оценяват като незначителни, поради обстоятелството, че водовземането се осъществява в рамките на разполагаемите ресурси на подземни водни тела и в съответствие с изискванията за опазване на химичното състояние на подземните води.

Въздействия върху подземните води са възможни и в резултат на:

- природни бедствия – земетресения, наводнения, пожари в горските и селскостопанските територии и др.;
- аварии в изградената водопроводна и канализационна мрежа;
- разливане на нефтопродукти и други опасни вещества и материали при транспортни и други произшествия;

Тези евентуални въздействия са отрицателни, преки, временни и обратими.

6.1.5 Земи и почви и земеползване

В съответствие с изискванията на Наредба №8/2001 на МРРБ за обема и съдържанието на устройствените планове, разпределението на териториите по основно предназначение, основаващо се на данните за начин на трайно ползване (НТП) в обхвата на община от проектното предвиждане е представено в табличен вид в Таблица 2.4-6 и Таблица 2.4-7.

В община Болярово площта, заета от горски територии е 18014,84 ha, а тази, заета от

обработваеми земеделски земи 44855,46 ha.

Размер и структура на видовете земи, включени в обхвата на общината по видове земеделски територии: Ниви, в т.ч ливади и др.около 58%; Трайни насаждения около3% Изоставена обработваема земя около37% Земеделски и горски пътища около 2%

Предвиждания на ОУПО Болярово за разширяване на строителните граници на населените места обхващат основно непосредствено прилежащите земеделски територии до населените места, които са подходящи за застрояване, или вече са с променено предназначение, но са разпръснати, самостоятелни или не са в група.

Рискови от гледна точка на замърсяването на почвите са частите от общинските територии в близост до нерегламентирани сметища с неконтролирано натрупване на битови, строителни отпадъци, торови маси и др.

Сериозен проблем на общината е замърсяването на земеделски земи от нерегламентирано натрупване на отпадъци (обикновено отпадъците се натрупа в дерета и са със свободен достъп на хора и животни).

Нарушени територии. Подробна инвентаризация на нарушените терени явно не е направена. В ОУП са отразени нарушени и защитени територии, обявени за възстановяване и рекултивация. Към тях трябва да се отнесат и изоставените кариери за инертни материали, но липсва информация. Не е направена и инвентаризация на изоставени химически вещества – торове и химикали за растителна защита по отделните селища.

Изводи, проблеми и устройствени изисквания

Като цяло почвите на територията на общината не са замърсени и не са променили почвеното си плодородие. Няма и подробна инвентаризация на нарушените терени.

Въз основа на горните изводи и констатации към разработването на ОУП на общината се формулират следните изисквания, които са взети предвид при изготвяне на Предварителният проект на ОУП на Община Болярово:

- планът да се основе на актуализирана инвентаризация на нарушените терени, предоставена от Общината и компетентните органи, като съответно се допълни и опорният план;
- предвиждане на рекултивация на установените нарушени терени и направа на предложения за бъдещото им функционално използване;
- Като голям проблем при изготвянето на ОУП се очертава твърде голямото обезлюдяване на някои селища, в които има обработваеми земи, но населението изчезва.

Обобщение на оценка на въздействие на ОУП върху земи и почви

- *Устройствени жилищни зони, вклучително смесени и централни* - Очакват се отрицателни въздействия от всички дейности, свързани със строителство върху почви с ненарушени профил и продуктивни свойства Въздействията се изразяват в нарушаване и/или унищожаване на почвения профил в обхвата на строителната площадка и възможност за замърсяване на околни площи със строителни материали, прах и др.
- *Зони за озеленяване* – Очакват се положителни въздействия вследствие от възстановяване на растителната покривка и намаляване на деградацията на почвата чрез ограничаване на процесите на ерозия. Рекултивирането на нарушени терени също е с подчертано положителен ефект.

- *Рекреационни зони, вкл. зони за вилен отдих и за курорт* - Очакват се отрицателни въздействия от всички дейности свързани със стротелство върху почви с ненарушени профил и продуктивни свойства. Въздействията се изразяват в нарушаване и/или унищожаване на почвения профил в обхвата на строителната площадка и възможност за замърсяване на околни площи със строителни материали, прах и др
- *Предимно производствени зони*- Очакват се отрицателни въздействия от всички дейности свързани със строителство върху почви с ненарушени профил и продуктивни свойства. Въздействията се изразяват в нарушаване и/или унищожаване на почвения профил в обхвата на строителната площадка и възможност за замърсяване на околни площи със строителни материали, прах и др.

6.1.6 Биологично разнообразие, защитени територии и защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“

В процеса на реализация на предвидените в предварителния проект на ОУПО мероприятия ще се наблюдават комплексни влияния (както положителни, така и отрицателни) върху компонентите и факторите на околната среда. Предвиденият модел за пространственото развитие на общината, усъвършенстване и доизграждане на инженерно – техническата и пътна инфраструктура ще имат комплексно въздействие върху средата.

Предвижданията в ОУПО ще допринесат за намаляване и спиране загубата на биологично разнообразие, чрез изпълнение на дейности за устойчиво управление.

С изпълнението и прилагането на ОУПО ще бъде съхранено съществуващото състояние на площите, представляващи местообитания за защитени, важни или чувствителни видове на флората и фауната, напр. за размножаване, гнездене, събиране на фураж, зимуване, миграция и др.

Регламентирането на територията в ОУПО ще спомогне за опазване на естествените природни ландшафти, живописни местности, планински и горски месности и влажни зони.

Стратегически, ОУПО няма да има допълнително отрицателно въздействие върху представители на флората и фауната, при които вече са налице процеси на разрушаване на естествените връзки в екосистемите.

Направена е оценка, че ОУПО на община Болярово няма да повлияе и промени целостта на защитените зони от Националната екологична мрежа. Предвидените дейности не са в противоречие с целите на опазване на защитените зони.

ОУПО на община Болярово няма да предизвика фрагментация на засегнатите защитени зони. Няма да бъде предизвикана фрагментация на природни местообитания, популации и местообитания на видове, представляващи предмет на опазване в защитените зони. След изпълнение на плана, елементите, характеризиращи структурата на защитените зони, ще останат непроменени.

В перспектива, заложените в ОУПО нови промени определят рамката на бъдещи проекти и инвестиционни предложения, които биха могли да имат отрицателни въздействия върху растителния и животински свят. Основно, тези въздействия могат да бъдат свързани с интродуцирането на неместни и инвазивни видове.

6.1.7 Ландшафт

Очакваните въздействия на проекта на ОУП на Община Болярово върху ландшафта на ниво устройствено планиране са:

- *Устройствени жилищни зони* - Очакват се краткосрочни, локални временни и незначителни отрицателни въздействия върху ландшафтните компоненти в жилищните зони в резултат от строителните дейности по обектите и реализирането на необходимата инфраструктура, както и допълнителното визуално-естетическо натоварване на териториите. Същевременно се очаква дългосрочно положително въздействие вследствие ландшафтното оформяне и облагородяване на обектите и вписване на терените в околните ландшафти. Въздействието ще се кумулира с конкретните ИП на територията на общината.
- *Зони за озеленяване* – Очаква се дългосрочно положително визуално-естетическо въздействие в резултат от разширяване на зелените системи.
- *Рекреационни зони* - Очакват се краткосрочни, локални, временни и незначителни отрицателни въздействия върху ландшафтните компоненти, при извършване на строителни дейности и допълнителното визуално-естетическо натоварване на териториите. Очаква се дългосрочно, положително въздействие върху ландшафтните в рекреационните зони по време на експлоатацията в следствие ландшафтното оформяне и облагородяване на обектите и вписване на терените в околните ландшафти. Въздействието ще се кумулира с конкретните ИП на територията на общината
- *Предимно производствени зони* - Очакват се локални, отрицателни въздействия върху ландшафтните в производствените зони в резултат от допълнителното визуално-естетическо натоварване на териториите, които биха могли да бъдат смекчени при ландшафтно оформяне и облагородяване на обектите. Въздействието ще се кумулира с конкретните ИП на територията на общината.

6.1.8 Културно-историческо наследство

Една от целите, които си поставя ОУП на община Болярово е „Съхраняване, опазване и развитие на природния, културния и човешки ресурс“ В оптимистичния сценарий на демографското и социално-икономическо развитие е заложено:

- Съхраняване, опазване и *пълно експониране* на недвижимо културно наследство, включване на обектите в *обща мрежа и познавателни туристически маршрути*, систематизиране на нематериалното токова (с акцент на фолклора, местни обичаи, етнография, празници и др.);
- Изграждане на нови исторически паметници, особено за периода до Първата световна война включително;
- Подробна инвентаризация и експертизи за разрушените обекти на КИН и при доказана загубена стойност – постъпки за отписването им от регистъра КИН;
- Обявяване на „*Местните особености*“ за НКЦ (недвижима културна ценност) на региона, както и други обекти.

Постигането на тези цели е възможно с прилагането на ОУП, в който терените с недвижими културни ценности са обособени като „Други специфични терени“ за териториално-устройствена защита „Т“ и съответно са определени специалните режими за ползване:

- Режим за ползване на териториите, на които се намират археологически обекти:
Режим „А“ – забраняват се всички видове дейности – строителни, добивни, благоустройствени, селскостопански, мелиоративни и други, които нарушават целостта на земния пласт в границите на археологическия обект.

Режим „Б“ – забраняват се всички видове изкопни работи, както и дълбочинната обработка на почвата (риголване), засаждане на трайни култури с дълбока коренова система, заблатяване и др., които могат да унищожат или засегнат археологическата субстанция в границите на обекта.

За характерните „Боляровоски чешми“ ОУПО предлага да се приложат разпоредбите на *Наредба № Н-12 от 21 ноември 2012 г. за реда за идентифициране, деклариране, предоставяне на статут и за определяне на категорията на недвижимите културни ценности, за достъпа и подлежащите на вписване обстоятелства в Националния регистър на недвижимите културни ценности*”.

Предлага се границите на НКЦ да се определят според указанията на циркулярно писмо №545/27.02.2001г. на директора на НИПК (Приложение № 4, част КИН на проекта на ОУПО), а именно

- Териториален обхват на археологическия обект – територията, очертана от външния контур на обекта
- Териториален обхват на охранителната му зона – 10 (десет) метра около външния контур на обекта

С ОУПО се предлага Общинската администрация на Болярово съвместно с НИНКН да проведе дейности по актуализация на списъка на НКЦ. Последното вписване на НКЦ е осъществено на 28.01.1990г. с Писмо № 375. Наложително е да се „актуализира оценката на културната и научна стойност на обектите, на състоянието им, определяне на режими за опазване, както и идентифициране на нови обекти с потенциал на НКЦ.” В общината съществуват обекти, които са изгубили стойността си на НКЦ и би трябвало да се отпишат.

Предлага се също така община Болярово да се възползва от предложението на НАИМ при БАН и да възложи институтът да проведе целенасочени издирвания на археологически обекти с точна локализация, граници, хронологическа и видова последователност, като към всеки обект се приложи и оценка на потенциала по отношение на бъдещото научно изследване, опазване и социализация. Същото предложение би могло да се отправи и към Регионалния исторически музей Ямбол.

Наред с подробното разглеждане на КИН в цитираните 4 приложения, с предварителния проект е изготвена и тематична схема в М 1:25000, която показва както локализацията и концентрацията на обекти и зони, така и предложенията за опазване, експониране и оформление на маршрути на културно-познавателния туризъм.

При постигането на целта на ОУП на община Болярово за съхраняване, опазване и развитие на природния и културния ресурс чрез прилагане на по-горе изброените мерки, не се очаква негативно въздействие върху културно историческото наследство на ниво устройствено планиране

6.1.9 Отпадъци

При реализация на предложените мерки в ОУП на Община Болярово и при строг контрол и ефективно управление на отпадъците не се очаква значимо негативно въздействие.

Устройствени жилищни зони, вкл. смесени и централни При предвиждани строителни дейности се очакват краткосрочни (в процеса на строителството), временни и незначителни отрицателни въздействия върху околната среда. Не се очаква кумулативно въздействие.

При експлоатацията на изградените съоръжения/сгради се очаква генериране на отпадъци от ползвателите. Въздействията върху околната среда ще бъдат дългосрочни, постоянни, незначителни и отрицателни. Не се очаква кумулативно въздействие.

Зони за озеленяване - генерират се биоотпадъци при експлоатация, но при ефективно управление за събирането им не се ояква значимо негативно въздействие.

Рекреационни зони - при предвиждани строителни дейности се очакват краткосрочни (в процеса на строителството), временни и незначителни отрицателни въздействия върху околната среда. Не се очаква кумулативно въздействие.

При експлоатацията на изградените съоръжения/сгради се очаква генериране на отпадъци от ползвателите. Въздействията върху околната среда ще бъдат дългосрочни, постоянни, незначителни и отрицателни. Не се очаква кумулативно въздействие.

Предимно производствени зони- При предвиждани строителни дейности се очакват краткосрочни (в процеса на строителството), временни и незначителни отрицателни въздействия върху околната среда. Възможно е кумулативно въздействие при изпълнение на няколко ИП.

При експлоатацията на изградените съоръжения/сгради се очаква генериране на отпадъци от ползвателите и извършваната производствена дейност. Въздействията върху околната среда ще бъдат дългосрочни, постоянни, незначителни/значителни и отрицателни. Възможно е кумулативно въздействие при експлоатация на няколко ИП.

6.1.10 Опасни вещества

При реализация на предложените в ОУП на Община Болярово мерки и при строг контрол за спазване на изискванията на действащото законодателство за работа с опасни вещества не се очаква негативно въздействие. В Община Болярово към момента няма предприятия с висок и нисък рисков потенциал, в Предварителния проект на ОУП не са предвидени такива.

6.1.11 Вредни физични фактори. Шум

Върху изменението на шумовия режим на територията на общината влияние оказват:

- Изменения на параметрите на селищната среда (начин на използване на териториалния ресурс, плътност и вид на застрояване и други);
- Измененията в схемата на пътната мрежа и организацията на движение (поява на нови пътища, промяна в параметрите на транспортните потоци, промяна в габаритите и пътните настилки при рехабилитация и реконструкция на пътни участъци и други);
- Поява на нови локални източници на шум (промишлени обекти, спортни комплекси, паркинги и други).

ОУП трябва да осигурява възможно най- благоприятна акустична среда на общинската територия, чрез подходящото й устройство и отчитане развитието на транспортната инфраструктура.

Устройство на територията

Определените с ОУП устройствени зони с конкретен режим съставляват около 5% от територията на общината. Останалата част (95%) запазва съществуващия си характер и предназначение.

Балансът на територията запазва селскостопанския характер на общината, като с най-голям процент остават земеделските територии, горските територии се запазват без промяна, а селищните и урбанизирани територии в регулация се увеличават във всички населени места. Териториите отредени за транспорт се увеличават незначително, главно с оглед осигуряване на нужните параметри и пропускателна способност (на места с предвидени вело-алеи).

Обитаване и комунални дейности

Селищната мрежа в община Болярово е стабилизирана и съществени промени в нея не се предвиждат. Възникналите нови потребности от терени за ново строителство се удовлетворяват предимно в границите на съществуващите урбанизирани територии. В урбанистичното развитие на общината, акцентите в ОУП са поставени върху:

- Създаване на полицентрична структура с 2-3 опорни селища и централна композиционна ос около главната комуникационна артерия Елхово – Болярово – Средец;
- Развитие на общинския център като действителен опорен център в селищната мрежа на общината.
- Запазване на останалите селища с осъвременяване и благоустрояване на средата и повишаване качеството на живот в селата

За всички населени места и урбанизирани територии са определени нови регулационни граници. В границите на земеделски територии от по-ниска категория, на някои места се предвиждат зони и/или отделни терени с допустима промяна на предназначението.

При разработване на ПУП на нови жилищни зони, граничещи с натоварени пътища/улици, или други обекти – източници на шум в околната среда, да се отчита фактор „шум“ с цел – постигане на нормативните изисквания за шум, за тези територии, чрез: максимално отдалечаване на линията на застрояване от източника на шум, подходящо разполагане и ориентация на сградите, екраниране на разпространението на шума към обектите на въздействие и други.

Отдых и туризъм

Запазват се традиционно развити форми на отдых и налични бази около язовир „Малко Шарково“, като отделните обекти за профилактика и ловни хижи, заслони за риболов, кътове за почивка. Създават се териториални предпоставки и стимули за приоритетно развитие на туризма (изграждане и развитие на зони за отдых, рекреация, екотуризъм). С ОУПО се отреждат терени за 6 ваканционни селища (с изготвени идейни проекти), в землищата на следните населени места: с. Стефан Караджово, гр Болярово, с. Малко Шарково, с.Воден, с.Горска поляна. Максимално се запазват Защитени зони и защитени територии, горски и земеделски фонд.

При разработване на ПУП на обекти за отдых и рекреация (особено чувствителни по отношение на шумово въздействие), трябва да се обръща внимание, освен на външните, и на собствените (вътрешни) източници на шум – спортни площадки, развлекателни атракционни, паркинги, заведения с озвучителни уредби и други, за да се гарантира благоприятна акустична среда на териториите им.

Обществено обслужване

Обособяват се като урбанизирани територии дисперсните обекти и тези за обслужване и услуги по главните транспортно – комуникационни оси, ГКТП Странджа , за спорт, атракции и други специфични дейности в района на граничните полоси, както и съпътстващи единични обекти на селския и екологичния туризъм, и други.

Производство (селско, горско и промишлено стопанство)

ОУП на община Болярово базира на съхраняването на горския и земеделския поземлен фонд в максимална степен.

С плана се търсят устройствени предпоставки за развитие на икономическата база на населените места в община Болярово, посредством включването на бивши и/или изоставени стопански дворове, МТС и други аграрни бази в регулационните граници на селищата.

Предвижда се обособяване на „смесени многофункционални зони”, чрез допустима промяна на предназначението на ползване на селскостопанска земя. Създава се планова основа за високо технологична зона, включително производствени складови, ремонтни, търговски и обслужващи дейности, изграждане на хотели и жилищни сгради при определените градоустройствени нормативи.

При обособяване на нови терени за различна производствено – складова дейност, да се вземат под внимание нормативните изисквания за шум, за разположени в близост територии с нормиран шумов режим.

При усвояване на нови територии в регулация, с различно предназначение (обитаване, отдих и рекреация, здравна или учебна дейност, производствена и други), трябва да се спазват нормативните изисквания за шум, за съответния вид територия.

Транспортна инфраструктура

Основен източник на шум в околната среда и за в бъдеще остават транспортните средства, движещи се по пътните артерии от републиканската и общинска пътни мрежи, на територията на общината. Очаква се повишаване на шумовата емисия от транспортните потоци, поради увеличаване на техните интензивност и структура.

Прогнозните шумови характеристики на транспортните потоци (еквивалентно ниво на шум L_{eq} , dBA) по пътищата от РПМ са определени по изчислителната методика, регламентирана в Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, МЗ, МОСВ, 2006 г. и Методика за определяне нивото на автотранспортния шум при проектиране на пътища, ГУП, 1995 г. Изчисленията са извършени въз основа на данни за очакваното транспортното движение през 2035 г., предоставени от АПИ (Писмо № 08-00-41/19.10.2017 г.). Резултатите са представени в Таблица 6.1-1.

В Таблица 6.1-1 са дадени и стойностите на динамичните параметри на транспортните потоци – интензивност N , МПС/ч и структура p , % (относителен дял на тежкотоварните МПС и автобусите в общия поток). Шумовите характеристики са определени за стандартно разстояние 7,5 m от оста на близката лента за движение, настилка асфалтобетон, надлъжен наклон на пътното платно до 5 % и допустимата скорост на движение за съответния клас на пътя. Посочени са и използваните преброителни пунктове (ПП).

Таблица 6.1-1 Прогнозните шумови характеристики на транспортните потоци (еквивалентно ниво на шум Leq, dBA) по пътищата от РПМ

Път № ПП	N, МПС/ч		p, %		Leq, dBA	
	ден	нощ	ден	нощ	ден	нощ
Път II-79						
Д 1018	150	17	13,1	16,6	68,0	59,2
Д 1017	118	13	16,9	22,1	67,7	59,1
Д 1016	116	13	19,5	25,4	68,1	59,6
Път III-5308						
Д 2016	30	3	14,2	20,4	59,6	50,8
Д 2017	33	4	17,5	20,8	60,8	52,1

За останалите пътища от III клас, за които не се извършва преброяване, може да се предполагат аналогични шумови характеристики. При скорост на движение през населените места 50 км/ч, шумовите характеристики на транспортните потоци намаляват с около 3 dBA, за пътища II клас и с около 1 dBA, за пътища III клас.

В населените места, през които минават пътищата от РПМ, най- силно засегнати от транспортния шум са жилищните терени, разположени непосредствено до пътното трасе. Получените резултати показват, че за прилежащите до третокласните пътища жилищни терени може да се очаква шумово въздействие от автомобилните потоци, близко до граничните стойности, с незначителни превишения (1-2 dBA). За жилищни терени, разположени в непосредствена близост до трасето на път II-79, граничните стойности за шум се превишават, съответно с около 8 dBA, за дневния период и с около 9 dBA - за нощния. Път II-79 минава в обход на гр. Болярово. Обходните пътища на населените места са основна мярка за подобряване на акустичната среда на териториите им, чрез изнасяне на транзитното движение извън тях.

- По отношение на транспортната инфраструктура, с ОУП на община Болярово се предвиждат следните дейности:
- Рехабилитация и реконструкция на част от третокласната и цялата общинска пътна мрежа (за път III-7906 Ружица – Горска поляна и път III-5308, в участъка Стефан Караджово – Кошу дере, има изготвени технологични проекти);
- Създаване на нови пътни връзки между с. Горска поляна и с. Странджа (ГКТП), и, евентуално, между с. Горска поляна и с. Воден;
- Изграждане на нови малки пътни връзки между предвидените за вилни зони нови селищни образувания в общината;
- Рехабилитация на уличните мрежи в селата и подобряване на уличната мрежа в Болярово. Трасетата от РПМ в населените места остават като улици IV клас (главни улици).

Състоянието на пътната настилка влияе съществено върху шумовата емисия от транспортния поток в околната среда. Реализирането на предвидените проекти за рехабилитация, реконструкция, или ремонт на пътни участъци от републиканската и общинската пътни мрежи, ще доведе до намаляване на шумовата емисия от транспортните потоци, което е от особено значение при преминаване на пътищата през населени места. Аналогичен ефект върху акустичната среда в тях ще има и подобреното състояние на вътрешно- селищната улична мрежа.

6.1.12 Материални активи

Очаквани въздействия върху материалните активи на общината при реализацията на ОУП;

- Очаква се въздействието върху материалните активи в жилищните зони да бъде положително, тъй като с ОУП се регламентират възможности за създаване нови материални активи в тях. Не се очаква въздействие върху материалните активи в зоните за озеленяване
- Очаква се въздействието върху материалните активи в рекреационните зони да бъде положително, тъй като с ОУП се регламентират възможности за създаване нови материални активи в тях. Въздействието ще се кумулира с конкретните ИП на територията на общината.
- Очаква се въздействието върху материалните активи в производствените зони да бъде положително, тъй като с ОУП се регламентират възможности за създаване нови материални активи в тях, като се спазват всички условия за опазване на околната среда, като се съобразяват с нормативните изисквания на действащото законодателство.

6.1.13 Здравни аспекти на околната среда

Въздействията на ОУП на община Болярово – здравно хигиенни аспекти.

- *Устройствени жилищни зони* - Предвижданията на ОУП са съобразени с местоположението на обектите, подлежащи на здравна защита и не се очаква да повишат здравния риск за населението и да повлияят отрицателно на човешкото здраве.
- *Зони за озеленяване* – Очакват се дългосрочни положителни въздействия вследствие осигуряване на здравословна среда
- *Рекреационни зони, вкл. вилни зони* - При изграждането на елементите на рекреационните зони се очакват временни локални отрицателни въздействия, но като цяло ефектът от осигуряване на възможности за рекреация ще е дългосрочен и положителен
- *Предимно производствени зони*- В зависимост от типа на ИП, които ще се осъществяват в тези зони може да се повиши здравния риск. При спазване на нормите за опазване на околната среда и човешкото здраве въздействията не би следвало да имат трайни негативни последици.

6.2 Оценка на въздействията на целите, заложи в Техническото задание за ОУП с оглед екологичните аспекти

В ДЕО от отделните експерти е направен анализ и оценка на потенциалното въздействие върху околната среда на индикативните цели, заложи в заданието за изготвяне на ОУП на община Болярово с оглед на екологичните аспекти, които имат отношение към тях.

Индикативна цел 1: Създаване на планова основа за дългосрочно устойчиво развитие на територията на община Болярово с всички населени места и землищата им за срок от 20 години, обвързано с Националната стратегия за регионално развитие на Република България (2012-2022 г.), Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г., Областната стратегия за развитие на област Ямбол (2014-2020 г.) и

Общинския план за развитие на община Болярово (2014-2020 г.) за срок от 20 години;

Аспекти на околната среда – засягат се всички компоненти и фактори на околната среда.

Анализ на потенциалното въздействие върху околната среда При така заложените цели, които задават плановата концепция за ОУП, въздействието върху разглежданите аспекти на околната среда и човешкото здраве се очаква да бъде положително съобразно основополагащата идея за устойчивост.

Индикативна цел 2: Да осигури възможност за създаване на добри условия за обитаване и труд на населението;

Аспекти на околната среда – засягат се всички компоненти и фактори на околната среда.

Анализ на потенциалното въздействие върху околната среда - Създаването на добри условия за обитаване и труд на населението има изразен социално-икономически аспект с изцяло позитивно въздействие. Добрите условия за обитаване предполагат добро качество на околната среда, което може да бъде постигнато при добро планиране т.е. баланс между икономическите, социалните и екологичните аспекти. В този смисъл резултатното въздействие от реализацията на целта клони към положително.

Индикативна цел 3: Да определи границите и местоположението на устройствените зони, както и да конкретизира допустимите и забранени дейности в тях и изискванията при използването, опазването и застрояването на терените в различните зони;

Аспекти на околната среда - засягат се всички компоненти и фактори на околната среда

Анализ на потенциалното въздействие върху околната среда - Определени са режимите за тяхното ползване на устройствените зони, но конкретните въздействия от така планираните граници и местоположение на устройствените зони са допълнително разгледани в оценките по компоненти на околната среда.

Индикативна цел 4: Да осигури възможност за подходящо развитие на техническата инфраструктура и обвързването и с националната инфраструктура;

Аспекти на околната среда - засягат се всички компоненти и фактори на околната среда

Анализ на потенциалното въздействие върху околната среда - Развитието на техническата инфраструктура се очаква да има положителен социален ефект, включително увеличаване на материалните активи, но отрицателно въздействие върху компонентите на околната среда, свързано с дългосрочно отнемане на земи и нарушаване на почвената покривка, както и с временно генериране на отпадъци (за периода на строителството) и възможно влошаване на качеството на водите и въздуха. В зависимост от мащаба на развитие и взетите мерки негативните въздействия могат да бъдат сведени до нормативно изискваните.

Общата оценка с лимитиращо въздействие върху осигуряване на по-високо качество на жизнената среда е положителен ефект.

Индикативна цел 5: Да определи насоките за териториалното развитие на урбанизираните територии и екологичното им съвместяване със земеделските, горските и защитените територии с оглед постигане на оптимална териториална структура;

Екологични аспект - засягат се всички компоненти и фактори на околната среда

Анализ на потенциалното въздействие върху околната среда Целта има положителен ефект, но конкретно изразените в предлаганото устройственото планиране и тяхното екологично съвместяване със земеделските, горските и защитените територии и зони са допълнително разгледани в оценките по отделните компоненти и фактори на околната среда на ниво планиране.

Индикативна цел 6: Да предвиди необходимите трасета и терени и осигури спазване на сервитутните зони за провеждане на съоръженията на техническата инфраструктура;

Аспекти на околната среда - засягат се всички компоненти и фактори на околната среда

Анализ на потенциалното въздействие върху околната среда - очакваните въздействията са както положителни, така и отрицателни, като резултантната оценка се определя при по-подробно оценяване на въздействията на конкретните терени и въздействието им върху отделните компоненти и фактори на околната среда.

Индикативна цел 7: Да обвърже съществуващите и предвидени терени за озеленяване за широко обществено ползване в селищната среда с нови и съществуващи горски паркове в единна зелена система;

Аспекти на околната среда: Ландшафт, Въздух и климат, Биологично разнообразие, Население, човешко здраве

Анализ на потенциалното въздействие върху околната среда - С разширяването на зелените системи се очаква положително пряко дългосрочно въздействие, което да подобри условията на селищната среда, вкл. микроклимата, и да създаде екологична насоченост към устройството на ландшафта, осигурявайки предпоставки за поддържане на биологичното разнообразие и здравословна среда за населението.

Индикативна цел 8: Да се предвидят мерки и да се осигурят възможности за възстановяване на нарушените територии и да се определи последващото им предназначение.

Аспекти на околната среда - засягат се всички компоненти и фактори на околната среда

Анализ на потенциалното въздействие върху околната среда - Възстановяването на нарушените територии има положителен ефект, както и по същество определянето на тяхното последващо предназначение. Ефектите от конкретно определеното с ОУП последващо предназначение обаче са нещо различно и са допълнително разгледани в оценките по компоненти.

Индикативна цел 9: Да отрази всички защитени зони и защитени територии и да посочи всички наложени спрямо тях ограничителни условия за ползване, като същевременно гарантира опазването на биологичното разнообразие;

Аспекти на околната среда: Биоразнообразие

Анализ на потенциалното въздействие върху околната среда - Въздействието е положително, тъй като отразяването на границите на защитените територии и защитените зони и съобразяването на ОУП с ограничителните условия е предпоставка за опазването на биологичното разнообразие.

Индикативна цел 10: Да представи концепция за развитие на туризма и отдиха при балансирано и устойчиво използване на селищните и извънселищни територии, при умело използване на природните и антропогенни ресурси;

Аспекти на околната среда - засягат се всички компоненти и фактори на околната среда

Анализ на потенциалното въздействие върху околната среда - представянето на концепция само по себе си няма въздействия, но съдържанието на тази концепция се очаква да се отрази на всички оценявани аспекти. Съответните въздействия се разглеждат допълнително спрямо конкретните предвиждания на устройственото

Индикативна цел 11: С ОУПО да се обследва съществуващото състояние на териториите с устройствен режим за обществено обслужване и се реструктурират според създадите се необходимости;

Аспекти на околната среда – население, материални активи

Анализ на потенциалното въздействие върху околната среда - съответните въздействия се разглеждат допълнително спрямо конкретните предвиждания на устройственото планиране

При изготвянето на настоящия Общ устройствен план и при оценката на степента му на въздействие върху околната среда, описана подробно в т.6 е направен извода, че при тази обстановка не съществуват основания, на базата на които да се твърди, че при реализация на ОУП на Община Болярово ще бъдат нанесени непоправими щети на околната среда в този район на страната.

7 Мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните въздействия върху околната среда при осъществяване на ОУП на Община Болярово

Направеният анализ и оценка на състоянието на околната среда на територията на община Болярово е основание при разработване на ОУП на общината да се акцентира върху предложението на мерки за опазване на околната среда.

Мерки с такъв характер, взети предвид при разработване на Предварителния проект на ОУП на община Болярово са:

- недопускане на разрастване на урбанизираните територии за сметка на ценни земеделски земи;
- териториална организация на озеленените площи (естествени и култивирани) с оглед изпълнение на изолационни и защитни функции;
- направени предложения за възможности, които да осигурят устойчиво развитие на общината и повишаване качеството на околна и жизнена среда за населението (свеждане до минимум наднорменото замърсяване на повърхностните и подземните води с непречистени отпадъчни води чрез изграждане на ПСОВ в Болярово - в ОУП е предвидена площадка за ПСОВ).

Разгледани и оценени са предвидените мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици при прилагане на плана. Посочени са и нови мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици при прилагане на плановете, от експертите, разработващи екологичната оценка.

Препоръките се отнасят за следващите етапи на планиране – ПУП, където има одобрен ПУП/ може да има или не ЕО/или инвестиционен проект.

Мерките са като превантивна мярка и препоръка и имат пожелателен характер.

Конкретното предназначение на поземлените имоти се определя с подробните устройствени планове (ПУП). Те по принцип са следващ етап на планиране след ОУП.

Представени са мерките за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици от осъществяването на плана за околната среда и човешкото здраве.

I Предвидени мерки за опазване на околната среда по компоненти и фактори

В ДЕО след подробен анализ и оценка на текущото състояние на околната среда и определяне на въздействието на устройствените решения в Предварителния проект на ОУП на Община Болярово се предлагат мерки по отделни компоненти и фактори на околната среда за да се гарантира опазването ѝ и респективно спазване на всички изисквания на действащото екологично законодателство, хармонизирано с европейското.

❖ Атмосферен въздух

- Контрол на замърсители на атмосферен въздух на строителните площадки и в най-близко разположените жилищни територии по време на строителството на инфраструктурни обеми, производствени сгради, ВиК системи и съоръжения и др.

- Одобряване за реализация на производствени дейности, които прилагат най-добрите налични техники за минимизиране на емисиите в атмосферния въздух след преценка по ЕО или ОВОС и провеждане на строг контрол за изпълнение на предложените мерки за опазване на атм. въздух.
- Поддържане на пътните настилки и откритите площи в населените места чисти от прах през сухите месеци, оросяване при възможност на строителните площадки
- Намаляване на вредните емисии във атмосферния въздух, чрез ползване на слънчеви батерии, съоръжения с ветрогенератори и др. ,
- Намаляване на вредните емисии във атмосферния въздух през зимния сезон със саниране на сгради (повишаване на енергийната ефективност в административни сгради, производствени помещения, жилищни сгради и др.) използване на горива с по - добри показатели , свързани с генериране на вредни емисии в атмосферния въздух.
- Да се използват съвременни строителни и транспортни машини и съоръжения с ниско ниво на емисии на вредни вещества в изгорелите газове.
- Повишаване етапно на зелените площи и поддържането им в добро състояние.

❖ Земни недра

За предотвратяване, намаляване и отстраняване на неблагоприятни последици върху земните недра следва да се предвидят следните мерки:

- съобразяване на проектите за обектите с резултатите, изводите и препоръките в докладите за инженерно-геоложките и хидрогеоложките проучвания и с изискванията на законовите и нормативните документи;
- качествено изпълнение на строителните работи и рекултивация на нарушени терени след приключване на строителните работи и привеждането им в естетичен вид;
- екологосъобразно събиране и третиране на битовите и строителните отпадъци;
- активизиране на борбата с ерозионните процеси, почистване и укрепване на речни корита;
- активизиране на борбата с ерозионните процеси, почистване и укрепване на речни корита;
- при проектиране на сгради и съоръжения да се спазват всички изисквания на Наредба № РД-02-20-2/27.01.2012 г за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони;
- при извънредни ситуации (земетресения, замърсяване при аварийно разливане на нефтопродукти и други опасни вещества и материали) да се предприемат действия за намаляване и ликвидиране на отрицателните последици, регламентирани в действащите закони и нормативни документи и да се сигнализират незабавно службите, пряко ангажирани в борбата с бедствия и аварии.

❖ Води

Необходимо е да се прилагат всички устройствени мерки предвидени в ОПР на община Болярово 2014-2020 г. Регионалната програма на ВиК и др. планове и програми, свързани с развитие на ВиК инфраструктурата, способстващи намаляване и компенсиране на негативното въздействие върху подземните води (подземни и повърхностни):

- Мярка 1.3.2.2. Подкрепа за развитието на горското стопанство и лесоустройството;

- Мярка 1.3.2.3. Създаване на условия за внедряване на добри практики в областта на биологичното земеделие;
- Мярка 3.1.1.3. Обновление и/или изграждане на нова водопроводна и канализационна инфраструктура в населените места от общината;
- Мярка 3.1.2.2. Реализация на проекти за подобряване качеството и степента на изграденост на водостопанската инфраструктура;
- Мярка 3.2.1.3. Разработване на проекти за идентифициране, оценка, закриване и саниране на нерегламентирани сметища в общината.

За изпълнението на тези мерки се предвижда да се направи допълнителна преценка и приоритизация на нуждите, като се съобрази избора на решения с разработените нови технологии, приспособени за малки населени места и с по-ниска цена.

В „План за управление на речните басейни в Източноромански район 2016-2021 г“ и в „План за управление на речните басейни в Черноморски район 2016-2021 г“ са предвидени следните мерки:

Код на мярката	Наименование на мярката	Действия за изпълнение на мярката	Код на действието	Вид на мярката	Прилагащ орган
DP_14	Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места	1.Изпълнение на проекти за закриване на общинските депа за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания, съгласно приложение 3 към Националния каталог от мерки	DP_14_1	основна	Община Болярово
DP_14	Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места	2. Депониране на битови отпадъци в съответствие с изискванията за третиране на отпадъци	DP_14_2	основна	Община
DP_14	Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места	6.Закриване и рекултивация на депо за неопасни отпадъци (Място на прилагане Болярово)	DP_14_6	основна	Община Болярово
EW_2	Намаляване на водовземането чрез намаляване загубите на вода в общественото водоснабдяване	6. Реконструкция на водопреосната мрежа, вкл. облицоване на напоителни канали за обществено напояване	EW_2_6	допълваща	Общини/ВиК
EW_4	Подобряване на информираността на заинтересованите в селското стопанство страни за ефективно използване на водите	2.Провеждане на кампании за насърчаване отглеждането на култури, изискващи по-малко вода	EW_4_2	допълваща	Община Болярово
NI_1	Намаляване на замърсяването с нитрати от зем. източници	3.Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове	NI_1_3	допълваща	Община Болярово
NI_1	Намаляване на замърсяването с	4.Контрол за изпълнението на програма от мерки за	NI_1_4	допълваща	Община Болярово

Код на мярката	Наименование на мярката	Действия за изпълнение на мярката	Код на действието	Вид на мярката	Прилагащ орган
	нитрати от земеделски източници	ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници			
NI_1	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници	9.Прилагане на правилата за добра земеделска практика в нитратно уязвимите зони	NI_1_9	основна	Община Болярово
NI_1	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници	10.Прилагане на приетите правила за добра земеделска практика извън нитратно уязвимите зони	NI_1_10	основна	Община Болярово
NI_2	Подобряване на информираността на заинтересованите страни в селското стопанство относно изискванията за постигане на добро състояние на водите	3.Провеждане на обучение на селскостопански производители и фермери за прилагане на добри земеделски практики	NI_2_3	допълваща	Община Болярово
DP_9	Подобряване на информацията за натиска и въздействието върху водите от населени места	1.Събиране и картиране на информация за нерегламентирани сметища и зауствания в общините	DP_9_1	допълваща	Общини, РИОСВ

Освен посочените мерки, за намаляване и компенсиране негативното въздействие върху подземните води са целесъобразни и следните мерки:

- да се узакони водоземането от всички съоръжения за добив на подземни води, чрез осъществяване на процедури за водоземане, както и за учредяване на санитарно-охранителни зони около водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване в съответствие с изискванията в Закона за водите и наредбите към него;
- на базата на информацията от Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“, Басейнова дирекция „Черноморски район“ и от „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД-Ямбол, на опорния план на общината да бъдат отразени водоземните съоръжения от подземни води и учредените по Наредба № 3/16.10.2000 г и по преди действала нормативна уредба санитарно-охранителните зони на водоземните съоръжения за питейно-битово водоснабдяване;
- проектирането и строителството на нови обекти и съоръжения, произтичащи от устройствените мерки в ПУП, да се съобразява с регламентираните в чл. 118а на Закона за водите забрани за прякото отвеждане на замърсители в подземните води, обезвреждането, включително депонирането на приоритетни вещества, които могат да доведат до непряко отвеждане на замърсители в подземните води, други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат

- до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води, използването на материали, съдържащи приоритетни вещества, при изграждане на конструкции, инженерно-строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземни води;
- да се опазват водоизточниците и съоръженията в учредените и предстоящи за учредяване санитарно-охранителните зони около водоизточниците за питейно битово водоснабдяване от подземни води;
 - да се спазват забраните и ограниченията в охранителните пояси I, II и III на учредените и предстоящи за учредяване санитарно-охранителни зони, съгласно изискванията в чл. 8 и Приложение № 2 към Наредба № 3/16.10.2000 г за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване, и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди, респективно и в Приложение № 1 към Националния каталог от мерки за ПУРБ;
 - при осъществяване на инвестиционните проекти, произтичащи от ОУП на община Болярово и които са планирани като мерки за изпълнение в ПУРБ на ИБР и ПУРБ на ЧР да се прилагат мерки, съгласно Становище на ЕО на проектите на ПУРБ прил. към ПУРБ 2016-2021 г.
 - всички дейности, произтичащи от предвижданията в ОУП, следва да се съобразяват с изискванията в „Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването на водите с нитрати от земеделски източници“, утвърдена със Заповед № РД-141/07.03.2011 г на министъра на земеделието и храните и Заповед № РД 09-189/24.03.2011 г на министъра на околната среда и водите и „Програмата за мониторинг на нитратите в подземните води“, утвърдена със Заповед № РД-635/13.08.2013 г на министъра на околната среда и водите.
 - При реализиране на бъдещи дейности в предвидените за определени цели зони е необходимо да се имат в предвид забраните и ограниченията, регламентирани в ЗВ. В ДЕО да се обърне внимание на водните обекти и тяхното отразяване в КВС, предвид извършването на бъдещи дейности при спазване на изискванията на ЗВ, а именно:
 - в случай на водовземания и/или ползване на воден обект (чл. 44 от ЗВ);
 - пресичването на водни обекти (чл. 46, ал.1, т.1(б) от ЗВ) да става след издаване на съответното разрешително;
 - чл. 46, ал.4, т.2 не се изисква разрешително за ползване на воден обект по ал.1, т.4 в случаите на: обекти, формиращи битово-фекални отпадъчни води в границите на населените места и селищни образувания без изградена канализационна система; за тези обекти се прилагат разпоредбите на ЗУТ;
 - включването на нови количества отпадъчни води следва да се съобрази с капацитета и ефективността на съществуващата канализационна система (чл.125 от ЗВ)
 - да не се допускат дейности с които се нарушава ест.състояние и проводимостта на речните легла, бреговете на реките, намаляване прводимостта на речните легла (баражи и прагове) без разрешително; използване на речните легла като депа за отпадъци, земни и скални маси; извършване на строежи над покритите речни участъци, съхраняване и складиране на материоали, които в значителна степен биха увеличили унищожителната сила на водата при наводнения;

- при дейности, граничещи с води и водни обекти - публична държавна собственост да се определят граници в съответствие с чл.155 на ЗВ;
 - предоставянето на ВиК услуги на потребители да се извършва единствено от ВиК оператор по реда на ЗВ (чл.198о) и ЗУТ .
 - Да се съобразят забраните и ограниченията за извършване на дейности, които могат да доведат до пряко и непряко отвеждане на опасни и вредни в-ва в ПВ (Наредба No.3/2000 за СОЗ).
 - Необходимо е да се следи и за изпълнение на всички мерки, свързани с дейността на Хидромелиоративни системи и съоръжения: напояване , корекция на реки и дерета, отводняване , Мероприятия по поддържане на съществуващите земно насипни язовирни стени и съоръженията към тях
- ❖ Земи и почви
- Терените за разширение и изграждане на нови обекти да не засягат земеделски земи от висока категория. Да се вземат предвид възможностите за развитие на транспортната и техническата инфраструктура. Да се предвиди изолационно озеленяване.
 - Новопредвидените урбанизирани територии, предназначени за производствени и складови дейности, да се съобразят с вече настъпилите промени на предназначението на земеделски земи. Да се сведе до минимум заемането на земеделски земи висока категория.
 - Осигуряването на разделно събиране на биоотпадъците е стъпка напред за опазване на околната среда, последващото им третиране им на регионален принцип, както и домашно компостиране е много положителна мярка, при която отпадъкът се превръща в продукт за повишаване на почвеното плодородие.
 - Въвеждането на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки и предаването им за рециклиране ще предотврати замърсяването на редица площи с неразложими и устойчиви замърсители.
 - Осигуряването на площадка за разделното събиране на строителните отпадъци, в т. ч. земни маси, почва, камъни и др., за събирането и съхранението им на територията на общината е предпоставка за избягване формирането на нерегламентирани депа, които често замърсяват обработваеми земи поради недобросъвестното отношение на строителни фирми.
 - Да се предложи пространствена организация на селскостопанската инфраструктура. Да се отразят съществуващите стопански бази и евентуалното им бъдещо разширение. Да се обоснове възможността за възникване на преработвателни предприятия на селскостопанска продукция в удобна връзка със земеделски и животновъдни инфраструктурни обекти.
 - Правилникът за прилагане на плана да изисква изграждане на локални пречиствателни съоръжения за отпадъчни води за животновъдните обекти, обектите за преработка на животновъдна продукция и други с подобна необходимост.
 - Хумусният пласт отделен при строителството да се депонира отделно и да се използва по предназначение.
 - Оформяне на алеи и вътрешни пътища за транспортни средства, като се ограничат с видими бордюри.

- Повишаване на зелените площи в Общината. Всички технологично свободни пространствата трябва да се оформят като зелени площи с подходяща растителност, съгласно изготвените проекти за паркоустройство на терените
 - Необходимо е да се възстановят всички съседни площи, евентуално нарушени от строителството, както и временните площадки в рамките на отредения терен
 - Опазване на почвата от замърсяване с нефтопродукти при аварии с транспортна техника, като се отстранява замърсената почва. При аварийни локални разливи да се отстраняват замърсените почви и да се третират като опасен отпадък - да се предават на лицензирана фирма за обезвреждане или да се ремедира на място
- ❖ Биологично разнообразие. Защитени територии и защитени зони.
- При предвижданията на бъдещи ПУП-ПЗ и реализирането на инвестиционни предложения, е необходимо прецизиране на видовия състав и недопускане деградирането на местните естествени екосистеми. Залесителните и озеленителни мероприятия да се извършват изключително с автохтонни дървесни и храстови видове.
 - При реализиране на конкретни планове и инвестиционни предложения да не се допуска пряко отрицателно въздействие и нарушаване на биокоридорни връзки за местната фауна.
 - При изграждане на нови елементи на напоителната система и водовземни съоръжения да не се допуска възпрепятстване на миграционните коридори на хидробионтите или увреждане на крайречната флора и фауна.
 - При определяне на бъдещото функционално използване на отделните части на територията, както и провеждането на новите пътни трасета и инфраструктурни проводни, да се отчита стриктно териториалния обхват на защитените територии и зони.
- ❖ Ландшафт
- При устройствените решения максимално да се запазва съществуващия ландшафт на територията на общината.
 - Изработването на ландшафтно устройствен план на общината.
 - На бъдещите площадки за производствени и складови дейности да се предвиди подходящо озеленяване.
- ❖ Културно историческо наследство
- По време на строителството на отделните обекти да се спазват заложените в ОУП мерки за опазване на културното наследство
 - Да се спазят изискванията на чл. 83 ал. 1 и 2; чл.93 ал. 1; чл. 94, чл.97 от ЗКН за опазване, идентифициране и съхранение на културните ценности, както и чл. 158 ал.1 за предаване на движимите археологически ценности в РИМ. и чл. 160 ал.1 и 2 от ЗКН, съответно чл. 72 и 73 – при откриване на структури и находки, които имат признаци на културни ценности, строителните дейности се спират.
 - Да се спазват специализираните устройствени режими, както и зонирването, заложените в ОУП във връзка със социализирането и опазването на КИН.
 - По време на строителството да се спазват заложените в ОУП мерки за опазване на културното наследство – да се спазват териториалния обхват и охранителната зона за съответната недвижима културна ценност, съгласно схемата за защита и опазване на НКН

- Да се спазят изискванията на чл. 83 ал. 1 и 2; чл.93 ал. 1; чл. 94, чл.97 от ЗКН за опазване, идентифициране и съхранение на културните ценности, както и чл. 158 ал.1 за предаване на движимите археологически ценности в РИМ. и чл. 160 ал.1 и 2 от ЗКН, съответно чл. 72 и 73 – при откриване на структури и находки, които имат признаци на културни ценности, строителните дейности се спират
- Да се спазват специализираните устройствени режими на охраняване, както и специфичните правила и нормативи за застрояване в охраняемите зони на НКЦ.

❖ Отпадъци

При реализиране на на ОУП на Община Болярово да се изпълняват следните мерки:

- Създаване на възможности за увеличаване на ефективността на системата сметосъбиране и сметоизвозване, както и такива за предотвратяване образуването на нерегламентирани /криминални / сметища.
- Да се изпълняват всички мерки по изпълнение на законодателството по отношение на масоворазпространените отпадъци и осигуряване на подходящи места за тяхното събиране и съхраняване с цел последващо предаване на оторизирани за целта лица.
- Осигуряване разделното събиране на биоотпадъци, като отпадъци с количествено преимущество за община Болярово. Обезпечаване на системата ; Възможности за последващо третиране на биоотпадъците на регионален принцип.Домашно компостиране
- Въвеждане на система за разделно събиране на отпадъците от опаковки. осигуряване на подходящи места за тяхното събиране и съхраняване. Мярката е препоръчителна, тъй като поради ниската численост на населението в общината и отделните населени места въвеждането на разделно събиране на отпадъците от опаковки не е задължително за общини с население по-малко от 6000 жители, и населени места с население по-малко от 5000 жители съгл. Чл.31, ал.1 от ЗУО. Въпреки това в ДЕО се препоръчва тази мярка за по-добро екологосъобразно управление на отпадъците на територията на общината, намаляване разходите за депониране за на смесените битови отпадъци и т.н.
- Осигуряване на разделно събиране на строителните отпадъци в т.ч. на земни маси, почва, камъни и др. като се разгледат възможностите за отреждане на площадка за събиране и съхранение на територията на общината или възможности за транспортиране до РДО .
- Необходимо е Кметът на общината да предприеме мерки, относно останалите масоворазпространени отпадъци и в изпълнение на Наредбите за ИУЕЕО, НУБА,ИУМПС, като организира изпълнението на задълженията си за сключване на договори с: Организации по оползотворяване на ИУЕЕО, НУБА,ИУМПС; лица, които изпълняват задълженията си индивидуално, относно ИУЕЕО, НУБА,ИУМПС или др. лица, притежаващи документ по чл.35 от ЗУО, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, третиране, рециклиране/или оползотворяване на отпадъци на територията на общината.

❖ Опасни вещества

- Към момента на територията на общината няма наличие както и в Проекта на ОУП наличие на предприятия за производство на опасни вещества, няма предприятия с висок и нисък рисков потенциал.

- стриктно спазване на всички инструкции за работа с опасни вещества и смеси. В ОУП не са предвидени предприятия с висок или нисък рисков потенциал, попадащи в обхвата на Глава 7, раздел I на ЗООС. Необходимо е обаче стриктно спазване на всички инструкции за работа с опасни вещества и смеси.

❖ Вредни физични фактори

Шум

В проекта за ОУП са разгледани решения, които като цяло са благоприятни по отношение на акустичната среда на територията на общината. Ограничаване на шумовото въздействие в околната среда и постигане на граничните стойности за шум за територии с нормиран шумов режим може да се постигне с прилагане на посочените по- долу принципни подходи и конкретни мерки.

Предвиждането на проекти за рехабилитация и реконструкция на пътни участъци от републиканската и общинската пътни мрежи на територията на общината, ще доведе до намаляване на шумовата емисия от транспортните потоци, движещи се по тях. Това е от особено значение при преминаване на пътищата през населени места. В Докладите по ОВОС, които се изискват при разработване на такива проекти за пътища от РПМ, се залагат конкретни мерки за шумозащита на близките до пътните трасета територии с нормиран шумов режим.

Поддържането на съществуващата улично-пътна мрежа в добро експлоатационно състояние е важна мярка, водеща до намаляване на шумовото въздействие от транспортните средства върху жилищните територии и други обекти с нормиран шумов режим в населените места.

По отношение на устройството на територията, ОУП предвижда нови устройствени зони с различно предназначение: жилищно застрояване, производствено – складови дейности, рекреация, озеленяване и други.

При бъдещо разработване на ПУП на зони с различно предназначение (жилищни, за отдих и др.), в близост до източници на шум (натоварени пътища/ улици, промишлени обекти и др.), трябва да се отчита въздействието на фактор шум, с цел – постигане на граничните стойности за шум, за съответния вид територия. Защита от наднормено шумово въздействие може да се постигне чрез: максимално отдалечаване на линията на застрояване от източника на шум, подходяща ориентация на жилищните сгради и помещенията в тях спрямо източника на шум, екраниране на разпространението на шума към обектите на въздействие, чрез различни видове шумозащитни съоръжения (екрани – стени, земни насипи и други).

При разработване на ПУП на обекти за отдих и рекреация (особено чувствителни по отношение на шумово въздействие), трябва да се обръща внимание, освен на външните, и на собствените (вътрешни) източници на шум – спортни площадки, развлекателни атракциони, паркинги, заведения с озвучителни уредби и други, за да се гарантира благоприятна акустична среда на териториите им.

При обособяване на нови терени за различна производствено – складова дейност, да се вземат под внимание нормативните изисквания за шум, за разположени в близост територии с нормиран шумов режим.

При извършване на строителни работи по изграждане на нови обекти, да се използва съвременна строителна и транспортна техника, в съответствие с изискванията на Наредбата за съществени изисквания и оценяване съответствието на машините и съоръженията, които работят на открито по отношение на шума, излъчван от тях във въздуха (ДВ бр. 11/2004 г.).

II. Предвидени мерки за опазване на околната среда за отразяване в окончателния проект на ОУП на Община Болярово и мерки за изпълнение при прилагането на ОУП

Предлаганите мерки предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици от осъществяването на ОУПО на Община Болярово върху околната среда са представени като:

- мерки за отразяване в окончателния проект на ОУПО на Община Болярово
 - мерки за изпълнение при прилагането на ОУПО на Община Болярово
- Предлаганите мерки са мотивирани и се посочат очакваните резултати от прилагането им за всеки компонент и фактор на околната среда, културното наследство и здравно-хигиенните условия на околната среда.

7.1 Мерки за отразяване в окончателния проект на ОУПО Болярово

В Предвидените Мерки за опазване на околната среда, които да се отразят в окончателния проект на ОУПО на Община Болярово са представени в Таблица 7.2-1.

Не са идентифицирани мерки по всички компоненти и фактори на околната среда, които да се отразят в окончателния проект на ОУПО Болярово, тъй като те са взети предвид още при изготвянето на предварителния проект и целят свеждане до минимум на потенциално отрицателно въздействие на ОУП.

7.2 Мерки за изпълнение при прилагането на ОУП на община Болярово

Предложените мерки, за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици за околната среда и човешкото здраве при осъществяване на ОУП на Община Болярово са дадени в Таблица 7.2-2.

Таблица 7.2-1 Мерки за опазване на околната среда, предвидено да се отразят в окончателния проект на ОУПО Болярово

№	Компоненти/фактори на околната среда	Мерки за отразяване в Окончателния Общ устройствен план на Община Болярово	Резултати от прилагането на мерките
1	Атмосферен въздух	Не се предвиждат допълнителни мерки, които да се отразят в окончателния проект на ОУП.	
2.	Земни недра	Не се предвиждат допълнителни мерки, които да се отразят в окончателния проект на ОУП.	
3	Повърхностни води и Подземни води	<ol style="list-style-type: none"> 1. Да се ревизира обяснителната записка към ОУПО Болярово, в т.ч. същ. състояние и прогнозите за развитие, като се отрази актуалната информация от настоящия ДЕО, за компонент Води. 2. На опорния план на общината да бъдат отразени водоземните съоръжения от подземни води и учредените по Наредба № 3/16.10.2000 г и по преди действала нормативна уредба санитарно-охранителни зони на водоземните съоръжения за питейно-битово водоснабдяване и на водоизточниците на минерални води. 	Реално отразяване на съществуващото състояние на водите (повърхностни и подземни води), основа за ефективното им управление и за недопускане наднорменото им замърсяване, както и бъдеща реализация на проектни решения, осигуряващи осигуряване на достатъчно вода с добри качества за населението, промишленост и селското стопанство.
4	Земни и почви	Да се ревизира ОУП по отношение на урбанизираните територии и при възможност да се намалят площите, предложени за промяна на предназначението.	Опазване на ресурса – обработваеми земи. Опазване на земите.
5	Биоразнообразие	<ol style="list-style-type: none"> 1. При предвижданията на бъдещи ПУП-ПЗ и реализирането на ИП, е необходимо прецизиране на видовия състав и недопускане деградирането на местните естествени екосистеми. Залесителните и озеленителни мероприятия да се извършват изключително с автохтонни дървесни и храстови видове. 2. При реализиране на конкретни планове и ИП да не се допуска пряко отрицателно въздействие и нарушаване на биокоридорни връзки за местната фауна. 3. При изграждане на нови елементи на напоителната система и водоземни съоръжения да не се допуска възпрепятстване на 	Превантивен контрол за опазване на биологичното разнообразие, защитените територии и зони

№	Компоненти/фактори на околната среда	Мерки за отразяване в Окончателния Общ устройствен план на Община Болярово	Резултати от прилагането на мерките
		<p>миграционните коридори на хидробионтите или увреждане на крайречната флора и фауна.</p> <p>4. При определяне на бъдещото функционално използване на отделните части на територията, както и отлагане на нови пътни трасета и инфраструктурни проводи, да се отчита стриктно териториалния обхват на защитените територии и зони.</p> <p>5. В Правилника за приложение на ОУПО ще бъдат включени ограничителни изискване за прецизиране на всички възможни потенциални въздействия върху отделните компоненти и фактори на околната среда, като специално внимание се обръща на ИП, свързани с ВЕИ и възможните потенциални въздействия върху ЗЗ на територията на община Болярово. Осъществяване на ИП, включително свързани с ВЕИ, само след провеждане на съответната процедура по Глава 6 на ЗООС за ОВОС и ОС и получаване на положително становище от компетентния орган по околна среда и спазване на всички нормативни изисквания на българското и европейско законодателство</p>	
6	Отпадъци	Да се ревизира обяснителната записка към ОУПО Болярово, в т. ч. съществуващото състояние и прогнозите за развитие, като се отрази актуалната информация от настоящия ДЕО.	Представяне на актуалното съществуващо състояние на управление на отпадъците е база за технологични решения и предвиждане на мерки, осигуряващи опазване на околната среда.
7	Културно-историческо наследство	Да се предвиди инструментариум, който без да ограничава развитието, да съответства на цялостната стратегия за опазване на културния ландшафт, съхраняването на основните му структуроопределящи характеристики като: съотношение между селищни пространства и исторически формирала се селищна мрежа; структуриращата роля на природните елементи и подчиняване на устройствената структура.	Зонирането и режимите, свързани с културното наследство (в Правилата и нормативите за устройство и изграждане на територията, част от правилата за прилагане на ОУПО) ще отразят интеграционните процеси и ще нормират естетико-композиционните характеристики и специфичните екологични изисквания.

Таблица 7.2-2 Мерки предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици от осъществяването на ОУП на Община Болярово

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Резултати от прилагането на мерките
1	Атмосферен въздух	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	
		1. Разработване и внедряване на проекти, свързани с повишаване на енергийната ефективност чрез саниране на сгради и производството и доставката на топлина в рамките на отоплителните инсталации на отделните сгради.	Запазване и поддържане на доброто качество на атмосферния въздух чрез намаляване емисиите от битово отопление
		2. Одобряване на реализация на производствени дейности, които прилагат най-добрите налични техники за минимизиране на емисиите в атмосферния въздух след преценка по ЕО или ОВОС.	Завишен контрол над фирми, с източници на емисии на вредни вещества
		3. Съобразяване на всички проектни решения с развитието на Защитените зони по Natura 2000 в общината.	
		<u>Мерки за ограничаване на отрицателните въздействия</u>	
		4. Поддържане на пътните настилките и откритите площи в населените места чисти от прах през сухите месеци.	Намаляване на неорганизираните емисии от транспорта и възможността за вторичен унос на прах.
		5. Своевременно извършване на ремонтни работи и поддържане в техническа исправност на настилките на уличната мрежа в населените места с подмяна на паважните настилки	
		6. Изграждане на велоалеи в обектите на отдых и туризъм	Запазване и поддържане на доброто качество на атмосферния въздух
7. Контрол на замърсители на атмосферен въздух и в най-близко разположените жилищни територии по време на строителството на инфраструктурни проекти.			

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Резултати от прилагането на мерките
		8. Оросяване на работните площи.	
		9. Използване на модерна мобилна техника с ниско ниво на емисии на вредни вещества в изгорелите газове.	
2	Земни недра	<u>Мерки за ограничаване на отрицателните въздействия</u>	
		1. Активизиране на борбата с ерозионните процеси, почистване и укрепване на речни корита	Устойчивост на геоложката среда, която да осигурява стабилност и сигурност на сградите, съоръженията и инфраструктурата, като по този начин се осигурява безопасност за хората и се запазва живота и здравето им.
		2. Качествено изпълнение на строителните работи. Рекултивация на нарушени терени след приключване на строителните работи и привеждането им в естетичен вид	
		3. Екологосъобразно събиране и третиране на битовите и строителните отпадъци	Устойчивост на геоложката среда, която да осигурява стабилност и сигурност на сградите, съоръженията и инфраструктурата, като по този начин се осигурява безопасност за хората и се запазва живота и здравето им
		4. Съобразяване на проектите за обектите с резултатите, изводите и препоръките в докладите за инженерно-геоложките и хидрогеоложките проучвания и с изискванията на законовите и нормативните документи;	
		5. При проектиране на сгради и съоръжения да се спазват всички изисквания на Наредба № РД-02-20-2/27.01.2012 за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони	
3	Повърхностни и подземни води	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	
		1. Проектирането и строителството на нови обекти и съоръжения, произтичащи от устройствените мерки в ПУП, да се съобразява с регламентираните в чл. 118а на <i>Закона за водите</i> забрани за прякото отвеждане на замърсители в подземните води, обезвреждането, включително	Опазване на повърхностните и подземните води от замърсяване.

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Резултати от прилагането на мерките
		<p>депонирането на приоритетни вещества, които могат да доведат до непряко отвеждане на замърсители в подземните води, други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води, използването на материали, съдържащи приоритетни вещества, при изграждане на конструкции, инженерно-строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземни води.</p> <p>2. Да се изпълняват мерките съгласно ПУРБ 2016-2021 на БДИБР Пловдив и БДЧР-Варна към раздел „Програма от мерки за постигане целите на опазване на околната среда” за община Болярово</p>	
<u>Мерки за ограничаване на отрицателните въздействия</u>			
		<p>3. По време на експлоатация да се поддържат в техническа и експлоатационна изправност водоснабдителната система, канализационната система и пречиствателните съоръжения;</p> <p>4. Да се превежда в съответствие с разпоредбите на ЗВ правото за ползване на повърхностни водни обекти за заустване на пречистените отпадъчни води като се издава Разрешително за заустване на отпадъчните води от БДДР; Съобразяване на режима на санитарно-охранителните зони около водоизточниците при подробното устройствено планиране (ПУП) и проектиране</p> <p>5. Поетапно ликвидиране на точкови и дифузни източници на замърсяване на водите. Реализация на канализация и пречистване на отпадъчните води в населените места,</p>	<p>Недопускане нарушаване на екологичния минимум на речния отток след точките на водовземане, както и влошаване на количествените характеристики на подземните водни тела.</p>

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Резултати от прилагането на мерките
		<p>производствени обекти и животновъдни ферми.</p> <p>6. Да се осъществява строг контрол върху разрешените добивни дейности на инертни материали /наноси/ от реките и недопускане увреждане речните дъна и параметрите на съществуващите.</p> <p>7. Да се изпълняват предвидените Мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най - пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последици при изпълнението на ПУРН.</p> <p>8. Да се узакони водовземането от всички съоръжения за добив на подземни води, чрез осъществяване на процедури за водовземане, както и за учредяването на СОЗ около водоизточниците за питейно битово водоснабдяване, съгласно Наредба 3/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около източниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди</p> <p>9. Да се опазват водоизточниците и съоръженията в учредените и предстоящи за учредяване санитарно-охранителните зони около водоизточниците за питейно битово водоснабдяване от подземни води</p> <p>10. Да се спазват забраните и ограниченията в охранителните пояси I, II и III на учредените и предстоящи за учредяване санитарно-охранителни зони, съгласно изискванията в чл. 8 и Приложение № 2 към Наредба № 3/16.10.2000 г, респективно в Приложение № 1 към Националния каталог</p>	<p>Недопускане нарушаване на екологичния минимум на речния отток след точките на водовземане, както и влошаване на количествените характеристики на подземните водни тела.</p>

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Резултати от прилагането на мерките
		<p>от мерки за ПУРБ</p> <p>11. Планът за собствен мониторинг на подземните води от всяко водоземно съоръжение да се изготви в съответствие с изискванията на чл.70 от Наредба 1 /11.04.2011 г. за мониторинг на водите и се съгласува с БД на ИБР и ЧР;</p> <p>12. По график да се извършва диагностика и при необходимост рехабилитация на цялата водопроводна система и цялата канализационна мрежа и съоръженията към тях за да се предотвратят загубите на питейна вода и замърсяването на почви, подземни и повърхностни води</p> <p>13. Третиране на отпадъчните води до необходимите изисквания на действащото законодателство. Преди въвеждане в експлоатация на ЛПСОВ да се изготви и представи в РИОСВ технологична инструкция за експлоатация на ЛПСОВ, План за собствен мониторинг и План при аварийни ситуации.</p> <p>14. Осигуряване ефективен контрол и управление на водите</p> <p>15. Да се изпълняват предвидените конкретни мерки на територията на РИОСВ, отнасящи се и за територията на община Болярово сред които са: забрана на голи сечи; залесяване с подходящи дървесни видове; контролирано временно наводняване; въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екологично състояние на селскостопанските площи и др.</p> <p>16. Да се изпълняват и предвидените Мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най - пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни</p>	<p>Недопускане нарушаване на екологичния минимум на речния отток след точките на водоземане, както и влошаване на количествените характеристики на подземните водни тела.</p>

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Резултати от прилагането на мерките
		<p>последствия при изпълнението на ПУРН.</p> <p>17. Всички дейности, произтичащи от предвижданията в ОУП, следва да се съобразяват с изискванията в „Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването на водите с нитрати от земеделски източници“, утвърдена със Заповед № РД-141/07.03.2011 г на министъра на земеделието и храните и Заповед № РД 09-189/24.03.2011 г на министъра на околната среда и водите и „Програмата за мониторинг на нитратите в подземните води“, утвърдена със Заповед № РД-635/13.08.2013 г на министъра на околната среда и водите</p> <p>18. На базата на информацията от Басейнова дирекция „Източноромански район“, Басейнова дирекция „Черноморски район“ и от „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД-Ямбол, на опорния план на общината да бъдат отразени водоземните съоръжения от подземни води и учредените по Наредба № 3/16.10.2000 г санитарно-охранителните зони на водоземните съоръжения за питейно-битово водоснабдяване и на водоизточниците на минерални води</p>	<p>Ограничаване и предотвратяване на замърсяването на водите с нитрати от земеделски източници</p>
4	Земи и почви	<p><u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u></p> <p>1. Предотвратяване замърсяването на почвата с отпадъци при неправилното им временно съхранение</p> <p>2. Необходимо е да се възстановят всички съседни площи, евентуално нарушени от строителството, както и</p>	<p>Опазване на почвите, растителността, водните ресурси и земите от замърсяване и от физическо унищожаване и запечатване</p> <p>Поддържане на продуктивния потенциал на земните</p>

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Резултати от прилагането на мерките
		временните площадки в рамките на отредения терен.	ресурси (почвени, водни, растителни и животински)
		3. Необходимо е всички технологично свободни пространства да се оформят като зелени площи с подходяща растителност, съгласно изготвени проекти за паркоустройство на даден определен терен.	Поддържане и увеличаване на екосистемните услуги от различните видове територии (урбанизирани, земеделски, горски)
		4. Мерки за недопускане на течове на нефтопродукти и замърсяване на почвата от аварийни ситуации. При аварийни локални разливи да се отстраняват замърсените почви и да се третираат като опасен отпадък - да се предават на лицензирана фирма за обезвреждане.	Целесъобразно и своевременно оползотворяване на изкопаните земни маси.
		5. Необходимо е хумусният пласт, отделен при строителството да се депонира отделно и да се използва по предназначение за рекултивация на нарушените терени.	Създаване на по-здравословна среда чрез произвеждане на продукти от екологично земеделие и животновъдство
		6. Оформяне на алеи и вътрешни пътища за транспортни средства, като се ограничат с видими бордюри.	
		Мерки за ограничаване на отрицателните въздействия	
		7. Недопускане разрастването на урбанизираните територии за сметка на ценни земеделски земи;	Ограничаване на почвените деградационните процеси
		8. Териториална организация на озеленените площи (естествени и култивирани) с оглед изпълнение на изолационни и защитни функции;	
		9. Увеличаване дела на биологичното земеделие и животновъдство.	
		10. Ограничено ползване при доказана необходимост на торове и хербициди.	

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Резултати от прилагането на мерките
		11. Включване на залесителните мероприятия от ЛУП на ДГС като приоритет на Общината за борба с ерозията.	
5	Биоразнообразие ЗТ и ЗЗ	<u>Мерки за ограничаване степента на отрицателните въздействия</u>	
		1. При предвижданията на бъдещи ПУП-ПЗ и реализирането на инвестиционни предложения, е необходимо прецизиране на видовия състав и недопускане деградирането на местните естествени екосистеми. Залесителните и озеленителни мероприятия да се извършват изключително с автохтонни дървесни и храстови видове.	Редуциране на вероятността за разпространението на чужди, рудерални/синантропни и инвазивни растителни видове в общината и трансформацията на природни местообитания/ местообитания на видове.
		2. При реализиране на конкретни планове и ИП да не се допуска пряко отрицателно въздействие и нарушаване на биокоридорни връзки за местната фауна.	Опазване на биологичното разнообразие и неговите елементи.
		3. При изграждане на нови елементи на напоителната система и водоземни съоръжения да не се допуска възпрепятстване на миграционните коридори на хидробионтите или увреждане на крайречната флора и фауна	Осигурява спазване на всички условия, свързани с опазване на ЗТ и ЗЗ и съвместимост на приетите в ОУП решения с предмета и целите на опазване на ЗЗ.
		4. При определяне на бъдещото функционално използване на отделните части на територията, както и провеждането на новите пътни трасета и инфраструктурни проводи, да се отчита стриктно териториалния обхват на защитените територии и зони	Намалява вероятността за загуба на индивиди от консервационно значими видове и видовете, предмет на опазване в ЗЗ.
6	Ландшафт	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	
		1. При устройствените решения максимално да се запазва съществуващия ландшафт на територията на общината. 2. Изработването на ландшафтно устройствен и	Намаляване на негативното визуално въздействие

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Резултати от прилагането на мерките
		<p>паркоустройствен план на общината.</p> <p>3. На бъдещите площадки за производствени и складови дейности да се предвиди подходящо озеленяване.</p> <p>4. Благоустройство и ландшафтно устройство на паметниците на културата и включването им като туристически дестинации;</p> <p>5. Постепенно увеличаване делът на туризма като културна и икономически важна дейност от дела на икономиката на Общината</p>	
7	Културно историческо наследство	<p><u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u></p> <p>1. Да се спазват специализираните устройствени режими, както и зонирването, заложен в ОУП във връзка със социализирането и опазването на КИН.</p> <p>2. По време на строителството на отделните обекти да се спазват заложените в ОУП мерки за опазване на КИН.</p> <p>3. Да се спазят изискванията на чл. 83 ал. 1 и 2; чл.93 ал. 1; чл. 94, чл.97 от ЗКН за опазване, идентифициране и съхранение на културните ценности, както и чл. 158 ал.1 за предаване на движимите археологически ценности в РИМ. и чл. 160 ал.1 и 2 от ЗКН, съответно чл. 72 и 73 – при откриване на структури и находки, които имат признаци на културни ценности, строителните дейности се спират.</p>	По-ефективно опазване и устойчиво развитие на културното наследство.
8	Отпадъци	<p><u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u></p>	

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Резултати от прилагането на мерките
		<ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="472 325 1263 501">1. Синхронизиране на управлението на отпадъците на общинско ниво със стратегическите цели на национално ниво. Актуализиране на документи и дейности, свързани с управление на отпадъците съобразно целите на Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 <li data-bbox="472 501 1263 804">2. Разработване на програми и регионални мерки за насърчаване, развитие и финансово подпомагане на дейности, свързани с интегрираното управление на отпадъците. Реализиране на различни по вид бизнес дейности на смесено общинско-частно ниво, на частен бизнес и особено на джойнвенчер с водещи европейски и международни институции в областта на третирането на отпадъците. <li data-bbox="472 804 1263 900">3. Повишаване на административния капацитет на общината за дейностите с управление на отпадъците. 	Осигуряване компетентно и ефективно управление на отпадъците в общината
		<ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="472 916 1263 995">4. Създаване на електронни таблици за дейностите с отпадъците. 	Бърз достъп до данни. Подобряване на управлението на отпадъците и постигане на целите на НПУДО.
		<ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="472 1011 1263 1123">5. Изграждане на система за разделно събиране на отпадъците от бита: на хартиени, пластмасови и стъклени отпадъци; на опасни отпадъци и на биоотпадъци. 	Ефективно добро управление на отпадъците, осигуряване опазването на околната среда и чистотата на градската среда и средата на другите населени места
		<ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="472 1139 1263 1251">6. Изграждане на площадка(и) за събиране и третиране на МРО (ОЧЦМ, ИУМПС, ИУЕЕО, НУБА, отпадъци от опаковки и др. 	
		<ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="472 1267 1263 1399">7. Изграждане на специализирана площадка за събиране и подготовка за оползотворяването на строителните отпадъци на терен (общинска собственост. Дейностите на площадката могат да обхващат и рециклиране, подготовка за повторна 	

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Резултати от прилагането на мерките
		<p>употреба и/или подготовка за обезвреждане на строителни отпадъци, с цел намаляване количеството на депонираните строителни отпадъци и за постигане на целите по чл. 32 от Закона за управление на отпадъците.</p> <p>8. Осигуряване на достатъчен брой съдове за сметосъбиране и на нова сметоизвозваща техника;</p> <p>9. Създаване на оптимална система за организиране на сметоизвозването.</p>	
		<u>Мерки за ограничаване на отрицателните въздействия</u>	
		10. Да не се допуска образуване на нови незаконни сметища на територията на общината	Ефективно добро управление на отпадъците , осигуряване опазването на околната среда и чистотата на градската среда и средата на другите населени места
	11. Осигуряване на достатъчно кошчета за отпадъци в откритите публични пространства, около обществени обекти, терените за движение и транспорт, за спорт и отдих		
	12. Редовно инспектиране на територията на общината за изпълнение на всички дейности по управление на отпадъците.		
9	Опасни вещества	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	
		<p>1. Стриктно спазване на всички инструкции за работа с опасни вещества. Строг контрол и управление</p> <p>2. В ОУП не са предвидени предприятия с висок или нисък рисков потенциал, попадащи в обхвата на Глава 7, раздел I на ЗООС</p>	Ограничаване на въздействието от опасните вещества в околната среда и опазване на човешкото здраве.
10	Шум	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Резултати от прилагането на мерките
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Отчитане на фактор „Шум“ при разработване на ПУП на зони с различно предназначение (жилищни, за отдых и др.), в близост до източници на шум (транспортни потоци, промишлени обекти и др.), с цел – постигане на граничните стойности за шум, за съответния вид територия. 2. При обособяване на нови терени за различна производствено–складова дейност, да се вземат под внимание нормативните изисквания за шум за разположени в близост територии с нормиран шумов режим. 3. При разработване на ПУП на обекти за отдых и рекреация (особено чувствителни по отношение на шумово въздействие), трябва да се обръща внимание, освен на външните, и на собствените (вътрешни) източници на шум – спортни площадки, развлекателни атракционни, паркинги, заведения с озвучителни уредби и други). 4. Поддържане на съществуващата улично-пътна мрежа в добро експлоатационно състояние . 5. При строителство на обекти да се използва техника в съответствие с изискванията на Наредбата за съществени изисквания и оценяване съответствието на машините и съоръженията, които работят на открито по отношение на шума, излъчван от тях във въздуха (ДВ 11/2004 г.) 	<p>Ограничаване на шумовото въздействие върху обекти с нормиран шумов режим</p>
11	Електромагнитни лъчения	<p><u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Необходимо е по-подробна и актуална информация за поддържане на списъка на предавателите, ел.подстанциите, високо волтовите електропроводи, местоположението, мощност и др., които в следващите, подробни фази на планиране да намерят отражението им. 	<p>Осигуряване на здравословна среда за населението в общината.</p>

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Резултати от прилагането на мерките
12	Здравно хигиенни аспекти на околната среда	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Разработване на мероприятия за повишаване екологичното образование, култура и съзнание на гражданите, по-лесен достъп до информация относно състоянието на околната среда и активно участие на обществеността и бизнеса в процесите по опазване на околната среда. 2. Запознаване на представители на регионалните и местни власти с ключовите аспекти на европейското законодателство по околна среда 	Подобряване на жизнената среда за населението и намаляване на заболяемостта и смъртността/
		<u>Мерки за намаляване на отрицателните въздействия до нормативно изискваните</u>	
		<ol style="list-style-type: none"> 3. Поддържане на достатъчно терени за движение и транспорт, за спорт и отдих. 4. Технологично обновяване и привличане на инвестиции (наши и чужди) в опазването, възстановяването и възпроизводството на околната среда. Разработка и реализиране на проекти и ноу-хау на наши и чужди програми, финансирани от ЕС и български екофондове. 5. Поддържане на достатъчно терени за движение и транспорт, за спорт и отдих. 6. Постоянно подобряване на системата за управление на битовите и др. отпадъци. 	Подобряване на жизнената среда за населението и намаляване на заболяемостта и смъртността/
13	Природни рискови фактори	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Спазване на нормите, свързани със сеизмичността на територията при проектиране и строителство. 2. Да се предвидят системи за аварийни ситуации и бързо 	Намаляване на риска за населението от последици, вследствие земетресения и наводнения.

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Резултати от прилагането на мерките
		действие при възникване на пожар и наводнения. 3. Изготвяне на Програми за ефективно и бързо отстраняване на щетите от наводнения, пожар и др.	
14	Природни ресурси	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u> 1. Реализация на всички мерки свързани с опазване на водните ресурси в Община Болярово 2. Да не се допуска преразход на инертни материали, вода, горива и др. спомагателни материали, свързани със строителството. 3. Да се води строг контрол за недопускане на незаконни сечи, за ползване на дървен материал при строителство на отделни обекти.	Опазване на природните ресурси

8 Мотиви за избор на разгледаните алтернативи

Във връзка с поставената задача - да се направи екологична оценка на изготвения предварителен проект за ОУП на Община Болярово се разглеждат само две алтернативи:

- нулева алтернатива – без прилагане на ОУП на Община Болярово; и
- одобряване на действие съгласно нов ОУП на Община Болярово.

Нулева алтернатива.

Без изготвяне на нов ОУП общината няма да има цялостна концепция за развитие, отчитаща промените в икономическата обстановка, в обществения живот и социалната структура на населението, реализираните и изготвени проекти за реструктуриране на отделните имоти

Нулевата алтернатива позволява:

- усвояване на земеделски земи за строителни цели;
- планиране на парче, чрез промяна в ПУП.

и няма да осигури:

- възможност за съвременни инвестиционни инициативи
- няма да се осигури устойчивото развитие на Общината;
- провеждане на противоерозионни мероприятия и залесяване и подобряване качеството на околната и жизнената среда за населението.

Проектът за нов Общ устройствен план на Община Болярово определя:

- Общата структура на територията, предмет на плана и преобладаващото предназначение на съставните и структурни части - местоположение и границите на териториите за населени места и селищни преобразования;
- Земеделските територии, горските територии, териториите за природозащита нарушените територии за възстановяване териториите със специално, друго или смесено предназначение
- Териториите за рекултивация на нарушените терени, за възстановяване териториите със специално предназначение;
- Границите и начина на ландшафтно устройство на териториите около паметниците на културата. За опазване на културното - историческо наследство да се предвидят и обособят територии за достъп, обслужване и съхранение и специални мерки и нормативи за устройство и защита, координирани с НИПК.
- Разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура на територията на Общината и връзките им с териториите на съседните Общини и инфраструктурни мрежи съоръжения и обекти от национално значение.

- Нанасяне на границите на зони с особена териториално устройствена защита,
- Териториите с публично държавна и с публично общинска собственост и режима на тяхното устройство .
- Териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия (наводнения, срутвания, ерозия) и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита.
- Териториите за активно прилагане на ландшафтно устройствени мероприятия и естетическо оформяне.
- За населените места, проучаване на възможностите за разширяване на строителните граници с цел задоволяване на жилищни, курортни, обществени и производствено - експлоатационни нужди, което се обосновава с проекта.
- Предвиждане на територии за съхраняване и преработване на отпадъци и площадки за временно съхранение на излезли от употреба МПС и др., като не се допуска нерегламентирано натрупване на отпадъци на територията на общината.
- Предвиждане на разширение и/или ремонт на пътищата.

9 Списък на методиките за оценка на въздействието на ОУП на Община Болярово върху отделните компоненти и фактори на околната среда. Нормативна база . Източници на информация

9.1 Подходи и методи за оценка на въздействие върху околната среда

При извършването на екологичната оценка ще се спазват всички изисквания на нормативната уредба, свързана с прилагането на екологичното законодателство. Извършват се и необходимите посещения на обекта от експертите по ЕО по отделните компоненти на околната среда и на факторите, които ѝ въздействат. Ще се използват и методите, посочени в “Ръководство за екологична оценка на планове и програми в България”, София 2002 г. (<http://www.moew.government.bg>, ключова тема “Превантивна дейност”).

Настоящата екологична оценка се разработва в съответствие със *Закона за опазване на околната среда, Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми* и Директива 2001/42/ЕС на Европейския за оценка на въздействието върху околната среда на планове и програми.

Разработването на екологичната оценка е в съответствие с подхода и методологията, описани в Ръководството за екологична оценка на планове и програми в България от 2002г., изготвено по проект „Практическо приложение на екологичната оценка на планове и програми в България” – МАТО/BG/9/1 и Указанията за разработване на Доклад за стратегическа екологична оценка, публикувани на интернет страницата на Европейската Комисия.

Методите на работа включват събиране и обработване на данни; изследване на литературни и нормативни източници, документен анализ, сравнителни многофакторни анализи и оценки по компоненти и дефиниране на проблеми, изводи, препоръки и мерки за редуциране и възможно най-пълно отстраняване на отрицателните въздействия върху околната среда.

Изводите, мерките и препоръките са формулирани, като е осъществяван постоянен обмен

на данни между възложителя, екипа по ЕО, проектантския екип, компетентните органи и засегнатата общественост.

Разработването на Доклада за ЕО на ОУП на община Болярово е направено при спазване на следните принципи:

1. Интегриране на разработването на екологичната оценка с процеса на планиране – изготвянето на Доклада за ЕО е направено едновременно с разработване на ОУП от проектантския екип, при което е постигната целта за интегриране на проблемите на околната среда в плана.
2. Диалог на най - ранен етап – Диалогът между планиращите органи и експертите по екологична оценка е извършван чрез периодично провеждани консултации между възложителя, проектантския екип и експертите, разработващи Доклада за ЕО. По този начин е постигнато максимално отчитане на екологичните аспекти на околната среда при проектирането.
3. Отговорност – Възложителят е провел необходимите консултации с компетентните органи – РИОСВ, относно съвместяването на постигане на целите на плана с постигане на екологичните цели на международно, национално, регионално и локално ниво.
4. Воля за вземане на решение – Докладът за ЕО се предоставя на общественото обсъждане на Предварителния проект на ОУП на Община Болярово и е неразделна част от него. По този начин се постига прозрачност на процеса на вземане на решение за плана с отчитане на препоръките на Доклада.
5. Информираност – При разработване на Доклада са провеждани редовни консултации между:
 - 5.1. Община Болярово, компетентния орган РИОСВ, други специализирани ведомства – правителствени и неправителствени организации, засегнатата общественост;
 - 5.2. Община Болярово, проектантите на ОУП и експертите по ЕО.
6. Гъвкавост на процедурата на екологичната оценка спрямо планирането
7. Демократичност – с интегрирането на обществеността в процеса на екологична оценка, се постига необходимото условие за демократично вземане на решения и тяхната реализация.

Основен и специфичен подход, използван при изготвянето на ЕО оценка на въздействие върху отделните компоненти на околната среда и върху факторите, които ѝ въздействат. Основните методи за оценка са системно - екологичния анализ и синтез на данни, факти и литература по проблема. Обобщението на данни и заключенията са направени на основата на съществуващите нормативни документи, закони, наредби и правилници.

Освен това е направено:

- посещение и теренно проучване; при изработване на оценката са използвани стандартни методи на полеви изследвания, прилагани за определяне на видовия състав при висшите растения и гръбначните животни.
- анализ на карти и схеми;
- анализ на документацията;
- анализ на научна литература;
- сравнителен анализ на данни и факти с нормативните документи;
- синтезиране на резултатите от анализите и съставяне на експертна оценка.

- сравнителен анализ на получените и съществуващите данни за обекта.

Направените анализи и изводи са в съответствие с изискванията на Директивите на Европейския съюз, хармонизираното българско природозащитно законодателство и на всички международни конвенции, по които Р. България е страна. Използвана е богатата литература, Уеб страници и публикации от НПО, като източници на информация за региона и защитените зони, списък на които прилагаме към разработката.

Предложени са:

- Препоръки и мерки, които да предотвратят, намалят или където е възможно да прекратят значителни вредни въздействия върху земите и почвите при осъществяване на инвестиционното предложение;
- Проект за План за изпълнение на мерките за намаляване на въздействието върху околната среда.

Източници на информация са:

1. Инвентаризация, анализ и оценка на наличната информация , свързана с текущото състояние на околната среда и стратегий и планове за развитие на Община Болярово
2. Проект на Общ устройствен на Община Болярово Област Ямбол - фаза Предварителен проект.
3. Планово задание за изготвяне на ОУП на Община Болярово и Становище на КО РИОСВ Стара Загора .
4. Задание за Екологична оценка на Общ устройствен план (ОУП) за Община Болярово фаза Предварителен проект.
5. Теренни проучвания, свързани със състоянието за оценка на видовото разнообразие, редки и застрашени таксони и местообитания при оценка на въздействието на проекта върху фауната. Собствени теренни наблюдения и проучвания на защитените зони, които потенциално могат да бъдат засегнати от реализацията на ОУП на Община Болярово.
 - Площни;
 - Маршрутни;
 - Стационарни;
6. Теренни и маршрутни проучвания на засегнатите площи на територия.
7. Специализирани литературни източници, цитирани в точка 9.2

Атмосферен въздух

Методите на оценка по компонент „атмосферен въздух“ включват събиране и обработване на данни; изследване на литературни и нормативни източници, документен анализ, сравнителни многофакторни анализи и оценки за редуциране и възможно най-пълно отстраняване на отрицателните въздействия и препоръки и мерки.

Климатичните особености на община Болярово са направени на база налична информация от текущите годишни метеорологични таблици в Интернет, данни от метеостанциите на НИМХ, БАН, метеорологични справочници, „Климатичен справочник за НР България“ и експертна оценка.

За описание на качеството на атмосферния въздух (КАВ) е използван Регионален доклад за състоянието на околната среда през 2015 година на РИОСВ – Стара Загора , който

представя в синтезиран вид информация за околната среда и се изготвя съгласно изискванията на чл. 22, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и водите.

За описание на всички емисии, включително и транспортните са използвани главно Технически насоки за изготвяне на националните инвентаризации на емисиите - ЕМЕР/ЕЕА air pollutant emission inventory guidebook 2013, разработена в подкрепа на Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния (CLRTAP) и директивата на ЕС за националните тавани за емисии (Directive 2001/81/EC – NEC Directive). Тя осигурява експертно ръководство за това как да се направи инвентаризация на емисиите, изпускани в атмосферния въздух. Изданието 2013 замества всички предишни версии. За емисиите на парникови газове са използвани също и 2006 IPCC Насоки за Национална инвентаризация на парниковите газове.

Използвани методики са:

- Европейското Ръководство за инвентаризация на емисии (EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook) 2013.
- 2006 IPCC Насоки за Национална инвентаризация на парниковите газове (2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories), том 4, Emissions from Livestock and Manure Management

Земни и почви

Основните методи за оценка на земите и почвите са системен анализ и синтез на данни, факти и литература по проблема. Обобщението на данни и заключенията са направени на основата на съществуващите нормативни документи, закони, наредби и правилници.

Подземни води

Методика за оценка на риска от замърсяване на подземните води

Ландшафт

Метод за оценка на ландшафта. Анализ на състоянието на ландшафта. Анализ и оценка на замърсителите. Специфика на различните елементи на ландшафта в процеса на възстановяването им. Изменения на функционалните, пространствените, социално-икономическите и естетически качества на ландшафта под въздействието на строителството и експлоатацията на обекта.

Шум

Методика за определяне нивото на автотранспортния шум при проектиране на пътища, ГУП, 1995 г.

Здравно-хигиенни аспекти

Метод на индиректна експозиция – прогнозиране неблагоприятните здравни ефекти във връзка с природата, интензитета и експозицията на вредностите от околната среда.

9.2 Нормативни документи и ръководства

1. Закон за опазване на околната среда (ДВ, бр. 91 от 25.09.2002 г., посл. изм. и доп. ДВ бр. 12/03.02.2017);
2. Закон за устройство на територията в сила от 31.03.2001 г. Обн. ДВ бр. 1 от 2 Януари 2001 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.13 от 7Февруари 2017г.

3. Закон за чистотата на атмосферния въздух (обн. ДВ, бр. 45 от 28.05.1996г., посл. изм. ДВ бр. 101 от 22.12.2015г.);
4. Закон за водите (Обн., ДВ, бр. 67 /27.07.1999 г., посл. изм. и доп. ДВ бр. 61 от 11 Август 2015г.)
5. Закон за биологичното разнообразие (Обн. ДВ. бр.77 от 9 Август 2002г., посл. изм. ДВ бр. 101/22.12.2015 г.);
6. Закон за управление на отпадъците (Обн. ДВ бр. 86 от 30.09.2003, посл. изм. и доп.
7. Закон за защитените територии (обн. ДВ бр. 133/11.11. 1998г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 66 от 26 Юли 2013г.).
8. Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества, препарати и продукти Обн. ДВ, бр. 10 от 4.02.2000 г. , в сила от 5.02.2002 г., посл. изм. в бр. 1/03-01-2014 г.
9. Закон за собствеността и ползването на земеделските земи, ДВ бр. 17 от 1991 г. посл. доп. изм. ДВ. бр.62 / 10 08 2010г.
10. Закон за почвите (Обн. ДВ. бр.89 от 6 Ноември 2007г., изм. ДВ. бр.80 от 9 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.98 от 14 Декември 2010г.
11. Закон за горите, Обн. ДВ. бр. бр.19 от 8 Март 2011г., в сила от 09.04.2011 г
12. Закон за опазване на земеделските земи, Обн. ДВ. бр.35 от 24 04 1996г., посл., изм. ДВ. бр.10 от 06.02 2009г.
13. Закон за здравословни и безопасни условия на труд Обн. ДВ. бр.124 от 23 Декември 1997г., посл. изм. ДВ. бр.12 от 12 Февруари 2010г.
14. Закон за защита при бедствия, Обн. ДВ. бр.102 от 19 Декември 2006г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г.
15. Закон за културното наследство, пбн. ДВ бр.19 от 13 март 2009 г, посл. изм. и доп. Бр. 16 от 26.02.2016 г, бр. 52 от 8.07.2016 г.
16. Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми приета с ПМС№ 139 от 24.06.2004, обн. ДВ, бр. 57/2.07.2004г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 3/10.01.2006г.); В сила от 01.07.2004 г. Приета с ПМС № 139 от 24.06.2004 г.; Обн. ДВ. бр.57 от 2 Юли 2004г., изм. ДВ. бр.3 от 10 Януари 2006г., изм. ДВ. бр.29 от 16 Април 2010 г., изм. ДВ. бр.3 от 11 Януари 2011г., изм. ДВ бр.12 от 12 Февруари 2016г., посл. изм. ДВ бр.3 от 3 януари 2018 г.)
17. Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Обн. ДВ. бр.73 от 11 Септември 2007 г., посл. изм. ДВ. бр.3 от 11 Януари 2011 г., посл. изм. бр.94 от 30 Ноември 2012 г.);
18. Наредба № 4/20.10.2000г. за качеството на водите за рибовъдство и развъждане на черупкови организми (Обн. ДВ бр. 88/27.10.2000г.)
19. Наредба № 6 от 9.11.2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти (ДВ бр. 97/2000) - Директиви 76/464/ЕЕС за опасните вещества и петте й дъщерни директиви, 91/271/ЕЕС);
20. Наредба № 11 /25.02.2002г. за качествата на водите за къпане (Обн. ДВ бр. 25/08.03.2002г.)

21. Наредба № 12/18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, (Обн. ДВ бр.63/28.06.2002г.) съответстваща на Директиви 79/869/ЕЕС и 91/692/ЕЕС Заповед № РД – 272/ 03.05. 2001г. за категоризация на повърхностни води във водни обекти или части от тях.
22. Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (Обн. ДВ бр. 30/2001 г.)
23. Наредба № 5 за реда и начина за създаване на мрежите и за дейността на националната мониторингова система (2007 г.).
24. Наредба № РД-02-20-2/14.02.2012 г. за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони
25. Наредба № 26 за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт
26. Наредба № 7 за хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда (ДВ бр. 46/1992 г)
27. Наредба № 2 от 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците (издадена от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 66 от 08.08.2014 г.)
28. Наредба за изискванията за опазване на почвите при употреба на утайки от пречистване на отпадъчни води за нуждите на земеделието (приета с ПМС №262 от 2000 г., ДВ. бр. 101/2000 г.).
29. Наредба № 2 от 13.09.2007 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници (Обн. ДВ, бр. 27 от 11.03.2008 г., в сила от 11.03.2008 г., изм. и доп., бр. 97 от 9.12.2011 г.).
30. Наредба № 1 от 10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води (обн. ДВ, бр. 87 от 30.10.2007 г., в сила от 30.10.2007 г., изм. и доп., бр. 2 от 8.01.2010 г., бр. 15 от 21.02.2012 г., в сила от 21.02.2012 г., бр. 28 от 19.03.2013 г., в сила от 19.03.2013 г.), съответстваща на Директиви 80/68/ЕЕС и 91/692/ЕЕС.
31. Наредба № 3 от 16 октомври 2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (Обн. ДВ, бр. 88/2000 г.); съответстваща на Директиви 98/83/ЕС, 91/676/ЕЕС и 79/869/ЕЕС
32. Наредба № 2 за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване, (Обн. ДВ, бр.47 / 21.06.2011 г.)
33. Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението. (МЗ, МОСВ, Д.в. бр.58 /26.06.2006 г.)
34. Наредба № 7 за хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда, Обн. ДВ, бр. 46/1996 г., посл. изм. и доп. ДВ бр.40/2008 г.)
35. Наредба № 4/януари 2009 год. за мониторинг на почвите Обн. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009г.

36. Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (Издадена от министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 80 от 13.09.2013 г., в сила от 13.09.2013 г.)
37. Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието и горите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 81 от 17.09.2004 г.)
38. Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки (обн., ДВ, бр. 85/06.11.2012 г., изм. и доп., бр. 76/30.08.2013 г.);
39. Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, приета с ПМС 277 от 5.11.2012 г. (Обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.)
40. Наредба за разделно събиране на биоотпадъците, приета с ПМС № 275 от 06.12.2013 г. (Обн. ДВ, бр. 107 от 13.12.2013 г.)
41. Наредба за третиране на биоотпадъците, приета с ПМС № 235 от 15.10.2013 г. (Обн. ДВ, бр. 92 от 22.10.2013 г.)
42. Наредба № 1 за опазване на озеленените площи и декоративната растителност, приета от Министерството на териториалното развитие и строителството, Обн. ДВ. бр.26 от 30 Март 1993г.
43. Наредба № 3 от 1 август 2008 год за допустимото съдържание на вредни вещества в почвата, обн. ДВ бр.71 от 12 Август 2008г., издадена от МОСВ, МЗ и МЗХ.
44. Наредба за реда за определяне и налагане на санкции при увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми /ДВ 15/1993, 107/2000 г./
45. Наредба №2 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи, ДВ бр.37/2004 г.
46. Наредба № 2/23.07.2007 г за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони(ДВ,бр.68/2000 г)
47. Рамкова Директива 2000/60/ЕС за водите
48. Директива 76/160/ЕЕС относно качеството на водите за къпане: 31976L0160
49. Директива 98/83/ЕС относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека
50. Директива 76/464/ЕЕС за замърсяването на водите с опасни вещества и 7 дъщерни към нея, всички изменени от Директива 91/692/ЕЕС
51. Директива 75/440/ЕЕС относно изискванията за качеството на повърхностните води, предназначени за питейно - битови водоснабдяване, изменена от Директиви 79/869/ЕЕС и 91/692/ЕЕС
52. Директива на Съвета 92/43/ЕИО от 21.05.1992 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora. - OJ L 206, 22.7.1992, 7-50.
53. Директива на Съвета 79/409/ЕИО от 02.04.1979 за опазване на дивите птици;
54. Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30.11.2009 относно опазването на дивите птици;

55. Директива 91/676/ЕЕС относно защита на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници
56. Директива 80/68/ЕЕС за защита на подземните води от замърсяване с опасни вещества, изменена от Директива 91/692/ЕЕС
57. Директива 1999/31/ЕС (допълнена с 2003/33/ЕС) за депата за отпадъци 91/689/ЕЕС (допълнена с 94/31/ЕЕС) контролирано управление на опасни отпадъци
58. Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и техните природни местообитания, гр. Берн, 19.09.1979 г. (Бернска конвенция);
59. Конвенция за биологичното разнообразие, 1993
60. Директивата на Съвета на Европейската Общност за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (92/43/ЕЕС).;
61. Директива 85/337/ЕЕС, Директива на ЕС за оценка на въздействието върху околната среда от някои обществени и частни проекти, 27 юни 1985 г. (изменена с Директива на ЕС 97/11/ЕС, 3.3.1997 г).
62. Директива на ЕС 2001/42/ЕС, Директива за оценка на въздействието на някои планове и програми върху околната среда, юни 2001 г.
63. Директива на ЕК 92/43/ЕЕС (1992) за Конвенцията за природните обитатели и дивата флора и фауна (Natura 2000) – Директива за обитателите.
64. Директива на ЕК, 79/409/ЕЕС от 2 Април 1979 по конвенцията за дивите птици.
65. Европейска конвенция за ландшафта
66. Решение 77/795/ЕЕС за обмена на информация относно качеството на повърхностните пресни води в ЕС .
67. Ръководство за оценка на планове и проекти значително влияещи върху НАТУРА 2000 места (Assessment of plans and projects significantly affecting NATURA 2000 sites, Methodological guidance on the provisions of Article 6(3) and (4) of the Habitats Directive 92/43/ЕЕС, ЕС, November 2000).
68. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България, 2005. Световен фонд за дивата природа, Дунавско-Карпатска програма и федерация “Зелени Балкани”.С.
69. Правилник за организацията и дейността по предотвратяване и ликвидиране на последствията при бедствия, аварии и катастрофи (обн. ДВ, бр. 13 от 03.02.1998).
70. Правилник за прилагане на Закона за опазване на земеделските земи, Приет с ПМС 240 от 1996 г., обн., ДВ, бр. 84 от 4.10.1996 г., кн. 11/96 г., стр. 285т. 5, р. 4, № 441
71. ПМС № 18/23.01.1998 г. и Правилник за организацията и дейността по предотвратяване и ликвидиране на последствията при бедствия, аварии и катастрофи /ДВ 13/1998 г./Заповед № РД – 970/ 28.07. 2003г. за определяне на чувствителните зони във водни обекти.
72. БДС EN 1998-1/NA. Еврокод 8: Проектиране на конструкциите за сеизмични въздействия. Част 1: Общи правила, сеизмични въздействия и правила за сгради
73. БДС 17.4.1.04-88 - Общи изисквания за класификация на почвите според влиянието върху тях на химически замърсяващи вещества.
74. БДС 17.4.3.01-86 - Общи изисквания към методите за определяне на замърсяващите вещества

75. БДС 17.4.1.04-88 - Общи изисквания за класификация на почвите според влиянието върху тях на химически замърсяващи вещества.
76. БДС 17.4.3.01-86 - Общи изисквания към методите за определяне на замърсяващите вещества
77. ISO 14001 :2004 "Системи за управление на околната среда. Изисквания с указания за използване"
78. План за управление на речните басейни в Източнобеломорски район 2016-2021 г.
79. План за управление на речните басейни в Черноморски район 2016-2021 г.
80. Регистър на издадените разрешителни в Басейнова дирекция за управление на водите в Източнобеломорски район
81. Регистър на издадените разрешителни в Басейнова дирекция за управление на водите в черноморски район
82. Заповед № РД-146/25.02.2015 г на министъра на околната среда и водите
83. Заповед № РД-267/04.01.2014 г на министъра на околната среда и
84. Програмата за мониторинг на нитратите в подземните води, утвърдена със Заповед № РД-635/13.08.2013 г на министъра на околната среда и водите
85. Национална програма за превенция и ограничаване на свлачищата на територията на Република България, ерозията и абразията по Дунавското и Черноморското крайбрежие 2015-2020 г (МРРБ)

9.3 Литературни източници

1. География на България, 2002, Географски институт при БАН.
2. Списък на обекти за мониторинг, предложени за включване в НСМБР - видове и типове местообитания (хабитати).
3. Донов, В., 1993, Горско почвознание". Издателство "Мартилен". София
4. Койнов, В., Ив. Кабакчиев, К. Бонева, 1998. Атлас на почвите в България". Земиздат. София.
5. Климатичен справочник за НР България, т. 1, т. 2, т. 3, т. 4;
6. Монография "Климатът на България", Херонпрес 2010г. проф. Ст. Велев;
7. Климатични промени, под редакцията на проф. дфн Веселин Александров, НИМХ, БАН, второ издание, Октомври, 2010 г.;
8. Годишен доклади за състоянието на околната среда 2014, 2015,2016 г.РИОСВ Стара Загора ;
9. Общински план за развитие (ОПР) на Община Болярово (2014-2020 г.);
10. Пътнотранспортни произшествия в Република България 2014, НСИ
11. Данни от община Болярово, получени от Възложителя – Община Болярово
12. Дабовски Хр. и др., 1994. Геоложка карта на България. Картен лист Елхово, М 1 : 100 000
13. Чаталов Г. и др., 1989. Геоложка карта на България. Картен лист Желязково и Къркларели, М 1 : 100 000

14. Дабовски Хр. и др., 1991. Геоложка карта на България. Картен лист Едирне, М 1 : 100 000.
15. Бондев, И. 1991. Растителност на България. Карта в М 1:600 000 с обяснителен текст. Университетско издателство “ Св. Климент Охридски”, София.
16. Бондев, И. 1997. Геоботанично райониране. – В: Йорданова, М. & Дончев, Д. (ред.),
17. География на България, стр. 283-305. Академично издателство “Проф. М. Дринов”, София.
18. Делипавлов, Д. & Чешмеджиев, И. (ред.). 2003. Определител на растенията в България. Академично издателство на Аграрния У-т, Пловдив.
19. Закон за биологичното разнообразие. 2007. Държавен вестник бр. 94/16.11.2007, стр. 2-44.
20. Йорданов, Д. (ред.). 1966. Флора на Народна Република България, т. 6. Академично издателство “Проф. М. Дринов”, София.
21. Кавръкова, В., Димова, Д. Димитров, М., Цонев, Р., Белев, Т., & Раковска. Р. (ред.). 2009. Ръководство за определяне на местообитанията от европейска значимост в България. Второ преработено и допълнено издание. София, Световен фонд за дивата природа, Дунавско-Карпатска програма и федерация “Зелени Балкани”.
22. Петрова, А., Владимирова, В. & Георгиев, В. 2012. Инвазивни чужди видове растения в България. ИБЕИ, БАН. 319 с.
23. Bern Convention. 1979. Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats. Appendix I. <http://conventions.coe.int/Treaty/FR/Treaties/Html/104-1.htm>
24. Braun-Blanquet, J. 1965. Plant Sociology. The Study of Plant Communities. Hafner Publishing Company. New York and London.
25. Chytrý, M., Otýpková, Z. 2003. Plot sizes used for phytosociological sampling of European vegetation. – Journal of Vegetation Science, 14: 563-570.
26. CITES Secretariat, editor. 2010. The CITES appendices [Internet; cited 2010 Oct 24]. Available from <http://www.cites.org/eng/app/index.shtml>.
27. Dengler, J., Löbel, S. & Dolnik, Ch. 2009. Species depends on plot size – a problem for vegetation classification and how it can be solved. – Journal of Vegetation Science., 20: 754-766.
28. Directive 92/43/EEC. 1992. Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora. – OJ L 206, 22.7.1992. pp. 7-50.
29. Interpretation Manual of European habitats. 2007. EUR27. Europea Commission, DG Environment, Brussels.
30. Meshinev, T., Apostolova, I., Georgiev, V., Dimitrov, V., Petrova, A. & Veen, P. 2005. Grasslands of Bulgaria. Final report on the National Grasslands Inventory Project – Bulgaria, 2001-2004. Dragon Ltd., Sofia.
31. Petrova, A. 2006. Atlas of Bulgarian endemic plants. Gea-Libris Publishing House, Sofia.
32. Petrova, A., Vladimirov, V. (eds). 2009. Red List of Bulgarian vascular plants. – Phytologia Balcanica, 15: 63–94.

33. Petrova, A., Vladimirov, V. 2010. Balkan endemics in the Bulgarian flora. – *Phytologia Balcanica*, 16: 293–311.
34. Westhoff, V. & van der Maarel, E. 1973. The Braun-Blanquet approach. In: Whittaker, R. H. (ed.) *Ordination and classification of plant communities*, pp. 617-737. W. Junk, The Hague, NL.
35. Vassilev, K., Dajič, Z., Cušterevska, R., Bergmeier, E., Apostolova, I. 2012. Balkan Dry Grasslands Database. – In: Dengler, J., Oldeland, J., Jansen, F., Chytrý, M., Ewald, J., Finckh, M., Glöckler, F., Lopez-Gonzalez, G., Peet, R.K., Schaminée, J.H.J. (Eds.) *Vegetation databases for the 21st century. – Biodiversity & Ecology* 4: 330–330. Biocentre Klein Flottbek and Botanical Garden, Hamburg.
36. Vassilev, K., Pedashenko, H., Alexandrova, A., Tashev, A., Ganeva, A., GavriloVA, A., Gradevska, A., Assenov, A., Vitkova, A., Grigorov, B., Gushev, Ch., Filipova, E., Aneva, I., Knolova, I., Nikolov, I., Georgiev, G., Gogushev, G., Tinchev, G., Pachedzieva, K., Koev, K., Lubenova, M., Dimitrov, M., Apostolova-Stoyanova, N., VeleV, N., Zhelev, P., Glogov, P., Natcheva, R., Tzonev, R., Boch, S., Hennekens, S., Georgiev, S., Stoyanov, S., Karakiev, T., Kalníková, V., Shivarov, V., Russakova, V. & Vulchev, V. 2016. *Balkan Vegetation Database: historical background, current status and future perspectives. – Phytocoenologia*, 46(1): 89-95.
37. Ботев, Б., Ц. Пешев (ред.). 1985, 2012 г. Червена книга на Република България. Т.2: Животни. София. БАН
38. Бешков, В., К. Нанев. 2002. Земноводни и влечуги в България. Изд. Pensoft;Българско дружество за защита на птиците – база данни - www.bspb.org.
39. Иванов, Б. 2011. Фауна на България, Aves, Част III, т. 30, София, Академично издателство „Проф. Марин Дринов”;
40. Карапеткова М., К. Александрова-Колеманова, М. Живков. 1993. Сладководните риби на България.
41. Карапеткова, М., М. Живков.1993. Рибите в България. Изд. “Гей-Либрис”,София.
42. Костадинова, И. 1997. Орнитологично важни места в България – БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 1, София, 176 с.
43. Костадинова, И. 2002. Опазването на места – един от ключовите подходи в опазването на биоразнообразието.
44. В: Наръчник за НАТУРА 2000 в България, БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 5. Костадинова И., Михайлов, М. (съст.). БДЗП, София.
45. Костадинова, И. М. Граматиков. 2000. Природозащитна поредица на БДЗП – книга № 11 - Орнитологично важни места в България и Натура 2000.
46. Костадинова, И., М. Граматиков. (ред.). 2007. Орнитологично важните места в България. Второ допълнено издание. Българско дружество за защита на птиците – Природозащитна поредица, БДЗП, София.
47. Костадинова, И., М. Михайлов. (съст.). 2002. Природозащитна поредица на БДЗП № 3. БДЗП. София.
48. Куртев, М., И. Ангелов, П. Янков, 2008. План за действие за опазването на египетския лешояд в България, БДЗП , София, 76 стр.
49. Матеева, И., П. Янков. 2013. Характер на миграцията на 42 вида птици от българската орнитофауна според нивото на съвременните познания. Доклад;

50. Нанкинов, Д., С. Симеонов, Т. Мичев, Б. Иванов. 1997. Фауна на България, Aves, Част 2, т. 26, София, Академично издателство „Проф. Марин Дринов” и Издателство —Пенсофт;
51. Наумов, Б., М. Станчев. 2004. Земноводни и влечуги в България и Балканския полуостров. Електронно издание на Българското херпетологично дружество;
52. Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие, Том 1, 515-547.
53. Пеев, Д. (ред.). 2012.
54. Червена книга на Република България. том I Растения и гъби.
55. Петров, Б. и кол. 2010. Финален доклад по задание за „Теренно наблюдение на прилепите - находища и численост, съгласно утвърдените схеми за мониторинг" - 2010 г.“, Природонаучен музей, БАН. Национална система за мониторинг на биологичното разнообразие, ИАОС;
56. Петров, Б., С. Горанов, В. Желязкова, Н. Тошкова, С. Стойчева, С. Делева, 2015. Финален доклад по договор „Теренно наблюдение на прилепи съгласно схемата за мониторинг към Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие“, Природонаучен музей, БАН за Национална система за мониторинг на биологичното разнообразие, ИАОС;
57. Пешев, Ц., Д. Пешев, В. Попов. 2004. Фауна на България, Mammalia, т. 27, София, Академично издателство „Проф. Марин Дринов”;
58. Симеонов, С., Т. Мичев, Д. Нанкинов. 1990. Фауна на България. Том 20, Изд. на БАН, София.
59. Симеонов С., Т. Мичев. 1991. Птиците на Балканския полуостров, изд. „Петър Берон”, София;
60. Стойчев 2007.- В: П. Янков (отг.ред.) 2007. Атлас на гнездящите птици в България, Българско дружество за защита на птиците, природозащитна поредица, книга 10, София, БДЗП;
61. Стойчев С., Д. Демерджиев, Ц. Петров. 2012. План за действие за опазването на кръстатият орел (*Aquila heliaca*) в България. МОСВ, София, 71 стр.
62. Янков, П., Г. Стоянов, Д. Рагъов. 2013. План за действие за опазването на ловния сокол (*Falco cherrug* Gray, 1834) в България, МОСВ, София, 91 с.

10 Индикатори и необходими мерки във връзка с наблюдението по време на изпълнението на плана

- ❖ Доразвиване на положителните идеи и тенденции, заложи в предходни устройствени проекти и планове и други проучвания за територията на общината.
- ❖ Пълноценно отчитане външните връзки на общината като стимулатор за развитие. Решаване на инфраструктурни и теренни проблеми в съответствие с целесъобразността им не само на общинско, но и на междуобщинско ниво.
- ❖ Формиране на комплекс от устройствени мерки, целящи създаване на условия за преодоляване на съществени диспропорции между отделни части на общинската територия.
- ❖ Свеждане до минимум отнемането на ценни земеделски земи и земи от горския фонд за нуждите на урбанизацията и друго строително усвояване.
- ❖ Създаване на устройствени възможности за използване на природния и културно-историческия ресурси за развитие на отдиха и туризма, при съблюдаване режимите за опазването им.
- ❖ Създаване условия за развитието на социалната и техническата инфраструктура.
- ❖ По отношение на икономическото развитие на общината при изработването на плана се съблюдават постановките на стратегическите документи по ЗРР, отнасящи се за общинската територия. За стимулиране на публично - частното партньорство в дейностите, осигуряващи социално - икономическото развитие, да се осигурят възможности за целесъобразна реализация на поземления фонд – общинска собственост, съобразна с обществения интерес и при спазване на общите и специфични изисквания и ограничения по отношение земеползването.
- ❖ Предвид несъвместимостта на оценките за потребността от урбанизация, произтичаща от естествените демографски процеси, и реалното инвестиционно търсене на терени за обитаване и за стопански дейности, да се разработи и приложи адекватен подход при планиране на земеползването, респ. оразмеряване на системите на техническата и социалната инфраструктура, като се съблюдават и изискванията за устойчивост.
- ❖ Намаляване на неблагоприятното въздействие върху околната среда чрез изброените мерки за наблюдение и контрол и съответните индикатори:

Предложените мерки за наблюдение и контрол при прилагане на плана са дадени в Таблица 10-1.

Таблица 10-1 Предложени мерки за наблюдение и контрол при прилагане на плана

№.	Мерки за наблюдение или контрол	Срок	Индикатори	Отчитане	Изпълнение
1.	Намаляване емисиите от транспорта и битовия сектор, чрез подобряване състоянието на пътната мрежа и газифициране на района	Постоянен	Брой газифицирани битови абонати	Ежегодно	Община Болярово

№.	Мерки за наблюдение или контрол	Срок	Индикатори	Отчитане	Изпълнение
2.	Изграждане на велоалеи	Постоянен	Дължина на изградени велоалеи	Ежегодно	Община Болярово
3.	Стимулиране ползването на алтернативни екосъобразни енергийни източници.	Постоянен	Провеждане на разяснителни кампании, реализирани проекти и др.	Ежегодно	Община Болярово
4.	Инвентаризация на нарушени терени и замърсени терени, за които е необходима рекултивация	Постоянен	1. Наличие на нови нарушени терени (брой/площ/характер на регистрираните нарушения) 2. Рекултивирани обекти(брой на обектите и обхват на рекултивационни дейности)	Ежегодно	Община Болярово
5.	Контрол върху нерегламентираното изхвърляне на отпадъци, оперативни дейности по почистване и рекултивиране на всички съществуващи нерегламентирани сметища и замърсени терени.	Постоянен	1. Брой и площ на регистрирани замърсени терени. 2. Брой и площ на изчистени терени	Ежегодно	Община Болярово
6.	Предприемане на мерки за безопасно и екологосъобразно съхраняване на продуктите за разстителна защита с изтекъл срок на годност в общинския склад до крайното им обезвреждане.	Постоянен	Доклад за извършените наблюдения и изпълнение на мерките	Ежегодно	Община Болярово
7.	Община Болярово да информира писмено РИОСВ-Стара Загора за издадените общински разрешения за ползване (въвеждане в експлоатация) на строежи, представляващи промишлени инсталации и съоръжения, в рамките на доклада по контрол и наблюдение.	Постоянен	Справка за издадените общински разрешениш за ползване (въвеждане в експлоатация) на строежи, представляващи промишлени инсталации и съоръжения.	Ежегодно	Община Болярово
8.	Спазване на приетите	Постоянен	1. Одобрени ПУП на	Ежегодно	Община

№.	Мерки за наблюдение или контрол	Срок	Индикатори	Отчитане	Изпълнение
	режими на управление на защитените територии/ЗТ и защитени зони/ЗЗ.		територията на ЗТ и ЗЗ, заета площ(дка), имоти с променено предназначение (кадастрален номер, дса); 2. Установени нарушения в ЗТ и ЗЗ брой, местоположение, засегната територия (дса)		Болярово

11 Справка за проведените консултации и за изразените при консултациите мнения и предложения

Справка за проведените консултации по Чл.19а е дадена в Таблица 11-1, а за проведените консултации в хода на изготвяне на ДЕО – в Таблица 11-2. Копия от съгласувателни писма и документи са дадени в Приложение 3-2.

Справка с резултатите от обществените обсъждания ще бъде приложени към документацията по ДЕО (Приложение 4) след провеждане на обсъжданията.

Таблица 11-1 Консултации по Чл. 19а от Наредбата за ЕО

No.	Подател	Заинтересована страна	Отговор	Изх. No. на отговора	Предприети действия
1	Община Болярово	РИОСВ Стара Загора	<p>Представеното Задание за обхват и съдържание на ДЕО на ОУП на общин Болярово е в рамките на консултациите с КО и във връзка с чл.19а от <i>Наредбата за ЕО</i>. Приемаме предложения от възложителя обхват, структура и съдържание на ДЕО на ОУП на община Болярово. На територията на община Болярово няма идентифицирани обекти, които се класифицират с висок или нисък рисков потенциал. ДЕО да бъде разработен от колектив експерти с ръководител, отговарящи на изискванията на чл. 16 от <i>Наредбата за ЕО</i>.</p> <p>На основание чл.31 от <i>ЗБР</i> и чл. 35 от Наредбата за ОС, като отделно приложение към ЕО да се включи оценката за степента на въздействие на ОУП върху защитените зони от Натура 2000: BG0000218 "Дервенски възвишения 1" , BG0000219 "Дервенски възвишения 2", BG0000198 "Средецка река", BG0002026 "Дервенски възвишения", BG0002066 "Западна Странджа" и BG0002027 "Яз. Малко Шарково". Оценката да бъде извършена от експерти, отговарящи на изискванията на чл. 1, ал. 20 от <i>ЗБР</i> и чл.9, ал.1 от <i>Наредбата за ОС</i>.</p> <p>Консултациите по чл.19, ал.3 от <i>Наредбата за ЕО</i> се провеждат по схема, която включва и информация за съвместяване на процеса на планиране и основните етапи на ЕО, в т.ч. за взаимодействие на екипите по разработване на проекта на ОУП и на ДЕО и на ДОСВ както и предвидените наини за провеждане на консултации по чл. 20 ал.2, 3 и 5 и общественото обсъждане по чл.21 . Схемата се консултира с КО.</p> <p>Преди започване на консултациите по чл. 20 от <i>Наредбата за ЕО</i> да се представи в РИОСВ Стара Загора за оценка на качеството му ДОСВ (приложението по чл. 34, ал.1). При положителна оценка се провеждат консултации по реда на <i>Наредбата за ЕО</i>.</p> <p>За издаване на становище по ЕО е необходимо в РИОСВ Стара Загора да се внесат следните документи:</p> <ul style="list-style-type: none"> искане за издаване на становище по ЕО по образец, съгласно Приложение 5; 	КОС 01-3938/ 16.08.2017	<ol style="list-style-type: none"> Изготвен е ДОСВ. ДОСВ е предаден на РИОСВ Стара Загора за оценка на качеството му. Изготвен е ДЕО и нетехническо резюме. Ще се провеждат консултации по проекта за ОУП, ДЕО и ДОСВ: осигуряване на достъп до документацията и провеждане на обществено обсъждане. Ще се изготви справка за резултатите от консултациите с обществеността и заинтересованите страни в т.ч. справка с мотивите за приемане или не приемане на получените мнения и предложения, както и мотивите за възлагане/отказа на допълване или преценяването за продължаване на консултациите (чл.22 от Наредбата за ЕО). Ще се изготви и внесе искане за становище по ЕО за ОУП на община Болярово и съпътстващата го документация в РИОСВ Стара Загора

No.	Подател	Заинтересована страна	Отговор	Изм. No. на отговора	Предприети действия
			<ul style="list-style-type: none"> • ДЕО и Нетехническото резюме и приложението по чл.23, ал.1 - в 1 екземпляр на хариен и електронен носител; • документация за резултатите от консултациите с обществеността и заинтересованите страни в т.ч. справка с мотивите за приемане или не приемане на получените мнения и предложения, както и мотивите за възлагане/ отказа на допълване или преценяването за продължаване на консултациите (чл.22 от Наредбата за ЕО); • -документи за платена такса съгласно чл.1, ал.5 т.3 от Тарифата за таксите. <p>Възложителят е длъжен да предостави на КО по чл.4 и на обществеността чрез интернет страницата си и/или по друг подходящ начин достъп до проекта на плана и до съпътстващата го документация, вкл. до резултатите от консултациите с обществеността, информация за което предоставя към искането за издаване на становище по ЕО.</p>		
2	Община Болярово 04-00-270/ 04.08.2017	Регионална дирекция по горите - Сливен	<p>Заданието е разработено всеобхватно, включвайки както съответните аспекти на околната среда, така и наличната инфраструктура (транспортна, ВиК, електроснабдяване и др.).</p> <p>Предвиденото увеличение на лесистостта на територията на общината чрез залесяване на голи и слабопродуктивни земеделски територии ще се отрази благоприятно на околната среда.</p> <p>Препоръчително е за целта да се използват местни растителни видове.</p> <p>В приложения опорен план на общината се наблюдават някои пропуски и несъответствия, касаещи горските територии - изместване на границата между горски и земеделски територии, на места не са отразени цели горски масиви (югзападно от с. Иглика).</p> <p>Считаме, че е необходимо избраните пропуски и несъответствия да бъдат отразени в опорния план на община Болярово</p>	АСД-1067/ 07.09.2017	Направена е преработка на опорния план като са отразени направените забележки.

№.	Подател	Заинтересована страна	Отговор	Изм. №. на отговора	Предприети действия
3	Община Болярово 04-00-268/ 04.08.2017	Басейнова дирекция Черноморски район	<ol style="list-style-type: none"> В ДЕО да се представи информация за възката на плана с ПУРБ и ПУРН, период 2016-2021 за Черноморски РБУ. Територията на плана не попада в определен район с потенциален риск от наводнения в обхвата на БДЧР, но са предвидени основни мерки за намаляване на риска от наводнения на ниво РБУ. Описанието и анализът в част "Води" на ДЕО да се изготви съобразно информацията за водите и ВТ е действащи ПУРБ. Да се актуализира информацията за повърх. водно тяло BG2MA900R1020 и наименованието "р.Средецка-от извор до гр. Средец". ДЕО следва да обхваща всички възможни въздействия в/у количеството и качеството на повърх. и подзени води. В ДЕО да се оценят вероятните отрицателни въздействия върху водите произтичащи от реализацията на всички планирани дейности върху повърх. и подземни водни тела от гл. т. постигане на целите на околната среда. В ДЕО да се разработят конкретни мерки за недопускане или намаляване на въздействията върху повърх. и подземните водни тела с цел постигане на целите за опазване на доброто състояние на околната среда, заложи в ПУРБ и мерките за защита от вредното въздействие на водите, заложи в ПУРН. Да се осигури изпълнението на приложимите мерки заложи в ПУРБ и ПУРН. При разработване на ОУП да се имат в предвид забраните и ограниченията, регламентирани в ЗВ. В ДЕО да се обърне внимание на водните обекти и тяхното отразяване в КВС, предвид извършването на бъдещи дейности при спазване на изискванията на ЗВ, а именно: <ul style="list-style-type: none"> в случай на водовземания и/или ползване на воден обект (чл. 44 от ЗВ); пресичването на водни обекти (чл. 46, ал.1, т.1(б) от ЗВ) да става след издаване на съответното разрешително; чл. 46, ал.4, т.2 не се изисква разрешително за ползване на воден обект по ал.1, т.4 в случаите на: обекти, формиращи битово-фекални отпадъчни води в границите на населените 	08-00-198/2/ 11.08.2017	<p>ДЕО включва:</p> <ol style="list-style-type: none"> Информация за възката на плана с ПУРБ и ПУРН, период 2016-2021 за Черноморски РБУ. Описанието и анализът в част "Води" на ДЕО са изготвени съобразно информацията за водите и ВТ е действащи ПУРБ. Информацията за повърх. водно тяло BG2MA900R1020 и наименованието "р.Средецка-от извор до гр. Средец" е актуализирано Оценка на всички възможни въздействия в/у количеството и качеството на повърх. и подзени води, вкл. на тези, произтичащи от реализацията на всички планирани дейности върху повърх. и подземни водни тела от гл. т. постигане на целите на околната среда. Конкретни мерки за недопускане или намаляване на въздействията върху повърх. и подземните водни тела с цел постигане на целите за опазване на доброто състояние на околната среда, заложи в ПУРБ и ПУРН. В ОУП и ДЕО са отчетени забраните и ограниченията, регламентирани в ЗВ, вкл. свързаните с дейности дейности, които могат да доведат до пряко и непряко отвеждане на опасни и

No.	Подател	Заинтересована страна	Отговор	Иzx. No. на отговора	Предприети действия
			<p>места и селищни образувания без изградена канализационна система; за тези обекти се прилагат разпоредбите на ЗУТ;</p> <ul style="list-style-type: none"> • включването на нови количества отпадъчни води следва да се съобрази с капацитета и ефективността на съществуващата канализационна система (чл.125 от ЗВ) • да не се допускат дейности с които се нарушава ест.състояние и проводимостта на речните легла, бреговете на реките, намаляване прводимостта на речните легла (баражи и прагове) без разрешително; използване на речните легла като депа за отпадъци, земни и скални маси; извършване на строежи над покритите речни участъци, съхраняване и складиране на материоали, които в значителна степен биха увеличили унищожителната сила на водата при наводнения; • при дейности, граничещи с води и водни обекти - публична държавна собственост да се определят граници в съответствие с чл.155 на ЗВ; • предоставянето на ВиК услуги на потребители да се извършва единствено от ВиК оператор по реда на ЗВ (чл.198o) и ЗУТ . <p>7. Да се съобразят забраните и ограниченията за извършване на дейности, които могат да доведат до пряко и непряко отвеждане на опасни и вредни в-ва в ПВ (Наредба No.3/2000 за СОЗ).</p>		<p>вредни в-ва в ПВ (Наредба No.3/2000 за СОЗ).</p>
4	Община Болярово 04-00-269/ 04.08.2017	Басейнова дирекция Източно-беломорски район	<p>Според Схемата за консултации етапите на изготвяне на ОУП се съвместяват с процедурата по ЕО. Заданието за обхват и съдържание на ЕО на ОУП на Община Болярово е с дата юни 2017 г., а в него са включени статистически данни, свързани със състоянието на водоснабдяването и канализацията на района, актуални към 2013 г. Препоръчваме в Заданието да бъдат включени актуални данни. БДИБР съгласува Задание за обхват и съдържание на ЕО на ОУП на Община Болярово и Схема за консултации по ЕО на ОУП при спазване на горната препоръка.</p>	ПУ-02-8/ 30.08.2017	Информацията е използвана при изготвяне на ОУП и ДЕО

№.	Подател	Заинтересована страна	Отговор	Изм. №. на отговора	Предприети действия
5	Община Болярово 32-00-13/ 04.08.2017	Регионална здравна инспекция - Сливен	<p>В Заданието, като основен източник на миризми за живущите на територията на общината и замърсители на подземни води са определени:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Торищата около личните животновърдни стопанства, в които се отглеждат голям брой животни в границите на имотите в населените места; 2. Неконтролируемото изхвърляне на битови отпадъци на нерегламентирани сметища; <p>С цел недопускане на здравен риск и дискомфорт за жибущите на теиторията на община Болярово в ДЕО е необходимо да се посочат мерки за ликвидиране или ограничаване на евентуалното отрицателно въздействие върху:</p> <ul style="list-style-type: none"> • чистотата на атмосферния въздух, включително генерираните неприятни миризми; • замърсявания на водите, следени посредством микробиологични и физикохимични показатели, във водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване, местни водоизточници, използвани за питейни цели и находища на минерални води в землището на с. Стефан Караджово 	ОЗ-03-1864/ 18.08.2017	<p>В ДЕО са бъдат разработени мерки за недопускане или ограничаване на отрицателното въздействие върху:</p> <ul style="list-style-type: none"> • атмосферния въздух, включително генерираните неприятни миризми; • замърсявания на водите във водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване, местни водоизточници, използвани за питейни цели (извори и чешми) и находища на минерални води
6	Община Болярово 04-00-271/ 04.08.2017	Областна дирекция Земеделие - Ямбол	<p>Като заинтересована страна сме се запознали със Заданието за обхват и съдържание на доклада за ЕО на ОУП на община Болярово и Схемата за провеждане на консултации във връзка с процедурата по ЕО на ОУПО.</p> <p>Нямаме забележки по представените документи.</p>	РД 16-2352/ 11.08.2017	Не е необходимо предприемане на действия
7	Община Болярово 33-00-13/ 04.08.2017	НИНКН	<p>В община Болярово са декларирани 85 бр. НКЦ. За две от тях - "Средновековен манастирски комплекс в м. Разкопките" и "Средновековна крепост Малкото кале" и двете в землището на с. Воден са предложени режими - териториален обхват и предписания за опазване.</p> <p>В АИС за територията на община Болярово са отразени 42 обекта, но вероятно броят им е по-голям.</p> <p>НИНКН изисква в частта "Културно наследство" да бъдат обхванати:</p>	0800-2156/ 10.10.2017	<p>Всички обекти на КИН са четливо показани на опорния план и отразени в проекта на ОУПО.</p> <p>ДЕО съдържа следната информация: - направен е анализ и оценка на състоянието на КИН и потенциала му за устойчиво развитие.</p>

No.	Подател	Заинтересована страна	Отговор	Изх. No. на отговора	Предприети действия
			<ul style="list-style-type: none"> • всички обекти, фигуриращи в НДА на НИНКН; • всички обекти, регистрирани в АИС; • възпоменателните знаци, издигнати по повод участието на България във войните от 1885, 1912-1913, 1915-1918, 1944-1945 и всички те да бъдат четливо показани на опорния план. <p>За локализираните и анализа на всички археологически обекти е добре да се потърси съдействие от РИМ-Ямбол.</p> <p>Добре е да се разгледа нематериалното културно наследство и движимото наследство на с. Гулянци.</p> <p>В Заданието (стр.54) е допусната грешка и като исторически места са посочени: ИМ "Крепост в м.Големия шараф" (площ 2.5ha в с. Оман), ИМ "Крепост в м. Калето" (площ 5 ha, в с.Камен връх); ИМ "Вършицата" (площ 0.5 ha в с. Иглика). Всички тези обекти притежават статут на НКЦ и са включени в списъка на НИНКН предоставен на общината.</p> <p>В ДЕО да се направи анализ и оценка на състоянието на КИН и потенциала му за устойчиво развитие. Да се изясни степента му на съхранение, проблемите и причините за състоянието му, по какъв начин е представено и туристическия му интерес. Да се анализират възможните значителни въздействия върху обектите на НКН и да се предложат мерки за предотвратяване, минимизиране, смекчаване и компенсиране на неблагоприятните въздействия.</p> <p>Да се включи и анализ на въздействието от природните и антропогенни фактори (бедствия и аварии), при които има риск от увреждане на НКЦ и експозиционната им среда.</p> <p>НИНКН препоръчва при разработването на част КИН в ДЕО на ОУПО да се привлече експерт със специална подготовка и познания в тази област, познаващ обектите, проблематиката и нормативната рамка</p>		<p>- изяснена е степента му на съхранение, проблемите и причините за състоянието му, по какъв начин е представено и туристическия му интерес.</p> <p>- анализирани са възможните значителни въздействия върху обектите на НКН, включително в случаите на бедствия и аварии;</p> <p>- предложени са мерки за предотвратяване, минимизиране, смекчаване и компенсиране на неблагоприятните въздействия.</p>

Таблица 11-2 Консултации, проведени в хода на изготвяне на проекта за Доклад за екологична оценка

	Заинтерес. страна	Относно	Отговор	Изм. No. на отговора	Предприети действия
1.	РИОСВ Стара Загора	Планово задание за ОУПО	<p>При изготвяне на ЕО да се спазва реда по чл. 3, ал.1, т.2-7 на Наредбата за ЕО, като действията да са съвместени с етапите и процедурата по изготвяне и одобряване на ОУП при следните условия:</p> <p>а) Възложителя организира консултации със заинтересованите страни и обществеността по схема, разработена от Възложителя в съответствие с чл.19 на Наредбата за ЕО;</p> <p>б) Изработването на Доклада за ЕО да се възложи на колектив от експерти, отговарящи на изискванията на чл. 16, ал. от Наредбата за ЕО и чл.83 на ЗООС;</p> <p>в) Докладът по ЕО се оформя като единен документ, който включва изискванията по чл. 17, ал.1, т.1-7</p> <p>В обхвата на ОУПО попадат следните ЗЗ по ЗБР:</p> <p>а) за опазване на природните местообитания: ЗЗ BG0000198 „Река Средецка“, ЗЗ BG0000218 „Дервенски възвишения-1“, ЗЗ BG0000219 „Дервенски възвишения-2</p> <p>б) за опазване на дивите птици: ЗЗ BG0002026 „Дервенски възвишения“, ЗЗ BG0002027 „Язовир Малко Шарково“ и ЗЗ BG0002066 „Западна Странджа“.</p> <p>Разработването на ОУПО подлежи на процедура по ОС съгласно чл. 2, ал.1, т.1 на Наредбата за ОСВ. ОУПО има вероятност да окаже отрицателно въздействие върху природните местообитания, популации и местообитания на видове, обект на опазване в описаните ЗЗ от Натура 2000. Възложителя следва да изготви и представи на РИОСВ Стара Загора Приложението по чл. 34, ал. 1 (Доклад за ОСВ) за оценка на качеството му съгласно чл. 24, ал. 3-7 на Наредбата за ОС. При положителна оценка [на ДОСВ] се провеждат консултации по реда на чл. 20 от Наредбата за ЕО .</p> <p>ЕО се извършва едновременно с изготвянето на ОУПО и становището по нея се издава преди неговото одобряване по чл.127, ал. 6 на ЗУТ.</p>	КОС 01-2866/ 16.09.2014	<p>Изготвянето на ЕО и ОС е възложено на екип от независими квалифицирани експерти, отговарящи на изискванията на Чл.16 на Наредбата за ЕО, чл. 83 на ЗООС и Чл.9(1) на Наредбата за ОС.</p> <p>Дадените указания към обхвата на ЕО и ОС са взети в предвид при изготвяне на проекта за Задание за ЕО и докладите за ЕО и ОСВ. Изготвени са Задание за ЕО и Схема за консултации, които са съгласувани с компетентните органи, вкл. РИОСВ Стара Загора и са проведени консултации по чл. 19а от Наредбата за ЕО с останалите заинтересовани ведомства и обществеността</p>
2.	Министерство на културата	Планово задание за ОУПО	<p>В предоставеното Задание за опорен план на ОУП е приложена пълна справка за обектите със статут на НКЦ от Националния документален регистър към НИНКН и справка за археологическите обекти на територията на общината от НАИМ-БАН с извадка от АИС "АКБ".</p> <p>КИН е разгледано в раздел IV на Плановото задание, като е предоставена необходимата основна изходна информация. Цел на ОУПО е да предвиди бъдещата защита и опазване на обектите на КИН на територията на общината. МК съгласува Плановото задание за ОУП на община Болярово при следните условия:</p> <p>- да се допълни текстовата част на Плановото задание с изисквания за изработването на отделна схема за НКН към предварителната фаза на проекта, в която да се отразят защитените</p>	<p>Вх. No. 0800-1408/ 08.09.2014</p> <p>Изм. No. 0800-1408/ 02.10.2014 и</p> <p>Изм. No. 33-НН-35/ 24.01.2015 г. към</p>	<p>Информацията е използвана при изготвяне на ОУП и ДЕО</p>

	Заинтерес. страна	Относно	Отговор	Изх. No. на отговора	Предприети действия
			<p>територии за опазване на НКН по чл. 79, ал.5 и 6 на ЗКН, които включват всички НКЦ по списъците на НИНКН и техните охранителни зони. На схемата всички НКЦ да бъдат отбелязани с оранжев контур и/или единна пиктограма.</p> <p>- при прогноза на предварителни проект на ОУП да бъде направен цялостен анализ на историческото развитие на територията и актуалното състояние на обектите на НКЦ и тяхната градоустройствена и природна среда и връзките им с останалите функционални системи в общината. За целта да се проучи ист. наследство в общината - генезис и развитие на урбанизираните територии, ист. места и зони, мемориални знаци, култови места и обекти свързани с местни традиции, обредни практики, местни производства, стари топоними. ЖКН да се разгледа във взаимовръзка с движимото и нематериално КН.</p> <p>- да се изиска анализ на предходното устройствено и инвестиционно проектиране и реализации с оглед диагностициране на произтеклите от тези намеси (или липса на намеси) проблеми за НКН.</p> <p>- да се локализират местата и районите на въздействия от природни и антропогенни фактори, които представляват риск за увреждане на НКЦ и на експозиционната им среда;</p> <p>- коригираното Планово задание да бъде представено за отлагане в НДА на НИНКН ;</p> <p>- ОУПО да бъде изработен въз основа на коригираното задание и да се представи за съгласувателно разглеждане във фаза "Предварителен проект" .</p>	преписка No. 33-НН-35/15/01/2015	
3.	Национален археологически институт с музей	Искане на информация	<p>Изпратена справка от АИС АКБ за 44 археологически обекта на територията на община Болярово.</p> <p>Част от регистрираните карти са изготвени в началото на 1993 г и са с приблизителна локализация на обектите и без прецизен картен материал. Картите приложени към анотациите на обектите са изготвени по наличните данни в АИС АКБ и след справка с топографски карти и сателитни снимки.</p> <p>В случай, че предоставената информация не е достатъчна НАИМ на БАН разполага с научен и технически капацитет да проведе целиви издирвания на арх. обекти на територията на общината в ГИС среда. По този начин Община Болярово ще получи информация за всички налични арх. обекти, структури и находки с точна локализация, хронологическа и видова определеност, включително и оценка на потенциала на всеки арх. обект по отношение на бъдещо изседване, опазване и възможности за социализация.</p>	898/01.09.2014	Информацията е използвана при изготвяне на ОУП и ДЕО
4.	Национален институт за недвижимо културно	Искане на информация	<p>Изпратена е извадка от справочника за недвижимото културно-историческо наследство в област Ямбол съдържаща списък на обектите със статут на НКЦ. Обектите са придобили статут на НКЦ по реда на действащата в годините нормативна уредба без определени режими за опазването им - териториален обхват и предписания за опазване. Съгласно чл.146, ал.3 от</p>	0800-1942/29.03.2017	Информацията е използвана при изготвяне на ОУП и ДЕО

	Заинтерес. страна	Относно	Отговор	Изх. No. на отговора	Предприети действия
	наследство - НИНКН		<p>ЗКН недвижимите арх. обекти притежават статут на НКЦ с категория "национално значение" до установяването им като такива по реда на този закон.</p> <p>Всички селищни и надгробни могили и средновековни отбранителни валове притежават статут на НКЦ с категория "национално значение". Информация за обектите със статут на НКЦ с "национално значение" на територията на община Неделино и актуална информация за НКЦ, които са в процес на проучване може да се получат от НАИМ-БАН или РИМ -Ямбол.</p> <p>Всички възпоменателни знаци по повод участието на България във войните от 1885, 1912-1913, 1915-1918, 1944-1945 притежават статут на НКЦ (приложение 3).</p> <p>Информация за военните паметници може да се получи от Министерство на отбраната.</p> <p>Съгласно ЗКН сикания за намеса в НКЦ се съгласуват от министъра на културата или оправомощено от него лице след писмено становище на НИНКН .</p> <p>НИНКН не е провеждал дейности по актуализация на НКЦ на територията на общината.</p> <p>В Националния документален архив на НИНКН се съхраняват материали на хартиен носител, които могат да бъдат използвани за разработване на Общински план за развитие на общината.</p> <p>НИНК е готов да предостави документите по установения ред.</p>		
5.	Държавна агенция "Електронно управление"	Предоставяне на информация за мрежи и съоръжения на ДАЕУ на територията на община Болярово	<p>ДАЕУ изгражда, поддържа, развива и управлява Единна електронна съобщителна мрежа (ЕЕСМ) на държавната администрация и за нуждите на нац. сигурност, чрез която осигурява свързаност на държавните структури на територията на РБългария.</p> <p>Към настоящия момент към ЕЕСМ са включени всички областни администрации, част от общинските администрации и част от другите административни структури. На територията на община Болярово няма изградени електронни съобщителни линии и комуникационни възли на ЕЕСМ.</p> <p>ДАЕУ изгражда поетапно оптична свързаност със сградите на общинските и др. администрации, осигурява необходимото оборудване и увеличава преносния капацитет на мрежата.</p> <p>При разработване на ОУП и планове, свързани с изграждане или реконструиране на подземни мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура на територията на община Болярово, считаме за целесъобразно, да се определят териториите за разполагане на елементите на техн. инфраструктура и предвидят за изграждане и електронни съобщителни мрежи и съоръжения за свързаност с ЕЕСМ на общинските администрации и на разположените на територията на общината администрации на други държавни органи и техни структури.</p>	ДАЕУ-3018/ 14.07.2017	Информацията е използвана при изготвяне на ОУП
6.	Държавна агенция "Електронно управление"	Пилотно съвместяване на	МЗХГ създава, поддържа и обновява цифровата ортофото карта (ЦОФК) за територията на България. Актуално ортофот за търсения референтен слой земно покритие може да се предостави от МЗХГ при изпълнение на законовите изисквания за това (заповед, такса и др.)	ДАЕУ-3279/ 01.08.2017	Информацията е взета в предвид при изготвяне на ОУП

	Заинтерес. страна	Относно	Отговор	Изх. No. на отговора	Предприети действия
	управление"	масиви от данни и интегриране с референтен слой земно покритие	МЗХГ може да предостави данни от КВС при условия , определени с договор. Данни за земно покритие могат да ви бъдат предоставени от МОСВ по линия на CORINE земно покритие, заедно с пространствени данни за защитени територии и зони след официално поискване. ДАЕУ не съхранява пространствени данни, разполага само с информация за референтите на тези данни. ДАЕУ разполага с експертиза за развитието, поддържането на техн. инфраструктура, информ. центрове и комуникационна мрежа на администрацията и публичните институции. ДАЕУ няма капацитет за пряко участие в проект за пилотно съвместяване на различни масиви от данни и тяхното интегриране в референтен слой земно покритие. ДАЕУ е длъжна да извърши предварително съгласуване на всички проектни документи, ако те се отнасят до развитие на електронното управление в РБългария.		
7	МВР-ГД "Гранична полиция"	Искане на информация	Предоставена линията на държавната граница, попадаща на територията на община Болярово в цифров вид (.shp) с координатна система ETRS 89, UTM 35. Информацията да послужи само при изготвяне на ОУП на община Болярово. ГД "Гранична полиция" изпълнява функции в обхвата на община Болярово в зона с ширина 30 км от граничната линия с РТурция. За осигуряване на видимост на граничните знаци от двете страни на граничната линия се поддържа ивица с широчина 5m . В близост до граничната линия са изградени Интегрирана система за наблюдение на държавната граница с прилежащите към нея подземни комуникации и Временно инженерно възпрепятстващо съоръжение с прилежащ към него път.	УРИ 328200-1145 7, екз.2/ 06.07.2017	Информацията е използвана при изготвяне на ОУП и ДЕО
8	МРРБ	Въпроси във връзка с ползването на различни карти, планове и бази данни за изработване на ОУП	Плановите и КВС на земеделските земи и горите са приети от общинските приемателни комисии. При възстановяване на собствеността на зем. Земи и горите, границите на зем.земи са установени чрез кадастрален план, комасационен план или частичен земеустройствен план преди образуването на бившите ТКЗС и ДЗС, както по стари геодезически снимки, астрототоснимки, дешифровъчни фотокопия, ортофотопланове и скици на имоти. Отразени са върху топографска основа в М 1:5000 (макс. М1:10000) съдържаща топографски елементи, релеф и сематична информация. Установени са явни фактически грешки при граници на масиви и имоти. В такива случаи граници на поземлени имоти се пренасят в кадастралната карта само след проверка. Създаването на кадастрални карти е в правомощията на АГКК. За 6 бр. землища на територията на община Болярово има одобрена кадастрална карта (КК) и кадастрални регистри (КР). За останалите 15 е предвиден график за поетапно предоставяне на КВС и преобразуването и в кадастрална карта. При това преобразуване е необходимо да се направят стъпки за остраняване на фактическите грешки, констатирани и описани във вашето писмо. Ако в одобрената КК са налице застъпени имоти, както и когато някои общ. имоти не са	08-00-544/ 22.08.2017	Информацията е използвана при изготвяне на ОУП и ДЕО

	Заинтерес. страна	Относно	Отговор	Изм. No. на отговора	Предприети действия
			<p>нанесени, общината следва да инициира процедура по изменение на КК и КР. Ако ПУП съдържа явна фактическа грешка, която има значение за неговите предвиждания, това е основания за действия за изменение на действащия ПУП по реда на ЗУТ.</p> <p>За изготвяне на ОУП на община Болярово е необходимо да се ползва актуалната информация от одобрената КК и КР и допълването ѝ с др. видове тематични катри и устройствени планове.</p> <p>Във връзка с изразените намерения и предложение за разработване на пилотен проект с ползване на спътникови изображения и съвместяването им с различни масиви от данни е необходимо да се обърнете към Министерството за Българското председателство на Съвета на Европейския съюз 2018 за уточняване на подробностите по този пилотен проект.</p>		

	Заинтерес. страна	Относно	Отговор	Изм. No. на отговора	Предприети действия
9	Българско дружество за защита на птиците (БДЗП)	Становище относно ПП и Смф, включени в ОУПО	<p>Отрицателно становище срещу допускането на изграждане на ветроенергийни паркове и фотоволтаични системи в производствените зони и смесени многофункционални зони, включени в Общия устройствен план (ОУП) на община Болярово поради следните мотиви:</p> <p>1. Считаме, че могат да се очакват значими въздействие върху гнездящите грабливи птици в района, ако подобен тип ИП се реализират, включително тези, предмет на опазване в ЗЗ "Западна Странджа", "Язовир Малко Шарково" и "Дервенски възвишения, свързани основно с риск от сблъсък, бариерен ефект и безпокойство. Очакваме въздействията да бъдат от степен, възпрепятстваща постигането на природозащитните цели на въпросните зони. Считаме, че изграждането на ветроенергийни паркове и фотоволтаични системи в едни от най-важните Natura 2000 зони за грабливите птици в Европа, от световно значение за опазването на царския орел, е повече от неподходящо.</p> <p>Решенията за одобряване на ИП за изграждане на ветроенергийни паркове, които са послужили като основа за обособяване на зони за ветроенергийно производство, са</p>	№.15/ 09.02.2018	<p>В Предварителния проект на ОУП на община Болярово не са предвидени територии, с конкретно предназначение за ВЕИ (ветроенергийни съоръжения и фотоволтаични системи).</p> <p>Осъществяването на ИП в територии с предназначение за ПП и Смф, вкл. на ИП, свързани с ВЕИ ще се осъществи само след съответната процедура по Глава 6 на ЗООС за ОВОС и ОС, като допустимостта на ИП ще бъде разгледана от компетентния орган на етап „Уведомление за ИП. В рамките на процедурата ще бъде направена детайлна оценка на въздействията от конкретното ИП върху околната среда и защитените зони от Natura 2000, включително видовете обект на опазване в зоните, въз основа на която ще бъде издадено съответното становище.</p> <p>В Правилника за приложение на ОУПО ще бъдат включени ограничителни изисквания във връзка с осъществяване на ИП, включително свързани с ВЕИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - осъществяване на ИП само след провеждане на съответната процедура по Глава 6 на ЗООС за ОВОС и ОС и получаване на положително становище от компетентния орган по околна среда - да не се допуска реализация на ИП, с които не се

			<p>с изтекла давност и поради този факт отпада необходимостта от дефиниране на такива устройствени зони.</p> <p>2. Приемането на ОУП се извършва при условията на действащата към момента нормативна уредба, според която изграждането на ВЕИ на устройствената с ОУП територия е недопустимо - съгласно действащия Национален план за действие за енергия от възобновяеми източници и заповедта за обявяване на ЗЗ "Дервенски възвишения".</p> <p>В заключение, считаме че са налице достатъчно правни и екологични основания да не се допускат устройствени зони, свързани с производство на електроенергия посредством ветроенергийни съоръжения и фотоволтаични системи на територията на общината и това трябва да бъде отразено както в ОУ, така и в Доклада по ЕО и ДОСВ.</p>	<p>гарантира спазване на всички нормативни изисквания на българското и европейско законодателство;</p> <ul style="list-style-type: none"> - прецизиране на всички възможни потенциални въздействия върху отделните компоненти и фактори на околната среда, като специално внимание се обръща на ИП, свързани с възможни потенциални въздействия, върху ЗЗ на територията на община Болярово; <p>Енергията от ВЕИ е предпочитана по отношение опазването на околната среда и здравето на хората като в Европа широко разпространена практика е прилагането ѝ в отдалечени от населените места обекти с неголяма консумация на енергия. Целта на Националния план за действие за енергия от възобновяеми източници (НПДЕВИ) е да имплементира тази практика като максимално я съобрази с местните условия и нужди. В тази връзка Предварителният проект на ОУПО и съответно ДЕО и ДОСВ към него отчитат предвижданията и ограниченията на Националния план за действие за енергия от възобновяеми източници (НПДЕВИ).</p> <p>На етап изготвяне на предварителен проект на ОУП не се предвижда изграждане на ВЕИ на устройствената с ОУП територия, <u>с изключение на такива за самостоятелно <u>захранване на обекти, което се допуска от НПДЕВИ.</u></u></p> <p>След приемане на окончателния проект на ОУПО, осъществяването на конкретните ИП на територията на община Болярово ще са обект на процедура по ПУП-ПРЗ и съответно съгласуване с КО по околна среда, която включва оценка на въздействията върху околната среда и където е необходимо оценка за съвместимост по отношение на защитените зони от Натура 2000.</p> <p>В ДЕО се предвиждат мерки към окончателния проект на ОУП на Община Болярово, включващи конкретни изисквания за провеждане на съответните процедури по отношение на бъдещите ИП и устройствени зони, свързани с ВЕИ.</p>
--	--	--	--	---

12 Трудности при събиране на информацията и изготвяне на екологичната оценка

При изготвяне на Проект за ОУП на Община Болярово беше затруднено събирането на актуална информация за някои компоненти и фактори на околната среда.

За описание на сегашното състояние на климата трудно (или почти не могат) да се вземат данни за последните години за климатичните станции на НИМХ, характеризиращи климата за географския район в който попада и община Болярово. Разчита се само на Климатичен справочник на НР България от 1971г. както и на данни от лични архиви на хидрометеорологични бюлетини от експерти по климат и метеорология.

По отношение на компонент „Води“, в процеса на изработване на ОУПО бяха приети ПУРБ и ПУРН за предиод 2016-2021 г. и мерките към тях, което наложи актуализация на разделите. Затруднено беше определянето на сервитутните граници на язовирите предвид възможности за реализация на инвестиционни предложения.

Въпреки това експертите, използвайки професионалния си опит, свързан с редица проучвания, както и със съдействието на Община Болярово, преодоляват трудностите и се справят с анализ и оценка на въздействие на ОУП върху компонентите и факторите на околната среда и върху здравето на хората в Община Болярово.

Документите, удостоверяващи професионалната квалификация на експертния колектив и декларациите по Чл.16, ал.1 на Наредбата за ЕО са приложени в Приложение 3-1.

Списък на екипа изготвил ДЕО, включително ДОСВ е даден в таблицата, която следва.

Списък на екипа, изготвил ДЕО

Настоящият доклад за Екологична оценка на проекта за Общ Устройствен план на община Болярово е изготвен от колектив лицензирани експерти, както следва:

№	Име	Експерт	Раздел от ДЕО	Подпис
Доклад за екологична оценка (ДЕО)				
1.	инж. Стела Любенова Иванова	Ръководител екип ДЕО Експерт „Води“, „Отпадъци“, „Опасни вещества“	1; 2.1.3.1;2.1.8; 2.1.9; 2.1.11;2.2; 3; 4.3.1; 4.7;5;6.1.3;6.1.8; 6.1.9; 6.1.12; 6.2; 7;8;9;10;11;12,13,14	
2.	инж. Милена Спасова Христова	Р-л екип ДЕО Експерт „Геоложка среда“ „Подземни води“	2.1.2; 2.1.3.2; 3.3; 4.2;5; 7; 9;10;11; 12.	
3.	доц. д-р Нели Илиева Громкова	Експерт „Атмосферен въздух“	2.1.1;2.2; 4.1; 6.1.1, 7, 9;10; 12; 14.	
4.	инж.Румяна Георгиева Николова	Експерт „Геоложка среда“ „Подземни води“	2.1.2;2.2;4.2; 6.1.2;7;9; 14.	
5.	инж. Трендафил Костадинов Христов	Експерт „Геоложка среда“ „Подземни води“	2.1.3.2;2.2; 3.3; 3.8; 4.3.2;6.1.3; 7; 9;14.	
6.	Проф.д-р инж. Елена Иванова Желева-Богданова	Експерт „Земи и почви“, „Ланшафт“.	2.1.4; 2.1.6; 2.2; 3.9; 4,4;6.1.4; 6.1.6; 7; 9; 14.	
7.	Лазар Венеций Петрунов	Експерт „Биоразнообразие. Защитени територии и зони“	2.1.5; 2.2; 3.1; 4,5;6.1.5; 7; 9; 14.	
8.	Арх. Росица Димитрова Михайлова	Експерт „Културно историческо наследство“, „ландшафт“.	2.1.6; 2.1.7;2.2; 4,6; 6.1.7; 7; 9; 14.	
9.	Доц. Д-р физик Асенка Чальова	Експерт „Вредни физични фактори“,	2.1.10; 2.2; 6.1.10; 7; 9; 14.	
10	Доц. Д-р Антоанета Манолова Манолова	Експерт „Здравно хигиенни аспекти на околната среда“,	2.1.12;2.2; 4.8; 6.1.11; 7; 9;14.	
Доклад за оценка на степента на въздействие (Приложение 1 към ДЕО)				
1	Еколог Лазар Венеций Петрунов	Експерт „Биоразнообразие. Защитени територии“, „Защитени зони“	ДОСВ - Приложение 1	
2	Кирил Веселинов Василев	Експерт „Биоразнообразие. Защитени територии“, „Защитени зони“	ДОСВ - Приложение 1	

* Документите по Чл.9, ал. 2 и 3 на Наредбата за оценка за съвместимост са приложени в точка 12 на ДОСВ (Приложение 1 към ДЕО).

13 Заключение

Настъпилите социално - икономически промени през последните 20 години, с установяване на пазарните отношения и демократизацията на обществото, отдавна са създали нова икономическа и политическа среда, в която действат вече други фактори за развитието и на Община Болярово, което налага изработване на нов Общ устройствен план на общината.

Предварителният проект на ОУП на Община Болярово съответства на променените условия, на актуалната нормативна уредба, на новите тенденции в устройственото развитие и планиране, при което да се съблюдава нов прогнозен срок период на развитие от 15-20 години.

Община Болярово успешно осъществяват целенасочена политика в областта на околната среда.

Общинските приоритети съответстват на националните, дефинирани в Националната стратегия за регионално развитие (НСРР) и включват изпълнението на мерки за постигане на специфични цели, обхващащи планово изграждане, реконструкция и модернизация на общинската инфраструктура.

Стратегическите цели, които общината е дефинирала са заложи в проекта:

- Планово осигуряване на урбанизираните територии;
- Поддържане и развитие на транспортната инфраструктура;
- Реконструкция и модернизация на техническата инфраструктура;
- Спазване на екологичните изисквания;
- Благоустрояване и подобряване на средата за живот.

ОУП е изработен въз основа на Задание за проектиране, изработено съгласно ЗУТ. В заданието за проектиране в съответствие с изискванията на ЗУТ са конкретизирани цели и задачи на Общия устройствен план (ОУП). Запазва се специфичния облик на Община Болярово.

Цели и задачи, изпълнени при изготвянето на предварителния проект на ОУП на Община Болярово:

- Създаване на планова основа за дългосрочно, устойчиво устройствено развитие на урбанизираните територии и на териториите извън тях, обвързано с общинския план за развитие;
- Създаване на подходящи условия за обитаване и реализация на дейности за цялостно социално-икономическо развитие;
- Осигуряване възможности за приоритетно развитие в града и крайградската територия на туристическата функция, съответстващо на богатите природни и антропогенни, рекреационни условия и ресурси;
- Осигуряване равнопоставеност на физическите и юридическите лица при реализиране на инвестиционни инициативи, засягащи тяхната поземлена собственост, при гарантиране на правата им;

- Определяне границите на териториите, в зависимост от основното или конкретното им предназначение, както и допустимите и забранените дейности в тях и изискванията при използването, опазването и застрояването им;
- Определяне териториалното развитие на урбанизираните територии при съвместяване със земеделските, горските и защитените територии с оглед постигане на оптимална териториална структура;
- Създаване възможност за възстановяване на нарушените територии и определяне на последващото им предназначение;
- Определяне разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура и връзките им с териториите на останалите населени места в общината, съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение;
- Определяне териториите с публична държавна и с публична общинска собственост и режимът на тяхното устройство;
- Определяне териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита;
- Определяне териториите за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия за естетическо оформяне;
- Осигуряване устройствена основа и условия за опазването и социализирането на богатото недвижимо културно наследство;
- Определяне правила и нормативи за прилагане на общия устройствен план съобразно местните и регионалните характеристики.

Предложени са препоръки и мерки за намаляване на въздействието и решаване на евентуалните екологични проблеми при реализацията на плана, гарантиращи опазване здравето на хората, околната среда и устойчивото развитие на територията, като при дефинирането им са съобразени и мерките за предотвратяване, намаляване и възможно най - пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последици от осъществяването на плана върху околната среда.

Целите на актуализирания ОУП са в съответствие с изискванията за постигане на устойчиво развитие, като се търси баланс между икономическите интереси на общината, инвестиционни намерения, стабилизиране на населените места, осигуряване на високо качество на живот и околна среда при съхраняване на уникалните природни дадености и културно наследство.

Не се очаква съществено нарушаване на околната среда вследствие реализацията на ОУП при спазване на препоръките дадени в Доклада.

ОУП отговаря на основните приоритети, заложи в Плана за развитие на община Болярово, Стратегия за развитие на област Ямбол и Национална стратегия за опазване на околната среда.

Докладът за екологична оценка на Общ устройствен план на Община Болярово е изготвен съгласно изискванията на Закона за опазване на околната среда и Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми и задание на Община Болярово.

Целта на Доклада е да отчете екологичните проблеми на най - ранен етап на вземане на решение и да направи процеса на оценяване на екологичните последици от предложения план достъпен до обществеността, посредством проведените

консултации, информираност на населението и обществено обсъждане.

Резултатите от общественото обсъждане ще бъдат отразени в разработването на отделни обекти на по-ниско ниво.

При реализацията на проекта е необходимо да се изпълнят препоръчаните мерки за свеждане до минимум въздействието върху околната среда, спазват се необходимите нормативни изисквания при строителство и експлоатация.

Проектът на ОУП на община Болярово е със значимо позитивно въздействие относно осигуряването на по-добра жизнена и околна среда в района. Направеният анализ и оценка на приетите в ОУП устройствени решения и предложените мерки от екипа експерти по отделните компоненти и фактори на околната среда доказват, че реализацията на Проекта на ОУП на Община Болярово няма да оказва негативно въздействие. Предвидените мерки ще осигурят трайно качествена жизнена среда и устойчиво развитие на общината през следващите десетилетия.

Колективът експерти предлагаме на уважаемия Експертен съвет на РИОСВ Стара Загора да одобри реализацията на Проекта на ОУП на Община Болярово и след отразяване на забележките, становищата и препоръките при направените консултации с компетентния орган и другите институции да даде положително становище по Доклада за ЕО.